

BO GĪRCS

LIELIE MELI

UN

LIELĀ PATIESĪBA

BO GĪRCS
LIELIE MELI
UN
LIELĀ PATIESĪBA

Luterisma mantojuma fonds
Rīga, 2009

© Bo Giertz

© Luterisma mantojuma fonds, latviešu tulkojums, 2009

Tulkots no *Bo Giertz, "Den stora lögnen och den stora sanningen"*
Göteborg, Kyrkliga Förbundets Bokförlag, 1993

No zviedru valodas tulkojis - Uģis Sildegs
Literārā redaktore un korektore - Inga Lievīte
Vāka autori - Ilze Makstniece un Viktorija Matisone
Datorsalikums - Juris Uļģis

Sadarbībā ar:

Lutheran Heritage Foundation
51474 Romeo Plank Road
Macomb, MI 48042, USA

un

Nordisk Östmission
Torsgatan 36
43138 Mölndahl, Sweden

ISBN 978-9984-753-42-3

iespiests LĢIA tipogrāfijā "Latvijas karte"

Saturs

Trīs meli un lielā patiesība.....	6
Pasaules Valdnieks	21
Augstās tiesas priekšā.....	31
Grēka vara un grēka alga.....	40
Grēcīgā samaitātība	51
Izpiršanas noslēpums	60
Mūsu dēļ tapis par grēku.....	73
Glābjošā ticība.....	79
Tava atgriešanās	87
Dzīvot savā Kristībā	100
Tā saka Tas Kungs	108
Žēlastības mielasts.....	119
Evaņģēlisks kristietis	130
Divas valstības	138
Augšāmcelšanās rīts	151

Trīs meli un lielā patiesība

Dažkārt sirdi pārņem sāpes un izmisums, domājot par mūsu zemes luterāņu baznīcu. Diez vai kāds nopietni uzdrošinās jautāt: „*Kurp tas viss ir?* Kas notiks ar visiem tiem cilvēkiem, kuri uzticīgi turas pie saviem maldiem un kuros tik reti uzplaiksnī kaut maza dzirksts no tās dzīves, ko Svētie Raksti sauc par mūžīgo dzīvi?”

Te var sastapt tūkstošiem jauku, parastu cilvēku, kas visi kā viens rūpējas par savu darbu un pilda savus pienākumus pret visiem, izņemot vienīgi Dievu. Šiem cilvēkiem nereti ir ļoti plašs interešu loks, par viņiem droši var sacīt, ka nekas cilvēcisks tiem nav svešs, izņemot vienīgi lūgšanu un ticību. Tāredzīgi un gudri tie veido un organizē visu savu dzīvi: pensiju, dzīvības apdrošināšanu, testamentu un galu galā pat savas bēres; par visu viņi ir padomājuši, izņemot vienīgi to, kas notiks pēc tam. Viņi kopj savu ķermeni, rūpējas par higiēnu un veselībai nekaitīgu vidi, domā par labu miegu un pārtiku, gādā par savu sirdi, figūru un visu citu iespējamo, izņemot vienīgi savu dvēseli.

Nav pat īsti skaidrs, ar ko lai sāk, mēģinot viņus pārliecināt par to, cik nepamatota un nepārdomāta ir šāda dzīves pozīcija. Te atklājas vesels aizspriedumu un dzīves principu biezoknis, kuri lielākoties ir neapzināti un maz izsvērti. Ja mēs ņemtu šos principus nopietnāk un sāktu tos šķetināt, tad drīz kļūtu redzams, ka tas viss ir kā samudžināts kamols, kur kopā savijušies nedroši viedokļi, vispārīgi pieņēmumi, puspatiesības un pat meli. Ar to visu dzīvo un ir nodarbināti mūsu jaukie tautieši, un viņiem nenāk ne prātā rūpēties par savu dvēseli.

Sākot šķetināt un līdz pašiem dziļumiem un saknei atklāt visus šos melu pavedienus, visbeidzot ir iespējams nokļūt līdz vietai, no kurienes izaug mūsu tautas neaptveramais garīgais aklums. No vienas kopīgas saknes aug trīs spēcīgi stumbri, trīs galvenie meli, kurus mēs centīsimies apjaust vispirms.

Pirmie meli ir šādi: *Dieva nav.*

Šos melus es pazīstu ļoti labi, jo pats tiem ticēju sešus gadus – ticēju tik droši un nešaubīgi, kā var ticēt tikai pārliecināts materiālists. Tādēļ es labi pazīstu argumentus, kādus lieto cilvēks, kas tic meliem par Dieva neesamību, ja vien viņam vispār ir pamatojums šādai pārliecībai un tā nav tikai tukša un nepārdomāta spriedelēšana. Deviņos no desmit gadījumiem tāds cilvēks domā: Dieva nav, jo zinātniskā pasaules skatījumā Dievam nav vietas un pēc Viņa nav vajadzības, jo zinātne mums pierādījusi, ka Visums ir kā mehānisms un matērijas kustība, kas darbojas pēc saviem mūžīgiem un nemainīgiem likumiem.

Tā viņi saka. Taču mums savukārt jājauc: kad un kā zinātne ir pierādījusi, ka visa esamība patiešām sastāv tikai un vienīgi no matērijas un darbojas mehāniski kā liela mašīna?

Iespējams, ka atbilde uz šo jautājumu mums būtu jāgaida ilgi. Jebšu arī mums tiks norādīts, lai iepazīstamies ar ievērojamiem pagātnes dabaszinātņu atklājumiem. Un patiesi ir vērts iedziļināties 19. gadsimta lielajos dabaszinātņu sasniegumos, lai labāk saprastu, no kurienes cēlušies lielie meli par Dieva neesamību.

19. gadsimta ievērojamais zinātnes un pētniecības progress radīja atziņu, ka lielākā daļa fizikas ir izskaidrojama mehāniski. Jau iepriekš bija zināms, ka skaņu veido vibrējošas kustības gaisā. Tagad izrādījās, ka arī gaismu var izskaidrot kā viļņu kustību un siltums ir atkarīgs no molekulu kustībām. Tādējādi ar suģestējošu spēku uzausa doma: iedomājieties, vai nevar būt tā, ka galu galā viss šai pasaulē ir tikai milzīga virpuļojošu atomu mašīnērija, visaptveroša matērijas kustība, kas pilnībā pakļauta dabas likumībām?

Šī doma tika izstrādāta kā teorija, kuru nosauca par mehānisko materiālismu. Tā ieguva savus atbalstītājus gan profesoru, gan skolotāju vidū, kas izplatīja šīs idejas tālāk. Šī teorija piedāvāja šķietami vienkāršu un vienotu izskaidrojumu mūsu juceklīgajai pasaulei. 19. gadsimta beigās šī teorija svinēja savu uzvaru, un vispirms jau Vācijā. Šis uzskats aizvien vairāk iesakņojās un kļuva par pašsaprotamu pasaules redzējumu kā akadēmiķiem, tā arī vienkāršiem ļaudīm.

Kas zinātniekiem nebija nekas cits kā nepierādāma hipotēze, tas vienkāršam cilvēkam no ielas bija kļuvis par neapstrīdamu patiesību. Un bieži vien tika secināts, ka zinātne ir pierādījusi, ka Dieva nav. Daudzi cil-

vēki to pieņēma par pašsaprotamu lietu, ka nav iespējams būt vienlaikus ticīgam kristietim un moderni izglītotam cilvēkam. Tas kļuva tik pašsaprotami, ka pavisam piemirsās, ka zinātne īstenībā bija pierādījusi vienīgi to, ka mehāniska pasaules izpratne ir piemērojama tikai atsevišķās fizikas jomās, kā arī atsevišķās nedzīvās dabas sfērās. Taču pāri paliek vesela nedzīvās dabas daļa (proti, elektriskie fenomeni) un turklāt arī visa dzīvā daba, kas attiecas uz bioloģiju, kā arī prāta un gara sfēru, nepakļaujas nekādiem mehāniskiem izskaidrojumiem. To pieņēma kā pašu par sevi saprotamu – cerībā, ka ar laiku arī šīs jomas būs izskaidrojamas materiālistiskās sistēmas ietvaros. Un pamazām ticība materiālismam kļuva tik ietekmīga, ka pilnībā tika aizmirsts izpētīt atlikušo pierādījuma daļu.

Pārējie pierādījumi tā arī netika sagaidīti. Drīz zinātnieki konstatēja, ka ir kļūdušies, ticēdami, ka mehāniskais izskaidrojums spēj atrisināt visas problēmas. Izrādījās, ka šī teorija pilnībā neizskaidro pat nedzīvo dabu. Pētījumi par magnētismu un elektrību drīz vien apliecināja, ka materiālistiskais pasaules uzskats ir maldīgs. Tālāk atklājās, ka arī gaismas mehāniskais skaidrojums ir neapmierinošs. Tādējādi vecā labā un pamatīgā matērija tika „sāplosīta gabalos”. Un nu zinātnieki sāka prātot un apsvērt šādu lietu: vai matērija vispār eksistē, vai arī matērija ir tikai kāda enerģijas forma? Tagad tika aplūkota cita problēma: vai vispār eksistē tāda lieta kā dabas likumības? Un sāka valdīt pārliecība, ka materiālisti savulaik ir maldījušies, uzskatīdami, ka pasaule ir tik ļoti atkarīga no dabas likumībām, ka gadījumā, ja mēs šai brīdī pazītu visus kosmosa ķermeņus un visus tos ietekmējošos spēkus, tad mēs ar pilnīgu precizitāti varētu paredzēt nākotni un pateikt, kam pēc simts gadiem piederēs kāds konkrēts īpašums vai ko viņš domās un darīs kādā konkrētā brīdī; tas viss būtu tikpat precīzi paredzams, kā mūsdienās mēs paredzam saules aptumsumu. Taču tagad tiek apgalvots, ka šāds pieņēmums ir radies no pilnīgas neizpratnes par materiālās pasaules uzbūvi, kas nebūt nav tāda, ka noteiktā laika brīdī mēs varētu noteikt precīzu tās atrašanās vietu. Fiziķi nepārprotami atsakās no senās tautas gudrības, pie kuras allaž apelē materiālisti. Fiziķi laiku sauc par ceturto dimensiju līdzās atzītajām trīs dimensijām – garumam, platumam un augstumam. Viņi saka, ka attālums starp diviem punktiem nav precīzs, bet mainās atkarībā no novērotāja kustības ātruma. Viņi mums māca, ka pasaule nebūt nav tāda, kādu mēs

to uztveram ar savām maņām, un katrā ziņā – tā ir pilnīgi citādāka, nekā to savulaik iedomājās materiālisti.

Nākamie ir biologi. Viņi mums stāsta, ka arī dzīvie organismi nedarbojas mehāniski. Dzīvība pastāv pati par sevi, un tā nav pakļauta nedzīvās matērijas likumībām. Zāles stiebrs, kas aug un stiepjas, vadās pēc citām likumībām nekā akmeņu un šķembu kaudze kalna pakājē. Dzīvā daba pati sevi organizē, veido un sakārto. Savukārt nedzīvā daba, kad uz to iedarbojas aklie dabas spēki, kļūst vienvēidīgāka un nolīdzinās. Kāds to ir noformulējis ar ļoti trāpīgiem vārdiem: ja kāds mani vēlas pārliecināt, ka dzīvnieks nav nekas cits kā mehānisms un mašīna, tad lai šis cilvēks ir tik laipns un izveido tādu lokomotīvi, kas ne tikai sevi ieeļļo, salabo un pati no rīta dodas uz darba vietu, bet arī laiž pasaulē citas mazas lokomotīvītes.

Tad ir psihologu un smadzeņu fiziologu kārtā. Arī viņu vidū mehāniskais dzīves izskaidrojums nav bijis veiksmīgs. Atļaušos citēt kādu Upsalas medicīnas profesoru, kas savu nelielo rakstiņu par smadzenēm pabeidz, konstatējot, „ka materiālistisks prāta un gara dzīves izskaidrojums groteskā veidā ir pretrunā likumiem, kuri negrozāmi valda materiālo lietu pasaulē. Tādēļ jāpieņem, ka psihiskie un materiālie fenomenī pēc savas būtības ir atšķirīgi”.

Dažus gadus pirms Pirmā pasaules kara tika aptaujāti visi slavenie *Royal Society* biedri, kas tiek uzskatīti par izcilāko dabaszinātnieku kopu. Divi simti no viņiem bija gatavi skaidri paust savu pasaules uzskatu. Izrādījās, ka no diviem simtiem tikai seši cilvēki bija materiālisti, proti, 3 procenti. Pārējie 97 procenti apliecināja, ka ir vai nu kristieši, vai arī dažāda veida ideālisti. Līdz pat mūsdienām var dzirdēt viedokli, ka moderno dabaszinātņu sasniegumi „ir lieguši godīgam cilvēkam iespēju ticēt Dievam”. Tāda ir lielo melu vara pār cilvēkiem.

Īstenībā ir tā, ka mūsdienās izglītotam dabaszinātniekam kļūt par kristieti ir tikpat viegli vai tikpat grūti kā jebkuram citam cilvēkam. Biologam kļūt par kristieti nav grūtāk kā šuvējam. Tādēļ arī mūslaiku vadošo fiziķu, ķīmiķu un astronomu vidū ir daudz cilvēku, kas atklāti apliecina savu ticību Dievam. Daļa ir pat publiski pauduši savu ticības aplieciību. Apgalvot, ka dabaszinātnes ir darījušas neiespējamu ticību Dievam, ir vistīrākās muļķības. Tomēr šai zemē ir tūkstošiem cilvēku, kas nekad nav

nopietni apdomājuši dzīves svarīgākos jautājumus, jo tie dzīvojuši ar miglainu priekšstatu par „zinātnes pierādījumiem par Dieva neesamību”. Tāda ir lielo melu vara pār dvēselēm.

Kāds mūsu zemes sociāldemokrātiski noskaņots kultūras cilvēks nelielā populārfilozofiskā grāmatiņā ir apgalvojis, ka „materiālisms kā hipotēze ir saistīts ar tik daudzām grūtībām un pretrunām, ka šī hipotēze lielākoties ir tikusi atmešta. Mūsdienu zinātniskajā filozofijā tai vairs nav savu pārstāvju”. Tomēr daudzi joprojām snobiski paliek savā materiālistībā un uzskata, ka tādējādi viņi apliecina savu neatkarīgo viedokli un sekošanu līdz laikam! Tāda ir lielo melu vara pār cilvēku prātiem.

Tikpat liela ir šo melu vara pār cilvēka gribu. Proti, kad cilvēks noliedz Dievu, tas nav jautājums tikai par prāta spriedumiem. Neticība Dievam lēnām, bet pamatīgi ietekmē visu cilvēka dzīvesveidu. Veco laiku materiālisti 19. gadsimta beigās ļoti bieži bija tie krietnākie cilvēki. Viņiem nenāca ne prātā apstrīdēt kristīgās morāles pamatvērtības. Tēlaini izsakoties, viņi staigāja apkārt kristietības atstātajās drēbēs. Viņi noliedzā Dievu, bet paturēja ļoti daudzus kristīgās morāles principus. Uz saviem līdzcīvēkiem šie materiālisti raudzījās tā, kā kristietība viņiem to bija mācījusi.

Tagad, kad ir izaugusi pilnīgi jauna paaudze un Dieva noliegšana ir pārmantota jau trešajā paaudzē, kļūst skaidrs, ka kristīgo morāli nav iespējams saglabāt, ja ir pazaudēta pati ticība. Tagad visā nopietnībā ir radies jautājums, ko veco laiku materiālisti praktiski neapjauta: *ja* ir tā, ka materiālistiem ir taisnība, *ja* cilvēks patiešām nav nekas cits kā nedzīvas matērijas gabals, aklu dabasspēku spēlē radies nejaušs veidojums un viņa dzīve ir tikai liesmiņa, kas īsu brīdi deg, lai pēc tam uz mūžiem nodzistu neesamības naktī, tad – kāda nozīme ir taisnībai un patiesībai? Vai vispār pastāv kas tāds, kas varētu likt vai pavēlēt šim olbaltumvielas veidojumam, ko dēvē par cilvēku, rīkoties tā vai citādi? Vai pastāv kāds saprātīgs iemesls no viņa pieprasīt, lai viņš ciena citus cilvēkus, lai upurējas savu pēcnācēju labā, lai atsakās no personiskā labuma un palīdz savam tuvākajam? Vai vienīgais saprātīgais dzīves moto tad nebūtu kampt no dzīves pēc iespējas vairāk baudas, labuma un varas tai īsajā laika sprīdī, kamēr cilvēks dzīvo šai bezjēdzīgajā pasaulē? Ja jau visa dzīve ir tikai nedzīvu dabas spēku akla spēle, kurai nav nekāda mērķa un jēgas,

ja nav atbildības Radītāja priekšā un ja cilvēki nav nekas cits kā gudri vai cietsirdīgi dzīvnieki – vai pastāv kas tāds, kas man spētu uzlikt morālus pienākumus vai tikumiskas prasības? *Bez šaubām, ka nav!*

Vienīgais dabiskais dzīves moto ir paņemt no neizprotamās un bezjēdzīgās dzīves tik daudz labuma, cik vien iespējams. Un tad no kristietības atbrīvotais cilvēks sāk dzīvot tā, kā pašpārliecināti grēcinieki dzīvojuši visos laikos. Tie nebīstas Dieva un baidās tikai no posta un negoda. Un, ja vien viņi spēj izvairīties no savas ļaunās rīcības netīkamajām sekām, tie ir gatavi uz visu. Zināmā mērā tas kļūst redzams un atklājas korupcijā un laulību šķiršanā, arvien lejup slīdošajos morāles standartos, arvien pieaugošajā abortu skaitā un augošajā noziedzībā jauniešu vidū. Pasaules vēstures skatījumā mēs šo pašu dzīves uztveri redzam izpaužamies lielās politikas cīņās par varu un teritorijām.

Saskaņā ar veco laiku materiālistu pārliecību pasaulei vajadzētu virzīties uz arvien progresējošu apgaismību, kultūru un labklājību. Tā vietā mēs šodien pieredzam tādu tautu savstarpēju neiecietību un barbarismu, kāds pasaules vēsturē nav piedzīvots. Pasaule nebūt nav tapusi labāka, kopš tā kļuva moderna un pārstāja ticēt Dievam. Patiesībā pasaule ir kļuvusi vēl brutālāka un nesaprātīgāka kā jebkad agrāk, kari ir izdzēsuši pēdējos centienus rūpēties par cilvēces labklājību. Politika un ideoloģija ir kļuvusi par vienu vienīgu perēkli apzinātam un bezkaunīgam melīgam. Verdzību un spīdzināšanu, ko kristietība gandrīz spēja izskaust, mūsdienų pagānisms ar biedējošu steigu ir pamanījis ieviest no jauna, tādējādi cilvēka dzīvības vērtība ir kļuvusi gandrīz tikpat niecīga kā antīkos pagānisma laikos. Visu 19. gadsimta ģeniālo atklājumu un rietumu spožās tehniskās attīstības rezultāts aizvien ir ciešanas un barbarisms, kam nav līdzīga cilvēces vēsturē. Tāda ir lielo melu vara pār cilvēka gribu.

Tā lielie meli pamanās visus cilvēku gudrības un organizācijas sasniegumus pārvērst par lāstu un ciešanām. Par mūsu atklājējtalanta kulmināciju ir kļuvis bumbvedējs iznīcinātājs, un par politiskās organizācijas augstāko sasniegumu – totāls karš.¹ Un tas viss notiek pasaulē, kurai pēc lielo melu paredzējuma bija jākļūst par paradīzi zemes virsū, ja vien mēs pārstātu ticēt Dievam un noskaņotu sevi iemantot šo pasauli un tās go-

---

¹ Grāmata tika sarakstīta Otrā pasaules kara laikā, pirmais izdevums 1945. g. (Tulk. piez.)

dību! Rietumvalstis asiņo, mums apkārt ir bieza tumsība, un nav cerību zvaigznes, kas mirdzētu pār nožēlojamo bezjēdzību. Tūkstošiem un tūkstošiem cilvēku dzīvot nozīmē piedzimt, izturēt ciešanas, vergot un nomirt. Tas ir lielo melu triumfs, – lielo melu, ka Dieva nav.

Bet gadās arī tā, ka lielie meli nāk pie cilvēka citā veidolā. Nav teikts, ka tie vienmēr nāk kā Dieva noliegšana un materiālisms. Var gadīties, ka tie nemaz neuzbrūk ticībai Dievam. Daudzi joprojām ir pietiekami pieredzējuši, lai neļautu sevi tik lēti piekrāpt. Viņi ir gana daudz pieredzējuši Dievu un bijuši saskarsmē ar Viņu, un tādēļ viņi nav gatavi tik vienkārši apmainīt šo ticību pret „šķidru putraimu virumu”. Lielajiem meliem ne vienmēr atmaksājas sludināt, ka Dievs ir miris. Kādreiz tie izmanto citu stratēģiju un uzbrūk citādi. Tie saka nevis – Dieva nav, bet gan: *Velna nav*.

Šāds apgalvojums tika plaši proponēts 20. gadsimta sākumā. Daudziem šādas runas gāja pie sirds. Runāšana par ļauniem garīgiem spēkiem likās smaga un nomācoša, kuru klausīties nav tīkami. Protams, nebija viegli ignorēt to, ka pats Jēzus runāja par tumsas kungu kā ļaunu varu šai pasaulē. Vairāk iedziļinoties Evaņģēlija vēstījumā, redzams, ka visa Jēzus dzīve ir nepārtraukta cīņa pret tumsības varu un tās valdīšanu pār cilvēkiem, jau sākot no četrdesmit dienām tuksnesī līdz pat pēdējam vakaram, kad Viņš sacīja: „Šī ir tumsības stunda,” un pats devās lielajā cīņā, kur tumsas kungs visbeidzot tika sakauts.

To visu mēģināja apšaubīt un noliegt. Tika sacīts, ka Jēzus esot bijis sava laika bērns un sekojis šādiem primitīviem priekšstatiem. Mēs, lūk, esam moderni cilvēki un nevaram tik vienkārši pieņemt ļaunā esamību. Mēs esam piedzīvojuši milzīgu kultūras progresu un civilizācijas uzvaras. Mums ir jātic labajam cilvēka sirdī. Mums jātic gaišajiem spēkiem cilvēka dabā un to lēnai, bet drošai virzībai.

Tieši tāds bija vispārējais noskaņojums ap 1911. gadu, kad visvairāk tika runāts par velna noliegšanu.

Pēc trim gadiem sākās Pirmais pasaules karš. Cilvēkus pārņēma šausmas. Vai kas tāds ir iespējams pasaulē, ko vajadzētu vadīt ar prātu un cilvēka labajiem spēkiem? Nu nekas, gan jau tas drīz beigsies. Bet gāja laiks, un gadu no gada turpinājās šie bezjēdzīgie cilvēku slaktiņi. Galu galā iestājās miers, bet tas gandrīz šķita vēl ļaunāks – pastāvīgs krīzes

un haosa stāvoklis, revolūcijas un pieaugošs starptautisks nemiers, kas visbeidzot izraisīja jaunu karu, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo šķita tirā idille. Šajā melu, laužto solījumu, deportāciju, spaidu darbu, postījumu, slepkavību un cietsirdības pilnajā pasaulē nav viegli runāt par cilvēka iedzimto labestību vai par „dabisko mīlestības likumu”, nedz arī par veselā saprāta uzvaru. Gluži otrādi, atbaidoši uzkrītoša ir veselā saprāta bezspēcība šai pasaulē, kur alkātības, nacionālas augstprātības un privāta egoisma tumšās tieksmes spēlē savu nežēlīgo spēli.

Visiem būtu skaidri jāsaprata, ka te neko nelīdzēs tehnika un lielās organizācijas, bet būs nepieciešama arī laba un nesavtīga griba. Te nu kļūst skaidrs, ka cilvēka dabiskajiem spēkiem nepiemīt laba un nesavtīga griba. Turpretī cilvēkā mājo kas tāds, kas vispirms ir jāsalauž un jādziedina, iekams labā griba cilvēkā var triumfēt. To sauc par egoismu, savtīgumu, grēku, vēlmi „iemantot savu dzīvību”. Tādēļ vispirms nepieciešams, lai cilvēkā patiesi notiktu *atgriešanās*, radikāla atjaunošanās un gribas virziena maiņa un lai cilvēkā mītošais ļaunums, kūtrais savtīgums un morālais gļēvums neņemtu virsroku, jo vēlāk, tūkstoškārt vairojies, tas var rast savu izpausmi karā, rasu naidā, sociālās nelaimēs un bezjēdzīgā varas politikā.

Pieredzot klajo ļaunuma varu šai pasaulē, viens otrs noliedzējs ir sacījis, ka, pat neticēdams Dievam, tas katrā ziņā atzīst velna esamību. Nav vairs tik vienkārši palikt aklam patiesības priekšā. Naivā ticība, ka cilvēka daba ir laba, ir izrādījusies milzīga kļūda. Tas, ka gadsimtu mijā šāds uzskats vēl likās daudz maz ticams, ir tāpēc, ka kristietība bija tādā mērā ietekmējusi rietumzemju kultūru, ka zināmas kristīgās pamatvērtības bija kļuvušas pašsaprotamas un tika vispārēji respektētas. Nopietni tika uztverta cilvēka dzīves vērtība, tas attiecās arī uz slimajiem un bezpalīdzīgajiem, un mīlestība tika atzīta par visas sabiedrības dzīves pamatprincipu. Visus šos kristīgās ticības augļus neviļus sāka uzskatīt par iedzimtu cilvēka dabas daļu. Bet īstenībā pietika tikai ar pusgadsimtu ilgu atteikšanos no kristietības, lai pamatvērtības pagaistu un izzustu. Tagad ir pavisam skaidrs, ka no pagāniska koka nevar plūkt kristīgus augļus, bet no tā būs jāievāc pagāniski augļi, kuri nebūt nav cilvēkcieņa un cilvēkmīlestība, bet gan rasu naidis, aborti, izlaidība, nežēlība, terors un koncentrācijas nometnes. Tādas lietas, kas pirms piecdesmit gadiem mūsu civilizētajā pasaulē tiktu

uzskatītas par pilnīgi nepieņemamām, pašreiz ir kļuvušas par ikdienas parādību, kā to redzam visos laikrakstos.

Tādā veidā lielie meli ir paveikuši savu darbu cilvēkos. Velna noliegšana bija tikai pirmais solis. Pēc tam sekoja liktenīgie secinājumi: ja ļaunās varas nav, tad pret to nav arī vajadzīga skaidra nostāja; ja mēs pēc savas dabas esam labi, tad mums nav vajadzīga ne atgriešanās, ne grēku nožēla; ja visas runas par velnu ir novecojušas, tad tas attiecas arī uz pastaro tiesu un pazušanu. Respektīvi – nav svarīgi, kā mēs dzīvojam. Arī Dieva baušļi nav jāsaprot burtiski. Īstenībā par grēku nemaz nav jārunā. Šādā veidā lielie meli ir sasnieguši savus labākos rezultātus – tādus rezultātus, kas rietumzemju cilvēkiem ir maksājuši asinis un asaras.

Otrajiem meliem par velna neesamību seko trešie meli. Tie skan šādi:
Ikviens iegūst pestīšanu savā veidā.

Ja jau velns neeksistē, bet ir tikai Dievs, tad pastāv tikai viena iespēja (ja eksistē cita dzīve pēc šīs), proti, ka cilvēks pēc nāves nonāk mājās pie Dieva. Tad arī nav būtiski, ko cilvēks domā par Dievu un kā dzīvo savu dzīvi, jo galu galā viss beidzas ar vienu un to pašu. Visi ceļi ved uz Romu, un visas ticības ved uz pestīšanu.

Šie meli varētu šķist gluži nekaitīgi. Tomēr tā tas nav. Tiklīdz cilvēks sāk domāt, ka ikviens iegūst pestīšanu savā veidā, tam ir ļoti bīstamas sekas, jo tiek secināts: ja jau ikvienam cilvēkam ir savs ceļš pie Dieva, tad man nav jāiet baznīcā, jālasa Bībele un jālūdz Dievs. Tikpat labi es varu gūt reliģiskas izjūtas dabā, aplūkojot daiļu mākslas darbu vai lasot mūsdienu literatūru. Tā cilvēks pārstāj lūgt Dievu un lasīt Svētos Rakstus, līdz ar to atlaižot to glābšanas virvi, kas pasargā viņu no iekrišanas bezdibēnī. Jo tagad viņš vairs nesaņem stiprinošus un noderīgus atgādinājumus par to, kas aizliegts un ko nevajag darīt. Cilvēks gan uzticas savai sirdsapziņai, taču tā ir gaužām neskaidrs spogulis, kurā neviens nespēj skaidri saskatīt Dieva gribu, ja tā netiek pasludināta ar Dieva vārdu. Ar laiku var apmānīt savu sirdsapziņu un piesavināties uzskatus gan par to, ka ir atļauts šķirties, gan par to, ka ir neiespējami samaksāt visus nodokļus, gan par to, ka jauniem, neprecētiem cilvēkiem turēt sesto bausli ir veselībai bīstami. Šis laiks ir pārpilns ar tamlīdzīgiem maldiem morāles jomā. Ar laiku cilvēka sirdsapziņa kļūst tik nejūtīga un pielaidīga, cik vien tas nepieciešams. Ar laiku lietas, kuras cilvēkiem bija neiedomājamas tad, kad tie vēl gāja baz-

nicā un lūdza Dievu, kā arī lietas, par kurām tie reiz kaunējās savu veco, godājamo vecāku priekšā, nu ir kļuvušas pavisam dabiskas. Sirdsapziņa ir apklususi. Sirdsapziņa vairs nespēj pretoties sabiedrības viedoklim, ja to nestiprina un nebalsta Dieva vārds. Kur mirst ticība, *tur zūd arī morāle*. Tas ir lielo melu triumfs.

Tā lielie meli paceļ savu nicīgi atņirgto seju pār mūsu pasauli un ar labpatiku aplūko savus darbus. Lai slavēts Dievs, ka par spīti visam lielie meli nav guvuši uzvaru un vēl joprojām pastāv kāda liela patiesība, kas stāv šiem meliem ceļā. Mums arvien ir baltie patiesības karogi, kurus varam pacelt pret melu melnajām debesīm.

Lielā patiesība, pēc kuras ilgojas ciešanu ieskaitā pasaule un kura sniedz patvērumu ikvienam nabaga cilvēkam, kas sāk domāt par dzīves bezjēdzību, ir šāda:

Dievs ir dzīvs.

Ir Dievs, dzīvs Dievs. Viņš nav aizmirsis Savus cilvēkbērnus. Dzīvais Dievs mums arvien sūta Savu vēsti. Viņš runā un saka: „*Bet tad.. jūs meklēsīt To Kungu, savu Dievu, un to atradīsīt, kad jūs to meklēsīt ar visu savu sirdi un ar visu savu dvēseli. Un, kad tu būsi bēdās un visas šīs ciešanas tevi nākotnē skars, tad tu atgriezīsies pie Tā Kunga, sava Dieva, un tu klausīsī Viņa balsij. Jo Tas Kungs, tavš Dievs, ir žēlsirdīgs Dievs; Viņš tevi neatstās un tevi negrūdis postā, Viņš arī neaizmirsīs derību, ko Viņš taviem tēviem ar zvērestu ir apstiprinājis*” (5. Moz. 4:29–31).

Šie apsolījuma vārdi joprojām paliek spēkā, un mēs varam tos izplest kā cerību kupolu pār nelaimīgo pasauli. Kad tev ir bēdas, kad dzīve kļūst nežēlīga un bezjēdzīga, kad tu baiļodamies domā – uz kuriem tas viss virzās un kas notiks ar mani, nabaga vientuļo cilvēciņu, izmestu Visuma plašumā, ieskaitu tā lielajā noslēpumainajā tumsā, tad pēkšņi tu atskārsti Dievu, kas ir tev līdzās un saka, ka Viņš ir domājis par tevi visu laiku, vērojis tevi ar neatslābstošu skatu kā Savu bērnu un nekad nav aizmirsis derību, ko ar tevi noslēdzis. Jo Dievs ar tevi patiesi ir slēdzis derību. Viņš to noslēdza, izstiepdams Savu roku un ļaudams tai palikt pār tevi, sacīdams: „Šis ir Mans bērns.”

Ak, svētā Kristība, kuru mēs, cilvēki, bieži uzlūkojam kā tukšāko no visām ceremonijām! Dievam tā ir visdziļākā nopietnība. Neviens tēvs virs zemes, adoptējot bērnu, nav domājis to tik nopietni, kā to dara Dievs,

kad mazo kristījamo bērniņu Viņš uzņem Savā derībā un apsola tam daļu Savā mūžīgajā valstībā. Nekad, nekad Dievs neaizmirst šādu bērnu! Tādēļ gadu no gada Viņš tevi ir uzmanīgi vērojis un gādājis par tevi. Viņš ir redzējis visu. Viņš noteikti par tevi daudzkārt noskuma. Tomēr šādos brīžos Viņš nav gribējis tevi nedz zākāt, nedz pērt. Un Viņš arī ar ļaunu prieku nesaka: „Vai Es neteicu, ka tā notiks!” Bet Saviem nabaga daudz cietušiem ļaudīm Viņš saka: „Es esmu žēlsirdīgs Dievs. Ja tu Mani meklēsi un pēc Manis vaicāsi no visas sirds un dvēseles, tu Mani atradīsi.”

Tas ir Dieva apsolījums: tu atradīsi Dievu un Viņš būs tavš svētīgais ieguvums. Neizdzēšami ieraksti šos vārdus savā sirdī. Tu atradīsi Dievu, ja tu meklēsi Viņu no visas savas sirds un dvēseles.

Tāds ir nosacījums. Ne ar ko mazāku nav iespējams atrast Dievu. Dievs ir meklējams ar *sirdi*, ne tikai ar prātu. Vest mūs pie Dieva – tas nav nedz pētnieku, nedz arī filozofu uzdevums. Dabaszinātnieks savā pētniecībā beigu beigās nonāk pie robežas, kur viņa instrumenti un metodes vairs nekā nelīdz. Pie šīs robežas viņš stāv un raugās uz pasauli, kura viņam nekad un nekādi nav pieejama ar mikroskopu un teleskopu, jo tā sastāv no lietām, kas nav mērāmas, sveramas un novērojamas. Arvien vairāk ir tādu pētnieku, kuri stāv pie šīs robežas un mums saka, ka jau šeit, šai pasaulē, viņi atraduši kādas augstākas gribas un saprāta pēdas. Viņi tās atraduši Visuma neaptverami ģeniālajā konstrukcijā vai arī tai brīnumā, ko sauc par dzīvību, vai arī mazā embrijā, kas, nespēdams normāli attīstīties, parāda neparasti gudras piemērošanās spējas. Zinātnieki ir sastapušies ar ko tādu, ko nav iespējams izpētīt ar eksaktām pētniecības metodēm. Un viņi mums stāsta, ka zinātnē un pētniecībā nav nekā tāda, kas neļautu tiem būt ticīgiem kristiešiem. Taču viņi nav atraduši Dievu, darbojoties tikai ar zinātnes metodēm. Jo zinātne spēj izskaidrot lietas vienīgi tiktāl, cik iespējams saskatīt ar savām acīm. Zinātne nodarbojas ar lietām, kuras var svērt uz svāriem un mērīt centimetros. Tādēļ mums ir jāpaliek pie atziņas, ka tas nav zinātnes uzdevums – vest mūs pie Dieva.

Tātad mums nav jāmeklē Dievs ar prātu vai mikroskopu, bet gan ar sirdi. Meklēt Dievu ar sirdi – tas nenozīmē, ka mums kā kritiskiem vērotājiem jāgaida, ka Dievs Sevi apliecinās un pierādīs Savu esamību. Tas nenozīmē, ka mums Dievs būtu jāiesaista kādā eksperimentā, lai pārlicinātos, vai Viņš ir tāds, kādu iedomājamies. Bet tas nozīmē Viņam tuvoties

tā, kā cilvēkam pienāktos tuvoties Dievam: ar pazemību un godbijību, ar gatavību paklausīt Viņa gribai un atzīt Viņa taisnību, pat ja Viņš mani sauc pie atbildības.

„Ar visu savu sirdi.” Ne tikai ar pusi savas sirds! Nepietiek ar to vien, ja, piemēram, bērēs vai Ziemassvētku vakarā mūsos rodas ilgas iegūt pārliecību par mūžīgo dzīvību. Dievam ir tiesības arī uz pārējām mūsu dienām – gan svētdienām, gan darba dienām. Meklēt Dievu ar visu savu sirdi nozīmē patiešām kaut ko *darīt*, lai Viņu atrastu: *lasīt* par Viņu, *klausīties* par Viņu, kā arī *lūgt*, tas ir – runāt ar Viņu. Turklāt tas viss jā dara *ar sirdi*, – kā to dara, kad cilvēks no visas savas iekšējās būtības dziļumiem tiecas pēc Tēva, kuru mīl un pēc kura ilgojas, un kuru pacietīgi gaida, kaut arī Viņš neatklājas tūlīt.

Tik ilgi, kamēr cilvēks uzdrošinās spriest tiesu pār Dievu un meklē sev tādu Dievu, kas šķitīs piemērots, tas neatradīs dzīvo un patieso Dievu, jo Viņš lepnajiem turas pretī. Bet ikviens, kas Viņam tuvojas, būdams gatavs pazemoties un godāt Dievu tādu, kāds Viņš ir, un būdams gatavs Viņa dēļ atteikties no saviem aizspriedumiem un mīļajiem miesas grēkiem, tas atklās, ka *Dievs patiešām ir dzīvs*. Viņš atklās, ka pats Dievs ar Saviem vārdiem rada viņā ticību tā, ka viņa aklā dvēsele kļūst redzīga un viņš iegūst ko tādu, kas nav nedz zinātniski pierādāms, nedz loģiski secināms, bet tā ir dzīva un droša *pārliecība* par dzīvo un patieso Dievu. Jā, šī pārliecība nav pierādāma aklam skeptiķim, bet tā ir pietiekama, lai ar to dzīvotu un mirtu.

Dievs patiešām ir dzīvs, un tāpēc mēs varam drosmīgi pacelt vēl vienu baltu karogu pret melnu melnajām debesīm. Uz šī karoga ir uzraksts:

Dievs tevi glābj no tumsas baismās realitātes.

Lielie meli apgalvoja, ka velna nav. Patiesība atbild, ka tumsības ļaunā vara tiešām ir baismīga realitāte. Tā nav tikai mūsu cilvēcisko kļūdu kopums. Tas ir kas lielāks un ļaunāks: tumša likumsakarība, ļauna griba, kas ierīko lamatas, kas aicina un vilina, kas kaļ savus tumšos plānus un pūlas savaldzināt cilvēkus, lai pār tiem valdītu un tos savažotu uz mūžīgiem laikiem. Šai briesmīgajai varai ir kāds slepens sabiedrotais ikvienā no mums. Tas ir kāds, kas paslepus nāk un iečukst mūsu ausīs ļaunas domas un bezkaunīgas ierosmes, un mūsos allaž ir kas tāds, kas pieķeras viņam. Tas ir labi, ja atskārstam šo ļauno arī sevī. Tas pieder pie lielās patiesības,

kas mums jāzina un jāatzīst. Taču tā ir tikai patiesības ēnas puse. Lielā patiesība mums atklāj arī To, kas ir varenāks par visu ļaunuma varu. Ir kāda spēcīga un labestīga roka, pie kuras turēties. Tā ir stiprāka par visiem kārdinājumiem, tā nes visas mūsu vajības, tā paliek uzticīga pat tad, kad sākam šaubīties un svārstīties.

Glābšanas pirmais priekšnoteikums ir šo patiesību saprast un saskaņā ar to rīkoties. Jau tas vien ir daudzsološi, ka cilvēks sāk rēķināties ar ļaunā realitāti. Arī tas jau ir sākums uzvarai pār velnu, ka cilvēks nāk pie atziņas par viņa esamību. Tai pašā brīdī, kad cilvēks visā nopietnībā stāv tumsības priekšā un izjūt vēsmas no tās bezdibeņiem un viņam jāceļ skats uz debesīm, lai meklētu palīdzību, tad tūdaļ caur melu tumšajām debesīm izlaužas varena gaismas straume un runā pats Dievs:

*Nebīsties, jo Es tevi atpestīju;
Es tevi saucu tavā vārdā, tu esi Mans!
Kad tu iesi caur ūdeņiem, Es būšu pie tevis,
un caur straumēm, tās tevi nepārpludinās.
Kad tu iesi caur uguni, tu nesadegsi,
uguns liesmas tev nekaitēs!
Jo Es Tas Kungs, tavs Dievs,
Israēla Svētais, esmu tavs glābējs..
Nebīsties, jo Es esmu ar tevi!*

Tā runā Dievs. Viņš nav aizmirsis, ka reiz tevi sauca vārdā un sacīja: „Tu esi Mans.” Viņš labi zina, ar ko tev jācinās. Viņš zina, cik grūti un sāpīgi mēdz būt cilvēkam, kurš ir iemests šīs garīgās cīņas vidū, kura norisinās par cilvēku dvēselēm. Dievs gan varētu ar vienu rokas mājienu darīt galu visam ļaunumam un visiem tā līdzekļiem, kā arī pasludināt galīgo spriedumu, lai pulcētu Savā debesu valstībā tos, kas bijuši Viņam uzticīgi. Taču tāds vēl nav Dieva prāts. Jo tas nozīmētu, ka Dievam būtu jāpazudina arī visi tie Viņa bērni, kas vēl pretojas Viņam un kalpo lielajiem meliem. Šādu cenu Dievs nevēlas maksāt. Viņš ir pacietīgs un gaida. Arvien no jauna Viņš cenšas iemantot Savu bērnu sirdis. Kad mēs nelietīgi tērējam Viņa pacietību, lai darītu šai pasaulē vēl vairāk ļauna, Dievs joprojām attur no mums Savas dusmas. Viņš katrā ziņā pārdzīvo, redzēdams mocības, kā-

dinājumus un ciešanas, kas jāiztur Viņa bērniem. Tomēr Viņa apsolījums paliek spēkā: kas tic, tas nepazudīs. Kas paļaujas uz savu Dievu, tas negrims postā. Pat ja tev būs jāiet caur krācošām kārdinājumu straumēm, caur ciešanu ugunīm, Viņš tevi glābs un pasargās. Pat asinsliecinieka nāvi Viņš spēj pārvērst par uzvaru. Reiz tu par visu spēsi pateikties. Ļaunumam ir liels spēks, tomēr Dievs arvien ir spēcīgāks. *Dievs izglābj no tumsas biedējošās realitātes. Tā ir otra lielā patiesība.*

Mēs varam pacelt pār mūsu galvām vēl trešo karogu un ļaut tā baltajai drānai lepni plīvot pret melu tumšajām debesīm. Meli apgalvo, ka ikviens gūst pestīšanu savā veidā. Bet uz patiesības baltā karoga ir uzraksts: „*Pestīšana ir ticībā Jēzum Kristum.*”

Tā nav taisnība, ka ikviens gūst pestīšanu savā veidā un ka visi ceļi ved uz debesīm. Mūsu pasaule ir kritusi, un tajā ir spēki, kas ir sadumpojušies un cīnās pret Dievu. Tādēļ ir skaidrs, ka visi ceļi neved uz debesu pilsētu pie Dieva, jo pastāv arī ienaidnieka nometne, kur valda tumsība, un ir arī ceļi, kas ved uz turieni.

Dieva mūžīgajā valstībā ikviena griba ir saskaņā ar Dieva gribu un visas sirdis ir pakļautas Viņam bezgalīgā paklausībā un mīlestībā. Tur neiekļūst neviens, kas negrib labprāt pakļauties Dievam, lai būtu ar Dievu un būtu Viņā. Tā nav Dieva sīkmanība, ka Viņš Savā valstībā neielaiž spītīgu ļaunumu vai savtīgu pašmīlu. Ja Viņš to darītu, tad debesis kļūtu tādas, kāda tagad ir pasaule: cīņas vieta starp Dievu un velnu, kaujas lauks, kas pilns ciešanām un asarām. Tā ir Dieva žēlastība, ka Viņš aizvien vilcinās ar galīgo tiesu. Taču reiz pienāks pēdējā tiesa un izšķirošie notikumi. Tad Dievs ievāks ražu un nošķirs nezāles uz mūžīgiem laikiem. Tad lielie meli paturēs savu laupījumu tai pasaulē, kuras būtība ir izmisums un bezjēdzība.

Ikvienam cilvēkam izšķiroši svarīgs ir šis jautājums: uz kurieni ved mans ceļš? Kur ir tā gala mērķis? Vai Dieva mūžīgajā pilsētā vai arī tumsības mājokļos, kas savos mūros sapulcēs visus atkritušos?

Par šo jautājumu Dievs ir iededzies vēl vairāk, nekā mēs jebkad to spētu. Dievs ir darījis visu iespējamo, lai skaidri atklātu, ko tas Viņam maksājis. Viņš ir atklājis pats Sevi, Viņš ir runājis cauri gadu tūkstošiem, Viņš ir sūtījis Savus praviešus un visbeidzot Savu paša Dēlu. Viņš ir izveidojis Baznīcu un ar bezgalīgiem pūliņiem to cēlis vienā zemē pēc otras. Viņš ir

ļāvis, lai vēstneša aicinājums sasniegtu arī mūs, iespējams, jau kopš agras mūsu bērnības.

Taču cilvēki ne vienmēr par to ir pateicīgi. Gadās tā, ka cilvēks saka – es “pateicos” par visu šo reliģisko rosību. Es nevēlos piedalīties šais dievbijīgajās ārišķībās. Es gribu ticēt pats pēc sava prāta. Un tomēr Dievs, zinādams, kas aiz tā visa slēpjas, nepamet Savu cilvēkbērnu. Viņš nebūtu žēlsirdīgs Dievs, ja tā rīkotos.

Ko darīt cilvēkam, kas atmostas, sāk pārdomāt savu dzīvi, un viņa sirds iedegas par dzīves svarīgāko jautājumu?

Vispirms viņam ir jāmeklē atbilde pie paša Dieva. Lai dotu šo atbildi, Dievs ir sūtījis Savus praviešus un visbeidzot Savu Dēlu, lai runātu ar mums un paustu šo lielo patiesību cīņā ar meliem. Paši no sevis mēs to nekad neuzzinātu, ja Dievs to šādi nebūtu atklājis. Man tajā ir rūpīgi jāiedziļinās. Man jāsāk sevi aplūkot Dieva vārda gaismā, un tas jādara regulāri, lai iedziļināšanās lielajā patiesībā kļūtu par manas sirdsapziņas lietu. Tas notiek pavisam vienkārši: apmeklējot dievkalpojumu un lasot Bībeli. Tas notiek lūgšanā, Dieva priekšā apdomājot un izrunājot savas dzīves lietas. Tā darīdams, es nonāksu pie arvien dziļākas izpratnes par to, kādā stāvoklī es atrodos un kādas ir manas iespējas. Tie varbūt ne vienmēr būs patīkami atklājumi. Tāpat arī nodot savu dzīvi paļāvībā Dievam ir daudz grūtāk, nekā man tas varētu likties. Un tas liekas pilnīgi bezcerīgi, ka es reiz varētu kļūt tāds, ka varēšu rēķināties ar vietu pilsētā, kur valda vienīgi Dievs.

Tad visā pilnībā atklājas trešā patiesība: *pestīšana ir ticībā Jēzum Kristum.*

Ja mums būtu iespējams kļūt tādiem, kas iederas Dieva tuvumā, tad Kristum nebūtu bijis jānāk šai pasaulē. Bet, tā kā dziļi mūsu būtņē mājotumsa, kas izslēdz mūs no tās pasaules, kur Dieva griba ir vienīgais likums, tad Kristum ir jāveic brīnums, kas ir visas esamības pamats un pasaules vēstures kulminācija, proti, *salīdzināšana jeb samierināšana ar Dievu*: Viņš ir pieveicis mūsu ienaidnieku, Viņš ir izpircis mūsu parādu, Viņš ir ieguvis taisnību, kas var aplāt un šķīstīt arī mūsu sirds samaitātību. Tikai ticībā Jēzum Kristum ir pestīšana.

Šī grāmata mēģina atklāt dažus šīs lielās patiesības spožos starus un vēlreiz pavēstīt to, ko stāstīt nekad nav par biežu: mūžseno vēsti par Die-

vu un pestīšanu, par grēku un žēlastību. Tā kalpos cilvēkiem, kas vēlas nākt pie dzīvas ticības Dievam. Taču tam, kam *nav* tādas vēlēšanās, iesaku nemaz neturpināt. Jo tas arvien ir bīstami – tuvoties Dievam ar aplamu sirdi. Ar Dieva vārdu nav nekādi joki. Tas ir dzīvs spēks. Tas var radīt ticību un pestīšanu. Bet tas var arī būt par sirds apcietināšanu un sodu. Un šai grāmatā ir ietverts diezgan daudz no Dieva vārda.

Pasaules Valdnieks

lesākumā Dievs radīja debesis un zemi.

Kristietim šis teikums ir pats par sevi saprotams. Arī reliģiski noskaņoti cilvēki, šķiet, to viegli pieņems. Pat arī ja viņi apšaubā daudz ko citu Svētajos Rakstos, tomēr tie piekrīt vismaz 1. Mozus grāmatas pirmajam pantam.

Patiesībā ir bēdīgi, ka šī patiesība ir kļuvusi tik pašsaprotama. Cīņā pret ticības patiesībām tā ir ļoti iedarbīga metode – padarīt tās par pašsaprotamām. Līdz ar to šīs patiesības tiek nobīdītas malā no grandiozās skatuves, kur sastopas lielie pasaules uzskati, un nonāk kaut kur pie fona dekorācijām. – Lai jau tās tur stāv kā lieki krāmi, mirušas un neinteresantas. Ar laiku tās noput un apbružājas un tām vairs netiek pievērsta nekāda uzmanība. Cilvēks ik dienas tām vienkārši paiet garām, un tās vairs neizraisa ne kripatiņas nemiera vai pārdomu.

lesākumā Dievs radīja debesis un zemi. Vai mums nevajadzētu mīkli apstāties pie šīm pašsaprotamajām patiesībām un iedziļināties to nozīmē? Tāpēc mūsu ceļojumu, iepazīstot Bībeles pamatdomas, vislabāk būtu sākt, pamatīgi pārdomājot 1. Mozus grāmatas pirmo pantu.

lesākumā Dievs radīja debesis un zemi. Viņš radīja – no nekā. No nebūtības nakts Viņš izsauca laukā debesis un zemi Sava visvarenā vārda spēkā. Viss pieder Viņam, *pasaules Valdniekam*.

Tas vēl joprojām ir pašsaprotami. Bet pārdomāsim dziļāk.

*Debesis un zemi
uztur Viņa varenais vārds..*

Viņš valda jau no paša iesākuma cauri gadu simtiem un tūkstošiem ar Savu visvareno zizli. Viņš patur vērā visas pasaules vēstures norises, un tās caurvij Viņa domas un griba.

Mans prāts nespēj to visu aptvert, jo esmu bezpalīdzīgi ierobežots laikā un telpā. Es neko tā īsti nespēju pieņemt, iekams neesmu to aptvēris trīs dimensiju ietvaros un klasificējis kādā noteiktā vēstures posmā. Mēģinādams saprast pasauli ar zinātnes palīdzību, es visur atklāju to, ko mēdz saukt par cēloni un sekām. Jo vairāk es iedziļinos šais likumsakarībās, jo vairāk viss atklājas kā pilnīga un noslēgta sistēma. Un tomēr Dievs, visas pasaules Radītājs un Kungs, ikvienā šīs sistēmas posmā ir klātesošs kā suverēns Valdnieks.

Arī dabaszinātnes atklājumi, iespējams, palīdzēs manai saprašanai. Tie māca, ka pasaule, kuru varu redzēt tikai trīs dimensijās, patiesībā ir citādi veidota. Pirmkārt, tai ir vēl ceturta dimensija – laiks. Mans dabiskais vērotāja skats to nespēj ieraudzīt. Tas ir pāri manai saprašanai, ka laiks ir īpašība, kas raksturo lietas – gluži kā augstums un platums. Es taču ar acīm redzu, ka katrai telpai ir savs augstums, garums un platums. Bet tagad, pamatojoties uz ticamiem argumentiem, zinātne apgalvo, ka laiks ir ceturta dimensija, kas ieskauj visas esošās lietas un ietekmē visus mērus un novērojumus, un šī dimensija ir vienmēr jāņem vērā, lai gūtu precīzus pētījumu rezultātus. Gluži tāpat mans ierobežotais prāts var censties iztēloties, kā dievišķā visvarenība, šī garīgā dimensija, caurauž visu esamību, kuru manas acis redz un rokas jūt. Mehāniski instrumenti šo dimensiju neaizsniedz un neuztver, taču vienlaikus tā ir visur klātesoša un tā ir jāņem vērā, lai iegūtu pilnīgus rezultātus.

Tā es dzīvoju, un Dievs mani apņēma no visām pusēm, Viņā es rosos un esmu. Runājot ar Vecās Derības psalma vārdiem:

*Tu esi ap mani no visām pusēm,
Tu turi Savu roku pār mani.
Šī atziņa man ir pārāk brīnišķīga
un pārāk augsta:
es to nespēju saprast.*

Vai arī to varam izteikt zviedru dziesminieka vārdiem:

*Kaut man domas, Tevi tverot,
Velti spārnos augšup ceļo,
Tomēr dzīvoju es Tevī,
Dievs, Tu ieskauj mani Sevī.*

Daži uzskata, ka arī tas ir pašsaprotami.

Taču, nopietni ņemot, šī ir ne mazāk dziļa un svētīga patiesība. Mirkli to pārdomāsim: *Dievs ir klātesošs visā*, kas mums apkārt.

Ir silta vasaras diena, un es staigāju pa mežu. Es šķērsoju grāvmalas un pavasarīgu meža ieloka briksnāju ar pļavu ziediem. Mans ceļš iet caur celmiem un krūmājiem. Sūnas ir kļuvušas jau gluži sausas un čaukst zem maniem soljiem. Smalkajai, garajai meža zālei piemīt zeltains un sarkanbrūns mirdzums tās gaisīgajā buķetē. Tie jau ir pirmie rudens priekšvēstneši. Egļu kroņu šalcošā dziesma augstu vējā ir dziļdomīgs vēstījums par dzīves mūžīgo mainību. Taču tas ir arī kas vairāk. Tā ir visas radības dziesma par savu Radītāju. Arī vēja žūžošana ir Radītāja darbs, pēc Viņa pavēles cauri mežam klīst silta vēja pūsma, arī bagātīgie egļu zari ir Viņa roku darbs. Visa šī dzīve, kas izdzīvo savu ciklu cauri nāvei uz jaunu augšāmcelšanos, ik brīdi pastāv, pateicoties vienīgi Viņa visvarenībai. Rau, tur sēž dižraibais dzenis un klauzina pa egles stumbru. Tur aizlido zvirbulis, te iemirdzas spāre saules gaismā. Neviens no tiem neies bojā bez Debesu Tēva ziņas. Es noliecos un noplūcu sūnās augošu naktsvijoli. Šis mūsu mežu graciozais zieds ar visu savu neatkārtojami smalko skaistumu ir pārāks par Salamanu visā viņa godībā. Dievs ietērpj puķes un zāli laukā. Ziedi, ko es turu savā rokā, ir auguši pēc Viņa radošās pavēles. Tā ir vēl viena radība blakus man, mana māsa Dievā, tā ir visas pasaules Valdnieka man sūtīts sveiciens. Kad staigāju pa mežu, šis sveiciens dzirdams man visapkārt. Tā ir kā atblāzma no vakara debesīm, tas atspīd jūras skaidrajos ūdeņos, tas stāv klusēdams tumšajā egļu mijkrēslī. Brīžam tas man pat pieskaras, gandrīz fiziski sajūtami – šīs esības tuvums, dievišķā dimensija, kas apņēma visu Savā visvarenībā, kas mājā visā un liek atspīdumam no augstākas pasaules mirdzēt pār kalniem un lejām, jā, arī pat

mazākajā un sīkākajā ziedlapiņā. Viņš ir klātesošs it visur, mans Draugs vējā un mijkrēslī, mans Dievs.

Tagad es stāvu mutuļojošas kultūras vidū. Vilciens ir apstājies centrālajā dzelzceļa stacijā. Tērauda sliežu pāri laistās virmojošajā vasaras saules svelmē. Pie platformas stāv ātrvilciens, kura ceļš ved pretējā virzienā. No vasarīgu apgērbu un šķindošu ceļasomu drūzmas pēkšņi iznirst lokomotīve kā pēdējais spēka apliecinājums, un aiz tās pazib vesela vagonu virkne ar svaigi krāsotiem sarkaniem korpusiem un melniem, velvētiem jumtiem. Mēdz sacīt, ka ikviena vīra sirdī mājo zēns – tas arī man liek izbaudīt šo skatu.

Jā, arī šeit man ir nepieciešama ticība Radītājam. Arī manis novērotie tehnikas brīnumi ir nākuši no Viņa varenās rokas un pastāv, pateicoties Viņam. Dievs, kas reiz ar Savu radošo vārdu pavēlēja cilvēkam valdīt un pakļaut zemi, ir palīdzējis radīt arī šīs lietas. Tas bija Dieva labais prāts, ka cilvēks apgūst Dieva radīto dabu, rūdot un lejot tēraudu un padarot elektrību par savu kalponi. Kad šis milzenis uzsāk gaitu un zilie zibšņi iedegas logos, un viss smagais vilciena sastāvs ar pārsteidzošu vieglumu uzņem ātrumu, te atkal izpaužas Radītāja visvarenība, kas mājo un darbojas visur, ikvienā šīs brīnišķīgās izrādes brīdī un sprīdī. Ja vien mūsu mazticīgajam laikmetam būtu nedaudz vairāk īstas kristīgas ticības, tad arī mēs ar dziļu godbijību sacītu:

*Kaut man domas, Tevi tverot,
Velti spārnos augšup ceļo,
Tomēr dzīvoju es Tevī,
Dievs, Tu ieskauj mani Sevī.²*

Varbūt, ka arī šīs patiesības ir pašsaprotamas.

Tagad savu skatu novērsīsim no apkārtējās pasaules. Tā atrodas Dieva rokās, tā ir no Dieva un pastāv vienīgi Viņā. Un savu skatu es pievērsu sev. Arī es esmu šīs radības daļa. Tas ir skaidrs. Arī es esmu radīts no nekā pēc Radītāja gribas. Tas ir skaidrs. Arī es dzīvoju vienīgi Viņā, no Viņa, caur Viņu, uz Viņu un *Viņam*. Arī tam ir jābūt skaidram.

Ļaujiet man brīdi pakavēties pie šīs patiesības.

---

² Arī te, trešās klases kupejā šai hipermodernajā, elektriskajā vilcienā.

Visas pasaules Valdnieks ir radījis arī mani. *No nekā*. Es varu aizvērt savas acis un šai mirklī iedomāties tukšo NEKO, melno, klajo tukšumu, kas pat nav nekāda telpa. No NEKĀ, no haosa melnā tukšuma Viņš ir saucis mani laukā, dāvājis man dzīvību un vēlējis man dzīvot. Protams, mana cilvēciskā gudrība man saka, ka Radītājs, Savā varenībā mani radīdams mātes miesās, man ļaudams pieaugt un uzturēdams manu dzīvību, izmantoja un joprojām izmanto matēriju. Bet mana ticība piebilst, ka arī matērija reiz ir radīta no nekā ar Viņa radošo vārdu. Un es labi apzinos, ka bez Viņa visvarenās gribas šie izkaisītie ūdeņraža un slāpekļa, oglekļa un sēra, skābes un metālu atomi nekad nespētu savienoties un izveidot dzīvu cilvēku un vēl mazāka ir iespēja, ka šim veidojumam piemistu spēja dzīvot, kustēties, domāt un apzināties sevi kā dzīvu cilvēku. Man nav daudz jāspriedelē par dvēseles un ķermeņa savstarpējām attiecībām. Es ļoti labi zinu, ka visa mana personība līdz ar visu, kas man pieder, ir Viņa dāvana.

Tas ir tikai un vienīgi Viņa radošais brīnumš, ka šodien un šeit es esmu daļa no šīs telpas. Visu savu dzīvi esmu pilnīgi atkarīgs no Viņa varas. Visi dzīvības procesi manos locekļos, visas miklainās norises manos audos – kaut arī man pašam neizprotamas – ir tas, kas brīnumainā veidā uztur manu dzīvību. Ikviens elpas vilciens, ikviens mana pulsa jauns dzīvības vilnis, ikviena manas apzinīgās dzīves apjaušana, tas viss ir atkarīgs no Viņa. Ik brīdi, sekundi pēc sekundes, Viņš atkal un atkal veic Savus radīšanas brīnumus. Ja kaut uz brīdi Viņš no tā visa atrautu Savu roku, iestātos pilnīga nāve, iznīcība un nebūtība. Un Viņš patiešām var tā rīkoties, kad vien vēlas. Jo kurš no jums ar visu savu zūdišanos un raizēm var kaut drusciņ paildzināt savu dzīvi?

Arī es – kā Viņa darbs un īpašums – esmu pilnīgi atkarīgs no Viņa ikvienā savas būtnes daļiņā. Man pašam nepieder nekas, pat ne šūna, ne asins lāse, pat ne sekunde, ne elpas vilciens, ne iekšējais impulss – tas viss pieder Viņam. Es esmu pilnīgi atkarīgs un piederīgs Viņam, jau no mirkļa, kad mani tika iedegta un uzticēta mana dzīvība, līdz mirklim, kad tā izdzisis un pārstās būt mana.

Pat ja es noliedzu savu atkarību, tas nekādi nemaina šo patiesību. Es varu Viņam pretoties, iet savu ceļu, bet vienīgi tik ilgi, kamēr Viņš ļauj šo ceļu iet. Es varu staigāt apkārt un tēlot patstāvīgu un neatkarīgu cilvēku.

Es varu izdzēst Dievu no savas apziņas, varu saukt sevi par brīvu un bezdievīgu. Taču tā visa ir nožēlojama komēdija, tāpēc ka dienu no dienas, brīdi no brīža es dzīvoju vienīgi no tā, ka pareizi vai nepareizi lietoju Viņa dāvanas. Kārumnieks, kas par savu dievu apzināti ir padarījis bagātīgi klātu galdu un ticību apmainījis pret vīniem un lepniem ēdieniem, nebūtu spējīgs notiesāt nevienu no savām lieliskajām maltītēm, ja Dievs Savā tēvišķajā pacietībā nerūpētos par šā cilvēka ķermeni, kurš atsakās saņemt jebko savai dvēselei. Ar seksu apsēstam cilvēkam, kas pretestībā Dievam meklē savu dzīves jēgu, dzīvodams savās iekārēs, soli pa solim un dienu no dienas ir jāsaņem visi savi spēki no Dieva, lai varētu tos šķiest un lietot nelietīgi. Pat zaimotājs, kas savu rakstāmspalvu mērcē antikrista indē, lai šļāktu šo tinti uz Kristus tēlu, nebūtu spējīgs pacelt savu roku pat milimetru virs papīra, ja Dievs Savā visužēlīgajā un nebeidzamajā pacietībā neturpinātu izliet dzīvības spēkus arī pār viņu.

Taču reiz, kad Radītājs beigs šo stāstu par pazudušo dēlu, kad Viņš būs pateicis un izdarījis visu, ko var teikt un darīt viņa atgriešanai, un kad būs izsmelts Viņa pacietības mērs, ko Dievs Savā neizdibināmajā gudrībā ir nolēmis dāvēt Saviem bērniem, tad nepielūdzami atklāsies patiesība, kas izteikta psalma vārdos:

*Tu cilvēkus atkal dari par pīšļiem un saki:
„Griezieties atkal atpakaļ, jūs cilvēku bērni..
Tu tos aizrauj kā plūdos,
tie ir kā rīta miegs.”*

Tad būs pienākusi mūsu likteņstunda, par kuru Salamans mācītājs saka:

*„...jo cilvēks iet uz savu mūža mājokli
un viņa raudu dziesmu dziedātāji jau staigā apkārt pa ielām..
Tiešām, pīšļiem būs atkal atgriezties atpakaļ zemē
un kļūt par to, kas tie iepriekš bijuši,
un garam atkal atgriezties atpakaļ pie Dieva, kas to ir devis.”*

Un dāvana atgriežas atpakaļ pie Devēja. Uzticētie labumi atgriežas pie Tā Kunga. Ar vai pret savu gribu cilvēks kļūst pilnīgi atkarīgs, un šī atkarība kļūst visiem redzama, absolūta un mūžīga.

Ļaujiet man brīdi apstāties un pārdomāt arī šo patiesību.

Es daudz nekā nezinu par tevi, mana nāves stunda, taču zinu, ka tu esi vienīgais droši zināmais punkts manā citādi nezināmajā nākotnē. Un, kad tu nāksi, tu nāksi noteikti un nepārprotami, jo tu nāc kā Visuvarenā kalpone, un tad vairs nebūs neviena, pie kā apelēt. Vienalga, vai es nāvi saucu par savu ienaidnieku un cenšos bēgt no tās apkampieniem, vai arī es stiepju savas rokas tai pretī un saku: „Sveicināta, māsa Nāve!” – abos gadījumos mana bezpalīdzīgā atkarība ir tikpat liela.

Es domāju par visām tām nāves gultām, pie kurām esmu sēdējis. Tā ir brīnumaina un satriecoša izrāde, kad Dievs pārtrauc visus jaunradīšanas procesus un atrauj Savu roku un dzīvais cilvēks kļūst par mirušu ķermeni, gluži tāpat, kā *es pats* – pašlaik vēl dzīvais cilvēks – reiz kļūšu par mirušu ķermeni.

Domāt par nāvi – tas ir piedauzīgi un atbaidoši. Taču reiz tas man jādara, un es nevaru izvairīties mūžīgi, jo tas ir vienīgais drošais manas nākotnes notikums. Kā bezkaislīgam reālistam man tas vienkārši jādara. Tādēļ es turpināšu. – Te nu ir mana nāves un miršanas gulta. Tur es guļu un vairs nekad necelšos. Dzīve vēl nav beigusies, bet es jūtu, kā mana stunda jau tuvojas. Es nekad vairs necelšu rokas produktīvam darbam, manas kājas vairs nekad nestaigās pa zemi tur, kur tās vēlas. Bez savas gribas, bezpalīdzīgs un pilnīgā atkarībā es tieku aiznests nāves spēcīgajā un tumšajā straumē. „Tiešām, pīšļiem būs atkal atgriezties atpakaļ zemē un kļūt par to, kas tie iepriekš bijuši, un garam atkal atgriezties atpakaļ pie Dieva, kas to ir devis.” Tā mani aiznes zem Dieva visvarenās rokas, un izdziest mana brīvās izvēles liesma. Dāvana tiek atdota, un aizdevums jāatmaksā. Par ko tagad es domāju?

Varbūt par mana Kunga vārdu smago realitāti: nu ir iestājusies nakts, kad neviens vairs nevar strādāt.

Nu ir pienākušas beigas. Kas darīts, darīts. Vēl vairāk: tas viss ir uzskaitīts un pierakstīts. Es dodos, lai sastaptu Dievu un saņemtu algu par saviem šīs zemes darbiem.

Tur jau tie nāk: vecie draugi un vecie ienaidnieki. Varbūt man nav sevišķi patīcis rakāties savā pagātnē. Varbūt es esmu centies pārvilkt svītru un doties tālāk. Varbūt man aiz muguras ir palikušas smagas un tumšas atmiņas, varbūt tikai ikdienišķas lietas. Tas vienalga. Visi šie darbi ir tikpat dzīvi un nozīmīgi, ar tikpat lielu un neizbēgamu atbildības smagumu.

Tas viss man jāpārdomā jau tagad, iekams uz manis ir uzgūlies pēdējās atbildības smagais spiediens, un tādēļ man jāpapūlas atsvaidzināt šīs atmiņas. Es sākšu no pašiem pamatiem. Es pētī savu sirdi un iegrimstu starp atmiņām, un tiecos uz dziļumiem – cauri virskārtai un virspusei, ko ik dienas rādu uz āru un bez apdomas stāstu visiem, kas grib klausīties, cauri jūtu iekšējai dzīvei, kas atklājas tikai dienasgrāmatas lapās vai sarunās ar patiesu draugu, tad vēl dziļāk – līdz pašiem pamatiem, līdz dziļākajām un apslēptākajām vietām, kur noglabāts un ieslēgts viss, ko es nekad neuzticētu nevienam draugam, nedz arī dienasgrāmatas lapām. Tur ir atrodami manas dzīves nožēlojamākie un apkaunojošākie mirkļi, kas saglabājušies manā atmiņā kaili un neglīti – tādi, kādi tie allaž bijuši Dieva priekšā. Tur atrodamas manas apslēptākās domas, viltīgākie motīvi un vissmalkāk maskētais egoisms. Tur tas viss ir redzams klajš un atkailināts – tāds, kāds tas allaž bijis Dieva priekšā.

Pēc dziļākajiem un tumšākajiem dvēseles noslēpumiem atklātībā nāk vārdi, kas reiz izteikti dusmās vai vieglprātībā, kādam pāridarītājam vai jautrā draugu kompānijā. Tu it kā atgriezies pagātnē un pēkšņi atkal stāvi šīs nepatīkamās situācijas vidū, un pat tagad šīs atmiņas ir nebeidzami sāpīgas. Cauri griezīgiem smiekliem skan tevis sacītie vārdi, kurus tu pat neuzdrīksties šeit atkārtot. Cauri laikiem asmens ieduras tieši šeit. Piemiņi šo mirkli! Tas ir no mūžības un saglabāts mūžībai. Tur klātesošs bija arī Dievs, visas pasaules Valdnieks, kas iesākumā radīja debesis un zemi un tāpat tevi, – arī Viņš to dzirdēja.

Ja vien mēs uztvertu šo patiesību nopietnāk!

Taču runa nav tikai par to, ko *esmu darījis* un kādi darbi mani pavada, bet arī par to, ko *neesmu darījis*.

Mūžības priekšā mūsu skats uz dzīvi apskaidrojas, un nu mēs visu ieraugām jaunā gaismā. Radīts... Cēlies no Dieva rokas. Viss ir no Viņa un caur Viņu. Un pie Viņa man jāatgriežas. *Nekas šeit nav bijis mans.*

Kā esmu rīkojies ar to, kas pieder Viņam? Tā kā esmu Viņa īpašums, ir skaidrs, ka man jādzīvo ne tikai *caur* Viņu un *no* Viņa, bet arī *priekš* Viņa. Tagad es saprotu, ka nav jēgas attaisnoties ar morāli tikumisku dzīvi, pat augsti tikumisku dzīvi, ja neesmu rūpējies par lūgšanu un dievkalpojumiem, baznīcu un misiju. Savā dzīvē varbūt sacīju: „Tas mani neskar, pats tikšu galā ar *savu dzīvi*.” Bet tur, mūžības priekšā, šī frāze man iesprūst kaklā, kad mēģinu apgalvot, ka pats varu tikt galā ar savu dzīvi. MANA?! Nekas taču nav pilnībā mans. Nekas nav bijis, un nekad arī nebūs. Viss ir *Dieva*. Pat dzīvība pieder Dievam, un tā man tika piešķirta, lai es dzīvotu kā Dieva bērns, kalpojot savam Debesu Tēvam. Ļoti iespējams, ka tā ir visu grēku sakne – Dieva doto dzīvi, ko pienāktos dzīvot Viņam par godu, censties izmantot tā, it kā es pats būtu tās noteicējs.

Tad man atkal jāapklust un jāpadomā. Mana dzīve – Dieva dzīve. Tā ir likta manās rokās, nevis lai ar to rīkotos pēc saviem ieskatiem, bet lai slavētu un godātu Dievu un Viņam kalpotu. Vai mana dzīve ir bijusi slavas dziesma Dievam un upuris Viņa godam? *Mana dzīve – Dieva dzīve!* Dieva uzturēta, mirkli pēc mirkļa. Cik daudzus no šiem mirkļiem esmu dzīvojis Dievam, cik daudzi no tiem bijuši Dieva rīcībā?

Atceries kaut vai pagājušās darba dienas. Tu pamodies. Kas bija tavas pirmās domas? Ar ko tu iesāki savu dienu? Vai ar klusu lūgšanu Dieva priekšā? Vai tava dzīve – šī svētā dāvana no Dieva rokas – tika nodota Viņam, lai Viņš to valdītu un vadītu pēc Sava svētā prāta? Vai pateicies par dzīvības neapprakstāmo dāvanu? Kā pagāja pārējās dienas stundas? Padomā, kā viss norisinājās pie brokastu galda, pusdienlaika darbos, vakara darbīgajās stundās? Tu zini, ka gan darbam, gan atpūtai ir sava vieta Dieva plānos. Dievs ļauj mums ar visu savu sirdi veltīties darbam un ļauj mums arī priecāties vienam otra sabiedrībā. Taču te ir jautājums par to, vai mūsu *dievbērnība* darbojas un priecājas sava Debestēva vaiga priekšā. Varbūt tas bija dumpīgais, neatkarīgais egoists tevī, kas – kaut uz īsu brīdi – vēlējās paturēt dzīvi sev un paņemt brīvdienas no Dieva, vismaz uz priekšpusdienu vai kādu sestdienas vakaru? Varbūt tas bija slinkais egoists tevī, kas gribēja paturēt tiesības neuzklaust nelaimīgo tramīgos palīgā saucienus? Vai varbūt tas vienkārši bija glēvais grēcinieks, kas brīžam grib un brīžam negrib iesaistīties, un tādēļ ļaujas fantāzijas ceļojumam aiz slēgtajām durvīm? Ir tik daudz veidu, kā paņemt piecu minū-

šu pauzi vai trīs brīvdienas, lai it kā nevainīgi pierādītu *iedzimtā grēka lielumu*: rīkoties ar dzīvi pēc sava prāta, dzīvi, kas saņemta no Dieva, lai dzīvotu Viņam par godu.

Ir tik ļoti daudz cilvēku, kas labi zina, ka Dievs ir radījis debesis un zemi, bet nav izdarījuši vienkāršu secinājumu, ka mēs piederam Dievam ar miesu un dvēseli, ar ēdienu un drēbēm, ar darbu un naudu, ar dienas nodarbēm, vakara stundām un nakts atpūtu. *No Viņa, caur Viņu un uz Viņu* ir visas lietas – *arī es*. Tātad ir tikai viena reālistiska nākotnes programma, tikai *viens* veids, kā nodzīvot savu dzīvi un kuram ir nākotne: pilnīgi un bez atrunām padoties Viņa rokās. Es piederu Viņam. Tā tas ir bijis vienmēr. Un tā būs vienmēr – ar vai pret manu gribu. Reiz dzīvības dāvana atgriezīsies Viņa rokās. Mana nabaga dzīve taču ir man tikai aizdota. Tas var izrādīties ļoti briesmīgi – *krist* dzīvā Dieva rokās, taču, no otras puses, tā ir bezgalīga drošība – *padoties* Dieva rokās.

Tādējādi es nekad neesmu bezdievīgs, jo būt bez Dieva nav iespējams. Viņš ir ap mani no visām pusēm. Lai kur es dotos un ko darītu, Viņš ir visur klātesošs. Jautājums ir vienīgi par to, vai iešu savu ceļu par spīti Dieva mīlestības nodomam un manas dzīves sūtībai, vai arī padošos Viņa tēvišķajās rokās un ļaušos, lai mani satver un piepilda Viņa dievišķā klātbūtne, kas nepārtraukti ir ar mani un ap mani. Ja ļaušos Viņa vadībai, es būšu nodevis savu gribu Radītājam, kurš arī tagad ik brīdī mani uztur un nemitīgi iedvēš dzīvību mana ķermeņa dziļākajos audos.

Es vēlreiz paceļos pāri tagadnībai un iedomājos savu nāves stundu. Es vēlos, kaut varētu sacīt divas lietas, kuras mūsu Kungs sacīja pie krus-ta, gatavodamies atgriezties pie Tēva, no kura Viņš bija nācis.

Pirmā bija: *viss ir piepildīts*. Jā, kaut viss būtu piepildīts arī manā nāves brīdī – Dieva plāns un nodoms ar manu dzīvi!

Otrā bija lūgšana: *Tēvs, Tavās rokās Es nododu Savu garu!* Jā, kaut arī es tā varētu sacīt savā nāves stundā, pilns paļāvības un prieka, ticības un pateicības! Ieiet Viņa dzīvībā, nonākt Viņa drošajās rokās, pāriet šai dzīvības robežai, Viņa mīlestības uzturētā, caurstrāvots un apņemts, tās mīlestības, kas reiz dāvināja man dzīvību, lai uz mūžīgiem laikiem es būtu Viņa bērns!

Tā jau šeit un tagad es sāku savu nodošanos, kas reiz tiks pabeigta un piepildīta. Es piederu Dievam ar katru sava ķermeņa šūnu. Tādēļ Viņam lai pieder arī mana sirds, prāts, griba un domas. No Viņa es esmu nācis. Caur Viņu es tagad dzīvoju. Pie Viņa es atgriežos. Mana dzīve pieder Viņam. *Tādēļ – Viņš būs mana dzīve.*

Augstās tiesas priekšā

Patiesībā mēs visi taču esam labi un krietni cilvēki. Mums ir pamats būt apmierinātiem ar sevi. Mēs ilgstoši esam krājuši tam pierādījumus. Uzslavas vārdi, atzinības apliecinājumi, cildinoši raksti laikrakstos, aplausi, apbrīnas pilni skatieni (īpaši no levas meitām), glaimojoši smaidi sabiedriskās aprindās, izdevušies joki un daudz kas cits – tās visas ir kā vērtīgas trofejas, ko esam kolekcionējuši sava atmiņu muzeja plauktos. Dārgas atmiņas, kas tikušas bieži celtas laukā un lolotas, rūpīgi glabātas un pētītas, ar lielu mīlestību pulētas un atjaunotas, – tagad tās rotā daudz spožāks mirdzums, nekā tas bijis jebkad agrāk kopš faktiskajiem notikumiem. Jā, mēs taču esam krietni cilvēki...

Skaidrs, ka dažkārt mēs esam ar sevi *neapmierināti*. Ne jau vienmēr mūsu krietnā cilvēka slava parādās patiesajā gaismā. Ir arī nepatīkami gadījumi, kad tikai pēc krietnas pusstundas, kad jau par vēlu, mēs izdomājam spožu repliku, ar kuru savam oponentam varētu aizbāzt muti. Šad tad gadās mazas, bet ļoti nepatīkamas ķibeles, un tās ir mūsu melnās dienas. Dažkārt mēs esam totāli aizmāršīgi, un citiem tas liek domāt, ka esam absolūti neuzticami cilvēki. Iespējams, mēs dažkārt esam izturējušies tik neveikli, ka viens otrs varētu domāt, ka esam caurkrituši un izblāmējušies. Tādas lietas ir nepatīkamas un nomācošas. Tās mūs satrauc un rada sirdēstus. Jo cilvēki, tās redzot, var sākt domāt par mums ko sliktu!

Protams, šādi sirdēsti ir pamatoti. Tomēr ar mums mēdz notikt arī nepelnītas un klajas netaisnības. Labi, ka vismaz varam patverties savā atmiņu muzejā un atcerēties visus tos vārdus, cildinājumus, skatienus un mājienu, kas no jauna skaidri un gaiši apliecina mūsu patieso vērtību. Ja dzīve kļūst *pārāk* netaisna, tad mums arvien ir mūsu iedomu taisnības

pasaulē, kur vienmēr varēsim patverties. Iedoms aizvien dziļāk savā goda un trofeju slavas zālē, cilvēks nemanāmi pārkāpj sliekšni, kas ievēro viņu iedomu un sapņu pasaulē. Tur īstenojas viss mūsu personības bagātās potenciāls. Tur mēs uzvarām visās sacensībās, tur mēs tiekam uzklauti visās kompānijās, mēs sakaujam visus savus pretiniekus un dubulti atmaksājam visiem saviem ienaidniekiem, tur mēs plūcam visus laurus un sasniegumus, ko godam esam nopelnījuši, bet ne vienmēr ikdienā esam guvuši nelabvēlīgu apstākļu un jaunu cilvēku dēļ.

Jā, tā ir ar mums, krietnajiem cilvēkiem. Varbūt mūsu krietnums ne vienmēr ir visiem redzams. Bet, par laimi, ir kāda augstāka instance, pie kuras vērsties – patiesi gudra un bezpartejiska instance. Šeit vienmēr atklājas patiesība. Un tādēļ mums neviens nespēj laupīt mūsu patieso vērtību un mūsu rakstura neapstrīdamos nopelnus. Kas ir šī augstā instance, kas spriež taisnīgu un nekļūdīgu tiesu?

Īstenībā tai nemaz nav vārda. Dažkārt mēs to saucam par sirdsapziņu, taču tas nav pilnīgi precīzi. To vajadzētu saukt labākā un skanīgākā vārdā. Sauksim to par MANIS PAŠA AUGSTO TIESU.

Šī augstā tiesa mājā katrā no mums. Tādēļ mēs paši sevī varam iztiesāt visas tās lietas un procesus, kuriem mūsu personiskajā dzīvē ir kāda nozīme.

ES PATS sēžu šīs augstās tiesas tiesneša krēslā. Tas nozīmē – nevis parastais „es”, kas dažkārt cilvēku vidū mēdz būt garlaicīgs un neinteresants, bet gan mans patiesais, dziļākais un labākais „es”. Taisnāku tiesnesi par šo būtu grūti iedomāties. Viņš ir apgaismots cilvēks ar plašām zināšanām un turklāt ļoti inteliģents, apveltīts ar labām spriešanas spējām. Tādēļ viņa augstās tiesas priekšā mēs varam droši nodot visus grūtus, piņķerīgos un svarīgos jautājumus, kas skar mūsu attiecības ar līdzcilvēkiem. Ar šīs apgaismotās un taisnīgās tiesas atbalstu mēs nešaubīgi varam risināt dzīves sarežģītākās problēmas un būt pilnīgi pārliecināti, ka rīkojamies pareizi. Pateicoties šai tiesai, daudzi cilvēki var sev jautāt: vai man ir nepieciešama kristietība? Sevī, savā sirdī viņi taču vienmēr var noskaidrot, kas ir patiesi un pareizi. Tur viņi gūst atziņu par to, kas ir taisnība. Un, tā kā viņi vienmēr rīkojas taisnīgi taisnības dēļ, tad loģiski rodas jautājums, kādēļ vispār nepieciešama ticība un reliģija. Tomēr viņi nevēlas būt sīkumaini, un, *pats par sevi saprotams*, viņiem nav aizspriedumu. Arī reliģijai

jādod iespēja. Arī reliģiju dibinātājiem – Jēzum, Muhamedam, Budam un visai garajai virknei, ikvienam no viņiem ar savu lietu ir jāstājas mūsu augstās tiesas priekšā, un tad mēs taisnīgi un godīgi spriedsim, ko par viņiem sacīt. Protams, ir iespējams, ka arī pie viņiem atklātos kas tāds, ko mēs atrodam par pareizu un ko mēs paši nebūtu pateikuši labāk.

Šīs iekšējās tiesas priekšā dažkārt var norisināties diezgan karsti strīdi, – to zina visi. Šeit tiek rūpīgi izvērtēts ikviens aizrādījums, kas pret mums vērsts, ikviens nelabvēlīgs izteikums, ikviens apvainojums, ikviens rupjš lamu vārds, ikviens dzēlīgs mājiens. Lietas tiek izskatītas ļoti pedantiski, līdz viss kļūst pilnīgi skaidrs. Pat arī ja viss šķietami liecina mums par sliktu, tomēr augstās tiesas priekšā mēs vienmēr varam tikt attaisnoti. Šeit tiek izprasti mūsu dziļākie nolūki. Šeit nāk gaismā visi apstākļi, kas paskaidro un precizē situāciju.

Šīs tiesas priekšā parasti ir daudz retorikas un daiļrunības. Ja, piemēram, ir bijis tā, ka tu visu kolēģu priekšā esi ticis izlamāts vienīgi par to, ka uzdrīkstējies nokavēt darba sākumu. Vai varbūt tevi publiski nopēla par nekorekti iesniegtu ienākumu deklarāciju. Lai būtu kā būdams, tie ir nepatīkami gadījumi. Pat pēc vairākām dienām tu dzirdi apkārtējos cilvēkus dzēlīgi ķiķinām.

Dabiski, ka šāds apvainojums ir jāceļ manis paša augstās tiesas priekšā. Process iesākas pats no sevis. Ievainota ir tava pašcieņa, kas kremt un nedod miera. Tā arvien atgādina par sevi. Lieta automātiski tiek nodota izskatīšanai, un tā ir jāaplūko vispusīgi. Spēcīgi advokāti nāk klajā ar savām runām. Viens apgalvo, ka bija iemesls domāt, ka tavš pulkstenis steidzas. Otrs saka, ka arī daudzi citi ir kavējuši darbu. Trešais pierāda, ka pats priekšnieks nav punktuāls cilvēks. Ceturtais argumentē, ka apsūdzības un nopelšanas maniere ir bijusi neparasti agresīva un nekorekta. Un tā tālāk.

Tikpat veikli advokāti uzstājas arī tiesas procesā par aplamo un nepareizo ienākumu deklarāciju. Viens pierāda, ka visa nodokļu sistēma ir neloģiska, netaisnīga un atbrīvo no jebkādas morālas atbildības. Otrs norāda, ka vairums tavu kaimiņu ir minējuši vēl nepatiesākus skaitļus. Un trešais vienkārši paskaidro, ka, pareizi izskaidrojot likuma paragrāfus, ir pamats domāt, ka tava rīcība nemaz nav bijusi nelikumīga...

Protams, gadās arī pa kādam stūrgalvīgam apsūdzētājam, kas ietiepi-
gi stāv un atkārtoti vienu un to pašu teikumu. Viņš nav sevišķi inteligents
vai izdomas bagāts. Viņš atkal un atkal atkārtoti: „*Tu tik un tā esi rīkojies
netaisni... tu tik un tā esi rīkojies netaisni.*” Viņam piemīt nelāgs ieradums
pārtraukt citus pusvārdā. Viņš ir tas sliktais mūsu augstajā, taisnajā tiesā.
Viņš ir dvēseles tirāns, kas runā visnekaunīgākās lietas visnepiemērotā-
kajos brīžos. Reizēm paiet ilgs laiks, iekams izdodas viņam dot pienācīgu
pretsparu. Mēs varam būt laimīgi, ka mūsu dvēseles augstās tiesas ties-
nesis ir tik ļoti apgaismots un bezpartejisks, ka uzklausa mūsu advokātu
garos paskaidrojumus un prot pareizi apsvērt visus vainu mīkstinošos
apstākļus. Tādā veidā patiesība allaž nāk gaismā un taisnība triumfē, un
tev no jauna ir pamats būt mierā ar sevi.

Gadās arī īpaši sāpīgi procesi, kad gudrais tiesnesis mūsos lietas iz-
lemšanu nodod tiesu kolēģijai. Par spīti visiem labajiem argumentiem,
tomēr paliek zināma neskaidrība par to, vai tiešām mēs esam rīkojušies
pilnīgi pareizi. Tad varam doties pie kāda laba drauga vai tīkama, sapro-
toša sarunu biedra, lai izklāstītu tam lietas apstākļus un diskrēti lūgtu
izteikt savu viedokli. Droši vien viņš tev sacīs, ka viss ir kārtībā un neva-
jag neko sev pārņemt. Tā mēs gūstam pārliecinošu pierādījumu tam, ka
mūsu iekšējam tiesnesim ir bijusi pilnīga taisnība. Bet, ja gadījumā mūsu
draugs atbild izvairīgi un mūs neatbalsta, tad mēs varam doties pie kāda
cita, un, ja nepieciešams, tā varam turpināt – iet pie trešā un ceturtā, līdz
esam guvuši skaidru pierādījumu mūsu iekšējā tiesas procesa taisnīgu-
mam un stiprinājuši ticību savai taisnībai, savam krietnajam raksturam
un iekšējai vērtībai.

Ne jau katra lieta tiek izskatīta iekšējās tiesas priekšā. Piemēram, tādai
lietai, par kuru neviens nezina, nav jāizšķiež daudz laika un vairumā ga-
dījumu šīs lietas var atstāt vispār bez ievērības. Tas, ka tu allaž šādā veidā
esi aizpildījis ienākumu deklarāciju un desmitiem reižu esi kavējis darbu,
tikdams cauri sveikā, ne tuvu nav radījis tevī tik daudz smagu pārdomu
un izvērtēšanas, kā šī viena reize, kad tevi pieķēra un nācās atbildēt. Tas,
ka tu esi bijis liels siržu laužējs un atļāvies lielu brīvību intīmajā dzīvē, ne-
kad tevī nav izraisījis nopietnu satraukumu, līdz pat dienai, kad nācās sa-
skarties ar bērnu aprūpes un alimentu komisiju. Dzīvē jau tāpat ir daudz
dažādu problēmu, nevar taču celt brēku par visādiem sīkumiem. Var taču

nepievērst uzmanību gadījumiem, kurus neviens nav neredzējis un kur neviens tiešā veidā nav cietis. Dvēseles augstajai tiesai ir jānodarbojas ar *būtiskām* lietām. Un būtiskas ir tikai tās lietas, kas darījušas man kaitējumu vai kaunu. Būtisks ir tikai tas, kas ietekmē manu prestižu, ienākumus, vietu sabiedrībā un kolēģu viedokli par mani. Tāpēc tieši pret šīm lietām jāizturas ļoti delikāti un uzmanīgi.

Jā, tādi nu mēs esam, tu un es. Vismaz es noteikti. Tā bilde, ko esmu šeit uzzīmējis, īstenībā ir mana vecā, grēcīgā Ādama portrets. Iespējams, šai bildē vēl kāds ir atpazinis sevi. Tas nozīmē tikai to, ka mēs daudz neatšķiramies.

Taču gribu sacīt vēl kaut ko. Jā, tas bija liels skandāls un patiesi traģisks stāsts, kas satricināja un apgrieza kājām gaisā visu ierasto, labo kārtību manas dvēseles augstajā tiesā.

Atceros kādu īpašu reizi, kad tika izskatīts ļoti nopietns process, kurā nonākt pie patiesības bija grūtāk kā parasti, proti, pie manas taisnības un nevainības. Kā tas gadījās, es īsti nezinu, bet, kamēr manis paša advokāti, paukodamies ar savām rakstāmspalvām un plosīdamies ar saviem papīriem, centās izveicīgi tikt galā ar šo lietu, tiesas zālē bija ieradies kāds nelūgts viesis, kāds neiederīgs svešinieks.

Pavisam nemanot Viņš bija ienācis tiesas zālē un apstājies, kluss un cēls, un skatījās sev apkārt. Aizstāvības advokāti pēkšņi pārtrauca savas runas, viņu papīri nobira uz grīdas, un viss kļuva ļoti, ļoti kluss.

Svešinieks neko neteica. Viņš tikai raudzījās mani. Un es nokaunējos.

Vēlāk Viņš te ir bijis biežs viesis. Nu jau Viņa izturēšanos esmu iepazinis diezgan labi. Viņš ienāk – kluss un cēls. Viņš nekad neiesaistās diskusijās. Viņš nekad neatbild uz aizstāvības advokātu argumentiem. Viņš pasaka tikai dažus vārdus, taču šie vārdi nāk kā satriecošs spriedums, kas apgāž visu, kas iepriekš sacīts un pierādīts manis paša augstajā tiesā.

Viņš spriež arī par visu to, ko es pats esmu ignorējis. Šeit nelīdz nekādi iebildumi un pretargumenti. Viņš pazīst cilvēka sirdi. Manis paša apgaismotais un dievinātais virstiesnesis, kas iepriekš pārliecinoši iztiesāja visas lietas starp debesīm un zemi, kļūst tik niecīgi maziņš un nu ir sarāvies un mēģina paslēpties aiz savas katedras.

Svešniekam ir ļoti daudz sakāmā. Daļu no tā visa viņš noteikti ir izdomājis jau iepriekš, taču brīnumaini ir tas, ka Viņš visas lietas spēj parādīt it kā jaunā gaismā. Lietas, par kurām Viņš runā, iegūst pilnīgi jaunu jēgu.

„*Jūs esat pasaules gaisma,*” Viņš saka. Par to mēs, iespējams, jau esam domājuši. Ja kāds saka, ka mēs esam gaisma, tas mums parasti glaimo. Taču, kad šos vārdus saka Viņš, šie vārdi mūs atmasko. Jo mēs labi saprotam, ka *neesam* pasaules gaisma. Mēs esam kā mazas, nožēlojamas tauku svečītes, kas mēģina spīdēt, lai tiktu cilvēku ievērotas un apbrīnotas. Mūsu mazā, trauslā gaismiņa ir domāta mums pašiem, nevis viņiem. Bet tai taču ir jābūt *viņiem*, lai viņi redz mūsu labos darbus un slavē nevis mūs, bet mūsu Tēvu, kas ir debesīs.

Nelūgtais viesis saka arī citas lietas: „*Kas uz savu brāli dusmo, tas sodāms tiesā.*” Ikviens, kas dusmo? Vai tā ir netaisnība? Šādu jautājumu es neesmu izskatījis manas dvēseles augstajā tiesā. Ir bijis tieši otrādi – es dusmojos, esmu nikns uz savu brāli, savas mājas saimnieku vai kaimiņu, un tas ir iemesls, lai es sāktu *savu* procesu un izvirzītu *savu* apsūdzību pret viņu. Vai tiešām ir tā, ka jau ar savas sirds ļaunajām domām par citiem es esmu izdarījis *grēku* un, vēl pirms ir izskatīts jautājums par vainu vai nevainību, pret mani ir pārpārēm pierādījumu, ka esmu rikojies ne taisni un esmu sodāms tiesā?

Svešnieks jau ir nospriedis: „*Tāpēc, kad tu upurē savu dāvanu uz altāra un tur atminies, ka tavam brālim ir kas pret tevi, tad atstāj turpat altāra priekšā savu dāvanu, noej un izlīgsti papriekšu ar savu brāli.*”

Cik bieži ir bijis tā, ka mēs nākam sava altāra priekšā (tā altāra, ko saucam par sirdsapziņu un vērtējam tikpat augstu kā Dievu) tieši tādēļ, ka vēršamies pret savu brāli un viņš – pret mums, un tādēļ, ka mums ir jāaizstāv sevi un jāpierāda viņam sava taisnība! Mēs nelabprāt izlīgstam ar savu pretinieku. Mums nav ne mazākās vēlēšanās iet pie viņa un sacīt, ka esam bijuši pārsteidzīgi vai uzvedušies mulķīgi, vai arī sacījuši puspatiesību, lai pierādītu savu taisnību. Mēs drīzāk sarīkosim veselu tiesas procesu, lai pierādītu sev, ka *viņš* ir bijis vainīgs un sācis pirmais un tā ir bijusi *viņa* kļūda, un ka krietnums un godīgums prasa, lai mēs gūtu gandarījumu un atlīdzību un varbūt pat nedaudz atriebtos.

Tajā pašā laikā klusais tiesnesis turpina uz mums runāt: „*Es jums saku: ikviens, kas uzskata sievu, to iekārodams, tas ar viņu laulību jau ir pārkāpis savā sirdī.*”

Šeit sagrūst visa mūsu „praktiskā” morāle, kura saka, ka par grēku jāsauc tikai tas, kas kādam nodara kaitējumu. Šeit stāv Viens, kas prasa norēķinu un atbildību arī par mūsu slēptajām domām un slepenajiem darbiem. Viņš neatstāj nekādas izvairīšanās iespējas un nepieņem nekādu taisnošanos. Tas, ko tu esi darījis, ir *grēks* un *pārkāpums*, un neviens advokāts šai pasaulē tevi nespēj atbrīvot no Dieva sprieduma.

Un Viņš piebilst: „*Nekas nav apslēpts, kas netiks atklāts, un nekas nav nezīnāms, kas nenāks gaismā. Tāpēc visu, ko jūs esat teikuši tumsā, to dzirdēs gaismā, un, ko jūs ausī esat čukstējuši istabā, to sludinās no jumtiem.*” Bez žēlastības Viņš ietiec savu lauzni mūsu košajā morāles fasādē. Viņš izlaužas cauri nobalsinātajam mūrim, Viņš izsit caurumu durvīs, Viņš uzlauž grīdu manis paša augstās tiesas zālei un atklāj dziļi apakšā maskētas slēptuves ar tādām lietām, kurām manis paša advokāti vienprātīgi ir ļāvuši nozust klusumā un kuras nekad nav pieminētas pat čukstus. Tu apzinies, ko Viņš saka par šāda veida morāli: Viņš saka – bēdas jums, jūs, liekuļi, kas līdzināties balsinātiem kapiem, kas no ārienes gan izskatās jauki, bet iekšpusē ir pilni ar miroņu kauliem un visādu netīrību.

„*Bet jūsu vārdi lai ir: jā, jā! nē, nē! Kas pāri par to, tas ir no ļauna.*” Tie ir skaidri vārdi: “jā”, kad jāsaka “jā”, un “nē”, kad jāsaka “nē”, neizpušķota patiesība un uzticama atbilde, kristālskaids godīgums bez izlocīšanās. Visi manis paša advokāti tur stāv un kaunas par visiem saviem smalkajiem argumentiem. Tie visi taču ir meli. Mēs melojam paši sev. Mēs uzspodrinām bezcerīgu lietu, parādām to vajadzīgā gaismā un ietērpjam to tukšās frāzēs, un pasniedzam to tik jauki, ka tai nav nekādas vainas. Un labāk nemaz nerunāsim par to, kā mēs rīkojamies citu cilvēku priekšā tad, kad pilnīgi negaidīti no mums tiek prasīta atbildība un ir jāizklūst no kādas ķibeles vai jātiek galā ar kādu sarežģītu darījumu.

„*Dodi tam, kas tevi lūdz, un neatsakies, ja kas no tevis grib aizņemties.*” Šis vienkāršais bauslis kļūst par apsūdzības rakstu, kas pēkšņi uzliek mums atbildību par simtiem un simtiem ikdienišķu darbu, kuri ļoti reti vai pat nekad nenonāk manis paša augstās tiesas priekšā. Neko nelīdz aizbildināšanās, ka, protams, nav iespējams atdot visu kabatas naudu un

glābt visus nabadziņus no viņu naudas problēmām. Ne par to ir runa. Te ir jautājums par sirds stāvokli, mūsu dziļāko attieksmi pret cilvēkiem. Atmaskota un nosodīta ir pati mūsu nostāja, kad dzīvojam vienīgi sev, kad novēršamies un pieveram acis, tiklīdz kādam vajadzīga palīdzība. Tā ir mūsu spontāni negatīvā reakcija pret ikvienu cilvēku, kas vēlas aizņemties, lūdz palīdzību vai aicina mūs uzņemties kādu pienākumu. Nemaz jau nerunāsim par dziļo nepatiku pret to nabaga cilvēku, no kura paši esam aizņēmušies un kuram parādu neesam atdevuši!

Ar to vajadzētu pietikt. Taču, kad reiz cilvēks ir nokļuvis augstās tiesas priekšā, tad šo procesu nav iespējams pabeigt pusstundas laikā.

„Mīliet savus ienaidniekus un lūdziet Dievu par tiem, kas jūs vajā.” Ko tu jūti pret cilvēku, no kura pēdējā laikā esi dzirdējis tikai pārmetumus? Vai arī pret savu sāncensi darba vietā? Vai pret savu kritisko svaini, kas tevi nekad tā īsti nav cienījis? Starp citu – ko tu jūti pret cilvēkiem, ko mēdz satikt savā trepju telpā vai autobusa pieturā? Tas varbūt liksies smieklīgi – runāt par mīlestību šādos gadījumos. Tā šķiet gandrīz kā zaimošana, ka mums vajadzētu *lūgt* par kādu no viņiem. Jā, varbūt tā būtu zaimošana. Lūgt ar sirdi, kas pilna ar ienaidu, rupju atreibības vēlmi vai kļaju nicinājumu, – tā patiesi būtu Dieva zaimošana. Taču dzīvot ar šādu sirdi – tā ir vēl lielāka Dieva zaimošana.

„Ja jūs tos mīlat, kas jūs mīl, kāda alga jums nākas? .. Un, kad jūs sveicināt tikai savus brāļus, ko sevišķu jūs darāt?” Jā, tieši tā mēs rīkojamies! Vienīgi tāds cilvēks, kas ir patīkams, cienījams, novērtē un uzklausā mūs, glaimo mums, ir patiesi jauks, inteligēnts un gudrs. Pret šādu cilvēku mēs jūtam simpātijas un viņa klātbūtnē kļūstam draudzīgi. Mums liekas simpātisks ikviens, kas bez problēmām pieņem mūsu sabiedrību un kas visādā ziņā ir līdzīgs mūsu lunkanajiem aizstāvības advokātiem. Šādi cilvēki allaž var rēķināties ar mūsu laipnību un labvēlību. Viņi ir ieņēmuši īsto vietu manā universā, kur es pats esmu centrā. Pret šādiem cilvēkiem mēs izturamies laipni. Un pēc tam savu laipnību, draudzīgos vārdus un jauko izturēšanos varam ierakstīt lielajā nopelnu grāmatā, kur iemūžināta visa mūsu personiskā izcilība. Vēlāk mēs varēsim apsēsties, pārļapot šo grāmatu un priecāties par visiem labajiem vārdiem un jautrajām replikām, un galu galā apzināties, ka mēs esam īsts piemērs tam, ko nozīmē būt labam un jautram cilvēkam.

Taču bēdas mums, ja Svešinieks nāk un mūs pārsteidz! Jo Viņš pārvelk lielu un treknu svītru pār visu šo lappusi, sacīdams: vai tad pagāni nerīkojas tāpat?

Augstās tiesas priekšā netiek spriests tik saudzīgi, kā tas ir manis paša tiesas priekšā. Nē, te arī netiek spriests ļauni un cietsirdīgi, kā mēdz spriest cilvēku vidū. Tomēr spriedums ir nepielūdzams. Un tiesas spriedējs pats saka: „*Bet, ja Es spriežu tiesu, Mans spriedums ir pareizs, jo Es neesmu viens, bet ar Mani ir Tas, kas Mani sūtījis.*”

Tu zini, ka Viņam ir taisnība. Aiz Viņa stāv kāds augstāks uzdevuma devējs, Tas, kam ir visas tiesības spriest tiesu, jo Viņš pats ir Taisnība, un Tas, kam ir vara tiesāt, jo Viņš ir Radītājs un visu lietu Valdnieks. Viņa esamība, Viņa baušļi un Viņa griba tiesā mūs. Jo te mēs skaidri un gaiši atklājam to, ko nekad neesam sprieduši paši savas tiesas priekšā: ka mēs neesam nemaz tik krietni un cildeni un arī pēc savas dziļākās būtības mēs neesam labi. Turpretī mēs redzam, ka mūsu patiesā būtība ir patmīlīga un mūsu iekšējais saturs ir savtība un egoisms, kas top nešķīsts, to izdzīvojot, nežēlīgs, to apliecinot, kā arī nepatiess un melīgs, cenšoties saglabāt savu pozitīvo tēlu.

Tas viss ir *grēks*, tīrs un neviltots grēks, tā ir nosodāma pretestība Dievam.

Augstās tiesas priekšā mēs visi esam notiesāti. Varbūt mēs šo spriedumu jau esam sevī jutuši, varbūt arī ne. Varbūt esam pieredzējuši Svešinieka nākšanu un Viņa spriedumu pār visu šo melīgo blēņošanu manis paša tiesas priekšā, varbūt arī ne. Varbūt esam atzinuši Viņa taisnību, bet varbūt arī ne. Un tomēr Viņš tur stāv. Un mēs visi esam atbildīgi augstās tiesas priekšā, un spriedums ir pasludināts. Te nav nekādas starpības, saka Svētie Raksti. Jo visi ir grēkojuši un visiem trūkst dievišķās godības.

Šis nepatīkamais atklājums var kļūt par jaunu sākumu – par ieejas vārtiem uz dzīves lielāko prieku. Bet, iekams mēs tuvojamies šiem vārtiem, brīdi pārdomāsim grēka būtību, grēka varu un grēka sekas.

Grēka vara un grēka alga

Grēka vara...

Jau paši šie vārdi skan tik neierasti mūsdienu cilvēka ausīm. *Vara* – tas ir kas dzīvs. Bet vai grēks nav dzīvs?

Vairumam cilvēku grēks (ja vien viņi vispār kaut ko uzskata par grēku) ir kāda noteikta, konkrēta rīcība, kas ir nosodāma kā nepareiza un aplama.

Lūk, piemēri: tu, braukdams lielā ātrumā, izdariji neatļautu pagrieziena. Tas nebija labi. Tu tā arī nesamaksāji parādu. To gan vajadzēja izdarīt. Reiz tu izturējies netaisni pret cilvēku, domādams, ka viņu mīli. Tie ir tavi grēki, un tu tos atzīsti.

Un tomēr tu neredzi un neizproti grēku, t. i., to grēku, kuram piemīt **VARA**.

Šos atsevišķos grēkus parasti neviens neuzlūko kā varu. Es taču esmu brīvs cilvēks! Es varu brīvi izvēlēties. Es varu izveidot savu dzīves pozīciju un morāles principus pēc savas labākās saprašanas un sirdsapziņas. Es stāvu daudzo ideoloģiju un dzīvesveidu jūklī, un tie visi man piedāvā ko interesantu. Man atliek vienīgi izvēlēties.

Apmēram tā mūsdienu cilvēkam labpatīk domāt par savu dzīvi. Viņš uzskata to par milzīgu arēnu, kur mums pretī nāk partiju vadītāji, reliģiju dibinātāji, filozofi un reformatori. Tie visi piedāvā kādus labumus, tie visi dedzīgi mēģina panākt apgaismotā mūsdienu cilvēka atzinību, iegūt viņa balsi vēlēšanās, redzēt viņu savu piekritēju pulkā. Pats cilvēks sēž arēnas vidū vai pat tiesneša krēslā un izvēlas sev kādu no daudzajiem dzīvesveidiem. Šeit ir Freids, un šeit ir Jēzus no Nācāretes, šeit ir komunisms, un šeit ir jaunie novirzieni. Atliek tikai visu pamatīgi pārbaudīt un labāko paturēt.

Tādā pašā veidā mūsdienu cilvēks izvēlas savas rīcības un morāles principus. Viss ir viņa paša izvēle: galējības vai mērenība, militārais dienests vai civilais dienests, dzīves baudīšana ar vai bez ballītēm, mīlestība ar vai bez laulībām. Un tā tālāk.

Dabiski, ka visās šais izvēlēs cilvēkam gadās arī viena otra kļūme. Protams, kādreiz sanāk rīkoties pretēji saviem cildenajiem principiem, un, iespējams, dažkārt šie pārkāpumi ir tik nopietni, ka tos var saukt par

grēkiem. Taču tas viss nekad nekaitē tam, ko cilvēks sauc par savas dzīves pamattiesībām un privilēģijām: noteikt savus principus, viedokli un dzīves pozīciju.

Ak, jā, šis jaukais mūsdienu cilvēks! Cik gan viņš līdzīgs tam, ko agrāk sauca par veco cilvēku! Kaut viņš būtu apģērbies un nogrimējis pēc jaunākās modes, viņā joprojām ir nojaušams vecais Ādams (vai leva), kā to sauca pirms diviem gadu tūkstošiem.

Tagad mēs varam pamatīgāk izpētīt veco cilvēku un viņa attieksmi pret grēku, izvērtēdami visu pēc Dieva vārda. Iespējams, ka tā mums kļūs arī par sevis izvērtēšanu, jo vecais cilvēks mājo katrā no mums. Šai sevis izvērtēšanai vajadzētu būt pietiekami dziļai un pamatīgai, jo tā vien šķiet, ka mēs tā īsti nemaz neapjaušam, ko nozīmē grēks.

Vai tu pazīsti grēku?

Es jautāju nevis par grēku vai grēkiem, bet par *Grēku*. Bībele gan runā arī par grēkiem – atsevišķiem, konkrētiem, uzskatāmiem grēkiem. Bet tā runā arī par Grēku un dara to pavisam šokējošā veidā. Tā atklāj Grēku kā dzīvu būtņi. Gluži negaidot Grēks parādās filozofu un politiķu vidū uz pasaules skatījumu grandiozās arēnas. Tas nāk kā nelūgts viesis starp visiem tīkamajiem un saprātīgajiem spriedumiem un elegantajiem spriedelētājiem. Tas smejas veselajam saprātam tieši sejā un veikli žonglē ar jebkuru loģiku, tas caurauž visas jaukās uzskatu sistēmas un nekaunīgi stājas ceļā visiem jaukajiem principiem. Tas šķelmīgi snaikstās apkārt un purina savu mirdzošo karnevāla tērpu, tā ka vizuāli zib kā kārīgas ačeles un zīda bārkstis kairinoši slid pār skatītāju vaigiem. Tas ne brīdi nerespēktē simpātiskos novērotājus arēnas vidū, kas labprāt visu vērotu no droša attāluma un katru jautājumu vēlētos izvērtēt principiāli. Bet tas iet taisni viņu vidū, spiežas un grūžas virsū, apliek tiem roku ap kaklu, tver pie žokļa un izsaka savus piedāvājumus, ne mazākā mērā nerespēktējot visus viņu jaukos principus.

Tā tas bijis kopš laiku sākuma. Vai atceraties ļaunprāti Kainu, kas savu brāli uzlūkoja ar dusmām un tumšu skatu?

„Tad Dievs sacīja Kainam: „Kāpēc tu esi apskaities? Kāpēc tavš vaigš raugās nikni? Vai nav tā: ja tu esi labs, tu savu galvu vari pacelt, bet, ja tu dari ļaunu, tad grēks ir tavu durvju priekšā un tīko pēc tevis. Bet tev būs valdīt pār viņu!”

Grēks nav tikai pastrādāts darbs. Tā ir vara, kas stāv durvju priekšā. Tā ir griba, kas izstiepj savas tumsnējās un valdīt kārās rokas pēc cilvēka dvēseles. *Bet tev būs valdīt pār viņu.* Pastāv tikai viena iespēja pareizi izturēties pret šo varu: to cieši piespiest pie zemes un Dieva vārdā pavēlēt, lai tā padodas kādai citai gribai (protams, ne jau *tavai*, bet Dieva gribai!).

Šāds uzskats par grēka varu nav jāuzskata par Vecās Derības primitīvismu. Šo mācību mēs sastopam arī Jaunajā Derībā. Vēstulē ebrejiem tās autors raksta:

„Pamāciet cits citu katru dienu, kamēr vēl saka „šodien”, lai kādam no jums sirds netiktu apcietināta *ar grēka viltību.*”

Šeit atkal tiek runāts par grēka varu. Tā ir *viltības un pievilšanas* vara.

Grēks nav tikai kādi tumši pagātnes plankumi. Tā ir spēcīga šibrīža vara, kurai ir sava griba, kas kaļ plānus un izliek lamatas. Grēks ir dzīvs, jo vienīgi kaut kam dzīvam var būt vara. Dinamītam nav varas, bet tā ir diktatoram. Elektrostacijai nav varas, bet tā ir valdībai. Tikai dzīvai gribai piemīt vara. *Un grēks ir dzīva griba.* Tas ir pirmais, ko Svētie Raksti mums māca par grēku.

Par grēka varu vispirms jāsaka, ka tā ir *pievilšanas* vara. Grēks vienmēr dod viltus liecības un raksta pazudinošus līgumus. Tas apsola vienu, bet rīkojas pavisam citādi.

Kad grēks sastop cilvēku, tas pirmajā brīdī nemaz nešķiet atbaidošs. Drīzāk tas ir mazliet pievilcīgi neizprotams, gluži kā simpātisks neviža vai izlutināts meitēns. Sākumā grēks nepavisam neizliekas par tādu, kuram piemistu *vara.* Drīzāk tas šķiet padevīgs, pakalpīgs un tik ļoti pieglaimīgs, kāds varētu būt tikai vājais. Cilvēkam, kas pirmoreiz iesaistās darījumos ar grēku, parasti raksturīga droša pārlicība, ka viņš ir stiprāks par grēku. Viņš iedomājas, ka pilnībā kontrolē situāciju. Kas gan tur ļauns, ja vienreiz pārkāpta grēka robeža? Kas gan tur ļauns, ja nedaudz pafantazē par to, kas aizliegts? Tur taču nevar būt nekas bīstams – uz mirkli ļaut savai rokai glāstīt grēka tērpa krāšņās bārkstis un kaut tikai reizi tam pietuvoties tik tuvu, ka var sajust grēka valdzinošos elpas vilcienus kairinām tev kaklu?

Seko vien grēka vilinājumam! Uzklauti grēku un pieņem tā piedāvājumu! Un tu pārlicināsies, ka tā ir pievilšanas vara.

Grēks var tev apsoltīt mīlestības prieku pilnību. Grēks to visu apsola tūlīt un bez ierobežojumiem, ja vien pieļausi nelielu izņēmumu sestajam

bauslim. Taču grēks spēj piedāvāt tikai viltus mīlestību, kur ir vien īslaicīgs, egoistisks apmierinājums. Tas spēj piedāvāt vienīgi apšaubāmas iespējas, pēc kurām tu piedzīvosi tikai apkārtējās pasaules nicinājumu.

Grēks apsola glābšanu no briesmīgām nepatīkšanām, ja vien liksi lietā sīkus un nepieciešamus melus, bet vēlāk grēks tevi ievedīs tūkstoškārt bīstamākā situācijā, kur būsi spiests sacīt lielus un rupjus melus, un, iespējams, beigās tiks atmascots, piedzīvodams lielu kaunu.

Grēks apsola tūlītēju palīdzību naudas grūtībās, ja vien slepus paņemsi naudu no kases vai arī citādi krāpsies. Bet tā tu sev radīsi tikai jaunās problēmas, daudzus zaudējumus un nemītīgu spriedzi, un tev būs jāizvēlas starp pastāvīgu negodīgumu vai atklātu skandālu un tiesas darbiem.

Būtu aplami sacīt, ka grēka pievilšanas vara vienmēr atklājas tā, ka ikviens, kas nokļuvis grēka pakļautībā, to nožēlotu jau savas dzīves laikā. Grēks šai ziņā ir pārlietu labs diplomāts, un tā pievilšanas vara ir pārlietu liela. Šo varu atklāj fakts, ka tūkstošiem un tūkstošiem cilvēku nodzīvo savu dzīvi pat nepamanījuši, ka ir piekrāpti. Uz viņiem var attiecināt 73. psalma vārdus:

*Tiešām viņiem nav nekādu bēdu visu mūžu,
vesela un labi barota ir viņu miesa.
Cilvēku grūtības viņus nespiež,
viņi netiek spaidīti kā citi cilvēki.
Tādēļ arī augstprātība ir viņu kakla rota,
un varmācībā viņi tērpjas kā drēbēs.
Un viņi saka: „Kā Dievs to zinās?
Vai Visaugstākais ir kāds viszinis?”
Redzi, tādi ir tie bezdievji,
un tomēr viņiem arvien labi klājas pasaulē,
un viņi vairo savu bagātību.*

Vai, mūsdienīgi runājot: viņi brauc ar lepniem auto un dzīvo kā nieres taukos. Viņiem apkārt ir atsaucīgi un padevīgi ļautiņi, kas kāro pēc viņu labvēlības un cer uz viņu naudu. Viņi saņem apbalvojumus un greznojas ar visas pasaules godu.

Un tomēr viņi ir piekrāpti! Grēks tos ir pakļāvis savai varai un uzmanīgi vēro, lai tie nekad nebūtu līdzdalīgi *patiesajā* dzīvē.

Te būtu jāpiebilst vēl otra lieta, ko Raksti māca par grēka varu: *grēka vara nāk no bauslības.*

Ko tas nozīmē?

Vispirms tā ir patiesība, kas rakstīta Pāvila Vēstulē romiešiem 4. nodaļā: „*Kur nav bauslības, tur nav arī pārkāpuma.*”

Bauslība taču ir Dieva būtības, gribas, plāna un nodoma atklāsme. Tomēr tas neattiecas uz visu radību, bet tikai uz mums, cilvēkiem. Dievs pārvalda arī mežus un jūras, augus un zvērus, taču Viņš to nedara ar bauslības vārdiem. Tādēļ radības, kurām nav dvēseles, nepazīst grēka. Zemes nogruvums nevar grēkot, un plēsīgajiem zvēriem nav pārkāpumu, jo kur nav bauslības, tur nav pārkāpumu.

Bet cilvēkam ir dota bauslība. Šī bauslība nav kāds brīvi izvēlēts likums. Tā ir Dieva svētās būtības izpausme. Tā neizbēgami izplūst no dievišķā svētuma Avota. „*Jums jābūt svētiem, jo Es, Tas Kungs jūsu Dievs, esmu svēts.*”

Šis likums ir saistīts ar cilvēku, jo cilvēks ir radīts būt par Dieva bērnu un iemantot to, kas pārējai radībai nav dots: mūžīgu dzīvību, personisku sadraudzību ar Dievu. Bauslība nav nekas cits kā priekšnoteikums sadraudzībai ar Dievu. Lai cilvēks būtu vienībā ar Dievu, tiktu pieņemts Dieva debesis un dzīvotu mūžīgā sadraudzībā ar Viņu, tam ir jābūt tik pilnīgam, ka tas spētu pastāvēt Dieva priekšā. Citādi kopība ar Dievu kļūst neiespējama. Ja tu vēlies ieiet dzīvībā, turi baušļus! Esi pilnīgs, kā tavš Debesu Tēvs ir pilnīgs!

Bauslības pārkāpums ir pārkāpums pret Dievu, kas padara neiespējamu kopību ar Dievu. Grēks nozīmē pretoties Dieva gribai un nostādīt sevi ārpus Viņa svētās valstības. Tas nozīmē pakļaut sevi Viņa sodam un lāstam, kas seko bezdievīgai, dumpīgai dzīvei, kas ir konfliktā ar Dievu. „*Jo bauslībai seko dusmība.*”

Tādēļ grēka vara nāk no bauslības. Ja nebūtu bauslības, nebūtu grēka un par to nepienāktos sods. Ja nebūtu Dieva, būtu pilnīgi vienalga, kā mēs dzīvojam. Ja Dievs mūs nebūtu radījis par Saviem bērniem, tad grēks nebūtu problēma.

Un tomēr Dievs ir, un mēs esam Viņa mīlestības radīti. Mēs esam Viņa radītas būtnes, kurām Viņš grib parādīt Savu labestību mūžīgi mūžam. Tas ir visas esamības pamats, ka *Dievs tevi vēlas kā Savu bērnu*.

Tādēļ arī Dieva dotā bauslība ir kā mūžīgs apliecinājums tam, kādai jābūt kopībai ar Dievu. Tieši ar bauslības starpniecību ir atklājusies grēka vara. Grēka pievilšanas vara izraisa bauslības pārkāpšanu, kad cilvēks apmaina dievbērniecību un kopību ar Dievu pret kopību ar Dieva pretinieku.

Tādējādi grēks ir ieguvis *varu* pār cilvēku, biedinošu varu, kas pamato Dieva paša būtībā, Viņa gribā un bauslībā. Ja Dievs nebūtu tāds, kāds Viņš ir, Viņš pievērtu acis uz grēku. Viņš plaši atvērtu debesu vārtus un ielūgtu debesu valstībā visu pasaules nelietību un augstprātību. Viņam būtu jāizdara tikai nelielas izmaiņas. Viņam būtu jāizmaina Sava būtība, jāatdzēsē Sava dedzīgā dusmu kvēle, jāatsakās no Sava svētuma un šķīstības. Viņam būtu jāizmainās tā, ka Viņš un ļaunums būtu savienojams. Viņam būtu jāpieņem ļaunums Sevī.

Taču Dievs *tā* nerikojas. Lai slavēts Viņa vārds! Pie paradīzes vārtiem vēl joprojām stāv eņģeļu sardze ar liesmojošiem zobeniem. Un tieši tādēļ vēl joprojām ir atrodama vieta, kur nav problēmu un vaimanu, kur nav izsalkušu un raudošu bērnu, kur nav novārdzinātu cilvēku, kas lādējas un moka viens otru. Taču tam visam ir viens nosacījums – ka svētums un bauslība paliek spēkā. Tas ir iemesls, kādēļ grēkam ir vara, un grēks saglabās savu varu tikmēr, kamēr Dievs ir Dievs; grēkam ir vara pār visu, kas atkrit un atsvešinās no Dieva. Grēks ir gluži kā kašķīgs suns, kas siro gar Dieva valstības ārdurvīm, pie durvju sliekšņa meklēdams atkritumus. Tas pakampj savas nožēlojamās druskas un nelaiž vairs vaļā. Tas zina, ka viņam uz tām ir tiesības, jo tās ir atzītas par necienīgām un ļaunām Dieva bauslības priekšā. Grēka vara nāk no bauslības.

Vēl ir kāda būtiska lieta, runājot par grēka varu, kas nāk no bauslības. Par to Pāvils raksta Vēstulē romiešiem 7. nodaļā:

„Es nebūtu pazinis grēka, ja nebūtu bijis bauslības. Jo es nebūtu zinājis, kas ir iekāre, ja bauslība nesacītu: tev nebūs iekārot! Bet grēks, šī baušļa ierosināts, modināja manī visādas iekāres. Jo bez bauslības grēks ir nedzīvs. Es kādreiz dzīvoju bez bauslības; bet, kad nāca bauslis, grēks kļuva dzīvs, bet es nomiru. Tā izrādījās, ka bauslis, kam vajadzēja nest dzīvību, man atnesa nāvi.”

Pāvils ir ļoti dziļi izzinājis grēka noslēpumu. Šeit viņš runā par pieredzi, ko ieguvis daudzu gadu cīņos un centienos kļūt svētam, iegūt kopību ar Dievu un būt nevainojamam pēc visiem bauslības likumiem.

To pašu, ko viņš pieredzēja toreiz, pieredz ikviens kristietis, kas nopietni pakļaujas bauslības prasībām – *tad grēks kļūva dzīvs*. To ierosināja un izraisīja bauslības prasības. Bauslība pamodināja visādas iekāres. Tā sacīja: beidz domāt tikai par sevi! Un, kad tu to vēlējies, tu drīz vien atskārti, ka tavas domas riņķo ap tevi vien – gan tai brīdī, kad viesību pūļa vidū tu slepus vēroji savu atspulgu lielajā spogulī, gan arī tad, kad, pie dievgalda ejot, tu nodomāji, ka izturies godbijīgāk un cienīgāk nekā citi.

Bauslība saka: tev nebūs kalpot vienlaikus Dievam un mamonam! Ja tu mīli naudu, tu nemīli Dievu. Tev ir jāatsakās no mīlestības uz pasaulīgu bagātību! Un tikai tad tu pamanīji, cik ļoti mīli savas brīnišķīgās grāmatas vai savas skaistās kurpes; domādams, ka esi daudz ielicis kolektes traukā, tu saprati, ka esi ielicis vienīgi tik daudz, cik ik nedēļas, daudz nedomājot, tu atļaujies iztērēt izklaidēm, kino biļetēm vai kosmētikai.

Bauslība saka: tev nebūs iekārot... Bet tu esi kārbu pilns no matu galiem līdz papēžiem: slavas kāre, slinkuma kāre, patmīlas kāre un citas nesvētas kārības.

Tā tad grēka vara nāk no bauslības. Bauslība ir dzelonis, ar ko grēks atkal un atkal dur miesu, līdz tu vairs pats nesaproti, vai vienmēr esi bijis tāds, vai arī grimsti arvien dziļāk un dziļāk, nesekmīgi pūlēdamies izrāpties no plūstošām smiltīm. Vismaz vienu lietu tu saproti labi: ka tev ir brūce pie brūces un tev ir jāsauc gluži tāpat kā Pāvilam šai nodaļā: „*Es, nožēlojamais cilvēks, kas mani izglābs no šīs nāvei lemtās miesas?*”

Būtu vilinoši šeit piebilst arī Pāvila atbildi: „*Paldies Dievam, caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu!*” Bet parunāsim vēl nedaudz par grēka būtību. Jo mums vēl ir jāiedziļinās Bībeles mācībā par grēka algu.

Grēka alga ir nāve.

Mēs visi pazīstam šos Svēto Rakstu vārdus. Jau kopš paša iesākuma spēkā ir patiesība: ja ēdīsi no aizliegtā koka augļiem, tu mirdams mirsi. „Ar grēku ir ienākusi nāve, un tādējādi visu cilvēku dzīvē ir ienākusi nāve, jo visi viņi ir grēkojuši.” „Kārība, kad tā ieņēmusies, dzemdē grēku, bet grēks padarīts dzemdē nāvi.”

Kas tā ir par nāvi?

Bībeliskā nozīmē nāve nav tas pats, kas iznīcība. Zāle nokalst, puķes novīst, un to kādreizējā atrašanās vieta vairs nav zināma. Ne tāda ir *nāve*. Nāve ir kas daudz nopietnāks. Nāve ir posts, nelaime un traģiska katastrofa, kurā Dieva radītā kārtība tiek izpostīta un kurā tas, kam bija jābūt veselam, tiek saplosīts un izārdīts, un radības istā kārtība ir sagrauta. Dieva radītais labais *kosmoss* ir pārvērsts par dēmonisku anarhiju.

Tādēļ bībeliskā izpratnē nāve nav, pirmām kārtām, fizioloģiska norise. Tā nav nāve, kuru izziņojam sēru vēstīs. Nāve ir gan izplatītāka, gan šausmīgāka.

Reiz dzīvoja jauns cilvēks, kuru Jēzus aicināja kļūt par mācekli. Viņš rīkojās gluži tāpat kā daudzi citi: viņš negribēja atbildēt ar skaidru "nē", bet centās aizbildināties. Viņš lūdza atļauju vispirms apglabāt savu tēvu. Uz to viņš saņēma neparastu atbildi: seko Man un ļauj, lai mirušie apglabā savus mirušos.

Ļauj, lai mirušie apglabā savus mirušos... Tātad – ir tādi mirušie, kas staigā apkārt, rosās un darbojas virs zemes. Tie ir mirušie, kas pošas bērēm un gatavo apbedīšanu, smagiem soļiem nes zārku un vēlāk, tērpušies melnos, svinīgos tērpos, sēž ap bērū mielasta galdu.

Kas tā ir par nāvi?

Tas ir *pirmais* nāves veids, ko baznīctēvi sauca par *garīgo* nāvi. Par to runā Pāvils, saukdam uz Efezas kristiešiem, kuriem ticība bija panīkusi: mosties tu, kas guli, un *celies augšā no nāves!* Vai arī, kad viņš raksta: „*Jūs, kas bijāt miruši savos pārkāpumos.*”

Kas tad ir šis garīgā nāvē sairušais un sadalītais? Kas ir tas, kam bija jābūt veselam, bet kas ir ticis sadalīts?

Šeit dvēsele ir atdalījusies no Dieva. Cilvēks ir pazaudējis ticības saiti ar savu Radītāju, kas piederīga patiesai dzīvei. Sarautas ir neredzamās saites starp debesīm un cilvēka sirdi – lūgšana, Dieva vārda un Svētā Vakarēdiena lietošana. Dvēsele vairs neguļ, pasargāta Dieva rokās, tā vairs neatrodas Dieva vadībā, bet viena pati plivinās lielajā tumsā – kā vientuļš putns, ko tvarsta un dzenā citi garīgi spēki.

Garīgajā nāvē šī atšķirtība no Dieva tomēr nav pilnīga. Daļa no cilvēka joprojām atrodas Dieva rokās. Tas ir cilvēka ķermenis. Dievs turpina gādāt par viņa ķermeni arī tad, kad cilvēks ir nepakļāvīgs un vērs savu gribu pret Dievu. Pat tāds cilvēks, kas apzināti rīkojas pret Dieva gribu, nevar

izvairīties no tā, ka viņa sirds un nieres joprojām darbojas pēc Dieva pavēles, ka viņa acis redz un ausis dzird, kā Dievs to licis. Kaut arī ačgārnā cilvēka griba savu ķermeni izmanto grēkam, tas nekādi nemaina faktu, ka ķermenis ar visām tā funkcijām ir absolūti atkarīgs no Dieva.

Kādu dienu Dieva pacietīgā gaidīšana uz grēku nožēlu un labošanas beigsies. Viņš ir gana ilgi gaidījis uz Savu iecirtīgo un dumpīgo bērnu. Tagad viņa dvēsele tiek atprasīta. Viņa pagaidu brīvībai pienācis gals, spītībai beigas, un šīs beigas pienāk ar izbīli. Nu Dieva radība iet bojā. Miesa un dvēsele tiek šķirtas. Miesa dodas pretī iznīcībai, bet dvēsele dus Dieva rokās, mūžīgi atbildīga par saviem darbiem. Tas ir *otrais* nāves veids, ko baznīctēvi sauca par miesīgo nāvi.

Un tomēr drāma vēl nav beigusies. Nāve mūs sastop vēl *trešajā* veidolā, kas Jāņa atklāsmes grāmatā tiek saukta par „otro nāvi” un ko parasti dēvē par *mūžīgo nāvi*.

Tās būtību varētu raksturot tā, ka viss cilvēks – gan miesa, gan dvēsele – tiek mūžīgi šķirts no Dieva. Tomēr arī šis raksturojums mums nekā daudz nepasaka. To, ko tas nozīmē, ir gandrīz neiespējami iedomāties šai pasaulē, jo Dievs vēl aizvien ir klātesošs visās vietās un visās lietās.

Kāds kara laika frontes korespondents reiz rakstīja, ka austrumfrontes lielās ofensīvas granātu krusa bija tik nežēlīga un baismīga, ka elle šķistu tīrā izklaide salīdzinājumā ar krievu kaujas laukiem. Izmantojot šo salīdzinājumu, viņš šos apstākļus aprakstīja ar ļoti tēlainiem vārdiem – kā materiālās pasaules visšausmīgāko pekli. Tomēr šim žurnālistam nav ne mazākās nojausmas par to, ko nozīmē elle, proti, tā ir mūžīga atšķirtība no Dieva. Pat pasaules vēstures vistumšākie brīži salīdzinājumā ar elli ir gluži kā oāze. Pat visbriesmīgākajās katastrofās, kas, šķiet, sagrauj vislabāk nocietinātās vietas, Dievs tomēr ir cilvēkiem klātesošs. Viņš ir klātesošs kā dabas Valdnieks, bez kura ziņas pat zvirbulis nekrīt zemē un ne šķemba, ne atlūza netrāpa mērķī. Ar Savu varu un dzīvību dodošo Garu Viņš ir klātesošs arī agonijā trīcošam cilvēka ķermenim. Ikviens sirdspuksts un ikviens dedzīgs elpas vilciens ir pietiekams pierādījums tam, ka Radītājs nav aizmirsis Savu radību. Viņš ir klātesošs kā Glābējs un Apžēlotājs. Viņš ir bezgalīgi tuvu ikvienam cilvēkam viņa izmisīgajās pūlēs un ciešanās. Un itin visās šajās ciešanu peklēs ir iespējams tuvoties Dievam. Tādēļ ikviena cilvēka priekšā vēl aizvien tiek liktas mūžīgas un

neierobežotas iespējas, – tās dotas ar grēku piedošanu un vārdu, kas ir pāri visiem vārdiem: JĒZUS.

Iedomājieties, kā būtu tad, ja cilvēkiem atņemtu visu to labo, kas, par spīti visam, vēl atrodas šīs pasaules ļaunākajā peklē, kādā mēs, cilvēki, varam iekļūt. Iedomājieties, ja cilvēkiem atņemtu pat pēdējo nojausmu par Dievu, pēdējo iespēju Viņu lūgt, pēdējo cerību uz atvieglinājumu un pārmaiņām un tāpat arī pēdējās labestības druskas, ko Dievs vēl ir saglabājis cilvēku dabā un raksturā. Iedomājieties, ja cilvēkiem atņemtu pēdējos mazos mirkļus, kad tie piedzīvo biedrisku jautrību, uzmundrinošu skatienu, draugu palīdzību vai cilvēcisku pateicību. Ja to visu atņemtu, tad kaut mazliet mēs pietuvotos tam, ko pauž vārdi „mūžīgā nāve”.

Atšķirtība no Dieva nozīmē to, ka jāatsakās no visa, kas šai ļaunajā pasaulē vēl liecina par Radītāja labo radīšanas darbu: no dabas daiļuma, mātes mīlestības, bērnu smiekliem, patiesa biedriskuma, ķermeņa spēka, veselības un dailes, nakts miera un jaunās dienas cerības. Izsvītro un aizmirsti to visu, un pāri paliek vienīgi tas, kas nav nācis no Dieva un ir velnišķīgs Dieva radības izkropļojums, viss neglītāis un mokošais, kaunpilnais un sātaniskais, kas vien atrodams šai samaitātajā pasaulē. Iedomājieties visu esamību, nākotni, ikvienu minūti un ikvienu zemes sprīdi piepildītu ar nelietību un ļaunprātību, ar zemiskumu un nekrietnību, ar sātanisku kaisli sāpināt un mocīt, un pāri tam visam uzraksts: *Lasciate ogni speranza!* (“Atmetiet visas cerības!”) Pilnīgi bez cerības uz jebkādam izmaiņām, vairs nekad nekā jauna, nekad – mūžīgi mūžos!

Tā ir mūžīgā nāve. *Tā* ir grēka beidzamā alga.

Dievs neļaujas apsmieties. Ko cilvēks sēj, to viņš arī pļaus. Dievu nav iespējams piekrāpt ar viltus grāmatvedību. Pats grēks ir nomodā un uzrauga, lai cilvēks, kas atrodas viņa varā, neizvairās no soda un atbildības. Grēks ir tas, kas pieviļ un piekrāpj, bet sevi tas neļauj apmānīt. Tas citīgi uzrauga savus kalpus. Tas zina, ka saskaņā ar Dieva likumu tam ir tiesības uz grēcinieku dvēselēm. Ja Dievs ielūgtu Savā valstībā grēka kalpus, tad grēks tiem nāktu līdzī. Tādēļ durvis, kas atstāj grēku ārpusē, tur ir atstājušas arī grēka kalpus. Tādēļ ikviens grēks tik nepielūdzami saņem savu algu. Ikviens saņems algu par to, ko savas zemes dzīves laikā darījis: labu vai arī ļaunu. Un grēka alga ir nāve.

Šai pasaulē nav nekā svarīgāka, kā tikt atsvabinātam no grēka varas un izvairīties no grēka algas. Tādēļ tā nav bardzība, bet gan žēlastība, kad mūsu Pestītājs tik daudz runā par šīs dzīves risku, par pastarās tiesas nopietnību, par uguni, kas nekad neizdziest. Neviens visā Bībelē nerunā tik daudz par pazudināšanu kā Jēzus. Šīs Viņa runas plūst no tā paša avota, no kura nākuši Viņa vārdi par Dieva neaptveramo mīlestību un žēlastību. Tam visam ir viens iemesls: Dievs vēlas, lai visi cilvēki tiktu izglābti, tāpēc ka Dievs mīl visus cilvēkus. Tādēļ Viņš mums sūtījis Savu Dēlu ar Evaņģēliju par grēku piedošanu. Bet kas var saņemt grēku piedošanu bez sava grēka apzināšanās?

Mārtiņš Lutērs ir salīdzinājis cilvēku ar ēzeli, kura kungs un jātnieks ir vai nu Kristus, vai arī grēks un sātans. Šis salīdzinājums nebūt nav glaimojošs, bet patiesss gan. Starp Dieva un velna valstību nav neitrālas teritorijas. Vai nu cilvēks ir Dieva varā, vai arī grēka varā. Tam ir savas sekas. „Jo grēka alga ir nāve, bet Dieva balva ir mūžīgā dzīvība Jēzū Kristū, mūsu Kungā.”

Bet ja nu tu ej pazušanā?

Tā daudziem cilvēkiem ir visticamākā varbūtība. Taču neviens nav nolēmis pazušanai, ka nevarētu no tās izsprukt.

Ja kāds, kas lasa šīs rindas, nekad iepriekš nav nopietni domājis par šo patiesību: „*Es varu iet pazušanā,*” tad viņam ir jādomā tagad. Lieta ir pārāk nopietna, lai no tās izvairītos ar plecu paraustīšanu vai atjokošanu. Ja arī tu netici pazudināšanai, tad zini, ka Kristus tai tic. Bet, ja Kristus mācībai ir taisnība, tad tu esi dziļos maldos. Un Kristum *ir* taisnība.

„Tanī pašā laikā atnāca ļaudis, kas Viņam stāstīja par galiliešiem, kuru asinis Pilāts bija sajaucis ar viņu upuriem. Un Viņš tiem atbildēja un sacīja: „Vai jūs domājat, ka šie galilieši ir bijuši lielāki grēcinieki nekā visi pārējie galilieši, tāpēc ka tie to cietuši? Es jums saku: nebūt ne, *bet, ja jūs neatgriezīsities no grēkiem, tad jūs visi tāpat iesit bojā.* Jeb vai jums šķiet, ka tie astoņpadsmit, uz kuriem krita Ziloas tornis un tos nosita, bija vairāk vainīgi nekā visi pārējie Jeruzalemes iedzīvotāji? Es jums saku: nebūt ne, *bet, ja jūs neatgriezīsities no grēkiem, jūs visi ņemsit tādu pašu galu.*”

„Bet kāds Viņam jautāja: „Kungs, vai to ir maz, kas tiks izglābti?” Uz to Viņš atbildēja: „*Cīnieties ieiet pa šaurajiem vārtiem, jo Es jums saku: daudzi vēlēšies ieiet, bet nevarēs.*”

„Jo ko tas cilvēkam palīdz, ka viņš iemanto visu pasauli un zaudē savu dvēseli? Jeb ko cilvēks var dot par savas dvēseles atpirkšanu?”

Grēcīgā samaitātība

Psalmu grāmatā ir divas vietas, kas pauž lielās patiesības par pasauli, kāda tā ir. Pirmā ir 24. psalmā: „*Tam Kungam pieder zeme un viss, kas to piepilda, zemes virsus un viss, kas uz tā dzīvo.*”

Otrā vieta ir 14. psalmā: „*Tas Kungs skatās no debesīm uz cilvēku bērniem un raugās, vai jel kāds ir sapratīgs un meklē Dievu. Bet viņi ir novirzījušies, visnotaļ izvirtuši; nav neviena, kas dara labu, it neviena.*”

Tāda ir divkārtšā patiesība par šo pasauli; tā ir Dieva radīta, mīlēta, uzturēta, ik brīdi atkarīga no Viņa. Bet vienlaikus tā ir pretnieciska Dievam, vainīga Viņa priekšā un savas atkrišanas dēļ tā ir nonākusi zem Dieva dusmības. Tādēļ it visur pasaulē ir manāmas Dieva un Viņa gribas atstātās pēdas, taču vienlaikus jāatzīst, ka šī pasaule ir Dieva radības izkropļota, Dieva zaimošana un nerimtīga, kaislīga dumpošanās. Pasaule nekad nespēs izvairīties no savas atbildības Dieva priekšā. Viņš ir un paliek pasaules Valdnieks. Taču diemžēl pasaule ir izvēlējusies sev citu kungu un nonākusi viņa valdīšanā. Šis cits, Dieva mūžīgais ienaidnieks un pretinieks, var norādīt uz pasauli un sacīt Dieva Dēlam: pasaule ir nonākusi manā valdīšanā un es varu to dot, kam vēlos.

Šai Dievam naidīgajai pasaules varai ir slepens sabiedrotais ikvienā cilvēkā. Ikvienai jaunai cilvēka dzīvībai jau kopš dzimšanas ir ķīlas zīme. Šim ienaidniekam nav jānāk aizvien no jauna kā kārdinātājam paradīzē un jācenšas novirzīt cilvēku uz cita ceļa. Tam ir vienīgi jāmobilizē tas, kas cilvēkā jau ir. Traģiski, bet fakts, ka grēkot bērnam nav jāmacās. Arī pieredzējušiem kristiešiem atkal un atkal ar rūgtumu jāpiedzīvo, ka tieši viņu sirdī mīt vislielākais ļaunums. Virspusīgi un vieglprātīgi cilvēki bieži iedomājas, ka, pat par spīti visiem viņu grēkiem, tiem tik un tā ir laba sirds. Savos grēkos un kļūmēs viņi labprāt vaino apstākļus, grūto bērnību, situāciju darbā vai sabiedrības negācijas. Taču kailā patiesība ir tieši pretēja. Jēzus saka: *no sirds iziet ļaunas domas – nešķīstība, zādzība, slepkavība,*

laulības pārkāpšana, mantrausība, nodevība, izlaidība, skaudība, zaimi, augstprātība, nekaunīga uzvedība. Tas viss nāk no cilvēka *iekšienes* uz āru un padara cilvēku nešķīstu.

Mēs jau iepriekš minējām abas mūsu esamības pamatpatiesības: mēs visi esam *Dieva radīti* un visi *grēka sagūstīti*. Abas šīs patiesības attiecas uz visiem cilvēkiem – bez izņēmumiem. Viņi var domāt un ticēt, kam vien vēlas, tie var runāt vienalga kādā valodā un būt ar tumšu vai gaišu ādas krāsu; tie visi ir *Dieva radīti* (un tādēļ atbildīgi Dieva priekšā), un tie visi ir *grēcinieki*. Te nav nekādas atšķirības un neviena izņēmuma. Te valda pilnīga vienlīdzība.

Tādēļ arī Kristus vēsts skan *visiem* cilvēkiem: „*Atgriezieties!*” Tas ir pirmais un nenovēršamais, kas Dievam sakāms grēkā kritušajam cilvēkam. Atgriezies! Te nav nekādas atšķirības un nav izņēmumu, jo tas attiecas gan uz klaidoni, gan uz cienījamu pilsoni, gan uz komunistu, gan uz mācītāju, gan uz skolēnu, gan uz karavīru: atgriezieties!

Tāpēc visiem bez izņēmuma ir jāatgriežas un jānožēlo šis lielais dumpis pret Dievu, jāpārstāj dzīvot pretniecībā un jābeidz izlikties par neatkarīgiem, bet jānododas Viņam paklausībā, jāatzīst savas kļūdas un jānāk pie atziņas, ka Dievam vienmēr ir taisnība. Atgriezieties! Jeb, citiem vārdiem sakot: nožēlojiet savus grēkus!

Ko nozīmē atgriešanās?

Cilvēki gluži dabiski domā, ka pirmām kārtām tas nozīmē mainīt savus ļaunos darbus uz labiem, nepaklausību uz paklausību, pretošanos uz ticību, līdzdalību lielajā dumpī uz paklausību lielajai patiesībai. Un tas nav noliedzams.

Bet tas ir savādi – jo vairāk cilvēks pūlas šādi atgriezties, jo labāk viņš saprot, ka viņam *nekas* neizdodas. Cilvēks joprojām atrodas tai pašā melu, vainas un atkrišanas stāvoklī.

Vispirms šī cīņa skar ārīgas lietas. Cīņa norisinās pie dvēseles ārējām robežām, cenšoties apturēt uzbrūkošo ļaunumu, kas no sirds dziļumiem vēlas izlauzties pasaulē. Šeit sardzē stāv cilvēka griba, kas liedz mēlei lamāties un tenkot, attur rokas no svešas mantas un neļauj iedzert lieku glāzi stipra dzēriena. Cilvēks, kas mērojis ceļu no reliģiskas vienaldzības uz patiesu ticību, ļoti labi pazīst šo cīņu un zina, ka tā var būt kā ļoti daudzsološa spēle, kurā iespējams gūt virkni iedvesmojošu uzvaru. Taču,

apturot pretinieku pie robežas, viņš vēl nav uzvarēts. Cīņa pret ļaunumu ir jāizcīna dziļāk sevī, jāuzmeklē un jāiznīcina pašos slēptākajos tā perēkļos. Šo cīņu mēs pazīstam jau daudz sliktāk.

Cīņa, par kuru mēs šeit runājam, iespējams, būs vieglāk izprotama, ja pēc veco laiku parauga mēs ļoti nopietni pārdomāsim fragmentu no Dieva vārda. Aplūkosim trīs pantus no Vēstules galatiešiem 5. nodaļas:

*Bet zināmi ir miesas darbi:
tie ir netiklība, nešķīstība,
izlaidība, elku kalpība, buršana,
ienaidi, strīdi, nenovīdība, dusmas, ķildas,
šķelšanās, nesaticība, skaudība, slepkavība,
dzeršana, dzīrošana un tamlīdzīgas lietas,
par kurām es iepriekš saku, kā jau esmu senāk sacījis:
tie, kas tādas lietas dara, nemantos Dieva valstību.*

Šādās pārdomās es iegrimstu un iedziļinos savas sirds noslēgtajā pasaulē. Te ir cīņas lauks, kur uzveicami miesas darbi. No turienes plūst mani vārdi un darbi. No turienes plūst manu jūtu mutuļojošais avots. Tur dzimst manas domas, vārdi un viss, kas pēc tam veido manas balss intonācijas, manu roku kustības, sejas izteiksmi un manu kāju soļus. Manā grēknožēlas un dievbijības cīņā galvenais ir tiekties pēc Kristus valdīšanas manas sirds dziļumos, jo no iekšienes, „no sirds nāk ļaunas domas”. Tikai šādi var pienākt gals visam ļaunumam manā dzīvē.

Aplūkojot šos trīs Bībeles pantus, es redzu, ka tiem ir likts virsraksts „*Miesas darbi*”. Visiem šiem darbiem ir viens kopīgs princips un pamats: miesa.

Miesas darbi ir jāiedala trīs grupās – trīs tumšās straumēs, kuras plūst no ļaunas sirds. Pirmkārt, tā ir netiklība, nešķīstība un izlaidība, kas acimredzami sader kopā. Otrkārt, nāk elkdievība un buršana, kas pārkāpj pirmo bausli. Tie ir sirds ļaunie centieni aizvietot Dievu ar ko citu vai pat noteikt pār Dievu. Treškārt, nāk gara, tumša straume ar pārkāpumiem, kas visi savā ziņā ir līdzīgi. Tas ir grēks pret tuvāko, proti, egoisms, kas ķildojas, šķeļ un plosa cilvēku savstarpējās attiecības. Tas iesākas ar nesaticību un beidzas ar slepkavību.

Visbeidzot, nāk konsekvences: tie, kas tādas lietas dara, neizbēgami tiek šķirti no Dieva.

Bet es nevēlos tikt šķirts no Dieva! Tāpēc man jāķeras klāt šiem miesas darbiem, lai tos apkarotu līdz pašiem dziļumiem, lai uzmeklētu sākotnējos avotus un tos izskaustu.

Netiklība, nešķīstība, izlaidība...

Ārīgā cīņa varbūt ir notikusi jau pirms daudziem gadiem. Uzvara ir izcīnīta pie ārējām aizsardzības robežām. Nu cīņa ir pārcēlusies šeit iekšā, sirds slepenajā pasaulē. Arī šeit pirmās lielās kaujas jau ir aiz muguras. Dvēseles debesis, kas, iespējams, reiz pildījās ar iekāres un fantāziju iedomātiem tēliem, ir tikušas šķīstītas un uzturētas tīras tik labi, cik vien mūsu apzinātā griba to spēj. Bet arī zemei, šim sirds pamatam, ir jātop šķīstītam. Tā ir jāuzrok un jānosusina, lai jebkurā brīdī ikviens tur varētu iet bez bailēm, ka zem kājām ir nedrošs pamats un kājas grimst melnā, duļķainā ūdenī.

Tā es sekoju nešķīstības urdīšanai līdz pat pašam avotam. Es atrodu daudzas tumšas pietekas no ārpuses – no laikrakstu ilustrācijām, no zilā ekrāna, no romānu pasaules sagandētajiem ūdeņiem. Es aizsprostoju šīs tumšās straumes no ārpuses. Taču zeme nepārstāj būt purvainā. Es eju līdz straumītei vēl tālāk un cenšos to uzrakt ar lielu apņēmību un centību, bet velti. Mēģinu ar lūgšanām, bet velti: uz īsu brīdi tās mani paceļ uz stingrāka pamata. Tomēr, tiklīdz es nonāku savās ikdienas gaitās, es atklāju, ka zeme ir tikpat purvainā un staigā kā agrāk.

Es eju tālāk līdz straumei un galu galā stāvu pie piķa melnas ūdens krātuves. Šeit ir pirmavots – dziļi manā dvēselē, iegrimis tumsā, drūms un neizdibināms kā bezdibeņa dziļums. Cenzdamies apjaust tā dziļumu, es nespēju sasniegt tā dibenu. Mēģinādams aptvert tā krastus, es redzu, kā horizonts arvien atkāpjas un atklājas arvien jaunas, tumšas ūdens masas. Es stāvu šīs tumšās jūras krastā pie pēdējās robežas, ko varu aizsniegt ar saviem spēkiem. Ko gan palīdz visas manas pūles šā tumšā, neizdibināmi dziļā un melnā ūdens priekšā, kur allaž atklājas aizvien jaunas pietekas, kas dziļi apslēptas zem manas būtnes apjaušamās daļas? Tieši no šīs tumšās dzelmes nāk visas šīs straumes: netiklība, nešķīstība, izlaidība. Vai es spēju aizdambēt šīs straumes, lai tās nenāk dienas gaismā un nenokļūst atklātībā cilvēku priekšā? Vai es spēju aizkavēt piķa tumšo jūru, lai

tā nesūta fantāziju tēlus, pavedinošus miglas plīvurus, kas piepilda dvēseli ar maigu un pieklāvīgu dūmaku? Bet ko gan tas viss varētu līdzēt? Es tik un tā nekad netikšu līdz lielajai un tumšajai dzelmei, kas atrodas tur iekšā, sirds dziļumos.

Nomākts un nelaimīgs es atkāpjos. Varbūt, ka nākamajā cīņā man būs labāki panākumi. Pat arī ja es nekļūšu pilnīgi tīrs, tad varbūt es spēšu mīlēt Dievu. Jā, mīlestība uz Dievu, pirmais bauslis – par to mēs domāsim tālāk. Tādēļ dosimies pie nākamā.

Elkdievība, buršana...

Paldies Dievam, ar buršanos es gan nekad neesmu nodarbojies!

Bet vai tiešām nekad? Buršana ir no Dieva atkritušas sirds centieni apvārdot un valdīt tumšos spēkus, par kuriem cilvēks nojauš. Buršana izpaužas ne tikai kā šamaņu dejas un maģiski rituāli. Arī bailes, kas piemīt intelligentam kultūras cilvēkam par piektdienu trīspadsmito datumu vai arī sastapšanos savā ceļā ar melnu kaķi, ir sava veida buršanas gars.

Kristietis gan neļauj tam ārīgi izpausties. Kristietis vairs nespējauj trīsreiz pār plecu, lai atvairītu sagaidāmo nelaimi, nedz klauvē trīsreiz pie koka, nedz arī notrauc nepatīkamo priekšnojautu par briesmām. Izmeklē savu sirdi un redzi, cik daudz tajā ir tumšu baiļu no apkārtesošajiem spēkiem: bailes no tumsas, no zārka un mirušo kauliem, bailes no visa, ko mānticīgi cilvēki nepārprotami uzskata par nelaimes vēstnešiem. Un pārbaudi, cik daudz tevī ir saglabājies pusapzinātu tieksmju atvairīt briesmas ar neparastiem rituāliem, cik daudz tevī ir prastas neticības, kas izpaužas šādās domās: „Ja es paspēšu aiziet pa ietvi, pirms šis auto iebrauks šķērsielā, tad šodien mani sagaida veiksmē.” Vai: „Ja es varēšu noiet pa ietves malu, liekot katru soli uz cita apmales posma, tad tas nozīmē laimi.” Pat izpētot izglītotu cilvēku domas, mēs atklātu vismulsinošākos piemērus bailēm un maldīgai paļāvībai, kas nav savienojama ar pirmā baušļa skaidro pavēli būties Dieva, mīlēt Viņu pāri visām lietām un savu ticību un paļāvību vērst uz Viņu.

Istenībā paļaušanās uz elkdievības spēkiem ir daudz izplatītāka un bīstamāka parādība cilvēka ikdienas dzīvē, nekā mēs nojaušam. Elkdievība nozīmē godāt ko citu, nevis Dievu, paļauties uz ko citu, nevis Dievu, un mīlēt ko citu, nevis Dievu.

Arī šeit ārējās frontes cīņās uzvaru gūt ir diezgan viegli. Turēt Dievu augstāk par pasauli, par ziemas priekiem un rīta miegu tā, ka tu svētdienā neslēpo un neizklaidējies, bet dodies uz baznīcu, – par tādām lietām mūsu griba spēj izlemt. Grūtāk jau ir tad, kad jānoliek pie malas laikraksts, lai tas netraucētu rīta lūgšanas, un kad avīze jāatstāj nelasīta, lai būtu laiks lasīt Svētos Rakstus.

Ļaunāk kļūst tad, kad atklāju vēl dziļākus un nopietnākus trūkumus savā ticībā un mīlestībā. Kā pārvarēt nepatiku un apnikumu pret Dieva vārdu? Es varu to apspiest un savaldīt ar disciplīnas palīdzību, kā arī ar cītīgu nodošanos Dieva vārdam, taču nereti tas nepalīdz un apnikums neizzūd. Kā iegūt mīlestību uz Dievu, lai lūgšana allaž būtu mana vēlme un patika, nevis nasta un pienākums? Kādreiz es iedomājos, ka pietiks, ja lūgšu vienīgi tad, kad būs iedvesma. Tomēr spontāno lūgšanu retums un to tendence kļūt arvien seklākām, reizēm pat pilnīgs lūgšanu panīkums – tas viss ļoti smagi apsūdz manu cieto un auksto sirdi. Vēlme klausīt Dieva gribai mudina mani uz disciplinētu lūgšanu dzīvi. Cīņas norisinās arvien dziļāk un dziļāk manī. Tomēr ļaunuma avoti tā arī netiek aizdambēti.

Beigu beigās es nokļūstu pie pirmavota, taču tas nav vienkāršs avots vai aka, bet gan nebeidzams, melns ūdens, kura krastmalā esmu jau stāvējis. No šīs noslēpumainās, aukstās dzelmes izriet arī manis paša vēsums un kūtrums. Lai arī es vēlos būt brīvs un priecīgs, vienmēr lūgt un slavēt Dievu no visas sirds, tomēr šī dzelme mani patur savā varā. No turienes nāk manas tumšās šausmas, kas liek baidīties, kaut arī zinu, ka Dievs man ir pavēlējis nebīties šai pasaulē neko citu kā vienīgi Viņu.

Tā ir ar manu mīlestību uz Dievu!

Ar dziļu nepatiku es novēršos. Bēdas man, ka man ir jābūt tādām! Es nemīlu Dievu pāri visām lietām, tas nu diemžēl ir droši. Varbūt man labāk veiksies ar mīlestību pret tuvāko? Es atkal pievēršos Dieva vārdam, miesas darbu trešajai straumei, pret kuru man jācīnās.

lenāids, strīdi, nenovīdība, dusmas, ķildas, šķelšanās, nesaticība, skaudība, slepkavība...

Iespējams, arī šeit var runāt par uzvarām ārīgās lietās. Paldies Dievam, nogalinājis es nevienu neesmu. Un tomēr man ir jānodreb: „Skaties te!” Te Dieva svētais vārds līdzās slepkavībai ir nostādījis arī strīdus, skaudību un dusmas. Par tiem es nevaru sacīt, ka man to nebūtu. Bet ko tas nozi-

mē? Vai Dieva vārds nesaka pietiekami skaidri, ka ikviens, kas ienīst, ir slepkava un ka uz savu brāli dusmot ir tas pats, kas viņu nogalināt?

Bet ja es būtu nogalinājis... Ja kāds gulētu beigts savās asinīs un es būtu viņu nogalinājis – cik gan briesmīgi tas būtu! Tas būtu krahs visai manai dzīvei, manai kristieša eksistencei un godājama cilvēka reputācijai! Un tomēr: tikpat vainīgs Dieva priekšā es esmu arī skaudības un dusmu dēļ. Tikpat vainīgs, nolādēts un necienīgs. Bēdas man! Te patiešām nepieciešama atgriešanās cīņā un grēknožēla.

Es jau ilgstoši esmu cīnījies šai frontē. Iespējams, ir panāktas zināmas uzvaras: ķildas, šķelšanās un nesaticība, tieksme uz intrigām, vēlme veidot savas kliķes, kritizēt citus savas baznīcas vidū – tas viss ir aplūsināts un apturēts, tas viss vairs neizlaužas uz āru kā vārdi un darbi. Tomēr iekāre, šī ļaunā iekāre, cietsirdīgais naidīgums pret dažu labu, pēkšņā stūrgalvība, slēptā ļaunprātība, sastopoties ar pretestību, – tas viss joprojām ir palicis.

Dievam ir tik daudz veidu, kā pārbaudīt cilvēka sirdi. Viņš ļauj tavam vienaudzim, kas turklāt vēl ir tavs konkurents, gūt negaidītus panākumus, ko viņš nav pelnījis ne uz pusi tik daudz kā tu. Vai arī kādam izdodas izvairīties no pienākumiem, kas tagad jāpilda tev, vai tikt vaļā no nodokļa, kas tev ir jāmaksā. Vai arī kāds ir guvis lielo laimestu vai saņēmis neparasti cildinošas uzslavas savā piecdesmitajā jubilejā centrālajā laikrakstā. Vai varbūt tas bija paaugstinājums vai atvaļinājums utt.?

Tu pats vari izmeklēt savu sirdi. Varbūt tur ir skaudība? Varbūt nenovīdība? Varbūt vienkārši dusmas un rūgti vārdi? Jebkurā gadījumā tavā sirdī tik ļoti reti ir rodams prieks – patiess, labvēlīgs un spontāns prieks.

Kādēļ tā? Es izmeklēju savu sirdi dziļāk. Es enerģiski cenšos iemācīties mīlēt. Es lūdzu par visiem, par kuriem domāju ļaunu. Tomēr pat savu lūgšanu vidū es atskārstu sevi domājam par viņiem vēl ļaunākas domas. Es izpētu sevi vēl dziļāk, un tas manī rada bijību un bailu trīsas. Es apjaušu, ka arī te ļaunais nenāk no ārpusē vai atsevišķiem grēka avotiem, kurus es varētu apturēt. Sākumā es varbūt ticēju, ka tas būs iespējams. Es pūlējos celt aizsprostu ar visiem grēksūdzes, gandarišanas un aizbildināšanas akmeņiem. Es ķēros klāt labdarības un nelūgtu pakalpojumu smagajiem akmeņiem. Taču tas neapstādināja skaudības un nesaticības netīrā ūdens sūces.

Visubeidzot, es atkal stāvu pie paša pirmavota un stāvu pilnīgi izmisis. Tas ir tas pats tumšais ūdens. Tā ir tā pati nepazīstamā, nepārredzamā un neaptveramā piķa melnā ūdens dzelme bez gala un malas, neizsmeļama ļaunuma krātuve.

Tā ir ar manu mīlestību uz tuvāko.

Tā nu es varu šīs tumšās jūras krastmalā apsēsties un pārdomāt, ko tas viss nozīmē. Šeit ir tas tumšais ūdens, ko baznīcnieki ir saukuši par GRĒCĪGO SAMAITĀTĪBU. Bībeles valodā to bieži sauc par miesu, un Pāvils tās būtību precīzi ir raksturojis šādi: tā ne grib, ne spēj būt paklausīga Dieva bauslībai.

Es esmu pakļauts nožēlojamai, grēcīgai samaitātībai, un tā ir mans liktenis. Iedzimtais grēks ir mans nesvētais mantojums, ko ikviens mantojis no saviem senčiem. Jau kopš brīža, kad Dieva ienaidnieks pavedināja pirmos cilvēkus uz pašu briesmīgāko, ko viņi varēja izdarīt – nostāties un sadumpoties pret Dievu – šī tumšā dzelme ir kļuvusi par daļu no cilvēka dabas. Tieši šai apstākli slēpjas cilvēka saistība ar velnu un viņa slepeno dēmonisko valstību. Šī dzelme ir tik tumša, biedējoša un pavedinoša, tik neizsmeļama un mūžīga tāpēc, ka tā ir daļa no ļaunuma bezgalīgās valstības. Šeit mazais cilvēks sastop vareno, pa visu pasauli izplatīto gribu. Šeit viņš ir saaudzis ar ko tādu, kas pārsniedz šā laika robežas: Dieva pretinieka bezgalīgo ļaunumu. Grēcīgā samaitātība ir viņa ieguldījums manā un ikviena cilvēka dabā.

No šīs dzelmes plūst visi mani grēki. Tas nekā daudz nelīdz, ja cenšos tos uzskaitīt. Jā, es varu apzināties dažus savus grēkus. Es varu tos nest pie Dieva troņa un nolikt Viņa priekšā, tos atzīstot un nožēlojot.

Bet ko gan es darišu ar savas sirds grēcīgās samaitātības melno jūru, kam nav ne gala, ne malas? Tas ir grēks, kas pāri visiem citiem maniem grēkiem, šī milzīgā iedzimtā samaitātība, manas glābšanas galvenais šķērslis, kas ir daudz nopietnāks par visu citu. Visa šī biedējošā nopietnība atklājas konsekvencēs, kas ir šīs samaitātības nenovēršamās sekas: tie, kas tādas lietas dara, neņemtos Dieva valstību!

Uz mirkli es pieķeros vārdiem: tie, kas tādas lietas dara. Bet es taču nevēlos darīt. Es cenšos no visas sirds tās nedarīt. Vai Dievs neņems vērā manu labo gribu?

Muļķības! Kā gan es jēlkad varu sacīt, ka no visas sirds vēlos to, ko vēlas Dievs? Es taču labi zinu, ka mana griba un sirds vēlmes ir šīs tumšās dzelmes saduļķotas. Nereti es pat nesaprotu, ko īsti savas sirds dziļumos vēlos. Un turklāt: ja mana taisnība Dieva priekšā ir atkarīga no tā, vai ar savas gribas palīdzību apspiežu visu ļaunu, kas izplūst no nebeidzamās, noslēpumainās un nepārredzamās jūras, tad viss ir pagalam. Jo agrāk vai vēlāk es kaut ko aizmirstu, neievēroju, tieku pārsteigts nesagatavots, esmu piekrāpts vai maldināts, pēdējā elpas vilcienā un vājumā samulstu un mirstu bez skaidrības visās šais lietās, neapjautis visus acīmredzamos grēkus, kuri ir pastrādāti un skaidri redzami, un ir cēlušies no grēka bezdibeņa.

Un visbeidzot: te nemaz nav robežas starp atsevišķiem grēkiem, kas nāk no piķa melnās jūras, un pašu šo melno jūru. Jēzus ir skaidri sacījis: no cilvēka sirds nāk viņa ļaunās domas un *tas padara cilvēku nešķīstu*. Tādēļ skatīties ar iekāri uz sievieti ir laulības pārkāpšana un dusmoties uz savu brāli ir slepkavība. Tādēļ Viņš pilnīgi bez ilūzijām par mums saka: „Jūs, kas esat ļauni...”

Un tagad izmisis es varu skaļi kliegt: es vēlos būt taisns Dieva priekšā, es gadiem esmu vajājis, apkarojis un nīdējis grēku, bet ko man iesākt ar šo izmisuma un tumsas jūru, ko esmu atklājis savā dvēselē? Visas parastās zāles pret grēku nekā nelīdz.

Vai man šis grēks ir *jāizsūdz*? Kā lai spēju to izsūdzēt? Tas ir neaptverams kā tumša jūra, kas nav izsmeļama un izslīd starp maniem pirkstiem. Ja es cenšos šo jūru, klaju un nemierīgu, nolikt Dieva priekšā vai arī atklāt to cilvēkiem, tas izrādās tikpat neiespējami kā mēģināt izsmelt jūru krastmalā.

Vai man vajag laboties? Vai varbūt gandarīt? Tas viss ir nīcība un vēlreiz nīcība! Tikpat labi es varētu censties atūdeņot okeānus vai piepildīt tos ar akmeņiem.

Vienīgais, ko spēju, ir atzīt šo nepatīkamo un atbaidošo faktu, ka es ne tikai *esmu grēkojis*, bet viscaur *esmu grēcinieks*. Lai ietu kur iedams un darītu ko darīdams, es esmu grēcinieks, nabaga cilvēks, kurš nes līdzīgi grēku un kurš nav piemērots Dieva valstībai.

Tas nav nekas cits kā pilnīgs bankrots. Mēs esam nonākuši līdz vietai, kur labā griba un ambīcijas, sirdsapziņa un dedzība pilnīgi neko vairs nespēj. Mēs esam nonākuši līdz vietai, kur *bauslība nogalina* un aizver durvis uz pestīšanu, un notiesā mani uz mūžīgu pazušanu. Mēs stāvam pie robežas, kur sirdsapziņa vairs nav Dieva balss, bet gan briesmīgs tirāns, kura balss savā nežēlīgajā konsekvencē līdzinās velna cietsirdīgajai balsij.

Te nepalīdz ne sirdsapziņa, ne bauslība nekādā tās veidā, pat ne Kalna sprediķis. Te ir jānāk kam pilnīgi jaunam, kas atceļ bauslības taisnību, vainu, tiesu un atmaksu, vai arī – mums ir jāiet pazušanā. Te vairs nav runa par to, ka mums jālabo savi darbi. Un tāpat mums jāatmet naivā ticība, ka atgriešanās būtu tas pats, kas labošanās, jo tas tā nav.

Te ir jānāk kam pilnīgi jaunam.

Un jaunais ir nācis! Evaņģēlijs ir priecīgā vēsts, gaviļu, atraisīšanas un pārvērtību pilnā vēsts par Jauno, kas atceļ vainu, noņem lāstu, atbrīvo no bailēm, vainas, nāves un pazušanas. Un pēc visām runām par atbildību, norēķinu, grēku un grēcīgo samaitātību mēs beidzot pievērsamies tam, no kā atkarīga mūsu glābšana: Evaņģēlijam par Jēzu Kristu.

Izpirkšanas noslēpums

Zobens nozibsnīja naktī.

Degošu lāpu gaisma spīdēja caur eļļas koku žuburainajiem zariem, mezdama uz zemes izkropļotas ēnas. Vispirms šī gaisma bija redzama simt mazākos atspīdumos no šķēpu smailēm un bruņu cepurēm un atspīdēja lielajās, vērigajās acīs. Tad šais acīs pazibēja spoži sārtā zobena asmens atspīdums un zobens kā uguns zibsnis pāršķēla nakts tumsu. Nākamajā mirklī zobena cirtiens bija ķēris kādu no tumsā ieskautajām sejām un tumša asiņu straume sāka plūst ievainotā vīra bārdā. Tas viss bija noticis, pilnīgi negaidot. Kareivji pārsteigumā par bruņotu pretestību nepaguva atvairīt cirtienu. Taču jau tūlīt viņu sejas pauda stingru apņēmību. Vienā mirklī viņu vairogi saslējās acu augstumā un sakļāvās kā mūris, kur spraugas tika atstātas vienīgi izviritajām šķēpu smailēm.

valstību. To pārstāv trīs tēli, trīs dažādi cilvēku tipi. Un ikviens simbolizē to pašu labāko, ko vien likums un bauslība spēj sasniegt šai pasaulē.

Tur stāv romiešu leģionārs. Viņš ir karavīrs. Viņš ir nācis, lai iedibinātu kārtību, un pūlas to panākt, būdams gatavs atdot pat savu dzīvību. Viņš dzīvo ar augsti paceltu galvu, un ne bez iemesla, jo viņš pārstāv pašu dižāko valsti, kāda jebkad pastāvējusi šai pasaulē. Viņš pats ir kā viens no pamatakmeņiem, kas šo celtni uztur. Viņa līdzinieki, kas guļ kazarmās kaut kur nokaitētā sīriešu tuksnesī vai stāv sardzē uz cietokšņa mūriem pie Reinas, ar saviem vairogiem aiztur barbarus un dāvina šai sašķeltajai pasaulei romiešu miera svētību. Lai arī šai celtni bija savas nepilnības, tomēr Romas valsts uz dažiem īsiem gadsimtiem bija dāvājusi pasaulei to, pēc kā tā tik izmisīgi ilgojās – mieru un kārtību.

Tur stāv šis romiešu leģionārs, kas, pats nemaz neapzinādamies, pārstāv Dieva pārvaldi šīs pasaules likuma valstībā. Te viņš stāv, kalpodams kārtībai, ko Dievs iedibinājis ikvienā sabiedrībā, un kalpodams likumam, ko Dievs kopš radīšanas ir ierakstījis cilvēku sirdsapziņā. Šī likuma nosaukums ir: taisnība un kārtība, tiesa un atmaksa. Tā pamatprincips ir alga par labu darbu un sods par pārkāpumu. Tā mērķis ir kārtība virs zemes, miers tautu starpā, rūpes par nabadzīgajiem un drošība mazajiem. Tā galējais pārliecināšanas arguments ir zobens, kas uzticēts valdībai ļaundaru sodīšanai.

Leģionārs ir iespaidīgākais šīs taisnības, miera un kārtības valstības simbols. Vienlaikus viņš ir arī varas akluma un nespēka, korupcijas un izkropļojuma simbols. Jā, valdība ir Dieva iedibināta, likums ir labs, taisnība ir svēta, taču šajā grēka pasaulē likuma valstība nekad nav nekas vairāk kā vāja nojausma par to, kādai tai jābūt. Dažkārt tā kļūst pat par pilnīgu parodiju. Likuma vārdā tiek apcietināts pats Dieva Dēls!

Aiz šiem romiešu leģionāriem slēpjas vēl kāds cilvēks. Viņa seja ir bāla. Viņa gudrās acis pauž bailes. Viņa smalkās rokas nav radušas ne pie kā cita kā vien papirusa rulliem. Visa viņa pasaule ir vienīgi studiju vai padomnieku zālēs. Viņa ieroči ir rabīniskās gudrības noslīpētie argumenti.

Arī viņš pārstāv likuma jeb bauslības valstību. Visa viņa eksistence ir pamatota uz tiesu un taisnību. Viņš līdz galējai konsekvencei ir noslīpējis domu par Dieva stingro un atriebjošo taisnību. Tā ietekmē visu viņa dzīvi no darbadienas rīta līdz pat sabata saulrietam. Pret sevi viņš ir ne-

lokāmi stingrs un nepielūdzami bargi spriež par „cilvēkiem, kas nepazīst bauslību” un tādēļ ir nolādēti. Visa viņa dzīve ir veltīta bauslībai, ne tikai tās nepilnīgajām izpaušmēm sabiedrībā, bet arī tās dievišķajai atklāsmei Israēla Svētajos Rakstos.

Tur viņš stāv šai vakarā, jo ir noticis kas nedzirdēts, kas skāris arī viņa aprindas. Šai labi sakārtotajā dievišķās taisnības un atmaksas pasaulē pēkšņi ir ielauzies nemiera cēlājs, dumpinieks, kas apdraud dievišķo pasaules kārtību. Pirms Viņa to ir darījuši daudzi, bet tie tūdaļ tikuši nosodīti kā atkritēji, muitnieki un grēcinieki. Bet šis te staigā pravieša drānās un uzdrošinās runāt Dieva vārdā, ļaudis uz Viņu raugās ar cieņu un godina Viņu. Visu tiesu un taisnību Viņš ir apgriezis kājām gaisā. Viņš mājā muitnieku un netikļu vidū. Viņš uzmeklē tos, kas paši ir atšķīrušies no bauslībai paklausīgās jūdu sabiedrības un tāpēc tikuši visu dievbijīgo cilvēku nicināti. Viņš staigā apkārt kā grēcinieku draugs un pilnām rokām dāvina piedošanu tā, it kā taisnīgajam Dievam būtu īpaša mīlestība uz visu šo netaisnības perēkli, kas dzīvo Israēla vidū!

Te nu visa farizejiskā dedzība uz bauslības taisnību un paklausību ceļas kājās, lai protestētu. Te ir runa par morāles un visas tautas pastāvēšanu, jo šis viltus pravietis dara zīmes un brīnumus un tauta skrien Viņam pakaļ. Gaiss ir pārbļvēts ar Mesijas gaidīšanu, un dumpis var sākties jebkurā mirklī. Ir tikai viena izeja. Un farizeji ir pārliecināti par savas rīcības pareizību. Ir labāk, ja *viens* cilvēks mirst tautas dēļ, nevis visa tauta iet bojā. Tāpēc bija jāiesaista visa vara, kas bija tautas politisko un garīgo vadītāju rokās, un bija pienācis brīdis uzbrukumam. Tā nu ir sanācis, ka smalkie farizeji ar savām inteligentajām sejām šovakar ir kopā ar raupjajiem leģionāriem.

Arī šeit mums atklājas bauslības jeb likuma valstība. Arī šeit tās veidols ir gana iespaidīgs. Nav godīgi farizejus attēlot kā mācītus un pārgudrus liekuļus. Ne tā par viņiem runā Bībele. Jaunā Derība nekad neapšaubā, ka farizeji bija dedzības pilni uz Dievu un bauslību uztvēra tik nopietni, ka desmito tiesu maksāja pat no mētrām un dillēm. Viņu taisnība bieži vien bija ievērojama taisnība, kas cieši sekoja bauslībai, un daudzi no viņiem varēja sacīt par sevi to pašu, ko bija sacījis Pāvils, atcerēdamies laiku pie Gamaliēla kājām: *nevainojams vīrs*.

Tieši taisnība bija viņu nelaime. Jo savas taisnības dēļ farizeji pārlietu bija pacēlušī sevi pāri parastiem cilvēkiem un taisnība bija viņu lepnuma un goda kronis. Tā kļuva par paštaisnību, ko viņi apzināti uzturēja un greizsirdīgi sargāja. Tieši tādēļ viņi nepacieta, ka kāds ar mazākiem nosacījumiem varētu kļūt pa Dieva bērnu un Dieva valstības mielasta viesi. Tāda ir likuma valstība. Tās pamatprincips ir taisnība un atmaksa, alga un sods. Žēlastība un nepelnītas dāvanas nekad tā īsti neiederēsies likuma valstībā. Tā nebija nekāda nejaušība, ka farizeji sita krustā Kristu.

Un pulkā, kas bija ielencis Kristu, tai vakarā stāvēja vēl viens likuma valstības pārstāvis. Tas bija cilvēks, kas bija nesis zobenu, kas nozībsnija nakts tumsā.

Viņš bija sastapis savu likteni kādā pavasara dienā Ģetzemanes ezera krastā, kad neparastais Skolotājs bija nācis un ar Savu drošo, pārliecinošo balsi aicinājis viņu sekot un kļūt par Viņa mācekli. Kopš tā laika viņa liktenis bija saistīts ar Skolotāju no Nācaretes. Diezgan reti viņš saprata Skolotāju pilnībā. Taču Pēteris allaž Viņu apbrīvoja. Viņa darbi ar lielu autoritāti pauda spēku un labestību, Viņa mācība bija spēka un varenības pilna, no Viņa izstieptās rokas pat nāvei bija jābēg. Pēteris sāka nojaust ko brīnumainu: tuvojās jauna valstība, cita pasaule, kas ienākusi Galilejas ikdienā. Viņš saprata, ka te runā un rīkojas pats Dievs, un kādu dienu viņš uzdrošinājās sacīt liktenīgos vārdus: „Tu esi Mesija, dzīvā Dieva Dēls.”

No šīs dienas viņa sirds, viņa nākotne, viņa mūžīgā labklājība bija kļuvusi nesaraucjami saistīta ar šo vīru. Skolotājs bija devies uz Jeruzalemi, un Pēteris nojauta, ap ko lieta grozās. Ikvienam bija redzams, ka farizeju pretestība bija kļuvusi spēcīgāka un viņi noskaņoja tautu pret tās Mesiju. No Jeruzalemes lejup pūta auksts naida un apmelojumu pretvējš. Tur augšā bija ienaidnieka cietoksnis, kur bija sapulcējušies visi, kas centās aizkavēt Skolotāja darbību. Nu Viņš devās augšup, tieši uz turieni.

Pēteris nojauta, ka bija pienācis laiks izšķirīgajai cīņai. Ne jau bez bailēm Pēteris un pārējie sekoja Viņam šai ceļā. Taču viņš bija pieņēmis lēmumu un nu stingri turējās pie savas ticības apliecības. Viņš bija gatavs, ja nepieciešams, ziedot savu dzīvību. Ikviens varēja nojaust, ka cīņa būs smaga. Bet Pēteris zināja, ka Skolotājs beigu beigās gūs uzvaru. Izrēķināšanās ar ļaunajiem spēkiem būs briesmīga. Bet, lai būtu kā būdams, viņš bija pārliecināts, ka Skolotājs nekad nepievils.

Pēteris juta izšķirošo brīžu tuvumu. Viņš pazina farizeju intrigas, kas bija kā cilpa, kas dienu no dienas savilkās aizvien ciešāk. Viņš pazina ienaidu un pretestību, kas bija kā šķērsmūris Tempļa laukumā. Viņš pamana, kā tauta, kas reiz mesiāniskā priekā bija sveikusi Skolotāja ierašanos Jeruzalemē, sāka šaubīties un pārgāja pretinieku pusē. Viņš vienīgi nespēja līdz galam saprast savu Skolotāju, jo Viņš negrasījās aizstāvēties... Pēteris rīkojās uz savu roku, cik labi spēdams. Viņš bija sagādājis zobenu, to klusēdams trinis un spodrinājis, un šai naktī viņš to nesa līdzī, paslēptu zem sava apģērba.

Pienāca konflikta brīdis. Ienaidnieks uzbruka. Lāpas mirdzēja pie dārza vārtiem, kareivji lielā pulkā nāca iekšā, un ieradās arī nodevējs ar savu derdzīgo skūpstu, bet Skolotājs tur stāvēja neapbruņots. Viņa ķēnišķā augstība, Viņa neaptveramā vara pār cilvēku dvēselēm nebija zudusi arī šajā brīdī. Uzbrucēji atkāpās, lempīgi un apjukusi. Daži no viņiem krita pie zemes.

Pēteris bija cieši satvēris zobena rokturi. Viņa sirds satraukumā sitās kā negudra. Bet taisnība paliek taisnība! Te stāv Tā Kunga svaids, vienīgais labais vīrs zemes, cēls un šķīsts, bet tur ņudzēja visas pasaules nekrietnība, lai paceltu savu roku pret Viņu, – romiešu leģiona kalpi, farizeju rokaspuiši un pats nodevējs, kurš kopā ar Viņa pulku bija staigājis pāri Galilejas kalnam un piedalījies pat pie Svētā Vakarēdiena galda. Šeit Dievam ir jāiejaucas! Šeit ļaunums ir jāsatric. Ja Skolotājs klusē, tad akmeņiem ir jāklie dz. Un māceklim ir jāiesaistās sava Kunga lietā un jāpaceļ taisnības zobens.

Un viņš to pacēla. Šis zobena cirtiens simbolizē pašu virsotni, bauslības lepnās celtnes visaugstāko smaili, kādu vien cilvēks spēj uzslīet paklausībā savam Kungam. Augstāk šai bauslības ceļā cilvēks vairs nespēj sniegties, kā spēja šis galiliešu zvejnieks, kas bija iededzies taisnības līnī un gatavs upurēt visu, un tajā pašā mirklī drīzāk krist no pretinieka pārspēka, nekā ļaut, lai taisnība un patiesība tiek samīta dubļos. Ikvienam no mums būtu iemesls apskaust šo vīru no vienkāršās tautas, kas bija veltījis visu savu godīgo sirdi Dievam un vēlējās līdz pat nāvei kalpot Viņa lietai, bez viltus un zemteksta, un kurš turklāt mīlēja savu Kungu un Skolotāju ar visu sava sirds neviltoto mīlestību.

Un tomēr Pēteris vēl joprojām ar abām kājām stāvēja likuma valstībā. Viņš bija godprātīgi centies izpildīt sava Skolotāja mācību un gaidīja par to taisnīgu atmaksu. Taču pamazām Pēterim bija kļuvis arvien grūtāk saprast Viņa prasības. Tās bija tik galvu reibinoši augstas, ka galu galā viņam bija jājautā: „Kurš tad var tikt izglābts?” Tik nerasniedzamas tās bija. Šīs prasības allaž sniedzās pāri vecajai izpratnei. Ir jāpiedod septiņdesmit reiz septiņas reizes, un arī tad cilvēks nav nekas cits kā necienīgs kalps. Jautāts par to, kurš būs lielākais debesu valstībā, Skolotājs norādīja uz mazo nabaga skrandaino ielas bērnu. Bet, kaut arī Viņa prasības bija ne-parasti lielas, Pēteris domāja tās izpildīt līdz galam, vai tur lūst vai plīst.

Gluzi kā Pēteris uzlūkoja savu dzīvi no likuma un bauslības perspektīvas, tāpat viņš uzlūkoja arī savus pretiniekus. Viņam bija skaidrs, ka taisnība paliek taisnība un pretiniekiem jāsaņem sods. Tādēļ viņš pacēla zobenu un cirta.

Tieši šis zobena cirtiens bija pirmā reize, kad viņš visā nopietnībā tika nostādīts izpirkšanas noslēpuma priekšā. Šeit Skolotājs, spriežot pēc mācekļu pieredzes un taisnības izpratnes, rīkojās prātam neaptverami un pilnīgi neloģiski. Un pēkšņi viņi stāvēja pie robežas, kur likums beidzas un iesākas jauna valstība – žēlastības valstība.

Tai acumirkli Pēteris vēl neko nesaprata. Viņš pārrāpās pāri akmens mūrim, ieskrēja tumsā un lielā satraukumā apstājās. Tagad, tumsā un vientulībā, viņš pirmo reizi aptvēra, ka bija izdarījis to, ko svinīgi solījās nekad nedarīt: viņš bija pievilis savu Skolotāju un pametis Viņu.

Kā tas bija gadījies? Viņš taču tik cieši apņēmās iet kopā ar Viņu pat nāvē. Tomēr toreiz Ģetzemanē viņu pārņēma liels nogurums. Tas viss bija tik neaptverami. Skolotājs bija cīnījies bailu un moku pilnu cīņu, bet Pēteris nekādi nespēja tur būt līdzdalīgs. Tas viss bija kā nospiedoša tumša un neatrisināta mīkla. Viņš visu bija nogulējis. Kad beidzot viņš pamodās, miegains un nepārlicināts, kareivji jau bija ieradušies. Un tālāk viss gāja savu gaitu. Pēteris bija nodevis un pievilis.

Bet viņš taču *nevēlējās* pievilt! Viņš taču stingri bija nolēmis un ar visu savu dedzīgo sirdi apņēmies, ka *būs* uzticīgs savam Kungam. Kad Skolotājs šķīta apšaubām viņa solījumus, viņš ar divkāršu apņēmību zvērēja savu uzticību.

Romiešu sardzes smago soļu skaņas atbalsojās tālumā starp dārza mūriem, un lāpu gaismas atspīdums bija redzams jau tālāk ielejā. Pēteris atskārta savu apņēšanās. Viņš sāka tiem sekot. Viņš nevēlējās pamest savu Skolotāju.

Viņš nonāca pie augstā priesterā nama vārtiem. Vai viņš uzdrīkstēsies iet viņiem līdzi? Te ir ienaidnieka galvenā mītne, un te var izšķirties dzīvība un nāve. Bet, kad Jānis iznāca un māja, aicinādams Pēteri iekšā, viņš saņēmas un sakopoja gribasspēku, kas tam vēl bija atlicis. Viņš negribēja pievilt.

Un tomēr viņš pievīla. Ļoti iespējams, ka vēlāk par to stāstīja pats Pēteris, jo kurš gan cits varētu pavēstīt to, kas notika augstā priesterā nama pagalmā? Tas ir neticami pazemojošs stāsts par uzticama mācekļa absolūtu neuzticību. Tas ir stāsts par to, kā sagrūst pilnīgi viss, ko cilvēks spēj sasniegt ar savu apņēmību un gribasspēku.

Taču, par spīti visam, tas ir arī dziļi celsmīgs notikums. Jo šeit, kur cilvēciskā apņēmība, uzticība un paklausība neiztur pārbaudījumu, ir atkal sastopams noslēpums, ko Dievs licis šai pasaulē, kurā nekas nav pilnīgs un nevainojams, pat neviens no Dieva uzticamākajiem svētajiem un padēvīgākajiem kalpiem.

Pēteris bijis dziedies trešo reizi. Viņš bija zvērējis un sacījis, ka nekad nav pazinis šo vīru, kuram bija solījis būt uzticīgs uz mūžīgiem laikiem. Viņš bija *kļuvis par nodevēju*, jā, arī viņš.

Tajā brīdī *Jēzus pagriezās un uzlūkoja viņu*.

Viņa skatienā nebija nekā tāda, kas liktu Pēterim salūzt. Tajā nebija nekāda ļauna prieka, nekā tāda, kas sacītu: nu redzi, vai tad Es tev ne-teicu! Tas bija dziļš pārmetums un bezgalīgas rūpes par mīlotā mācekļa neuzticību, kas notiesāja Pēteri tik smagi, ka viņš aizmirsa visu pārējo, aizmirsa cilvēkus sev apkārt, aizmirsa visas briesmas un naidu un, aizklājis seju ar rokām, gāja prom un gauži raudāja.

Tomēr Skolotāja skatienā bija kas cits un kas vairāk par pārmetumu. Tā bija mīlestība, kas bija augstāka par visu prātu un saprašanu. Tas bija kas tāds, kas Pēterim sacīja, ka pat tagad, kad viņš bija nožēlojams un nīcināms, kad viņš bija glēvs, nelietīgs un nepatiess un pelnījis mūžīgu izraidīšanu no valstības, viņš tomēr – pretēji katrai loģikai – *ir mīlēts*, mīlēts bez nosacījumiem un bez robežām. Skolotājs, kuru viņš nodeva, viņu mīl

tik ļoti, ka viņa bezgalīgajai nelietībai ir jāizgaist šīs neierobežotās mīlestības priekšā.

Šeit sabruka viss, kas iepriekš bija Pētera dzīves pamatā. Viņa dzīvē un esamībā bija ienācis kas pilnīgi jauns, kam bija jāķļūst par viņa dzīves pamatu nākotnē. Uz šīm drupām Dievs cēla kaut ko pavisam jaunu, citādu un pilnīgi nepelnītu. Attiecības ar Skolotāju Pēteris bija balstījis uz savu lēmumu, savu paklausību, savu gribu un savu uzticību. To visu viņš nespēja izpildīt. Tiktāl, cik tas bija atkarīgs no viņa paša, viņš bija uz mūžību izslēgts no Dieva valstības, no jebkurām iespējām un pretenzijām tikt uzskatītam par mācekli. Reiz viņš bija nolēmis paklausīt savam Skolotājam visās lietās. No visas sirds viņš pakļāvās bauslībai un galu galā nonāca strupceļā. Pēc bauslības un likuma viņš nebija pelnījis neko citu kā tikai sodu.

Bet *tieši šeit* viņš sastapa jauno valstību, kuras pamats ir izpirkšana un žēlastība. Viņš nebija sapratis, kāpēc Skolotājs netaisijās aizstāvēties. Viņš nespēja saprast, kāpēc netiek īstenota taisnība. Viņš to vēl nesaprata arī tad, kad devās prom no augstā priestera pagalma. Bet tuvākajās dienās viņš to sāka nojaust. Un, kad pēc dažām nedēļām viņš pats sāka sludināt tautai, viņš jau skaidri izprata šo neaptveramo un prātam nesaprotamo, ko Dievs bija darījis: izpirkšanas noslēpumu.

Viņš zināja, ka Kristus nāve bija Dieva atbilde uz pasaules atkrišanu un dumpi. Viņš beidzot saprata, kāpēc Skolotājs ceļā uz Jeruzalemi tik daudz runāja par ciešanām. Viņš devās augšup uz svēto pilsētu, lai noslēgtu rēķinus ar grēciniekiem pavisam citādā veidā, nekā apustuļi bija domājuši. Skaidrs, ka Viņam bija pamats tiesāt un sodīt. Patiesi, varētu pat domāt, ka Dievam nebija *citas iespējas* , kā tiesāt un sodīt. Ļaunums taču centās iznīcināt pašu Dieva Dēlu, apklusināt Dieva balsi pasaulē, nocirst Dieva izstiepto roku, kas sniedz mieru un piedošanu. Šķiet, ka nav citas loģiskas atbildes uz šādu galēju sirdscietību un ļaunumu, kas Dieva mīlestību sauc par Belcebula darbu, kā tiesāt un sodīt. Tomēr nu Pēteris saprata, ka Dievs visu laiku bija raudzījies uz Savu atkritušo tautu un dumpīgajiem cilvēkiem ar to pašu neparasto mīlestību, ko viņš redzēja tai skatienā, ar kuru Skolotājs uzlūkoja Savu atkritušo mācekli. Viņš saprata, ka taisnīgā tiesa neapstātos pie farizejiem, augstajiem priesteriem un visiem Pilāta piekritējiem, bet ar to pašu bardzību būtu jānotiesā arī

glēvais un neuzticamais mācekļu pulks. *Bet Dievs negribēja tiesāt – nevienu no viņiem visiem.*

Kas tad Dievam būtu jādara? Vai visi pasaules grēcinieki būtu jāpasludina par Viņa bērniem un jāaicina Viņa valstībā? Tikpat labi Viņš varētu pieņemt velnu par līdzstrādnieku! Taču Dievs neatceļ spriedumu un lāstu pār grēku. Viņš nesauc melnu par baltu. Skolotāja mīlestība nav tāda, kas ignorē vai attaisno kaut ko no Pētera grēkiem. Tikpat klaji un neglīti, kādi bija viņa grēki Dieva priekšā, tikpat klaji tie vēl šodien ir lasāmi evaņģēlijos. Par vainu mikstinošiem apstākļiem šeit nevar būt ne runas. Dievs neatceļ bauslību, Viņš nesauc kaunu par godu un melus par patiesību, lai tikai izglābtu cilvēkus. Jo tādā gadījumā tā nebūtu nekāda pestīšana. Un tas tikai nozīmētu, ka Dievs ir kapitulējis grēka priekšā.

Bet kas tad Dievam jādara? Kā lai vienlaikus notiesā grēku un parāda Savu neizdibināmo mīlestību uz visiem Saviem grēcīgajiem cilvēk bērniem?

Dievs deva Savu vienpiedzimušo Dēlu. Tā ir vienkārša Bībeles atbilde uz neatrisināmu problēmu. Tā ir atbilde, ko Dieva mīlestība ir devusi pasaules ļaunumam. Dievs uzcēla jaunu valstību, kurai nav nekāda sakara ar bauslības jeb likuma valstību. Likuma valstības galvenie principi bija taisnība un atmaksa, alga un sods. Žēlastības valstībā galvenais ir mīlestība, kas mīl pat tad, kad tiek nicināta, kas ir uzticīga pat tad, kad tiek pievilta, kas nes citu nastas un cieš citu vietā. Tieši tādēļ Kristus atturēja Sava mācekļa zobenu Ģetzemanē. Te vairs nebija jautājums par atmaksu, bet par izpirkšanu. Te vairs nebija jāaplicina taisnības cīņa šai ļaunajā pasaulē, bet gan – jāglābj no ļaunuma. Tādēļ tiesneša priekšā Kristus neteica ne vārda Savai aizstāvībai. Ne jau *Viņam* bija nepieciešama aizstāvība. Tur Viņš stāvēja un ļāva Sevi tiesāt, lai *viņiem pašiem* būtu aizstāvis, izpirkšanas maksa, pēdējā fantastiskā iespēja, lai, par spīti visam, viņus neskartu pelnītais sods par pārkāpumiem. Tāpēc Viņam Savā cīņā bija jāpiedzīvo pilnīga pamestība un vientulība. Visam bija jābūt atkarīgam no Viņa. Mums pašiem nav nekādas līdzdalības vai nopelnu šajā izpirkšanas darbā kā vien mūsu ļaundarības, nepatiesās liecības, nelikumības, pletņu sitieni un zaimi. *Viss*, kam vien ir kāda nozīme, nāca no Viņa. Tas visā pilnībā bija Dieva darbs pasaules grēku izpirkšanai.

Tādēļ šis darbs patiešām ir pilnīgs un pabeigts. Visa tā vidū, ko mēs spējam sasniegt un kas ir tikai druskas, krāmi un nieki, ir radies kāds gluži pilnīgs, šķīsts un svēts darbs. *Un šis darbs ir paveikts mūsu labā.* Vissvarīgākais, ko Pēteris saprata, kad pēc visām pūlēm bija nonācis strupceļā, bija tas, ka viņa Skolotājs gāja nāvē ne tikai par sliktajiem cilvēkiem. Viņa nestā nasta Golgatas ceļā bija ne tikai farizeju un nekrietnās tautas ļaunums, tik pat lielā mērā Viņš nesa arī Savu mācekļu nodevību. Arī viņi bija ietverti žēlastībā, kurā Dieva Dēls nesa pasaules ļaunumu, lai glābtu visus pasaules ļaundarus. Skolotājs mira arī par Saviem mācekļiem. Ja reiz viņi bija grēcinieki gluži kā pārējie, tad arī viņi tika ietverti žēlastībā tāpat kā pārējie.

Galīgo pierādījumu par Kristus upurnāvi Pēteris guva no augšāmcelšanās. Mikla atrisinājās. Te atklājās, ka Dievs ir izcīnījis uzvaru, upurēdam Savu Dēlu. Taču Dieva balss nebija apklusināta, izstieptā roka nebija nocirsta, gaisma nebija izdzēsta. Gluži otrādi: nu gaisma bija iedegta uz visiem laikiem un dota visām tautām. Te Pēteris guva skaidru apliecinājumu tam, ka viņš pats ir apžēlots un pieņemts jaunajā žēlastības valstībā: pie viņa nāca pats Pestītājs. Pēteris varēja sākt visu no jauna, uz pilnīgi jauniem pamatiem. Iepriekš viņš dzīvoja, paļaudamies pats uz savu uzticību un paklausību, bet tagad viņš sāka dzīvot, paļaudamies uz Pestītāja uzticību. Uz mūžīgiem laikiem viņš bija iemācījies, ka nevis viņš ir izvēlējis Skolotāju, bet Skolotājs ir izvēlējis viņu.

Līdz pat šim brīdim žēlastības un likuma valstību vienu no otras šķir robeža, kas kā uguns josla iet cauri šai pasaulei. Likuma valstība pastāv joprojām un pastāvēs tik ilgi, kamēr vien eksistēs šī pasaule. Kā taisnības valstība tā pastāv arī to vidū, kas neapliecina Kristus vārdu, lai aizstāvētu mieru, kārtību, godīgumu, drošu darbu un mājas mieru. Likumam vēl joprojām piemīt spēja radīt mieru un kārtību virs zemes, taču vēl arvien tā tiek ļaunu cilvēku samaitāta un izkropļota.

Likuma valstība pastāv arī ticības pasaulē. Likums Dieva spēkā vēl aizvien spēcīgi un prasīgi māca cilvēkam par laba un ļauna izšķiršanu, un neviens nespēj pretoties un izvairīties no likuma pasludinātās vainas un soda. Likums vēl joprojām piešķir tā darītājam dzīves raksturu un stingrību, kas bez likuma nav iespējams. Bet likums vēl aizvien tā darītāju ved uz vienu no diviem mērķiem, kurus mēs varējām vērot farizeju un

mācekļu tēlos. Jo bauslība jeb likums arī šodien vada cilvēku vai nu uz pašapmierinātību un paštaisnību, vai arī uz neizdošanos, vainu un iztukšotību.

Līdz pat šai dienai farizejisms ir ļoti spēcīgs un ietekmīgs. Šodien farizejisms vairumā gadījumu apliecina Kristus vārdu un ticību Viņam. Bet īstenībā, tāpat kā iepriekš, tas paļaujas uz bauslību un saviem darbiem, lai kā tos arī nosauktu – par grēknožēlu, uzvaru pār grēku, pilnīgu nodošanos, jaunu dzīvi, pasaules pamešanu vai ko citu. Pēc savas būtības tas ir tas pats, kas farizeju uzticīgā un pašai dziedīgā bauslības pildīšana. *Dabiski*, ka Dievam tiek dots gods. *Dabiski*, ka tiek sacīts, ka tas ir darīts vienīgi Viņa spēkā. To apgalvoja arī farizeji. Tieši tā ir farizejismam visraksturīgākā iezīme: Dievs un Viņa spēks tiek uzskatīts par līdzekli bauslības prasību pildīšanai. Mūsdienās farizejisms būtībā ir tikpat naidīgs pret Evaņģēliju, kā tas bija agrāk. Tas netic *nepelnītai* žēlastībai, bet gan *godīgi nopelnītai* žēlastībai (kas nav nekāda žēlastība!). Farizejisms kļuvis rūgts un dusmīgs, kad Kristus vārdā žēlastība tiek dāvināta par brīvu un bez nopelna. Farizejs siksti turas pie tā, ka ir labāks par citiem, un, kad jāparāda atšķirība starp sevi un citiem, tas allaž norāda uz savu taisnību, pieredzi, uzvedību, askētismu vai sajūtām.

Tas ir bauslības dziļākais lāsts, ka tā padara cilvēku paštaisnu. Taču pēc Dieva prāta tā tam nav jābūt. Kad Kristus aicināja cilvēkus sekot Viņam un sacīja: „Turiet baušļus,” tad Viņš vēlējās, lai baušļi aizvestu cilvēkus pie robežas, kur tiem skaidri atklātos viņu grēcīgums un nespēks. Pestītājs nebaidījās no Savu mācekļu neveiksmēm. Viņš zināja, ka tās nāks, un ļauj tām nākt. Tai naktī, kad Viņš tapa nodots, Viņš ļoti labi apzinājās, ka visi Viņu nodos. Arī pats Viņš mācekļus brīdināja. Tomēr Viņš necentās par katru cenu viņus glābt no šī pazemojuma. Viņš nebruņoja viņus ar jaunu apņēmību un jauniem uzticības solījumiem. Bet Viņš deva tiem pēdējo Savas mīlestības apliecinājumu un aicināja visu potenciālo nodevēju un neuzticīgo pulku pie Sava Vakarēdiena galda.

Pestītājs to visu var darīt, jo zina, ka bauslībai jeb likumam ir jāpadara savs darbs un cilvēkam jānonāk pie robežas, kur bauslība to nogalina. Pirms cilvēks ir sasniedzis šo robežu, Kristus nevar dot tam visu. Cilvēks ir pārāk dedzīgs, pats gribēdams darboties, apliecināt sevi, tiesāt citus un

apzvērēt savu uzticamību. Viņam ir jānonāk pie robežas, kur viņš mācītos, ka ir kaut kas tāds, ko bauslība un likums nespēj.

Likums nespēj nevienu padarīt par kristīgu cilvēku. Likums var izveidot labu pilsoni vai pašaieliedzīgu farizeju, taču ne kristīgu cilvēku. Te nav nekādu izņēmumu. Tas attiecas uz bauslību un likumu *visās* tā formās, ceremoniāllikumumu, morāllikumumu, Mozus baušļiem, Kalna sprediķi. Jā, tas attiecas uz likumu pat viscēlākajā tā formā, kas ir *paša Jēzus priekšzīme*. Nevienš nekļūst par kristietī, vadīdamies pēc Jēzus priekšzīmes. Kas to ir mēģinājis, saprot to ļoti labi. Kāds varbūt iedomājas, ka ir kļuvis līdzīgs Kristum. Taču apkārtējiem par to būs cits viedoklis.

Svētie Raksti saka, ka bauslība rada grēkatziņu un Dieva dusmu spriedumu. Vienā vai otrā veidā bauslība vada cilvēku uz visu paša cerību un ambīciju sabrukumu. Tās kulminācija var būt pavisam smaga krīze, kā tas bija Pēterim. Tā var iedarboties arī lēni un mokoši, kā izmisuma pilna apjausma par to, ka sirds dziļākā būtība ir palikusi nemainīga, neņemot vērā cerētos un gūtos uzlabojumus. Lai kā arī notiktu bauslības iedarbība: Jēzus redz, kā tā nāk, un ļauj tai nākt. Šo krīzi Viņš nevēlas aizkavēt. Viņš vēlas darīt kaut ko pavisam citu, kaut ko gluži JAUNU.

Jo, ko bauslība nespēja, to darīja Dievs. Viņš to nedarīja, sniegdams cilvēkiem jaunu spēku piepildīt bauslību. Bet Viņš sūtīja Savu Dēlu, lai izpirktu visus pasaules grēkus ar Savu mūžīgi spēcīgo upuri. Līdz ar to pie Dieva ved kāds pilnīgi jauns ceļš. Nu bauslībai un likumam vairs nepieder pēdējais vārds. Kad bauslība ir izteikusi savu spriedumu, Dievam ir sakāms vēl kāds svarīgāks vārds. Ikvienam, kas šai pasaulē kļūst par kristietī, iet gluži tāpat, kā gāja Pēterim. Galējā grēka izmisumā, kad vaina cilvēku jau teju iedzen postā, viņš atklāj, ka ir Kāds, kas nes viņa nastu un cieš viņa vietā. Viņš atrod Kādu, kas bezdievīgo dara taisnu, kas ir uzticīgs pret neuzticīgo un kas galu galā ar Savām paša asinīm izpērk un atbrīvo pazudušo. Tas ir izpiršanas noslēpums.

Pāvils saka: „Jo bauslības gals ir Kristus, kurā iegūst taisnību ikviens, kas tic.”

„Bet neatkarīgi no bauslības atklājusies Dieva taisnība.. Šī Dieva taisnība dota ticībā uz Jēzu Kristu visiem, kas tic. Jo tur nav nekādas starpības; jo visi ir grēkojuši, un visiem trūkst dievišķās godības. Bet Dievs Savā

žēlastībā tos taisno bez nopelna, sagādājis tiem pestīšanu Jēzū Kristū. Viņš Dievs tiem, kas tic, nolīcis par grēka izpircēju Viņa asinīs.”

Visi grēcinieki, visi nosodīti, visi milēti, visi taisnoti... Tas ir izpirkšanas noslēpums.

Mūsu dēļ tapis par grēku

Izpiršana ir Dieva paveikts darbs. Dievs ir nelokāms Savā spriedumā pār grēku, un tomēr Viņš ir arī bezgalīgas mīlestības pilns pret grēcinieku.

Varētu domāt, ka, kopš pasaule kritusi grēkā, Dieva attieksme pret pasauli ir kļuvusi par neatrisināmu problēmu. Vienlaikus Viņš ir gan Radītājs, kam ir tiesības prasīt visas radības pilnīgu paklausību, gan arī Apžēlotājs, kas ikvienai Savai radībai vēl labu. Kā Dievam rīkoties ar pasauli, kas Viņam spītē, Viņa likumus un mīlestību min kājām? Tā cilvēka prātam ir neatrisināma mīkla. Sirdsapziņai ir sava atbilde uz šo jautājumu. Šo atbildi dzird ikviens, kas pakļaujas baušļiem un uzklausa to prasības. Tā skan: tu esi svērts uz svariem un atrasts par vieglu. Tu neesi Dieva valstības cienīgs. Tu nemīli Dievu pāri visām lietām un nemīli tuvāko kā sevi pašu. Tu ne tikai grēko, bet viscaur esi grēcīgs – līdz savas būtības dziļumiem.

Tas, ko Dievs darīja ar šo kritušo pasauli, ir stāsts par to, kā Dievs atrod trešo iespēju un atrisina neatrisināmu problēmu: kā nosodīt grēku, netiesājot grēcinieku, kā atvērt debesis Saviem atkritušajiem bērniem, nepieļaujot ļaunuma triumfu, kā pierādīt Savu svētumu un taisnību, ne mazākā mērā nepiekāpjoties velnam un tajā pašā laikā saglabājot Savu bezgalīgo žēlsirdību, kāda tēvam ir pret saviem bērniem.

Visa Israēla tautas vēsture Vecās Derības laikā ir stāsts par gatavošanos. No vienas puses, tā atklāj bauslību visā tās majestātē, bet, no otras puses, tā dod apsolījumu par kaut ko jaunu, kam jānāk. Kad laiks bija piepildīts, Dievs sūtīja Savu Dēlu, dzimušu no sievas un nolīktu zem bauslības, lai Viņš izpirktu tos, kas bija zem bauslības, lai mēs iegūtu bērnu tiesības.

Izpiršanas būtību nevar skaidrot tikai tīri racionāli. Te mēs stāvam tādas realitātes priekšā, kas ir pāri un ārpus mūsu pieredzes. Mēs nespējam pilnībā aptvert Dieva svētumu vai Dieva mīlestību. Mēs nepārzinām apstākļus, kādos norisinās Dieva un velna cīņa. Mēs nespējam pilnībā saprast to, ko mūsu valodā sauc par velna tiesībām uz grēcinieku un pretenzijām uz kritušo radību. Mēs lielākoties domājam tēlos un līdzībās. Un tomēr, mēģinot ar prātu aptvert Dieva darbu, kad Viņš upurēja Savu vienpiedzimušo Dēlu mūsu labā, mums tūlīt skaidri atklājas vismaz pāris lietas.

Vispirms Svētie Raksti atkal un atkal apliecina to, ka Kristus upuris bija *vietniecisks* upuris. Kristus mūs izpirka brīvībā no bauslības lāsta, *pats mūsu labā kļūdamas par lāstu*. Viņu, kas grēka nepazīna, *Dievs ir darījis par grēku mūsu dēļ*, lai Viņā mēs kļūtu par Dieva taisnību. Tā ar *viena cilvēka paklausību* daudzi kļūs taisni.

Pirmkārt, tas nozīmē, ka *Kristus ir izpildījis bauslību mūsu vietā*. Pats būdamas nolikts zem bauslības un kārdināts visās lietās gluži kā mēs, Viņš tomēr palicis bez grēka un kļuvis paklausīgs līdz nāvei – līdz pat krusta nāvei. Kristus ir piepildījis visu, ko mēs neesam spējuši vai esam atstājuši novārtā. Ar Viņa paklausību daudzi iegūs taisnību. Šis vienīgais paklausīgais, kas Dieva uzdevumā ir piepildījis bauslību un nostiprinājis tās godību uz mūžīgiem laikiem, nav nācis pasaulī tiesāt. Viņš nav nācis, lai ar Savu paklausību kļūtu brāļiem par nerasniedzamu priekšzīmi un normu, pēc kuras viņus tiesāt. Kristus ir nācis, lai glābtu ne tikai bauslības godību, bet, pats galvenais, lai glābtu Savus brāļus pārkāpējus.

Otrkārt, tas nozīmē, ka *Kristus mūsu vietā ir cietis visu, ko neizbēgami sev nes līdzī bauslības pārkāpšana*. Viņš ir uzņēmies visas grēka konsekvences mūsu vietā.

Tagad apkoposim visu būtiskāko, ko Svētie Raksti saka par Kristus darbu:

Viņš bija ievainots mūsu pārkāpumu dēļ un mūsu grēku dēļ satriekts.

Mūsu sods bija uzlikts Viņam mums par atpestīšanu, ar Viņa brūcēm mēs esam dziedināti.

Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēkus!

Cilvēka Dēls nav nācis, lai Viņam kalpotu, bet lai Viņš kalpotu

*un atdotu Savu dzīvību par daudziem.
Mūsu grēkus Viņš Savā miesā uznesa pie krusta staba,
lai mēs mirtu saviem grēkiem.*

Arī nākotnes vīzijās Jāņa atklāsmes grāmatā skan gaviles par izpirkšanas brīnumu:

*Tu esi cienīgs ņemt grāmatu un atvērt tās zīmogus,
jo Tu tapi nokauts
un esi atpircis Dievam ar Savām asinīm cilvēkus
no visām ciltīm, valodām, tautām un tautībām...*

Atpirkti Dievam – jau paši šie vārdi izteic izmisuma pilno, problemātisko situāciju, ko grēks ir izraisījis šai pasaulē: Dievs turpina zaudēt Savus bērnus. Tā vien liekas, ka Viņš stāv izvēles priekšā – vai nu aizliegt Savu būtību, vai arī ļaut Saviem bērniem iet bojā. Šīs lielās dilemmas radītā spriedze ir jūtama visā Bībelē. Tas ir tā, it kā visi debesu spēki notrīsētu, kad cilvēki uzbrūk pašam Dieva Dēlam. Kas tagad notiks?

Viņš atpirka grēciniekus Dievam. Ar Savām dārgajām asinīm Viņš tos izglāba no Dieva dusmības lāsta, kurš nogalinātu viņus bez žēlastības. Un visas debesis gaviļēja un joprojām gaviļē par Dieva neaptveramo nodomu.

Kristus darba rezultātu vienmēr ir labāk saņemt ar pielūgsmi, nevis ar prāta spekulācijām. Šo darbu var apkopot divās patiesībās.

Pirmā: *Dievs ir parādījis Savu taisnību.* Viņa svētums mirdz nemainīgā spožumā, un tas nekad nevar aptumst. Viņa spriedums pār grēku ir pasludināts tik nepārprotami skarbi, ka nav iespējams to pārprast. Dievs, kas tik nopietni attiecas pret grēku un cīnās pret ļaunumu, nesamierināsies ar tādu cieņu un bijību, kas nenāk no patiesas sirds, un neļaus pret bauslību izturēties vieglprātīgi.

Grēks un velns nekad nav ticis tik nepielūdzami atmaskots, kā tas notika Golgatā. Tieši no šīs bezgalīgās žēlastības, kura atklājas Golgatas izpiršanas darbā, senbaznīca guva visspēcīgāko pamudinājumu svētai dzīvei: tad nu dzīvojiet ar bijību savā svešniecības laikā, *jo jūs zināt, ka nevis ar iznīcīgām lietām, ar sudrabu vai zeltu, jūs esat izpirkti* no savas iznī-

cīgās eksistences, *bet ar Kristus dārgajām asinīm*, kas ir nevainojama Jēra asinis bez jebkāda trūkuma...

To saka Pēteris. Un viņam blakus stāv Pāvils: jūs esat dārgi atpirkti. *Tad nu pagodiniet Dievu savās miesās!*

Jā, tas ir pirmais: grēks ir notiesāts. Bet tas vēl nav viss: *grēcinieks ir glābts.*

Nu mēs esam pilnīgi jaunā situācijā. Parāds ir samaksāts. Bauslībai vairs nav varas pazudināt, un tā vairs nav ierocis velna rokās.

Kristus ir mūs izpircis brīvībā, lai iegūstam Dieva bērnu tiesības. Tas nozīmē, ka mēs vairs neesam pakļauti bauslībai, tās prasībām un draudiem, bet gan žēlastībai, apsolījumam un Dieva dāvanai. Pamats cilvēka attiecībām ar Dievu, priekšnoteikums pestīšanai, ir nevis paklausība un mani darbi, bet gan ticība un Kristus nopelns manā labā.

Izpirkšana attiecas uz visu kritušo cilvēci. Gluži kā *visi* cilvēki bez izņēmuma ir Dieva radīti un *visi* bez izņēmuma ir vainīgi Dieva priekšā, tāpat *visi* bez izņēmuma ir Dieva glābti. Visi ir ietverti izpirkšanas upurī, ko Pestītājs nesis Golgatā. „Jo visai Dieva pilnībai labpatika iemājot Viņu, lai caur Viņu un uz Viņu salīdzinātu visu, nodibinot ar Viņa krusta asinīm visu starpā mieru – *gan debesīs, gan virs zemes.*”

Izpirkšanas upuris Golgatā ietvēra sevī *visu* ļaunumu un pārkāpumus, kas šai pasaulē bijuši un būs no grēkākrišanas dienas līdz pat pēdējiem laikiem. Laiks, dienas un gadi pastāv tikai mums, nevis Dievam. Kas mums ir gadu tūkstoši, Dievam ir kā viena vienīga tagadne, ko Viņš uztur ar Savu visvareno roku. Gluži kā tagad Viņš ir klātesošs gan pie mums, gan taipus zemeslodei, gan tālu prom, izplatījumā, tāpat Viņš ir klāt ar Savu Valdnieka zizli no pasaules rītausmas līdz laiku beigām. Šai brīdī, kas mums ir noteikta diena un gads, Dievs ir klātesošs kā pagātnē, tā nākotnē. Viduslaiki un 17. gadsimts Viņam ir tikpat tuvi un reāli kā brīdis, ko mēs saucam par tagadni. Tādēļ visi grēki ir vienlīdz svaigi, dzīvi un aktuāli Dieva priekšā. Visi pārkāpumi, kas tiek darīti un tiks darīti virs zemes, paceļas augšup no laika jūras un nonāk Dieva priekšā kā viena liela ļaunuma un grēku masa.

Viss milzīgais parāds bija tā lielā nasta Lielajā piektdienā. Šī nasta tika uzkrauta Dieva Dēlam. Tās dēļ Viņš cieta. Un viss tika izpirkts ar Viņa krusta asinīm.

Varbūt tas kļūs skaidrāks, ja brīdi pārdomāsim to, kas notika Ģetzemanē.

„Un tie nāca uz kādu vietu, kurai vārds Ģetzemane, un Viņš Saviem mācekļiem saka: „Paliectiet šeit, kamēr es Dievu lūgšu.” Un Viņš paņēma līdzī Pēteri, Jēkabu un Jāni un iesāka baiļoties un trīcēt, un tiem saka: „Mana dvēsele ir noskumusi līdz nāvei. Paliectiet šeit un esiet nomodā.” Un, nedaudz pagājis, Viņš krita pie zemes un lūdza, ja tas varētu būt, lai tā stunda Viņam aizietu garām. Un Viņš sacīja: “Aba, Tēvs! Tu spēj visu. Ņem šo biķeri no Manis! Tomēr ne ko Es gribu, bet ko Tu gribi!”

„Bet nāves baiļu pārņemts, Viņš Dievu pielūdza jo karsti; bet Viņa sviedri kā asins lāses pilēja uz zemi.”

Kad Pestītājs dzēra šo rūgto ciešanu biķeri – biķeri, kas Viņu tik ļoti biedēja – bija skaidrs, ka tas nebija tikai fizisku sāpju, mocību un nāves baiļu biķeris. Protams, arī to Viņš dzēra. Bet tas vien nebūtu padarījis Ģetzemanes baiļu nakti tik tumšu un biedējošu, kā tas atainots evaņģēlijos. Viņš bija stāvējis droši un pārlicinoši Nācāretē draudīga pūļa priekšā un Tempļa laukumā Savu ienaidnieku priekšā. No tiem Viņš nebaidījās. Un tomēr Viņš bijās un drebēja, Viņš krita pie zemes, un Viņa sviedri lija kā asinslāses.

Ģetzemanē mēs redzam vīru, kas ir salicis zem milzīgas nastas un redz, kā šausmu un baiļu kalns krīt pār Viņu, un Viņam tiek pasniegts biķeris, kuru izdzert ir pārcilvēciski grūti. Un tik tiešām – šo biķeri dzert ir pārcilvēciski grūti, jo tajā ir visas pasaules ļaunuma sekas. Te rūgtās lāses ir saspīesti visi grēki un sods, ko kritusī pasaule un lāsta skartā zeme nesusi un nes tūkstošiem un tūkstošiem gadu. Tādējādi Viņš, kas grēka nepazīna, mūsu dēļ padarīts par grēku. Mūsu dēļ Viņš kļuva par lāstu, Viņš uzņēmās nest cilvēces nastu – cilvēku bezgalīgo nepatecību, sirds cietību, rupjību un nešķīstību. To visu Viņš uzņēmās uz Sevis, lai izpirktu mūs brīvībā. Visu – līdz pat manas dvēseles tumšākajām dzīlēm, ko nesmu spējīgs nedz just, nedz izsūdzēt. Jo arī manas sirds grēcīgā samaitātība, tās visdziļākā un apslēptākā tumsa, kuru es pats nespēju aptvert un no kuras man allaž jābīstas – arī tas bija šajā biķerī. Ar vienu reizi šis baisās tumsas dzīles un visu manu grēku avots ir iztukšots līdz dibenam un nolikts Dieva priekšā. Tas notika, kad tika piepildīts un iztukšots biķeris, kuru mans Pestītājs izdzēra manis dēļ.

Mans Kungs un Glābēj, tai stundā Tu gāji nāvē manā vietā. Manā vietā Tu nesi dusmību un sodu, ko es biju pelnījis. Manis dēļ Tu pazemojies un ļāvi sev uzkraut grēkus, visus manas dzīves pārkāpumus, manus slepenākos un kaunpilnākos darbus, manas nekrietnākās domas un mērķus. To visu Tu padarīji par Savu un cieti grēka rūgtās sekas, saļimdams ciešanu ceļā un krusta mokās, Dieva un debespulku pamests, pieredzot galējas šausmas un izmisumu, pieredzot mūžīgu vientulību un atstumtību no Dieva, kādu man vairs nav jābaidās pieredzēt.

Un mācekļi gulēja. Gulēja! Pasaules likteņstundā, kad izšķīrās viņu un visu pārējo cilvēku glābšana, viņi nespēja būt nomodā pat īsu brīdi, lai palīdzētu Viņam ar savām lūgšanām. Viņi gulēja.

Šis šķietami bezjēdzīgais un nožēlojamais gadījums, šī gljēvā un prozaiskā miegainība pasaules vēstures liktenīgajā brīdī bija dziļas jēgas un nozīmes pilna. Jo tieši *tik vientuļam* Pestītājam bija jāuzņemas starpnieka misija. Viņi gulēja. Viņi pievīla. Un tas, ka viņi guļ, miegaini un bezpalīdzīgi, kamēr Skolotājs lūdz, ir mūžam aktuāls atgādinājums par mums pašiem, par mūsu kūtrumu, vājību un nepateicību. Tādēļ pilnīgi *nekas* glābšanas nopelnā nav nācis no cilvēkiem. Viss bija *Viņa darbs*, vienīgi Viņa. Viens pats Viņš nesa pasaules grēkus.

Un tādēļ šis darbs ir pilnīgs un pabeigts. Arī šodien nav nekā, ko es varētu un ko man vajadzētu tam pielikt klāt. Tagad ir vienīgi jāsaņem: nāc, jo viss ir sagatavots! Kam slāpst, tas lai nāk. Jā, kas vēlas, var ņemt dzīvības ūdeni par velti.

Ko lai saku?

Kungs, kad uzlūkoju Tavas vietnieciskās ciešanas, tad redzu, ka nekas tās nevar aizvietot un atsvērt. Un, kad redzu, ka pats esmu pie tām vainīgs un Tu tomēr esi mani milējis vairāk, kā spēju ticēt vai cerēt, tad man ir jāraud un jāsaka: mans Glābēj, te es esmu. Es esmu necienīgs, un tomēr Tu par mani maksāji tādu maksu! Man nekas cits neatliek, kā ticēt Tavai labvēlībai uz mani, par spīti visiem maniem grēkiem un samaitātībai, par spīti manām baismīgajām tumsas dzilēm. Es nespēju rīkoties citādi, kā nākt un palikt pie Tevis ar visu miesu un dvēseli, ar vārdiem un darbiem, ar domām un vēlmēm. Tev es piederu ar visām savām rūpēm un vajadzībām, ar katru mīļu dienu un stundu, ar visiem saviem spēkiem

un spējām, īpašumiem un visu savu nākotni. Kungs, pieņem mani, glāb mani, lai es kalpoju Tava svētā vārda godam.

Glābjošā ticība

Mūsdienās daudz tiek runāts par „personisku ticību”, un dažkārt to, lai ticība būtu „personiska”, pat uzskata par pašu svarīgāko ticības lietās. Tas tiesa, ka kristīgai ticībai vienmēr jābūt personiskai. Jo saprotams, ka tas arvien ir konkrēts cilvēks, kas tic. Dzīvot Kristus valstībā ar cita cilvēka ticību nav iespējams.

Tomēr, apgalvojot, ka tā ir „personiska”, vēl nav paskaidrots, kas kristīgajā ticībā būtu īpašs un atšķirīgs. Personiska ticība un pārliecība piemīt gan jūdiem, gan komunistiem, gan daudziem citiem Kristus noliedzējiem. Arī viņi ir pilnīgi pārliecināti un tic ar visu savu sirdi. Ar savu ticību viņi gan dzīvo, gan mirst.

Arī maldīga ticība var būt personiska. Tā var būt dedzīga un stipra. Tā var nest vislielākos upurus un ziedot pat savu dzīvību. Taču uz debesīm tā nespēj aizvest.

Vissvarīgākā patiesas ticības īpatnība ir tā, ka tā ir *glābjoša ticība*. Kad mūsu tēvi vēlējās apliecināt patiesu ticību pretstatā maldīgai, kas atrodama gan baznīcā, gan ārpus tās, tad viņi runāja par *glābjošu ticību*.

Kas glābjošajai ticībai ir īpašs un atšķirīgs?

Vispirms: kam tā tic?

„Bet tagad neatkarīgi no bauslības atklājusies Dieva taisnība. Dieva taisnība dota *ticībā uz Jēzu Kristu visiem, kas tic.*”

„Pats būdams taisns, Viņš taisno to, kas *tic Jēzum.*”

Glābjoša ticība ir ticība Jēzum. Mēs uzsveram ļoti nepārprotami: *ticība Jēzum.* Tātad nav taisnība, ka vispārīga „ticība Dievam” ir tas pats, kas patiesa kristīga ticība. Gan jūdi, gan musulmaņi tic Dievam tāpat kā mēs. Taču viņu ticība ir maldīga. Arī daudziem kristiešiem, kas apliecina ticību Dievam, ticība nav daudz labāka.

Pastāv divi kļūmīgi veidi, kā ticēt Dievam.

Pirmo veidu apustulis Jēkabs apraksta šādi: „Tu tici, ka ir viens Dievs, tu dari labi; arī ļaunie gari tic un dreb.”

„Tu tici, ka ir viens Dievs.” Runājot mūsdienu valodā: tu tici Dieva esamībai. Par šādu ticību jāsaka – tā gan ir pareiza. Tu dari labi, tā ticēdams. Bet tev ir jāatceras, ka pati par sevi šāda ticība ir tikai nelielu zināšanu deva. Turklāt šādas zināšanas piemīt arī velnam, un tās vēl nepadara cilvēku par kristieti. Cilvēks nav kristietis ar to vien, ka tic Dieva esamībai. Cilvēks nenokļūst debesīs tāpēc vien, ka tic dzīvei pēc nāves. Tikai tad, kad tas pirmo reizi sāk *no visas sirds meklēt Dievu*, šīs zināšanas par Dievu var kļūt kas vairāk kā tikai zināšanas, proti, tās kļūst par sirds pārlicību, kas apzinās savu grēku un glābšanu ticībā Jēzum.

Otru maldīgo ticības veidu raksturo apustulis Pāvils Vēstulē romiešiem 10. nodaļā, rakstīdams par jūdiem: „Mana sirdsvēlēšanās un mans Dieva lūgums par viņiem ir, lai viņi tiktu izglābti. Jo es dodu par viņiem liecību, ka *viņi deg par Dievu*, bet bez izpratnes. Jo, aplam saprazdami dievišķo taisnību, viņi centušies celt savējo un tādā kārtā Dieva taisnībai nav pakļāvušies.”

„Viņi deg par Dievu.” Tā nav slikta liecība, ko Pāvils dod par saviem tautiešiem un, pirmkārt, par farizejiem. Tas bija pelnīti. Jūdi patiesi dega par Dievu, varbūt pat vairāk par jebkuru citu tautu pirms un pēc tam vēstures gaitā. Taču viņu ticība tik un tā bija kļūdaina. Visi viņu reliģiskie centieni bija vērsti nepareizā virzienā. Viņi atradās zem bauslības. Paklausība bija viņu lepnums, un bauslības darbi – viņu izcilības zīme, kas piešķīra tiem vērtības apziņu un atšķīra tos no citiem grēcīgiem cilvēkiem. Dabiski, ka viņu paklausībai kaut kā pietrūka, jo viņi bija nonākuši pie pašpaļāvības, nevis savu grēku atziņas. Tomēr, salīdzinājumā ar bēdīgo stāvokli, kāds valdīja visapkārt pagānu tautās, viņiem bija pamats būt lepniem un apmierinātiem ar sevi.

Visu šo dievbijību Svētie Raksti nopeļ kā aplamu. Tā neved pie Dieva, tā ved prom no Dieva. Tā nerada patiesu ticību, bet rada pretestību Dievam – paštaisna cilvēka pretestību, kas izmisīgi turas pie mazuma, ko viņam izdevies sakrāt, un neņem vērā lielumu, kas vēl trūkst, lai tas „pakļautos Dieva taisnībai”.

Tā cilvēks sevi izslēdz no glābšanas. Lai cik viņš būtu labāks par saviem līdzcilvēkiem, viņam grēku ir vairāk kā gana. Turklāt sev līdzīgs viņš nes neizdeldējamo, grēcīgo sirds samaitātību. Viņš ir tūkstoškārt pelnījis

būt atmests no Dieva vaiga, un viņš arī tiks atmests, ja nenāks pie Jēzum un neticēs Viņam.

Ticība Jēzum nozīmē būt ar Viņu *vienībā*. Tas nozīmē kļūt līdzdalīgam visā, kas pieder Jēzum, visā, ko Viņš izcīnījis ar Savu upurnāvi, kā arī visā, kas Viņam pieder mūžībā. Tādēļ jau kopš senatnes dvēseles sastapšanās ar Kristu ticībā ir tikusi salīdzināta ar apmaiņu. Es topu atbrīvots no visa sava un pretī iegūstu visu, kas pieder Viņam. Grēku vainas vietā es iegūstu Viņa taisnību. Soda un mūžīgā lāsta vietā es iegūstu Viņa glābšanu un mūžīgo dzīvību. Savu kaunu es apmainu pret Viņa godu, savu nāvi – pret Viņa dzīvību, savu sodu – pret Viņa dievbērnību.

Šādā ticības vienībā ar Pestītāju grēcinieks spēj pastāvēt Dieva priekšā. Kristus taisnība ir kā drēbes, kas aplāj grēcīgo cilvēku. Viņa grēki tam vairs netiek pieminēti. Te paliek tikai Pestītāja taisnība, Kristus nopelns, Dieva Dēla šķīstā vienība ar Savu Tēvu.

Tātad glābj nevis pati ticība, bet gan *Tas, kam ticība pieķeras*. Tādēļ būtiskākais nav tas, ka es ticu, bet gan tas, *kam* es ticu. Glābjoša ticība nav tikai ticība kaut kam vai ticība vienīgi Dievam, bet gan ticība Glābējam, kas izpircis manus grēkus ar Savu nāvi un caur ticību uzņem visu manu būtību un esamību Sevī, un dāvā līdzdalību Savā dzīvē un glābšanā.

Tas ir jāsaprot burtiski, kad par Jēzu Kristu tiek sacīts: *nav pestīšanas nevienā citā; nav neviena cita vārda zem debess, kas cilvēkiem dots, lai mēs gūtu pestīšanu*.

Glābjošā ticība ir ticība Jēzum. Taču mums jāpiebilst vēl kas svarīgs: glābjošā ticība ir ticība *vienīgi* Jēzum. Citiem vārdiem sakot: ticība Jēzum, *nevis kādiem darbiem vai manām īpašībām, nevis kādiem pārdzīvojumiem vai sajūtām, lai kādas tās būtu*.

Vienīgi Jēzus. Varētu šķīst, ka tā ir pašsaprotama un nevajadzīga piebilde. Taču šajā mazajā vārdiņā slēpjas viens patiesi liels šķērslis, kas saistās ar ticību. Jo ir tā, ka pēc savas dabas mēs allaž vēlamies kaut ko pievienot klāt no savas taisnības, lai varētu tikt saukti par kristiešiem un drīkstētu ticēt, ka Dievs mūs uzskata par Saviem bērniem. Mēs nesam sevī kaut ko tādu, kas ar visām varītēm vēlas *izpelnīties* žēlastību un darīt sevi Dieva labvēlības *cienīgu*. Tās visas ir mūsu cilvēciskās ambīcijas, sirdsapziņa, vēlme panākt savu taisnību, nerunājot nemaz par vēlmi samaksāt par visu, ko saņemam, un nopelnīt visu, kas mums dāvināts.

Par to neko sliktu nevar teikt, ja vien mūsu ambīcijas ir vienīgi „pildīt dzīves aicinājumu, ko esam saņēmuši”. Mēs saņemam, lai dotu. Mums jāpiedod, kā mums ir piedots. Mums jāmīl, kā Viņš mūs pirmais ir mīlējis. Viņš atdeva par mums Savu dzīvību, un arī mums sava dzīve ir jāziedo par labu saviem brāļiem.

Šeit tiešām ir vajadzīgas ambīcijas. Vai, pareizāk sakot, šeit ticība darbojas mīlestībā. Mīlestība ir vērsta uz savu tuvāko. Tā strādā, kalpo, pūlas, cieš, piedod, nemitīgi un nenogurstoši tic un paļaujas. Tā dod par velti, jo ir saņēmusi par velti. Tā netaupa un nerēķina. Tā tiek piekrāpta un tomēr atkal visu sāk no jauna. Tā tic visu, cer visu un panes visu.

Šādi darbi ir ticības *augļi*. Tie ir Dievam pa prātam un patīkami, par spīti tam, ka arī tie nav brīvi no grēka. Gluži tāpat kā viss pārējais mūsos, tie ir aptraipīti ar neizskaužamo mūsu dabas samaitātību. Taču, kā Kristus taisnība ir apsegusi visu pārējo mūsos, tā arī šie darbi ir šķīstīti ar asinīm, kas izpērk visus pasaules grēkus.

Šie darbi kā ticības augļi ir svarīga patiesas kristietības daļa. Tomēr par ticības *pamatu* tie nevar būt. Tiklīdz cilvēks sāk skatīties uz saviem labajiem darbiem vai labajām īpašībām un cenšas noteikt to vērtību, uzskatīdams tos par *kaut ko* nozīmīgu Dieva priekšā, tai pašā brīdī šie darbi kļūst par šķērslī glābšanai. Tai brīdī cilvēks ir sācis celt savu paštaisnību. Viņam nepietiek *tikai* ar nepelnīto žēlastību. Viņš pievieno klāt arī *godīgi nopelnīto* žēlastību, ko tas slepenībā aprēķina kā atalgojumu par ilgstošu un uzticīgu kalpošanu vai arī par daudziem un lieliem personiskiem upuriem.

Tāpēc ir bezgala svarīgi atcerēties, ka godīgi pelnītā žēlastība *pilnīgi* izslēdz nepelnītās žēlastības saņemšanu. Cilvēka personiskā taisnība ir *pilnīgs* pretstats ticības taisnībai. Ticība saviem darbiem vai īpašībām nekādā veidā nevar stāvēt līdzās ticībai Jēzum. Šeit Raksti ir nepārprotami skaidri un konsekventi: ja viss ir no žēlastības, tad ne no darbiem, *citādi žēlastība vairs nav žēlastība*. Jo visi tie, kas paļaujas uz bauslības darbiem, atrodas zem lāsta. Bībelē ir rakstīts: nolādēts ir ikkatrs, kas netur un nedara visu to, kas rakstīts bauslības grāmatā. Jūs esat atkāpušies no Kristus, ja jūs vēlaties kļūt taisni bauslības spēkā. Jūs esat atkrituši no žēlastības!

Tā ir kristietības mācība, kuru vecais cilvēks praktiski nespēj saprast, lai cik dievbijīgs tas izliktos. (Vecajam, neatdzimušajam cilvēkam nekas

nav pretī būt zināmā mērā dievbijīgam, ja vien tas ar savu dievbijību var izcelt un izskaistināt savu personību.) To, ka *grēks* atšķir cilvēku no Dieva, var saprast arī cilvēka dabiskais prāts. To apliecina arī sirdsapziņa. Bet tas, ka *labie darbi* kļūst par šķērslī glābšanai, sniedzas tālu pāri dabiskā prāta saprašanas spējām. To, ka *kārtīga un godīga dzīve* ir tikpat tāla no Dieva žēlastības kā netikla un dzērāja dzīve, dabiskais cilvēks atsakās saprast. Te palīdz tikai Dieva Gara gaisma, kas māca meklējošai dvēselei iepazīt sevi tik pamatīgi, ka tā redz: itin viss cilvēkā ir aptraipīts, pat savās lūgšanās viņš ir egoistisks, savā grēknožēlā patmīlīgs, savā labdarībā savtīgs un savā ziedošanā augstprātīgs. Tad cilvēks pirmoreiz saprot, ka īstenībā viņā nav nekā „laba”, ko celt Dieva priekšā, un ka tā ir vistīrākā žēlastība, ka vairs nekad Dieva priekšā nebūs runa par viņa darbiem – nedz sliktajiem, nedz „labajiem”.

Uzdrošināties nākt Dieva priekšā un uzskaitīt visu labo, kas paveikts, ir tas pats, kas nākt un prasīt algu par saviem grēkiem. Tas nozīmē vēlreiz pakļaut sevi taisnīgas atmaksas briesmīgajam likumam. Tas nozīmē iziet no žēlastības valstības un iet Bauslības jeb likuma valstībā. Jo, ja likumam ir spēks kaut *vienā* punktā, tad tam ir spēks arī visos citos punktos. Ja tu no Dieva gribi saņemt algu par to, ka tu runāji labu par sev nelabvēlīgu personu, kad bija iespēja viņu nomelnot, tad tev jāsaņem pelnītā alga arī par to, ka vēlāk priecājies un spoguļojies savā krietnumā, slepeni cerēdams, ka kāds tūlīt būs pamanījis tavu cildenumu. Ja vēlies no Dieva saņemt algu par savām daudzajām un dedzīgajām lūgšanām, tad tev arī jāsaņem pelnītā alga par to, ka daudzkārt esi aplam lietojis Viņa vārdu tukšām plāpām lūgšanu formā.

Tikpat ļauni ir arī tad, ja dvēsele sāk uzticēties saviem pārdzīvojuumiem, savai ticības cīņai, savai apņēmībai, savai dziļajai nožēlai vai arī saviem panākumiem svētīšanā, savai uzvarai pār zināmiem grēcīgiem ieradumiem, savam pieaugošajam ticības priekam, kā arī visam citam, kas ir ārpus *ticības vienīgi Jēzum*. Te līdz ar Pāvilu jāsaka: „Bet kas man bija ieguvums [un šeit Pāvils varēja uzskaitīt ļoti ievērojamus un apskaužamus nopelnus, ka bijis nevainojams vīrs bauslības taisnības lietās], to es Kristus dēļ esmu uzskatījis par zaudējumu. Bet arī tagad es visu to uzskatu par zaudējumu, salīdzinot ar mana Kunga Kristus Jēzus atziņas visai augsto cildenumu, kura dēļ es visu to esmu zaudējis un uzskatu to par

mēsliem, lai Kristu iegūtu un atrastos Viņā; negūdams savu taisnību no bauslības, bet no Kristus ticības, taisnību no Dieva uz ticības pamata.”

Šo lietu neviens cilvēks nav apguvis visā pilnībā. Šī mācība mums arvien ir jāmācās no jauna. Nekas nav vieglāk, kā garīgā ziņā kļūt pašapmierinātam. Vienīgi Dieva Gars var uzturēt cilvēku garīgā nabadzībā, kad tas neuzskaita savus darbus, nopelnus un labās īpašības, bet ir un paliek pilnīgi atkarīgs no sava Glābēja. Šo darbu var paveikt tikai un vienīgi Dieva Gars caur *Vārdu*. Tieši tādēļ visu dzīvi ir jāpaliek Dieva vārdā saskaņā ar norādījumiem, ko Kristus deva Saviem mācekļiem. Ja cilvēks ņem Dieva vārdu nopietni, arī bauslību, viņš allaž no jauna atskārst, ka, par spīti visiem saviem sasniegumiem, viņš ir un paliek grēcinieks, kam vajadzīga Dieva nepelnītā žēlastība.

Tā ir lielā atšķirība starp nopietnu Dieva vārda lietošanu un ārišķīgu, formālu kristīgo ticību. Nopietna Dieva vārda lietošana nozīmē, ka Gars pastāvīgi no jauna veic Savu darbu pie cilvēka: ļauj pasaulei *izprast patiesību par grēku*. Tad bauslība arvien no jauna rada cilvēkā grēkatziņu, tā arvien no jauna liek cilvēkiem nākt pie Kristus un tā arvien kalpo ticībai kā audzinātāja uz Kristu, kas nabaga iztukšotās dvēseles ved pie krus-ta, lai no jauna saņemtu visu bagātību, kas atrodama vienīgi Viņā. Ārēja, formāla kristīgā ticība nespēj dot neko citu kā sadraudzību ar cilvēkiem, kuriem ir noteikti priekšstati par to, kas kristietim jādara un kas nav jāda-ra. Dzīvot pēc šādām prasībām nav īpaši grūti. Cilvēks diezgan viegli var tapt uzņemts draudzes vidū un uzskatīts par kristieti. Tā cilvēks var dzī-vot ar diezgan vāju bauslības izpratni, kas papildināta ap pusduci cilvēku ieražu. Ar šādu baušļu pildīšanu cilvēks nevar panākt neko citu kā vien zināmu sava krietnuma apziņu, kas rada pašapmierinātību un pārākuma apziņu pār visiem citiem nožēlojamiem cilvēkiem, kuriem ne tuvu nav tik daudz taisnības, ar ko lepoties.

Tā tad glābjoša ticība, kas pievēršas vienīgi Jēzum, ir Dieva darbs, ko Viņš veic cilvēka sirdī, darbodamies tajā caur Vārdu. Šī ticība ir jāstiprina un jāuztur gluži tāpat, kā miesa jāstiprina ar ēdienu. Dienu no dienas ticība tiek uzturēta Dieva spēkā, kad cilvēks uzklausa Dieva vārdu, sa-ņem Vārda pamācību un tic Vārdam, kas apsola grēku piedošanu Jēzus vārdā. Tas nav pareizi, ka kristīgā ticība ir vienīgi intelektuāla nodarbe, kurā jāpārvar zināmi aizspriedumi un neizpratne. Tieši otrādi. Visai manai

esamībai un, pirmām kārtām, manai gribai ir jānonāk Dieva rokas pārziņā, lai vispār varētu runāt par ticību. Tādēļ ticība pastāv vienīgi baznīcas kopībā, kur tiek sludināts Dieva vārds un pasniegti sakramenti. Jo Baznīca ir *Kristus miesa*, cilvēks nonāk vienībā ar Kristu un iegūst līdzdaļu Viņa darbos un gādībā par Viņa ticīgajiem.

Vēl ir jāpiebilst trešā lieta.

Mēs esam redzējuši, kas ir glābjošas ticības pamatā: vienīgi Jēzus. *Viņš* ir tas, kas ticību dara glābjošu.

Bet kāda ir šī ticība? Kā tā izpaužas? Citiem vārdiem sakot: *kāda ir sajūta, kad cilvēks iegūst šādu ticību?*

Jaunajā Derībā ir atrodami divi piemēri tādai ticībai, ko Jēzus pats sauc par *lielu ticību*. Te mums ir unikāla iespēja vērot, kā šī ticība izpaudās pie tiem, kam tā bija.

Pirmais piemērs ir Kapernaumas virsnieks, kurš par sevi sacīja: „*Kungs, es neesmu cienīgs, ka Tu nāc manā pajumtē; saki tikai vienu vārdu, un mans kalps taps vesels.*”

Otrais piemērs ir kānaāniešu sieviete, kas sekoja Jēzum, saukdama pēc palīdzības, un saņēma bargu atbildi, ka neklājas bērniem maizi atņemt un nomest to priekšā suņiem. Viņa padevīgi pieņēma šo spriedumu un pazemīgi atbildēja: „Tā gan, Kungs! Tomēr sunīši ēd no druskām, kas nokrīt no viņu kungu galda.”

Abos gadījumos ir skaidri redzams, ka tie, kam bija liela ticība, nepavisam nebija augstās domās par sevi un turēja sevi par necienīgiem. Tomēr blakus savas necienības izjūtai viņiem bija stipra pašāvēība uz Jēzu. Viņi zināja: *ja vien vispār viņiem ir iespējama kāda palīdzība, tā atrodama pie Jēzus. Tādēļ tie nāca un no visas sirds tvērās pie Viņa.*

Tā ir glābjošas ticības pazīme: tā pazīst savu necienību un trūkumus un tādēļ uzticas Jēzum. Tā neuzticas sev, nejūtas stipra, tā nav varenu sajūtu un liela prieka pārņemta. Gluži otrādi, tā ir kā maza liesmiņa, kas plīvo un gandrīz grasās izdzist. *Jā, pašam cilvēkam tā var būt pavisam nemanāma.* Bet ticība cer uz Jēzu, meklē un gaida Viņu. Pat tad, ja šķiet, ka Jēzus nedzird lūgšanas, šī ticība nepārstāj saukt pēc Viņa palīdzības. Pat ja šķiet, ka sirdī iestāties klusums un nekas nepaliek labāk, ka viss sa stingst garīgā stagnācijā un apātijā, jā, ka pat Dievs ir novērsies, šī ticība tomēr nepārstāj cerēt un gaidīt uz Jēzu.

Glābjoša ticība ir ticība, kas cīnās. Varbūt īsu laiku to pavada spēcīgas sajūtas un tā jūt gan mieru, gan prieku. Bet parasti tā izjūt vairāk nespēku nekā spēku, tur ir vairāk cīņas nekā miera, vairāk sausuma nekā svētības brīžu. Tas viss nenozīmē, ka ticība iznīkst un mirst. Tieši otrādi, tas nozīmē, ka Dievs uztur ticību dzīvu un to stiprina.

Tādēļ es labāk lielīšos ar savu nespēku, saka Pāvils, lai Kristus spēks nāktu pār mani. Jo, kad esmu nespēcīgs, tad esmu spēcīgs.

Viltus ticība allaž jūtas stipra un spēcīga. Pašpārliecināts grēcinieks nešaubīgi domā, ka Dievs ir labs un dāvinās krietniem cilvēkiem mūžīgu dzīvību. Viņš nejūt nekādu nemieru vai sirdsapziņas mokas. Viltus kristiešu ticība vienmēr mēdz būt pašpārliecināta un stipra. Tai ir tik daudz piedzīvojumu un sajūtu, tik daudz sapņu un uzklaušītu lūgšanu, ar ko lepoties. Tā droši uzticas citu spriedumiem un nešaubīgi paļaujas uz savām domām – ja kāds šai draudzē laimīgi nonāks debesu mājās, tad tam noteikti jābūt man.

Glābjoša ticība izturas gluži pretēji. Tā ir ticība, kas cīnās. Tā pastāv vienīgi kopā ar paša cilvēka garīgu nabadzību, un Dievs nevar uzturēt garīgu nabadzību, arvien no jauna neiztukšodams mūs no visa, kas ir mūsu pašu. Tādēļ Viņš šķīsta ticīgos no visa tā, ar ko vien tie paši varētu lepoties. Viņš atņem tiem viņu spēcīgās sajūtas un svētīgos piedzīvojumus. Viņš atņem tiem vieglās uzvaras un redzamos svētdzīves sasniegumus. Viņš ļauj tiem ilgstoši gaidīt lūgšanas uzklaušīšanu, Viņš pārbauda tos vairāk kā citus cilvēkus, Viņš ved tos pa šauro ceļu un liek tiem iet caur dziļu tumsu. Tas viss ir žēlastība un vēlreiz žēlastība. Tā ir žēlastības pilnā Tēva rokas vadība un pamācība. Tā ir zīme, ka cilvēks iet pa dzīvības ceļu.

Tādēļ glābjošai ticībai ir nepieciešama visa iespējamā *palīdzība*, kādu Dievs licis Savā Baznīcā, *lai ticētu*. Ticība, kas cīnās, allaž meklē atbalstu un stiprinājumu, ko ticība neatrod sevī un savos darbos, bet vienīgi Kristū. Bieži tai ir grūti noticēt žēlastībai, kas ir Kristū. Cik grūti ir ticēt, ka Kristus ir miris par pasaules grēkiem, tikpat grūti ir noticēt, ka *tas patiesi noticis manis dēļ*. Dievs vien zina, cik grūti šādai krietnai, cīņas pilnai dveselei ir noticēt savu grēku piedošanai. Tādēļ Dievs Savai Baznīcai ir devis tik daudz mierinājuma līdzekļu un atbalstu ticībai, kuros patverties. Pirmais ir Kristība, kas saka ticībai, ka nevis es esmu izvēlējis Kristu, bet Viņš ir

izvēlēties mani un grib rūpēties par mani par spīti visiem maniem lielajiem un smagajiem grēkiem. Otrs ir absolūcija jeb grēku piedošana, kas Kristus vārdā pasludina, ka tieši *mani* grēki *tieši tagad* ir piedoti. Trešais ir Svētais Vakarēdiens, kas grēciniekam sniedz zīmogu un apliecinājumu, ka Kristus upuris ir dots tieši viņam.

Tā nav kļūda un pārpratums, ka ticība cīnās. Tā nav kļūda, ka ticība jūtas vāja. Bet galvenais, lai tas viss vestu tuvāk Kristum. Ticībai jāmacās skatīties, skatīties un vēlreiz skatīties uz Kristu. Gluži kā Mozus paaugstināja čūsku tuksnesī, tā Dievs ir paaugstinājis Savu Dēlu pie krusta, lai visai pasaulei būtu glābšanas zīme, uz ko raudzīties. Tie, kas Viņam tic, neies pazušānā. Caur Viņa asinīm mums ir glābšana un grēku piedošana.

Šeit nomocīta un nogurusi dvēsele var beigt vaicāt pēc *savas* ticības. Ne jau tas, ka *man* ir ticība, man palīdz grēka postā. Bet gan tas, ka es ticu *Viņam*, ko Dievs ir licis par izpiršanas upuri un patvērumu visiem grēciniekiem, kas ir bauslības, soda un paša sirdsapziņas gūstā. Pēdējais un dziļākais, kas sakāms par ticību, ir pateikts kādā senā ticības atmodas dziesmā:

*Ne manā ticībā, ne Gara darbā manī,
Nē, mana pestīšana ir tikai Tevī.*

Vai arī kā dziedāts kādā šī gadsimta dziesmā:

*Mana ticība ir blāva liesma.
Tava uzvara ir mana dziesma.
Kungs, tici Tu par mani!*

Tava atgriešanās

Ko nozīmē būt atgrieztam cilvēkam?

Bībele atgriešanos sauc arī par grēknožēlu. Neviens lai nešaubās, ka Bībele grēknožēlu uzskata par ļoti nozīmīgu. Savu sludināšanu Jēzus sāka ar aicinājumu: atgriezieties, nožēlojiet grēkus un ticiet Evaņģēlijam!

Un Viņš ir teicis ļoti skarbus vārdus: ja jūs neatgriezīsities, jūs visi iesit pazušanā.

Ko nozīmē atgriešanās?

Atgriešanās ir tas pats, kas nākt pie Jēzus. Atgriezts ir ikviens cilvēks, kas tic Jēzum un kam tādēļ ir līdzdaļa Viņā. Atgriezts ir tas, kas ir vienībā ar Jēzu, kas ir Viņa miesas loceklis, zars pie Viņa vīna koka, kas ir saņēmis grēku piedošanu un mūžīgo dzīvošanu Viņa vārdā.

Kurš uzdrošinās par sevi ko tādu sacīt? Kurš ir *tāds* cilvēks, kuram Svētie Raksti piedēvē līdzdaļu Kristū?

Jūs visi, kas esat kristīti uz Kristu, esat tērpušies Viņā.

Tā ir Bībeles atbilde uz jautājumu par līdzdaļu Kristū. "Būt tērptam Kristū" nozīmē gūt līdzdaļu Viņa taisnībā un dzīvē un būt savienotam ar Viņa personu.

Un tas attiecas uz *visiem kristītajiem!* Vai pareizāk: reiz tas *ir* attiecies uz visiem.

Kristībā Dievs mūs izglāba – nevis taisnības darbu dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc Savas žēlastības caur mazgāšanu atdzimšanai un atjaunošanai Svētajā Garā. Kristība nozīmē Dieva darbu, kad Viņš kā arvien nepelnīti dāvā cilvēkam līdzdaļu Kristus pestīšanā, Viņa taisnībā un Viņa valstībā. Tādēļ Svētie Raksti mums māca, ka Kristībā mēs tiekam pagremdēti Kristus nāvē. Mēs tiekam kristīti jeb pagremdēti tai pašā Garā, lai kļūtu Viņa miesas locekļi. Mēs ar Viņu esam savienoti Viņa nāves līdzībā, lai būtu ar Viņu savienoti Viņa augšāmcelšanās. Ko Viņš mums izcīnīja Savā nāvē, to mēs iemantojam Kristībā. Kopš savas Kristības dienas mēs esam iesvētīti par Kristus īpašumu, aicināti dzīvot ar Kristu un Kristum. Pats Dievs mūs ir darījis par kristiešiem.

Kāds, iespējams, būs pārsteigts, ka *Kristība* var būt tik varens darbs. Bet kāds varbūt īpaši brīnīsies, ka Kristība spēj paveikt šādu darbu pie bērniem. Uz to jāatbild, ka šis Dieva darbs ir vienlīdz liels brīnums, vai tas notiek ar bērnu vai ar pieaugušo. Tikpat neaptverami ir gan tas, ka veca grēcinieka sirdi Dievs var savienot ar dzīvo Kristu un vecu atkritēju darīt par Kristus draudzes locekli, gan arī tas, ka Kristus ņem bērnu Savās rokās un dod tam līdzdaļu Savā dzīvē. Neticība arvien šos abus gadījumus uzskatīs par neiespējamiem. Kas sakās ticam, bet tomēr netic, ka Dievs var zīdaini darīt par Kristus draudzes locekli, lai labāk pats paskaidro, ja

spēj, kā lai citādi zidainis iegūst līdzdaļu pestīšanā. Jo *viena lieta* ir skaidra: bez līdzdaļas Kristū gan bērns, gan pieaugušais paliek ārpus pestīšanas valstības. Evaņģēlisks kristietis apliecina līdz ar Kristus vārdiem: mēs visi, kas esam kristīti uz Kristu, esam tērpušies Viņā. Šeit Dievs mūs izglāba ar mazgāšanu uz atdzimšanu.

Saprotams, ka attiecībā uz zīdaiņiem vēl nav iespējams runāt par apzinātu ticības dzīvi. Taču tas ir Dieva vārda un apsolījuma spēks, kas ar Kristību uzņem ticības pasaulē. Jo ticības pasaule nav nekas cits kā *Kristus*. Ikvienš, kas ir Kristū, dzīvo arī ticības dzīvi. Tas ne vienmēr notiek pilnīgi apzināti. Pat pieaugušajam nav apzinātas ticības, kad viņš guļ vai kad viņa domas ir intensīvi nodarbinātas ar darba pienākumiem. Un tomēr tas visu laiku dzīvo pilnīgā ticības vienībā ar Pestītāju kā Viņa miesas loceklis, līdzdalīgs visā Viņa pestīšanā. Kristībā bērns to visu saņem kā dāvanu. Viņš saņem to neapzināti, kā tas saņem visu pārējo bez kādām zināšanām. Ja vien savu acu priekšā paturam to, ka ticības būtība ir vienība ar Kristu un līdzdalība Viņa taisnībā, tad mēs saprotam, kāpēc agrīnajā baznīcā nepārprotami apliecināja, ka arī mazi bērni var ticēt. Protams, netika uzskatīts, ka zīdaiņi var domāt vai reflektēt par ticības patiesībām, bet saņemt Jēzu Kristu un Viņa žēlastību viņi spēj. Un tā tas tiešām ir.

Kristība nozīmē to, ka *pats Dievs dara cilvēku par kristieti*. Dievs *iesvēta* viņu par kristieti. Un no tā brīža cilvēkam ir *pienākums* dzīvot kā kristietim. Protams, cilvēks šo pienākumu var nepildīt, bet šis pienākums nav atceļams. Viņš var būt slikts kristietis, atkritis no ticības, tāds kristietis, kas ir par kaunu savam Kungam un Viņa baznīcai. Bet par pagānu viņš vairs nevar kļūt. Tas ir līdzīgi kā ar cilvēku, kas ir iesvētīts laulībā ar otru. Laulātais vīrs var būt neuzticīgs savai sievai, *bet viņš vairs nevar būt neprecējies*. Viņam ir pienākums dzīvot kā laulātam vīram. Šīs saistības ir neizbēgamas. Tāpat arī Kristības saistības ir neizbēgamas. Tās uzliek savu zīmogu uz visiem nākamiem laikiem. Tiesas dienā cilvēks kā kristietis stāsies sava Dieva un Kunga priekšā un atbildēs kā tāds, kas pieņemts par Dieva bērnu un darīts par Kristus miesas locekli. Tik daudzkārt lielāka būs viņa atbildība, ja tas dzīvo sava aicinājuma necienīgi un izmanto Kristus locekļus grēkam.

Cik ilgi cilvēks pastāv Kristības žēlastībā?

Skaidrs, ka cilvēks nevar visu savu dzīvi vienādi dusēt Dieva rokās – tāpat, kā tas dusējis zīdaiņa vecumā. Katram vecumam ir savas īpatnības, un tas attiecas arī uz ticības dzīvi. Gluži kā cilvēka domu dzīve, viņam pieaugot, kļūst arvien apzinīgāka un patstāvīgāka, tāpat arī ticības dzīvei ir jāklūst aizvien apzinīgākai. Arī ticībai ne vienmēr ir vienādas izpausmes. Bērna ticībai ir savs laiks, pārejas vecuma ticība izpaužas citā neatkārtojamā veidā, bet apmēram tad, kad ķermenis ir sasniedzis briedumu, arī ticībai jāizpaužas tā, kā tas pieder pieauguša cilvēka dzīvē. Taču izpausmēm nav izšķirošas nozīmes. Izšķirošais ir tas, ka cilvēkam *ir līdzdaļa Kristū, kas tam ir tikmēr, kamēr viņš tic*. Līdzdaļa Kristū ir vienāda visiem, kas tic, jo pat mazākā ticība dāvā visu Kristus žēlastību, proti, pilnīgu visu grēku piedošanu. Ja cilvēks ir žēlastības valstībā, tad žēlastība apsedz visu. Tas nozīmē, ka ikvienam cilvēkam, bērnam vai pieaugušajam, kas tic savam Glābējam, ir pilnīga pieeja visai Dieva žēlastībai. Šai ziņā tas nevar būt *vairāk* kristietis, nekā tas jau ir. Varbūt viņš var kļūt *vairāk* pieredzējis kristietis, pazemīgāks un šķīstāks kristietis, bet *vairāk* un lielāks kristietis tas nevar kļūt, jo, ja vien viņam ir Kristus, tad viņam ir viss Kristus un Viņa taisnībai nekā netrūkst.

Vai cilvēks var palikt ticībā visu savu dzīvi?

Uz to bez šaubām jāatbild – JĀ. *Nav nepieciešams atkrist no Kristības žēlastības*. Citreiz par Kristību tiek runāts tā, it kā neviens nevarētu pastāvēt šai žēlastībā, ko tas saņēmis kā bērns. Dažkārt cilvēks domā, ka Kristība tiek pazaudēta, tiklīdz cilvēks ir grēkojis. Ja zēns ir melojis vai meitene bez atļaujas paņēmusi kūku, tad arī Kristības žēlastība ir pazaudēta. Taču tā tas nav. Kristība nav bauslības derība, bet žēlastības derība. Tā nekad nav balstīta uz mūsu darbiem, bet gan uz nepelnīto Dieva žēlastību, kas īstiem grēciniekiem dāvā īstu piedošanu. Šī piedošana cilvēkam ir brīvi pieejama, kamēr vien tas tic. Nevis *grēks*, bet *neticība* šķir cilvēku no Dieva.

Tas ir tiesa, ka ticība nevar pastāvēt kopā ar apzinātu un tīšu grēku. Tāpat ticība nevar pastāvēt bez Dieva vārda un lūgšanas, un tai ir jāmirst. Kad ticība pamet Dieva vārdu un lūgšanu, cilvēku pārņem pasaules kārība un grēka tiksmē. Tas attiecas arī uz bērniem. Kristīts bērns, kas nav mācījies lūgt un nav audzināts ar Dieva vārdu vai kas pretojas kristīgai audzināšanai, agrāk vai vēlāk nonāks žēlastības nicināšanā, vieglākos

vai smagākos ārējos grēkos. Tā ir žēlastības derības laušana. Taču to nav lauzis *Dievs*. Viņš paliek pie Saviem solījumiem un Savu pazudušo bērnu arvien aicina atpakaļ. Arī Kristības pienākums nav atcelts. Cilvēks netiek atbrīvots no savas atbildības tādēļ vien, ka tas "nekad nav pretendējis būt kristietis". Pats Dievs saka, ka mums tādiem jābūt. Tās ir Viņa kā Radītāja tiesības. Viņš to prasa Viņa maksātā izpirkuma spēkā, kad Sava Dēla nāvē Viņš par mums gandarīja.

Kā cilvēks var zināt, vai tas aizvien stāv savā Kristības derībā?

Jau tas ir labi, ka cilvēks vēlas to zināt. Tas apliecina, ka cilvēkam ir vismaz *kāda* rūpe par savu dvēseli. Vispirms cilvēkam sevi jāpārbauda, vai viņš lūdz. Kas nelūdz ik dienas, tas atrodas lielās garīgās briesmās, un tas, kas nelūdz gandrīz nekad, var būt diezgan drošs par garīgu nāvi.

Tālāk cilvēks var pārbaudīt, *vai viņš lūdz par savu grēku piedošanu* un vai šī lūgšana ir nopietna. Kur ir skaidra savu grēku atziņa un nopietna lūgšana pēc grēku piedošanas, tur ir atrodama garīga dzīvība. Gan pasaules bērniem, gan viltus kristiešiem tā ir skaidra zīme, ka viņi ir beiguši lūgt grēku piedošanu vai arī šī lūgšana vairs nav nopietna.

Visbeidzot, cilvēks var pārbaudīt, *vai viņš klausās un lasa Dieva vārdu*. Kas miesai ir barība, tas dvēselei ir Dieva vārds. Ja cilvēks pārstāj ēst, tad nāve ir tuvu. Ja cilvēks nekad nedarbojas ar Dieva vārdu, tad vairs nav nekādas cerības uz garīgu dzīvību.

Var gadīties, ka daudzi gribēs sevi pārbaudīt, bet īsti nesaprātīs, ko domāt par savu ticību. Varbūt kāds konstatēs, ka viņš gan nedzīvo bez Dieva un vēlas būt kristietis, bet tomēr atrodas ļoti tālu no tā, lai varētu sacīt, ka viņš joprojām stāv Kristības žēlastībā.

Šādam cilvēkam jāatceras, ka nav izšķirošas nozīme tam, vai viņa pašpārbaudei ir noteikts rezultāts. Galvenais ir tas, vai viņš tiešām vēlas vai nevēlas, lai viņa Kristības derība būtu spēkā. Ja viņš to vēlas, tad darāma ir tikai viena lieta, vienalga, vai derība ir lauza vai ne. Ja Kristības derība ir lauza, tad ir jānožēlo grēki un jāatgriežas. Bet, ja tā nav lauza, tad arī ik dienas ir jāatgriežas, lai ticība tiktu uzturēta. Abos gadījumos tas ir svarīgākais, lai cilvēks ņemtu nopietni Dieva vārdu, dzīvotu lūgšanā, nāktu pie Svētā Vakarēdiena, atzītu savus grēkus un allaž no jauna tvertos pie Kristus.

Atgriešanās jau nav nekas cits kā vērsties pie dzīvības, kas saņemta Kristībā. Šī dzīvība ir – dzīvot ticībā Kristum. Tā ir ticība, kas arvien no jauna jāatmodina. Šādā dzīvē ticība ir pastāvīgi jāstiprina. Līdzeklis abos gadījumos ir viens un tas pats: Dieva vārds, sakraments un lūgšana. Tādēļ gan tad, kad cilvēks pirmoreiz nāk pie Kristus, gan arī simto reizi, ir jāiet viens un tas pats ceļš. Pēc būtības pirmā atgriešanās un ikdienas atgriešanās ir viena un tā pati: nožēla par grēkiem un ticība Glābējam.

Ja cilvēks ir bijis pilnīgi novērsies no Dieva, tad ceļš, iespējams, būs krietni garāks. Cilvēkam ir ļoti daudz jāmacās, iekams tas spēj ieraudzīt sevi Dieva vārda gaismā, un vēl vairāk viņa akļajām acīm jāierauga, iekams šis acis spēj redzēt Kristu tādu, kā Dievs to vēlas. Tādēļ lūgšanās ir jāpavada ilgs laiks, apmeklējot baznīcu un lasot Bībeli, iekams cilvēks nonāk pie pareizas ticības. Te jautājums nav tikai par *zināšanām*. Ar nelielu piepūli tās ātri var apgūt. Bet te ir jautājums par *atziņu* un tās ielikšanu cilvēka sirdī, ko spēj vienīgi Svētais Gars, bez Viņa visas Dieva vārda zināšanas paliek mirušas un nederīgas. Atziņu nav iespējams paņemt, bet pēc tās ir pazemīgi jālūdz Dievs. Tas neko nelīdz, ja ambiciozs cilvēks grib *iespiest* sev sirdī kristīgās patiesības. Tas nav nekāds retums, ka jauni, apņēmīgi cilvēki nolemj, ka tie ar skubu kļūs par kristiešiem. Tādēļ tie sāk darboties un apgūt visu, kas viņuprāt ir nepieciešams dziļai un īstai kristietībai. Tie kļūst uzspēlēti priecīgi un nervozi darbīgi vai arī runā lielus vārdus par savu milzīgo grēcīgumu un neaptveramo asins žēlastību. Tādiem var dot padomu nerunāt vairāk, nekā paši spēj apjēgt. Problēma jau nav nesasniegt tik daudz kā citi, bet problēma ir izlikties, it kā tu būtu sasniedzis, lai neatpaliktu no citiem. Samākslotība un nedabiskums grēknožēlā neko nepalīdzēs. Svarīgākais nav tas, ka grēknožēla un atgriešanās tiek veikta noteiktā laikā vai veidā, bet gan tas, ka tajā Dievs patiesi runā uz dvēseli un veic Savu darbu tā, kā Viņš to vēlas.

Kas ir tas būtiskais, kam jānotiek pie atgriešanās un ko Dievs grib paveikt ikvienā cilvēkā?

Būtībā Dievs grib tikai *vienu*: lai cilvēks tiktu vests pie īstas glābjošas ticības savam Glābējam. To paveic Dievs. Ticība nozīmē to, ka cilvēks nonāk patiesā saistībā ar Kristu, tiek savienots ar Viņu un iegūst līdzdaļu Viņa dzīvībā. Šāda ticība nenāk no paša cilvēka. Tieši otrādi: kristietis apliecina to, kas sacīts trešā ticības artikula izskaidrojumā, ka viņš pats *ne-*

spēj ticēt Jēzum Kristum savam Glābējam vai nākt pie Viņa. Tas jāpaveic Svētajam Garam.

Ja cilvēks vēlas iegūt šo ticību, tam jāstaigā tie ceļi, kurus nospraudis Dievs, un ticība jāmeklē tais vietās, kur Dievs to apsolījis dot. Tas, kas cilvēkam jādara, lai nāktu pie ticības, ir droši zināms.

Vispirms viņam ir jālieto Dieva vārds. Ticība nāk no sludināšanas, saka Pāvils. Ticība Kristum nav iedomājama bez Evaņģēlija par Kristu. Tas nozīmē ne tikai to, ka ir jāzina kaut kas par Kristu, lai varētu Viņam ticēt. Bet tas nozīmē arī to, ka Dieva vārdam piemīt noslēpumains spēks radīt cilvēkā ticību. Tas pirmām kārtām attiecas uz dzīvu, pareizi pasludinātu Dieva vārdu baznīcā. Pirmais, ko var un vajag darīt, lai kļūtu par patiesu kristieti, ir piedalīties baznīcas dievkalpojumos un klausīties sludināšanu. Otrkārt, ir jālūdz Dievs pēc ticības. Treškārt, jālasa Bībele un labas, bībeliskas ticību stiprinošas grāmatas.

Tālāk cilvēkam ir nopietni savā dzīvē jāsāk cīņa pret grēku. Uz to Dievs viņu ir svētījis Kristībā. Kristība ir nāve līdz ar Kristu un augšāmcelšanās līdz ar Viņu. Tas nozīmē, ka te vecais cilvēks saņem nāves spriedumu. Vecais cilvēks ir tas viss, kas saistīts ar grēcīgo samaitātību manā dabā. Tas ir mans dabiskais egoisms, slinkums, nešķīstība un patmīla. Tas viss Kristībā ir „krustā sists līdz ar Kristu, lai iznīcinātu grēkam pakļauto miesu”. Tas *nenozīmē*, ka Kristībā vecais cilvēks ir ticis nonāvēts. Jo viņš ir pārāk sīksts. Viņš nenomirst nedz Kristībā, nedz dienu no dienas atgriežoties. Viņš nemirst arī no vecuma nespēka. Tikai tad, kad mans ķermenis gulēs kapā, manam vecajam cilvēkam un grēcīgajai miesai pienāks gals. Bet Kristībā vecajam cilvēkam tiek piespriests nāvēssods un krustā sišana. No šā brīža šis nāvēssods ik dienas ir jāapstiprina un jāatjauno. Dienu no dienas vecais cilvēks ir jāvelk uz ešafota un stingri jāpienaglo pie krus-ta. Tas nekad nepārstāj protestēt un vienmēr no jauna cenšas izvairīties. Tādēļ kristietis, kas grib dzīvot savā Kristībā, atrodas nepārtrauktā cīņā. Viena no pirmajām pazīmēm grēcinieka vēlmei atgriezties ir tieši tā, ka viņš no jauna sāk šo cīņu.

Nav teikts, ka šī cīņa vainagosies ar lieliem panākumiem. Cilvēks, kas patiesi bijis garīgi miris, ir zaudējis ticību, kas spēj uzvarēt pasauli. Par spīti visiem saviem krietnajiem centieniem, viņš cieš vienu sakāvi pēc

otras. Taču tas nebūt neliecina, ka Dievs viņu pametis. Tieši otrādi: tas ir kā posms viņa audzināšanā, kad Dievs viņa dzīves uzlabošanas centienus pakļauj pamatīgai neveiksmei. Tas viņam nepieciešams, lai mācītos sevi iepazīt. Tādēļ *ikvienam*, pat ja tam samērā labi veicas ar ārējas dzīves uzlabošanu, beigu beigās ir jānonāk pie pazemojošas atziņas par „grēka likumu, kas darbojas manos locekļos”, kas panāk to, ka labo, ko gribu, es nedaru, bet esmu nabaga cietumnieks, kas pārdots grēka verdzībā.

Tas ir tik neparasti iekārtots Dieva skolā, ka tas, kurš no visa spēka pūlas kļūt šķīsts, ir spiests uzskatīt sevi par aizvien grēcīgāku. Un tas, kurš vēlas kļūt brīvs no *visiem* grēkiem, atklāj, ka ir *viscaur* grēcīgs. Bieži tas izraisa vilšanos un rūgtumu. Pastāv smags kārdinājums atmet kristietību pavisam. Vairums cilvēku domā: ja vien tie *vēlētos*, tie patiesi *varētu* kļūt par īstiem kristiešiem. Tie bieži slepenībā domā: ja vien *viņi* veltītu sevi Kristum, tad gan visi dabūtu redzēt kārtīgas kristietības piemēru. Kad vēlāk visas šīs lielās uzvaras nav notikušas un cilvēks nav kļuvis nedz par varoni, nedz par svēto, un kad cilvēks vairs pat nejūt reālu mieru, bet ir tas pats agrākais bailīgais, slinkais un patmīlīgais cilvēks, tikai vēl vairāk grēka un nelaimju nomocīts, tad viņam ir liels kārdinājums atmet kristietību kā blēņas un aplamas ambīcijas. Cilvēks, kas arvien ir meklējis vienīgi sevi, pašlabumu un savu godu (ko cilvēks nereti dara, sacīdams, ka „meklē Dievu”), ļoti iespējams, drīz atteiksies no šīs cīņas. Bet krietna dvēsele, kas patiesi bijusi Dieva Gara audzināšanā un Viņa gaismas vadībā, nemēdz tik viegli padoties. Tā ir pārāk daudz redzējusi no Kristus godības un zina, ka, par spīti visam, Dievam ir taisnība.

Ar šādiem cilvēkiem Dieva Gars var turpināt Savu darbu. Ja Viņš tiem ir rādījis, cik neiespējami visās šais lietās ir balstīties uz sevi pašu, tad ir lielas cerības, ka Viņš tiem mācīs to pamatu, uz kura cilvēks patiesi var balstīties. Kad viss savējais ir sagrauts, tad beidzot ir vieta Kristum, grēku Izpircējam, kas ir patiesš Glābējs pat visļaunākajiem grēciniekam. Nu Kristus var sacīt to, ko visvairāk vēlas: nāciet pie Manis jūs visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi. Svētīgi garā nabagi, jo jums pieder debesu valstība. Nu vairs nav jāsaka: cīnieties ieiet pa šaurajiem vārtiem. Bet tagad jāsaka: nāciet, jo viss ir sagatavots!

Kad cilvēks ir nonācis tik tālu, viņš ir „atgriezies un kļuvis kā bērns” un pēc Jēzus apsolījuma var ieiet debesu valstībā. Viņš ir kļuvis tāds, kāds

bija Kristībā: bezpalīdzīgs un nabadzīgs, bez visiem saviem nopelniem, pilnīgi atkarīgs no nepelnītās Dieva žēlastības. Tad viņam ir pieejama tā pati žēlastība, kas Kristībā. Viņam ir tas pats Pestītājs. *Viņš ir ticis atgriezts.*

Šāda atgriešanās nekad nav vienreizīga lieta. Arī Kristība nav vienreizīga. Cilvēks tiek kristīts, lai *dzīvotu un lietotu savu Kristību*. Kristībā viss ir domāts nākotnei. Tā domāta, lai ik dienas no jauna to celtu priekšā un izdzīvotu. Kristībā ir apsoltas un dotas dievbērības tiesības Jēzus Kristus dēļ. Šis bērna tiesības ik rītu no jauna ir jātur acu priekšā, un ik vakaru tām jāklūst par miera atdusu. Ikdienas grēku piedošana un drošais patvērums pie Dieva nav nekas cits kā Kristības žēlastības ikdienas lietošana – tā kapitāla izmantošana, ko cilvēks saņēmis Kristības dāvanā.

Tāpat tas ir ar atgriešanos. Tā nekad nav pabeigta tā, ka pie tās vairs nebūtu jāatgriežas. Nav iespējams savus grēkus izsūdzēt vienreiz par visām reizēm. Katru jaunu dienu ir jauna nepieciešamība atgriezties. Man allaž būs nepieciešama grēksūdze, un Kristus kā Glābējs un Piedevējs būs man vajadzīgs gan tad, kad pirmo reizi no Viņa rokas saņemu grēku piedošanu, gan arī tad, kad esmu dzīvojis ar Viņu piecdesmit gadu.

Un tomēr kaut kas būtisks ir noticis, cilvēkam atgriežoties. Grēcinieks ir aizvests pie sava Glābēja. Neuzticīgs un atkritis cilvēks ir mudināts rūpēties par savu dvēseli, iepazīt savus grēkus un savu brīnišķīgo grēku Izpircēju. Šāda cilvēka dzīvē patiešām var runāt par daudz ko tādu, kas jau ir pagājis: par vienaldzības un garīga miega laikiem. Bet var runāt arī par jauno: par Kristu un ticību Viņam.

Kas ir tas, kas ar atgriešanos ticis *pārvērsts* cilvēka dzīvē?

Atbilde: tas, pirmkārt, ir viņa *stāvoklis Dieva priekšā*. Iepriekš tas bija pakļauts bauslībai un dusmībai. Bet nu tas ir Dieva bērns, kas atrodas žēlastībā.

Tālāk mainījusies ir viņa attieksme pret *pasauli*. Iepriekš šī pasaule bija viņa dzīve un viņa dievs. Pasaules prieki bija viņa prieki. Viņš bijās no pasaules tiesas un meklēja pasaules godu. Viņš nebaidījās no Dieva, bet bijās vienīgi no kauna un nelaimēm. Tagad tas gan dzīvo šai pasaulē, bet vienlaikus nav *no* šīs pasaules. Viņš ir ieguvis citu vērtību mēru un citu mērķi. Varbūt daudzviet, kur iepriekš viņš juties kā mājās, tagad ir sācis

justies kā svešinieks, bet vienlaikus viņš ir ieguvis jaunas mājas Kristus baznīcā un jaunu pilsonību debesīs.

Taču nepārvērsts ir palicis vecais cilvēks. Miesa ir tā pati, kas agrāk. Tā nedz spēj, nedz grib pakļauties Dievam. Dienu no dienas tā ir jāspiež zemoties Dieva priekšā. *Atgriezts* cilvēks nav gluži tas pats, kas *jauns* cilvēks. Atgrieztam cilvēkam vēl joprojām ir palicis vecais cilvēks. Viņā ir jaunais cilvēks, kas dzīvo Kristū, taču viņš vēl nav pilnīgs noteicējs. Viņam ik dienas ir jāizcīna cīņa ar veco cilvēku. Tāpēc nevajadzētu pārspīlēt pārvērtības cilvēkā, kurš atgriežas. Atgriešanās nenozīmē, ka vienreiz par visām reizēm ir pienācis gals grēkiem, kritieniem, kārdinājumiem, nepatikai pret Dieva vārdu un mazdūšībai, apliecinot ticību. Ar šādām lietām kristietim jācīnās visu savu dzīvi. Katrā ziņā Kristus aizvien vairāk ir mūsos, bet, kamēr vien mēs dzīvosim virs zemes, cīņa ar grēcīgo miesu nebeigsies. Tas nemaina faktu, ka dzīvojam pastāvīgā Dieva žēlastībā un visu laiku esam Dieva bērni caur ticību Jēzum. Ne jau sava progresa un sasniegumu dēļ mēs saņemam grēku piedošanu. Piedošana mums ir Kristus iemantota, un to mēs saņemam ticībā, lai cik vāja un cīņaspilna tā būtu. Kristīgu cilvēku svētdarīšanā un viņu garīgajā briedumā var būt bezgalīgi daudz dažādu pakāpju. Bet žēlastība vienmēr ir tā pati. Kristus taisnība ir *viena*, un tajā visi ir līdzdalīgi caur ticību.

Atgriešanās vienlaikus ir ļoti vienkārša un ļoti grūta. Tā ir tik vienkārša, ka to var izteikt ar vārdiem: tici Jēzum un tu esi izglābts. Bet tajā pašā laikā ticība Jēzum ir tik grūta, ka neviens cilvēks uz to nav spējīgs, kā vien tad, ja Dieva Gars nāk un paveic brīnumu. Tas viss, ko mēs parasti runājam par atgriešanos: par Dieva Gara aicinājumu, par Dieva vārda lietošanu, lūgšanām un cīņu pret grēku, par Dieva Gara apgaismību par saviem grēkiem un grēcīgo samaitātību, par brīvību no sirds neticības un paštaisnības, – tas viss apraksta vienīgi to, ko Dieva Gars mēdz paveikt cilvēka sirdī, pirms Viņš iedez cilvēka sirdī īstu ticību Pestītājam. Neviens lai nedomā, ka tie ir tādi kā labie darbi, ar kuriem var nopelnīt Dieva labvēlību. Dievam nav augstākas vēlēšanās kā piedot mums visas lietas. Tādēļ Viņš visu ir darījis atkarīgu no Jēzus un aicina mūs ticēt Viņam. Bet, tā kā mēs esam tik ļoti grēka samaitāti, ka pat paši nespējam ticēt, Dievs parāda mums Savu labvēlību, radīdams mūsos ticību. Tas ir Viņa labais darbs, par ko domājam, runājot par atgriešanos. Nevajadzētu iedomāties, ka

atgriešanās ir virkne jaunu nosacījumu pestīšanai, ko Dievs ir licis blakus ticībai Jēzum. Nevajadzētu arī padarīt tos par šķēršļiem pestīšanas ceļā. Taču mums ir jāuzklausa visi tie padomi un norādījumi, kad tiekam pamudināti uz Dieva vārda klausīšanos un lasīšanu, uz lūgšanām un Svētā Vakarēdiena apmeklēšanu, uz lielāku centību dzīvot pēc Dieva baušļiem un uztvert grēku nopietni.

Mums *nevajadzētu* arī censties izkalkulēt, kurā pestīšanas ceļa stadijā mēs esam. *Nevajadzētu* pārlietu aizrauties ar savu sajūtu pārbaudi. *Nevajadzētu* censties pašam panākt dziļākas grēka izjūtas vai prieka un miera pārdzīvojumus. Tas viss ir jāatstāj Dieva rokās. Ja cilvēks kārtīgi un pietiekami lieto Dieva vārdu, kas paveiks Viņa labo darbu nabaga dvēselē, tad cilvēkam ir pamats pārliecībai, ka tas atrodas uz dzīvības ceļa. Tad arī nav jājautā, vai *driks* ticēt grēku piedošanai. Jo tad cilvēks, cik vien spēdams, ar pateicību vienmēr pieņem šo Evaņģēlija iepriecinājumu. Īstena dievbijība nav vienas vai otras izjūtas, vieni vai otri pārdzīvojumi, vienas vai otras pārmaiņas, bet gan visu lietu likšana Dieva rokās un paļāvība uz Viņa darbiem. Cilvēks to visu dara, uzticīgi ieņemdam savu vietu draudzē, baznīcas solā, pie Svētā Vakarēdiena galda, sava acinājuma darbos un savā lūgšanu kambarī. Nevienam citam kā vienīgi *Dievam* ar Savu vareno roku ir jāvada tava atgriešanās gan tad, kad tā notiek pirmoreiz, gan arī vēlāk, kad dienu no dienas ir jāatgriežas.

Kuri draudzē ir tie atgrieztie?

To zina vienīgi Dievs. Tā kā atgriešanās nav tikai pagātnes notikums, bet *dzīves ritms*, pastāvīga sirds ticības atjaunošanās, tad neviens cits kā tikai Dievs var novilkt robežu starp ticīgajiem un neticīgajiem. Šāda robeža pastāv, bet tā nekādā veidā nav nofiksēta. Tā ir mainīga no dienas uz dienu – gluži kā citas robežas garīgajā pasaulē.

Tādēļ neviena baznīca virs zemes nevar uzskaitīt atgrieztos un izveidot viņu sarakstu. Tas arī nav nepieciešams. Pat Jēzus mācekļu vidū visi nebija atgrieztie. To vidū, kas Viņam sekoja, bija daudzi, kuriem nebija ticības – vieni nodevēji, citi līdzskrējēji, kas agrāk vai vēlāk atkrita un atsījājās, un vēl citi meklējoši cilvēki, kas nebija īsti sapratuši, kas ir Jēzus, un kuriem nebija īstas ticības. Jēzus arī neprasīja no viņiem nekādu ticības apliecināšanu. Viņi vienkārši sekoja Viņam un klausījās Viņa mācību un sludināšanu, līdz Viņš pamazām radīja ticību viņu sirdīs. Tātad mācekli-

bas sākums nebija pamatots ticības apliecināšanā, bet Kristus vienkāršajā aicinājumā: seko Man. Šis aicinājums nozīmē vienkārši klausīties Viņu, mācīties no Viņa un saņemt Viņa mācības.

Tāpat arī šodien mums Dieva baznīcā ir jārēķinās ar pulku *atmodinātu* cilvēku, kuros Dievs vēl nav varējis izveidot īstu ticību. Viņš ir iesācis Savu darbu pie tiem, un tas notiks. Viņi ir *mācekļi*. Tas atklājas tai apstākli, ka viņiem rūp mūsu Kunga mācība. Viņi klausās un lasa Dieva vārdu, cenšas tā dzīvot, cīnās pret grēku, lūdz un meklē mierinājumu Svētajā Vakarēdienā. Arī viņi ir uz dzīvības ceļa, Dieva Gars pie viņiem darbojas, un Dievs ir aicinājis viņus un apsolijs pats pabeigt Savu darbu viņos.

Bet ko uzskatīt par draudzes locekļiem? Draudze taču ir redzama. Tāpēc ir jāzina, kas tai pieder un kas nepieder. Bet kā rīkoties, ja mums, cilvēkiem, ir neiespējami atšķirt ticīgos, kas jāuzskata par baznīcas locekļiem?

Kristīgā baznīca jau no paša sākuma *visus kristītos* ir uzskatījusi par saviem bērniem. Tas, protams, nenozīmē, ka visi kristītie ir īsti kristieši. Bet tas nozīmē, ka visi kristītie patiesi ir paša Dieva aicināti un svētīti būt par kristiešiem, saņēmuši svētu pienākumu dzīvot kā kristieši un kļuvuši par visu kristīga cilvēka privilēģiju mantiniekiem, ja vien vēlas tam ticēt un to pieņemt.

Tāpat baznīcas pati pēdējā robežlīnija ir *Kristība*. Kas ir ārpus šīs robežas, ir pagānu teritorija un misijas lauks. Bet viss, kas atrodas iekšpus šīs robežas, baznīcai ir jāuzskata par savējo, bieži ar kaunu, bet vienmēr arī ar mātes mīlestību un aizlūgšanām.

Iekšpus šīs robežas ir trīs dažādu kategoriju cilvēki un vēl pāris robežas, kas norāda uz šo cilvēku atgriešanos un viņu stāvokli Dieva priekšā. Viena no šīm robežām zināmā mērā ir cilvēka acīm redzama. Otra ir pilnīgi neredzama.

Pirmā robežlīnija *iekšpus* baznīcas (lietojot senu terminoloģiju) ir starp pārdrošiem un atmodinātiem grēciniekiem. Pārdrošiem grēciniekiem nerūp viņu Kristība, un viņi nemeklē pestīšanu. Viņiem ir pašsaprotama ticība, ka eksistē Dievs un ka viņi var dzīvot krietnu dzīvi, tomēr tiem nav nekāda priekšstata par grēku, un tiem nav nepieciešama piedošana. Viņi paši lieliski ar visu tiek galā bez dievkalpojuma, bez Bībeles un bez Svētā Vakarēdiena.

Var gadīties, ka šāds cilvēks „sāk pārdomāt dzīvi”. Vienādi vai otrādi viņu ir skāris Dieva vārda spēks, viņš sāk to klausīties, viņš lūdz, viņa sirdsapziņa pamostas, viņš sāk pārvērtēt visu savu dzīvi. Tā viņš kļūst par mācekli un atmodinātu grēcinieku. Viņš ir ceļā uz ticību un īstenu dzīvi Kristū. Ceļš viņam var būt garš, taču, kamēr viņš stingri turas pie Dieva vārda, tikmēr Dievs turpina viņā Savu darbu.

Kad cilvēks patiesi pieņem Dieva vārdu, tad notiek tā, kā mēs iepriekš rakstījām: caur arvien dziļāku grēka atziņu tas nonāk pie īstenas ticības Jēzum. *Kad* un *kā* tas notiek, to pats cilvēks nekad nevar izlemt. Ārpusē stāvošais visbiežāk neredz, *kad* tas notiek, bet var manīt, ka tas *ir noticis*. Šeit ir otra robeža draudzē, kas cilvēka acīm ir neredzama. To, ka cilvēks top atmodināts un sāk meklēt Dievu, var pamanīt pat no ārpuses. Bet to, ka tas nonāk pie īstenas ticības Glābējam Jēzum, nevar ieraudzīt ārīgās lietās. Dabiski, ka to var nojaust, ja esi viņam tuvs cilvēks, bet pilnīgu pārliecību nav iespējams gūt. Apslēpto sirds cilvēku nav iespējams atklāt. Un tādēļ tiesas diena būs pārsteigumu pilna. Atklāsies, ka daudzi šķietami uzticami kristieši ir paļāvušies uz savu taisnību un uzticējušies savai grēku nožēlai un viņiem nebūs daļas Tai Kungā, kuru nav iespējams atrast, iekams visu citu neuzskata par zaudējumu. Un otrādi – atklāsies, ka daudzi nicināti grēcinieki, kas virs zemes tika uzskatīti par sliktiem un necienīgiem kristiešiem, tiesas dienā ieies Tā Kunga priekā, tāpēc ka tie visas savas bezpalīdzības vidū dzīvojuši no grēku piedošanas.

Bet kā gan *zināt*, vai esi atgriezts un apžēlots?

Uz šo jautājumu vispirms jāatbild, ka nav arī domāts, lai cilvēks visu zinātu tik droši, ka varētu palikt mierīgs un vairs neraizēties. Tā vietā šī pārliecība ir jāmeklē un jāgūst dienu no dienas. Īstā atbilde ir atrodama tad, kad cilvēks kā grēcinieks nāk pie Kristus, ticībā piemin savu Kristību, dzird grēku piedošanas vārdus, sastop savu Glābēju Svētajā Vakarēdienā, uzklausā Dieva vārdu un lasa savu Biblii, ticībā uzlūkojot Dieva apsolījumus.

Tam, kas vēlas tikt atgriezts un dzīvot ikdienas grēku nožēlā un piedošanā, vispirms ir cieši jāturas pie Dieva žēlastības līdzekļiem, jālieto Dieva vārds un lūgšanas, jāgūst stiprinājums Svētajā Vakarēdienā, jābūt uzticīgam savā ikdienas aicinājumā un pastāvīgi jācinās pret veco cilvēku. To

darot, cilvēks var būt drošs, ka Dievs tiešām dara Savu – iesāk un pabeidz Savu labo darbu līdz Jēzus Kristus dienai.

Dzīvot savā Kristībā

Jo vairāk lasām apustuļa Pāvila vēstules, jo skaidrāk redzam, cik izšķiroši svarīga nozīme kristieša dzīvē ir Kristībai. Pēc Pāvila sacītā var spriest, ka ikvienai jaunai dienai un jaunam pienākumam, ikvienai dzīves jomai un dzīves uzdevumam pēc savas būtības ir jāizriet no visaptverošā fakta: *es esmu kristīts*. Kristus ir iemājojis mani. Viņš ir vedis mani Savā valstībā un svētījis visu manu dzīvi, lai es dzīvotu *kopā ar Viņu* un *priekš Viņa*.

Tas, ka cilvēks ticis Kristus vārdā kristīts, nozīmē to, ka visas vienreizīgās lietas, kas notikušas Golgatā, ienāk cilvēka ierobežotajā personiskajā dzīvē un ietekmē visu viņa esamību. Žēlastība, kas ir uzzīmējusi glābjošo krusta zīmi pār vēstures tumšajām debesīm, šeit nolaižas kā tēva roka ar svētību un piedošanu pār cilvēkbērnū. Viena cilvēka dzīve, kas ir tikpat bezcerīgi ieskauda grēka naktī kā visu pārējo cilvēku dzīves, šeit tiek aplāta ar glābjošām drēbēm, ko sauc par Kristus taisnību. Grēks vairs netiek pieminēts. Bauslības lāsts ir atcelts. Te vairs nav spēkā grēka nopelns, bet Kristus nopelns. Kristītais vairs nepieder tai pasaulei, kas atrodas zem soda un nāves, bet viņš kļuvis par Kristus valstības pilsoni. „Arī mūs, kas savos pārkāpumos bijām miruši, darījis dzīvus līdz ar Kristu. Viņš iekš Kristus Jēzus un līdz ar Viņu mūs ir uzmodinājis un paaugstinājis debesīs.”

Vēstulē romiešiem 6. nodaļā, skaidrojot to, kas notiek Kristībā, Pāvils izvēlas tādus izteikumus kā *iegremdēti Viņa nāvē, aprakti nāvē, krustā sisti līdz ar Viņu, saauguši ar Viņu augšāmcelšanā*. Respektīvi, ir kāda paralēle starp to, ko Dievs Kristū darījis Golgatā un ko Dievs ar mani darījis Kristībā. Pastāv paralēle starp darbu, ar ko tika glābta pasaule pirms 2000 gadu, un darbu, ar ko es tieku glābts šodien. Kā Kristus pie krusta ir miris par mani un izpircis manus grēkus, tāpat arī Kristībā notiek glābšana no grēka un nāves. Es mirstu grēkam un bauslībai, tieku aprakts līdz ar Kristu un ceļos augšām jaunai dzīvībai, kurā parāds samaksāts, sods atcelts un ir gaismā celta mūžīgā dzīvība. Grēcīgais cilvēks tiek ievests

Kristū, ieskauds Viņa nopelnā, pagremdēts Viņa nāvē, kas izpērk visas pasaules grēkus un pārkāpumus, tiek sakausēts kopā ar Viņa pagodināto un apskaidroto miesu un top līdzdalīgs dzīvē, ko Viņš dzīvo pēc augšāmcelšanās. Gluži kā Tēvs Savā godībā darija lielu brīnumu, uzmodinot Kristu kā jaunās pasaules pirmdzimušo, tāpat arī šeit Viņš atkal veic to pašu brīnumu un dara cilvēku līdzdalīgu jaunās pasaules dzīvē. Viņš liek tam piedzimt no jauna un aicina viņu šai vecajā pasaulē dzīvot kā jaunā laikmeta bērnam. „Gluži kā Kristus ir augšāmcēlies Sava Tēva godībā, tā arī mums ir jādzīvo atjaunotā dzīvē.”

Tas vēl nenozīmē cilvēka ārējā veidola un dzīves pārvērtību. Jaunais, kas līdz ar Kristu ir nācis, savu dzīvi šai pasaulē dzīvo apslēpti. Tā ir apslēpta zem vecā laikmeta ārējām formām. Šai ziņā tas līdzinās Kristum Viņa šīs zemes dzīves laikā. Kaut arī visa Dieva pilnība miesīgi mājāja Viņā, ārēji Viņš nebija nekas cits kā galdnieks. Viņa dievišķība bija noslēpums, ko spēja saskatīt vienīgi ticība. Līdzīgā veidā Viņa jaunā valstība ir apslēpta zem baznīcas šīs zemes veidola. Ārējā ziņā šeit nav nekas cits kā necili sakramenti un Vārds, kas izklausās ļoti cilvēcisks un nepilnīgs, un pulciņš cilvēku, kam piemīt tās pašas vājības un trūkumi, kas visiem parastiem cilvēkiem. Tieši tāpat, kā cilvēki apgrēcinājās pie Jēzus toreizējās pazemības, viņi apgrēcinās arī pie visas Viņa baznīcas pazemības un vājības. Bet, gluži kā Jēzus klātbūtne pietuvināja Dieva valstību un Dieva pestīšana nāca šai pasaulē Viņa veidolā, tāpat arī Dievam ir labpaticis, ka Viņa valstība ir ienākusi mūsu esamībā baznīcas veidolā, proti, ar Dieva vārdiem un sakramentiem. Cilvēks, kas pieņem to ticībā, ienāk šai jaunajā valstībā un iemanto dzīvību, glābšanu un grēku piedošanu, kas ir nākusi līdz ar Kristu. Kad Kristus nāk Kristības veidolā, notiek tas pats, kas notika tad, kad Viņš nāca Savā miesas veidolā: „Viņš nāca pie savējiem, bet tie Viņu neuzņēma. Bet, cik Viņu uzņēma, tiem Viņš deva varu kļūt par Dieva bērniem, tiem, kas tic Viņa vārdam, kas nav dzimuši ne no asinīm, ne no miesas iegribas, ne no vīra gribas, bet no Dieva.”

Kristīgs cilvēks dzīvo vienlaikus divās pasaulēs un divos laikmetos. Ar savu miesu, visu fizisko un mentālo personu tas pieder šai pasaulei. Viņš ir pakļauts slimībām un nelaimēm. Viņam vēl aizvien piemīt grēcīgā samaitātība. Viņš ir līdzdalīgs tais pašās ciešanās un cīņās kā visi pārējie cilvēki. Bet vienlaikus viņš ir kļuvis līdzdalīgs Kristū. Viņš ir līdzdalīgs

jaunajā pasaulē, kur Kristus ir pirmdzimtais caur Savu augšāmcelšanos. Tomēr Kristus ir vienīgais, kas virs zemes nesis jaunā laikmeta veidolu. Taču Viņš nepaliks vienīgais. Kad Viņš atkal atgriezīsies, Dievs radīs jaunas debesis un jaunu zemi. Viņš „pārvērtīs mūsu zemības miesu, līdzīgu Viņa apskaidrotai miesai, ar spēku, kurā Viņš arī spēj pakļaut visas lietas”. Tad beidzot Kristība tiks piepildīta. Piepildīsies viss, uz ko esam kristīti: mēs augšāmcelsimies līdz ar Kristu, lai nekad vairs nemirtu, bet dzīvotu Viņa jauno dzīvi jaunā laikmeta priekā.

Līdz tam laikam mums ir jānes šīs jaunās dzīves apslēptais veids – kā noslēpums, kas pasaulei neredzams. „Jo jūs esat miruši un jūsu dzīve līdz ar Kristu ir apslēpta Dievā.” Bet, „kad Kristus, kas ir mūsu dzīvība, atklāsies, tad arī jūs līdz ar Viņu atklāsities godībā”.

Neticībai tas viss šķiet tīrās mulķības vai arī tukšas fantāzijas bez praktiskas nozīmes. Bet ticībai tā ir realitāte, kura ietekmē un veido visu cilvēka dzīvi. Jo „ikviens, kas cer uz Viņu, šķīsta pats sevi, gluži kā Viņš ir šķīstis”. Pamatojoties uz Kristības, Jaunā Derība izvirza visaptverošas prasības attiecībā uz cilvēka dzīvi, darbiem un ikdienu: *ja nu jūs esat augšāmcēlušies ar Kristu, tad meklējiet to, kas ir augšā*. Vai jūs nezināt, ka esat Kristus miesas locekļi? Vai jūs nezināt, ka miesa ir templis Svētajam Garam, kas mājo jūsos un ko esat saņēmuši no Dieva, tā ka vairs nepiederat paši sev?

No Kristības izriet arī prasība dzīvot svētu dzīvi. Kristība nav atgriešanās vainagojums, bet gan sākums dzīvei, kur grēknožēla un atgriešanās ir ikdiena. Agrīnajā baznīcā cilvēks nekļuva ticīgs un kristīts tāpēc, ka bija atgriezies, bet gan cilvēks atgriezās tāpēc, ka bija kristīts un ticīgs. Cilvēks nesaņēma Kristību savu „taisnības darbu dēļ”, bet gan no tīras Dieva žēlastības. Kristībā kļūstot par Kristus miesas locekli, cilvēks jūta pienākumu dzīvot sava dievišķā aicinājuma cienīgi. *Tagad* sākās cīņa ar grēku. „*Tagad* visu to atmetiet: dusmas, ātrsirdību, ļaunprātību, zaimus un nekaunīgas runas, kas ir jūsu mutē.” Tātad Kristība ir svētdarīšanas sākums. Kristībā „mūsu vecais cilvēks ir krustā sists ar Kristu, lai iznīcinātu grēkam pakļauto miesu, lai mēs vairs nekalpotu grēkam”. Viss, kas pieder vecajam cilvēkam, vecajam laikmetam un vecajam grēkam, ir saņēmis nāves spriedumu. Tas vēl nav miris, bet nolikts zem nāves sprieduma. No šā brīža tas ir jāsit krustā, jāpakļauj un jāslēdz važās. Tajā pašā laikā arī

Kristus veidosies mūsos. Bet mums ir jānodod savi locekļi par taisnības kalpiem svētumam.

Kā tas notiek? Ar darbiem? Nē, ar *ticību*. Kad ticībā klausos un ar sirdi saņemu svētās patiesības par Pestītāja nāvi un augšāmcelšanos un saprotu, ka tas noticis *manis labā*, tad vienlaikus tas ir arī spriedums manam vecajam cilvēkam. Jo es taču nevaru reizē ar ticības rokām apskaut krustu un dūsmās pavērst savas rokas pret ienaidnieku vai izstiept tās pēc svešas mantas. Ticēt nozīmē sist krustā savu veco cilvēku, nemitīgi atzīt savu grēku līdz pašiem samaitātības dziļumiem, nepārvērtēt arī savus vislabākos darbus un ar visu savu dvēseli tiekties pēc Kristus taisnības. Šī ticība saista dvēseli ar Pestītāju, tā pienaglo grēka rokas un miesu cieši pie krusta.

Tādēļ ticība nekad nav uzskatāma par labu darbu. Taisnošanu vienmēr pavadīs svētdarīšana. Tas pieder ticības būtībai, kas saka: es nevaru bez Tevis, Kungs. Man ir jādodas turp, kur dodies Tu, un jādara tas, ko dari Tu. Nav iespējams saprast mācību par taisnošanu ticībā, ja nepatur prātā, ka šī ticība nav vis uzskats vai viedoklis, bet ticība *Kristum*, Dzīvajam un Augšāmceltajam, kas allaž ir klātesošs tur, kur ir ticība. Tādēļ Lutērs ticību salīdzina ar mākonī, kurā dzīvo Kristus; šis mākonis nāk un nolaižas grēcinieka sirdī. Un tādēļ, ka tur ir Kristus, šī ticība taisno cilvēku. Tomēr šī ticība vienmēr ir nesamierināms ienaidnieks grēkam, kas joprojām mīt cilvēkā. Tādēļ cilvēkā, kas tic, ir jānorisinās cīņai. „Jo miesas tieksmes ir pret Garu un Gars ir pret miesu. Tie abi ir viens otram pretī, lai kavētu jūs darīt to, ko gribat.” Šajā cīņā uzvaru gūst vai nu miesa, vai arī Gars. Kamēr vien Gars (par spīti vājumam un visiem nejaušajiem kritieniem) paliek uzvarētājs, cilvēku „vada Gars”, saka Raksti. Par šādiem cilvēkiem sacīts, ka viņi neatrodas zem bauslības. Tas nozīmē: caur ticību viņi ir līdzdalīgi Kristū un tādēļ brīvi no bauslības sprieduma. Par spīti visiem grēkiem, kas vēl joprojām mīt viņos, tie dzīvo nepārtrauktā piedošanā. Dabiski, ka arī miesa var gūt virsroku, ka cilvēks dara to, ko „grib miesa un prāts”, un „nodod savus locekļus grēka kalpībai, lai tie kļūtu par netaisnības ieročiem”. Bībelē tas tiek apzīmēts ar vārdiem dzīvot „miesīgi”, kas ir kaut kas gluži cits, nekā dzīvot „miesā”. Dzīvot *miesīgi* nozīmē ļauties vecā cilvēka valdīšanai, kad grēkots tiek ar paša gribu un apziņu, nejaudājot, vai šī rīcība ir pret Dieva gribu. Turpretī dzīvot *miesā* nozīmē dzīvot ķermenī, kas

ir grēka samaitāts. Visi cilvēki dzīvo miesā, kamēr tie atrodas virs zemes. Tādēļ visi cilvēki bez izņēmuma ir grēcinieki un nekad nekļūs brīvi no miesīgas samaitātības. Tādēļ arī Kristība neatceļ ciešanas un nāvi, jo, kaut arī Kristus ir mūsos, „tomēr miesa grēka dēļ ir pakļauta nāvei”. Bet *visas šīs grēka dzīves vidū, kur mēs esam miesa*, cilvēks caur Kristību ir augšāmcelties jaunai dzīvei un aicināts dzīvot no žēlastības, piedošanas un apsolījuma, ka reiz līdz ar visiem taisnajiem tiks augšāmcelts, atbrīvots no grēcīgās miesas un pārvērsts pēc Kristus līdzības.

Un tas, kam ir šī cerība uz Viņu, šķīsta sevi. Viņš dzīvoja savā Kristībā, kā senatnē sacīja, ik dienas vingrinoties ticībā, proti, ticībā gūstot patvērumu pie sava Kunga, ar kuru ir savienots Kristībā. Vadmotīvu šai jaunajai dzīvei Kristībā ir devis Pāvils Vēstulē romiešiem 6. nodaļā, kur viņš apraksta Kristības būtību: „Tāpat spriediet arī jūs par sevi, ka esat miruši grēkam, bet ar Jēzu Kristu dzīvojat Dievam.”

Bet visai dievbijībai, kura vergo bauslībai, šādi vārdi maz ko palīdz. Neticība, pamodināta sirdsapziņa un vecais cilvēks savās morālajās ambīcijās žēlojas un jautā: ko man tas līdz? Lai kā es domātu, ka esmu miris grēkam, es tomēr redzu, ka tas joprojām dzīvo manī ar savām kāribām un alkām. Es neesmu nedz šķīsts, nedz nesavtīgs, nedz mīlestības pilns. Es vēl nepavisam nedzīvoju Dievam, bet esmu tāds pats grēcinieks kā agrāk, un visa taisnošana ir vienīgi iedoma.

„Labrīt, mosties!” ticība drosmīgi atbild uz šādiem iebildumiem. Kāds gan tam sakars ar lietu? Kristībā es *esmu* nomiris grēkam. Ticībā man ir Pestītājs. *Bez Viņa* es viscaur esmu grēcinieks, samaitātības tumsas pilns, kas ir biedējošs bezdibenis. *Bet ar Viņu* tas viss ir izpirkts. Pār visu manu dzīvi Viņš ir izpletis Savas taisnības baltās drēbes. Šeit der tikai *viena* patiesība: taisnais dzīvo no ticības. Kristū mums ir pestīšana un visu grēku piedošana. No žēlastības mēs esam pestīti, ticībā, proti, ticībā Dieva Jēram, kas nes pasaules grēkus. Šeit mēs drosmīgi nostājamies pret velnu, grēku, sirdsapziņu, bauslību un visiem pasaules labo darbu sludinātājiem, kas vēlas mūs aizbaidīt no ticības klints pamata. Mēs nedosim viņiem pat mazo pirkstiņu. Mēs nekad nepiekritīsim tam, ka mūsu glābšanai būtu vajadzīgs vēl kas cits kā vienīgi Jēzus. Ja vien mēs pieļausim, ka ir nepieciešams *kaut kas* no mums pašiem, vai tā būtu nožēla, mīlestība, ilgas, labošanās vai pati ticība, tad mēs esam pazuduši. Lai tie visi nāk, ar

kādiem argumentiem vēlas. Ar ticības vairogu mēs atraidām viņu uguņīgās bultas. Kad runa ir par dvēseles glābšanas drošību pie Dieva un mūsu tiesībām nākt mūsu Debesu Tēva priekšā, tad *nekas* cits nav derīgs kā vien Kristus nopelns un Dieva taisnība, kas nolaižas pār mums kā nepelnīta dāvana Jēzus vārdā.

Kristībā es saņēmu šo dāvanu par velti. Ticībā es to no jauna satveru katru mīļu dienu. Nāves brīdī tā būs mana miera un atdusas vieta, kas ir drošāka par sirsnīgākajām lūgšanām un vistīrāko sirdsapziņu. Tiesas dienā es stāvēšu tajā ieskauds, stāvēšu kā mazais brālis blakus savam lielajam Pestītājam un ieritināšos Viņa taisnības drēbju stūrī.

Tāds ir pestīšanas drošais pamats.

Kas attiecas uz manu *dzīvi un darbiem*, es labprāt un cītīgi uzklausu sirdsapziņu un bauslību. Es turos pie apustuļa iepriekš teiktajiem vārdiem, ka esmu miris grēkam un ar Jēzu Kristu dzīvoju Dievam. Es zinu, ka Kristībā esmu iesvētīts, lai darītu galu vecajam cilvēkam līdz ar visām viņa kāribām, slinko egoismu un labprātīgi kalpotu saviem brāļiem, gluži kā mans Brālis Kristus ir kalpojis man. Un galu galā tas nav mans uzskats un apņemšanās, bet tas izriet no tā, ka Kristus ir iemājojis mani. Kur ir Viņa Gars, tur jānorisinās cīņai ar miesu. Es ļoti labi zinu, ka vēl neesmu pilnīgi miris grēkam un mani joprojām mīt kas tāds, kas mīl grēku un vēlas atkal tam kalpot. Bet es arī zinu, ka tas viss ir saņēmis nāves spriedumu pie krusta Golgatā un manā Kristībā. Es zinu, uz ko esmu aicināts un kas ir Tas, kas mani aicinājis. Tāpēc apustuļa vārdos ir kaut kas pašsaprotami pamudinošs: „Lai grēks nevalda jūsu mirstīgajā miesā! Neklausiet vairs viņas iekārēm! Nenododiet savus locekļus par netaisnības ieročiem grēkam, bet nododiet sevi pašus Dievam kā tādi, kas no mirušiem kļuvuši dzīvi, un savus locekļus par taisnības ieročiem Dievam.”

Tā dzīvot nozīmē patiesi palikt savā Kristībā.

Kā īsta Kristības dzīve izpaužas ikdienā? Kā tā izpaužas kristīta cilvēka darbos, kad viņš patiesi dzīvo savā Kristībā?

Vai tas top brīvs no grēkiem?

Nē, grēku ir pietiekami daudz, pat cilvēkā, kurš visā nopietnībā dzīvo savā Kristībā. Grēki var būt gan atklāti, gan apgrūtināti. Taču cilvēkā norisinās nemitīga cīņa pret tiem, un, par spīti visām neveiksmēm, šāds cilvēks nekad neatkrīt no sava Glābēja. Šīs cīņas rezultāti var būt ļoti dažādi,

taču nepieciešamība pēc Jēzus šīs cīņas gaitā arvien tikai pieaug. Tāpēc arī vājības un zaudējumi šādu cilvēku aizvien ciešāk saista ar Pestītāju.

Vai ticīgajā vēl ir šaubas?

Jā, daudz šaubu un sirdsapziņas moku, ilgstoši nespēka un garīga sausuma periodi, kad ticība cīnās tumsā, kur tā nespēj saskatīt pati sevi. Tomēr visas šīs tumsas vidū tā cieši turas pie Kristus, cer uz Viņa žēlastību, paļaujas uz Viņa apžēlošanu un lūdz Viņa palīdzību. Pati garīgā nabadzība un iztukšotība kļūst par līdzekli, kas dzen dvēseli tuvāk Kristum un māca tai grūto mākslu *neredzēt un tomēr ticēt*. Kad cilvēks ilgāku laiku ir ticis skolots Kristības dzīves cīņās, viņš nonāk pie tā, ka pat visas šīs tumsas vidū, kur dvēsele jūt vienīgi nespēku un šaubas, tai tomēr ir droša un nelokāma pārliecība, ka krusta un glābšanas spēks paliek par spīti visam, ko jūtam vai nejūtam. Tad Kristus top pagodināts pat galējā cilvēciskā vājumā.

Bet vai tad nav nekāda *redzama* progressa?

Uz to jāatbild, ka progress ir tad, kad cilvēks mācās turēties pie sava Glābēja visās dzīves pārmaiņās, tā ka pretestības un vājums padara vajadzību pēc Viņa aizvien lielāku. Turklāt ir arī cits progress, kas vairāk līdzinās tam, ko pasaule parasti sauc par svētumu. *Taču pati ticība to neredz*. Dievs ir iekārtojies tā, ka tas, kurš tiek darīts svēts, pats nemaz neredz savu svētumu. Viņš tikai domā, ka kļūst arvien vājāks un niecīgāks, kamēr Pestītājs aug augumā. Kad cilvēks pieaug pazemībā, tas atklājas tā, ka viņš gūst aizvien dziļāku pārliecību par savas sirds neizdeldējamo augstprātību. Patiess kalpošanas gars cilvēkā domā, ka tas nekad nav darījis pietiekami un tas nav atmaksājis pat desmito daļu no tā, ko pats saņēmis. Īstens lūgšanas gars cilvēkā atklājas ar aizvien dziļāku pārliecību par savu nespēju lūgt un nemitīgu vajadzību pēc Svētā Gara palīdzības saukt un pielūgt Dievu.

Tā Kristības dzīve nogalina arī to vecā cilvēka daļu, kas labprāt vēlas būt reliģioza un dievbijīga vienīgi tādēļ, lai apliecinātu sevi un izceltu savu personu. Kur Kristība tiek dzīvota pēc Dieva prāta, tur ir jāmirst visai dievbijībai, kas vēlas izcelties un būt ievērojama. Grēciniekā aizvien saglabājas savas necienības apziņa un ticība Glābējam, kas nācis meklēt un glābt pazudušos. Tādēļ Kristība nesader kopā ar cilvēka paštaisnību.

Kur cilvēks paļaujas uz kaut ko sevī un savu dievbijību, tur Kristība nenovēršami tiks uzlūkota kā kaut kas maznozīmīgs. Vai nu cilvēks Kristībai nepiešķirs nekādu nozīmi, vai arī uzskatīs to par savu apliecību vai paklausību un ierindos to starp citiem saviem labajiem darbiem. Tikai tad, kad cilvēks kļūst *pilnīgi* atkarīgs no nepelnītās žēlastības, tas spēj visā nopietnībā saprast, cik liela nozīme ir viņa Kristībai.

Bet vai šādi Kristība nevar kļūt par atpūtas spilvenu viltus drošībai un pārlicēbai?

Tā var notikt, bet vienīgi tad, ja ir aplama izpratne par pestīšanu, ticot, ka ir iespējams izglābties vienreiz par visām reizēm. Tādā veidā Kristība var kļūt par tikpat bīstamu drošības spilvenu kā atgriešanās. Gluži kā cilvēks var aizmirst par ikdienas atgriešanos, ticot, ka viņš ir kļuvis „ticīgs” 1994. gada februārī vai arī ka var nedomāt par atgriešanos, jo cilvēks tic, ka „ir kristietis” savas Kristības dēļ. Abos gadījumos cilvēks aizmirst, ka kristīga dzīve virs zemes *vienmēr* ir un paliek atgriešanās dzīve, kur grēcinieks grēknožēlā un ticībā tveras pie sava Glābēja. Tieši šī dzīve ir iesākusies Kristībā. Patiesa atgriešanās aizvien vada cilvēku atpakaļ pie šīs dzīves. Kad cilvēks no jauna mācās ticēt vienīgi Jēzum, tas nekad nebeidz sūdzēt grēkus, nepārstāj cīnīties ar miesu un visu savu dzīvi paliek īsts grēcinieks, kam patiesā nožēlā jānāk pie Jēzus, lai saņemtu īstu piedošanu. Tikpat slikti, kā aplam ticēt uz savu atgriešanos, ir dzīvot aplamā pašlāvībā uz savu Kristību. Jo tad cilvēks nedz tic savai Kristībai, nedz ir izpratis tās saturu, nedz arī dzīvo saskaņā ar tās pienākumiem.

Tādējādi visa kristieša dzīve ir Kristības apzīmogota. Grēka izmisumā, nogurumā un panīkumā, kad liekas, ka visas pūles dzīvot kā kristietim ir bezcerīgas, Kristība mums sludina, ka *Dievs* tā ir gribējis un *Kristus* tā ir lēmis. Tādēļ vienmēr ir iespējams sākt no jauna un atgriezties pie Dieva apsolījumiem un Viņa izredzēšanas. Kārdinājumu vislaunākajā brīdī nav atrodams labāks cīņas līdzeklis kā pieminēt un apdomāt savu Kristību: ka ar visu savu miesu un dvēseli mēs esam veltīti Dievam un tieši šī nīcīgā miesa ar visām savām iekārēm ir nodota Dievam un kalpošanai Viņam. Kad pretestība un slinkums, slikts garastāvoklis un slimīga uzpūtība arvien apslāpē kalpošanas garu, kristietis paceļ savu galvu un apliecina, ka viņš ir kristīts, lai pret to visu cīnītos, jo tas ir viņa kristīgais bruņniecības pienākums arvien no jauna Kristus vārdā sist krustā savu veco cilvēku.

Katru jaunu dienu viņš var iet uz savu darbu priecīgā pārliecībā, ka Kristības apsolījumi un pienākumi ir spēkā arī šodien. Ikvienās krustcelēs un izšķiršanās brīdī viņam ir jārikojas kā kristītam cilvēkam, kas ar visiem saviem locekļiem un no visas sirds pieder Dievam. Tajā pašā laikā visās pārvērtībās un pārmaiņās, cīņās un vājuma brīžos, tāpat kā uzvarās un panākumos viņam ir ļauts uzticēties apsolījumam par grēku piedošanu. Viņš allaž savā ticībā var tverties pie Dieva apsolījuma, ka viņš tiešām ir Dieva bērns Kristus dēļ. Tāds viņš ir kā priecīgajās, tā bēdīgajās dienās. Pat vienmuļās darba stundas un miegainie rīti ir nolikti zem Viņa glābjošās žēlastības. Pat tad, kad viņš neko nav spējīgs darīt ar priecīgu prātu un labprātīgu garu, viņš dodas pie darba ar klusu uzticību pienākumam. Un, kad visbeidzot tas vairs nespēj neko darīt savas slimības dēļ vai pat guļ uz nāves gultas, tas visu uztic Viņam, kas ir paveicis visu, un galējā cilvēka vājumā un spēku izsīkumā Viņš pabeidz Kristības darbu un uzņem nabaga grēcinieku Savā klēpī – tikpat nepelnīti un tikpat lielā mīlestībā kā toreiz, kad bija ņēmis mazo kristāmo pie Savas sirds.

Tā saka Tas Kungs

20. gadsimta sākumā bija ierasts visus reliģiskos jautājumus apkopot vienā vienīgā problēmā, kuru var izteikt apmēram šādi: *vai Bībelei var uzticēties?* Vēl šodien ir sastopami cilvēki, kas uzskata, ka viņi varētu būt kristieši, ja vien ar pārliecību varētu apgalvot, ka „Bībele ir saskaņā ar zinātni”. Toreiz, gadsimtu mijā, valdīja uzskats, ka Bībele *nevar būt* saskaņā ar zinātni, jo tā nemāca to pašu, ko zinātne.

Bet tas taču ir labi, ka Bībele nemācīja to pašu! Ja toreiz, ap 1900. gadu, tā mācītu „saskaņā ar zinātni”, tad šodien tā būtu pavisam bezcerīgi novecojusi un pilnīgi „nezinātniska” visām nākamajām paaudzēm. Zinātniskais pasaules skatījums mainās no paaudzes uz paaudzi. Tas pastāvīgi tiek pārrādīts no jauna, dažkārt pat līdz pašiem pamatiem. Un tomēr tā visa vidū Bībele joprojām pastāv ar savu vēsti, kas ir tā pati un nemainās no paaudzes uz paaudzi. Tādēļ būtu neprātīgi iedomāties, ka Bībelei ir jābūt saskaņā ar pasaules skatījumu, ko zinātne izveidojusi kādā noteiktā laika periodā. Tāds nekad nav bijis Bībeles nolūks un nekad arī ne-

būs, kamēr vien šī pasaule pastāvēs. Bībeles uzdevums nekad nav bijis sniegt mums ģeoloģiskas un zooloģiskas zināšanas. To Dievs ir atstājis pētīt mūsu cilvēciskajam prātam. Bībele mums dota pavisam citiem nolūkiem. Svētie Raksti var patiesi darīt tevi „gudru”, kā Pāvils raksta Timotejam, taču tā ir tāda gudrība, „ka tu iegūsti pestīšanu ticībā, kas sakņojas Kristū Jēzū”. „Ikkatrs Dieva iedvesmots raksts ir noderīgs mācībai,” saka Bībele. Bet ievēro, par kādu mācību šeit ir runa: tās nav zināšanas par zvaigznēm, dzīvniekiem un valdnieku dzīvi, bet gan – „vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs, sagatavots katram labam darbam”.

To Dievs grib paveikt ar Saviem Rakstiem. Tātad Svētie Raksti ir *Dieva vārds*. Tas nozīmē vienkāršu lietu, ka *caur šo grāmatu*, kāda tā ir mūsu priekšā, *uz mums runā Dievs*. Bībeles vārdos pats Dievs nolaižas virs zemes, kur ir dzirdama Viņa balss un kur Viņa vārdi skan mūs vidū. Tieši tādēļ draudze pieceļas, kad baznīcā tiek lasīts Evaņģēlijs. Jo, kad runā Dievs, cilvēkam ir jāizrāda godbijība.

Mūsu kristīgā ticība Bībeles inspirācijai nozīmē to, ka Svētais Gars ir bijis klātesošs šīs grāmatas tapšanā. Dievam labpaticis, ka šī grāmata ir tieši tāda, kāda tā ir. Tās atsevišķās daļas Dievs ir ļāvis rakstīt, atsijāt un apkopot tā, ka tās visas kopā pauž visu būtisko, kas jāzina par Jēzu Kristu un pestīšanu Viņā.

No paša iesākuma Bībele ir veidota kā *grāmata par Kristu, kas kalpo Viņa baznīcai*. Bībele – tieši tāda, kāda tā ir – ir Dieva vēstījums visai kristietībai. Caur šo grāmatu Dievam labpaticis visām tautām un uz visiem laikiem atklāt visu to, ko mēs šai dzīvē varam un ko mums vajag zināt par trīsvienīgo Dievu un visu Viņa lielo pestīšanas darbu.

Bībelē mūs sastop Dievs. Kad cilvēks atver šo grāmatu, tas droši var salikt savas rokas un sacīt: „Runā, Kungs, Tavs kalps klausās.” Un tāpēc, ka šeit runā Dievs, Bībele ir jālasa noteiktā veidā. Dievam nevar tuvojies, kā pagadās. Dievs neuzrunā tos, kas nāk pie Viņa kā pētnieki ar saviem ziņkārīgajiem jautājumiem vai arī kā sarunu vedēji pēc saviem noteikumiem. Dievu nav iespējams izpētīt vai eksperimentāli pārbaudīt. Ar Viņu nevar būt darījumu attiecībās, lai redzētu, vai iespējams noslēgt ar Viņu vienošanos vai nostāties Viņa pusē. Dievs neļauj pret Sevi izturēties kā pret izpētes objektu vai darījuma partneri.

Tas jāatceras, arī tuvojoties Bībelei. Tā kā Bībele ir Dieva vārds, to nevar nedz nopratināt, nedz ar to vienoties. Tas, kas nāk pēc atbildēm uz saviem ziņkārīgajiem un aizdomu pilnajiem jautājumiem par pasaules vecumu vai zaķu gremošanas sistēmu, vai lai izrēķinātu, kad beigsies pasaules karš vai kad pasaule ies bojā, tas atklās, ka Bībele ir aizzieģelēta ar septiņiem zieģeļiem. Tas, ko cilvēks no Bībeles ir izsecinājis ar sava prāta asumu, ir un paliek prāta spekulācijas, nevis vārds no paša Dieva mutes.

Bēdīgi ir arī, ja Bībelei tuvojas ar saviem noteikumiem un iebildēm, paturot savas tiesības dažas daļas pieņemt, bet citas atmet. Tas norāda uz cilvēka pretenzijām, ka viņam ir zināšanas par Dievu, kas ir skaidrākas nekā Rakstos, un taisnības izpratne, kas ir pārāka par Dieva baušļiem. Tā cilvēks nostāda sevi par tiesnesi pār Bībeles „Dieva tēlu” un iedomājas, ka spēj dot patiesāku Kristus un Viņa dzīves attēlojumu nekā evaņģēlijos. Kas tuvojas Bībelei ar šādām ambīcijām, atklās savā priekšā ar septiņām atslēgām aizslēgtus vārtus. Un viņa secinājumi par Bībeli atspoguļos vienīgi tā laikmeta garu un domāšanu, kurā viņš ieslodzīts. Bet tam ir ļoti maz kopīga ar Bībeles pestījošo ticību.

Ir tikai *viena* atslēga, kas atver visus aizslēgtus uz Bībeles pasauli, un proti, *nopietns pestīšanas nolūks*. Tikai un vienīgi tas, kas Bībeli lasa ar dedzīgu pestīšanas jautājumu sirdi, var cerēt uz sastapšanos ar dzīvo Dievu. Vienīgi tas šeit var sadzirdēt Dieva balsi un saprast Bībeles vārdu saturu. Atslēga uz Bībeles pasauli ir rokā tādām cilvēkiem, kas jautā: „Kungs, kā lai iemantoju mūžīgo dzīvību? Kas Tu esi, Kungs? Un ko Tu vēlies no manis? Runā, Kungs, Tavs kalps klausās, un visu, ko Tu teiksi, es apdomāšu un likšu pie sirds.”

Šādi jautājumi, lai cik tie būtu šaubu un neziņas pilni, atver Bībeli un ļauj to lasīt pareizi. Šie jautājumi norāda uz *dievbijīgu* attieksmi pret Bībeli. No pestīšanas viedokļa vēlāk tas var pat šķist vienaldzīgi, vai skatījums uz Bībeli ir „vēsturisks” vai „nevēsturisks”. Viss atkarīgs no tā, vai Bībele cilvēkam kļūst par *žēlastības līdzekli*, proti, līdzekli, ar kuru pazemīgā un atgriezīgā sirdī Dievs rada ticību Kristum.

Tātad Svētie Raksti ir jālieto pestīšanas nolūkā. Dievs tos dāvājis mūsu pasaulei, lai pasludinātu mums Savu bauslību un Evaņģēliju. Tā ir *Dieva uzruna mums*. Lasot to kā vēsturisku stāstu vai dabaszinību mācību vai lasot to kā orākulu ar sensacionāliem pareģojumiem par tuviem nākotnes

notikumiem, Dievs klusē vai arī soda mūsu cilvēcisko ziņkāri ar aklumu un maldīšanos. Lasot un meklējot kaut ko, kas „arī mūsdienu cilvēkam” ir saprotams un pieņemams, Raksti paliek tikpat slēgti. Jo tad atklājas divas lietas: daļa ir neizprotamas pagājušo laiku liecības un daļa – mūsu laika un mūsu pašu atspoguļojums. Pirmo cilvēks droši vien atmetīs, bet ar otru šķietami būs apmierināts. Tādējādi cilvēks neko jaunu Bībelē neatklāj. Tas neatrod dzīvo Dievu un pestīšanu Viņā.

Lai Bībelē dzirdētu Dieva balsi, ir jāatsakās no saviem modernajiem aizspriedumiem un viltus ticības, kas izvirza pretenzijas uz garīgu autoritāti un reliģiskām zināšanām, ar kurām cilvēks kritizē Dievu un Viņa vārdu. Vārds nekļūst dzīvs, iekams cilvēks neattiecas pret to godbijīgi un nevēlas tikai *vienu*: kaut Dievs Savā žēlastībā man ļautu atzīt *visu* patiesību par maniem grēkiem un *visu* patiesību par pestīšanu Kristū. Tikai tad Dievs sāk runāt.

Tad visi pārējie jautājumi iegūst pakārtotu nozīmi. Kas šķiet tumšs un nesaprotams jautājumos par vēsturiskām un dabaszinātniskām detaļām, to mierīgi var atstāt tā, kā tas ir. Ticīgs cilvēks to nekritizē, jo labi apzinās, ka šis teksts var ietvert patiesību, kuru mēs šodien nespējam saskatīt. Tāpat arī tas nepadara Rakstu vārdus par kādu dabaszinātņi vai vēsturi, jo Dievs mums to nav devis šim nolūkam. Šādi ir iespējams izmatot Bībeli tikpat aplami, kā tas noticis Bībeles vēsturiskās kritikas gadījumā. Tāpēc lai tumšās un neskaidrās vietas stāv, kur stāvējušas. Varbūt kādu dienu Dievam labpatiks mums vai kādai citai paaudzei dot gaismu saprast un pielietot šo tekstu Viņa lielā pestīšanas darba spēkā.

Ļoti svarīgi ir atcerēties, ka Bībele ir *Dieva vārds visiem cilvēkiem un visiem laikiem*. Caur šo grāmatu Dievs runāja uz Israēla tautu, uz apustuļiem un agrīno baznīcu, kā arī uz viduslaiku un 17. gadsimta kristiešiem. Šajā gadsimtā Viņš runā caur to pašu Vārdu. Un Dievs turpinās runāt no šīs grāmatas tik ilgi, kamēr pastāvēs pasaule.

Neviens cilvēks un neviens laikmets nav spējis pilnībā aptvert visu Bībeles saturu. Pati Israēla tauta nekad pilnībā nesaprata savu Veco Derību. Un ir skaidrs, ka sākumā tas bijis Dieva vārds Israēla tautai (un tādēļ tur ir tādas lietas, kas neattiecas uz kristīgo baznīcu, tai skaitā – ceremoniāllikumi un sabata nosacījumi). Bet vienlaikus Dievs Veco Derību izmantoja kā *liecību par Kristu* un kā vēsti kristīgajai baznīcai. Tieši tā Jaunā Derība

attiecas pret Veco. „Mūsu dēļ tas ir rakstīts,” saka Pāvils, un Pēteris piebilst: „Ne viņiem pašiem, bet jums nāk par labu tās lietas.” Tādēļ ir jāatgriežas pie Kristus, lai saprastu Veco Derību; citādi tās patiesā jēga paliek apslēpta aiz aizsega. Tās patiesā būtība ir pasludinājums par Kristu. Viņš dzīvo tās lappusēs, sākot no radīšanas stāsta un beidzot ar pravieti Maleahiju. Ceļā uz Emausu pats Jēzus pārrunāja ar mācekļiem „visus Rakstus” un izskaidroja, kas tur par Viņu sacīts.

Lai Biblii lietotu pareizi, pirmkārt, jāapliecina, ka Dievs uz mums grib runāt caur šo grāmatu *tādu, kāda tā ir*. Jautājums par Bībeles izcelsmi un atšķirīgu Bībeles grāmatu vecumu ir gluži nebūtisks. Tam ir maza nozīme, kurus instrumentus Dievs ir licis lietā vai arī kurā vēstures posmā šie vārdi tikuši izrunāti un pierakstīti. Izšķirošas nozīmes nav arī tam, kā tie skaidroti tad, kad pirmoreiz pasludināti. Pravietojumu dziļākā jēga tikpat labi varētu būt palikusi apslēpta pravieša dzīves laikā, kā arī Israēla upurējošie augstie priesteri varēja būt pilnīgā neziņā par to, ka tie simbolizē to Upuri, caur kuru Dievs izpirks visas pasaules grēkus.

Vēl būtiskāk, lai cilvēks lasa Biblii ar lūgšanu pēc Gara klātbūtnes, *jo vienīgi Dieva Gars dara Dieva vārdu dzīvu*. Tas atkarīgs no Dieva Gara, vai cilvēks var pieņemt Dieva vārdus kā lielākus par cilvēka vārdiem. Lasīt Biblii kā „parastu grāmatu” – tas nozīmē vienkārši lasīt jūdu un agrīno kristiešu ticības avotus, kas var šķist gan skaisti, gan dziļdomīgi. Taču tā nevar dzirdēt pat atbalsi no Dieva vārda un uzrunas mums. Vienīgi Kristus baznīcas kopībā, vienīgi Dieva Gara dzīvajā sadraudzībā, meklējot pestīšanu, grēku nožēlā, pazemībā un ticībā var saņemt Vārdu no paša Dieva mutes.

Tādēļ Bībele ir cieši saistīta ar kristīgo draudzi. Svētais Gars darbojas svētajā, vispārējā baznīcā, kur Kristus tiek pielūgts, godāts un apliecināts. Tur Rakstu vārdi kļūst dzīvi un pareizi saprasti. Cilvēks viens pats var ļoti viegli pārprast Bībeles patieso jēgu, un viņam ir pamats būt ļoti piesardzīgam ar savu Bībeles skaidrojumu. Vispirms jau vienam atsevišķam cilvēkam jābūt uzmanīgam, piesaucot Garu savu uzskatu aizstāvībai, jo vienīgi caur praviešiem Gars runā tieši un mēs neesam pravieši. Šā iemesla dēļ allaž ir drošāk ticēt tam, ko baznīca ticējusi visos laikos. Baznīcas ticības apliecība nav nekas cits kā Svēto Rakstu patiesās jēgas izklāsts. Apustuliskajā ticības apliecībā mēs svētdienu no svētdienas klausāmies

būtiskāko Bībeles saturu. Baznīcas liturģijā, tās tekstu izvēlē, tās dziesmās un lūgšanās mēs gūstam nemitīgu mācību par Rakstu svarīgāko saturu. Cilvēks, kas piedalās un dzīvo draudzes dzīvi, tiek ievests šai Bībeles pasaulē Dieva Gara vadībā. Jo ticības apliecība, liturģija un baznīcas dziesmas nav nekas cits kā Dieva Gara darba apkopojums no pagājušajiem laikiem, kurā tiek izcelts patiesi bibelisks Kristus attēlojums.

Tomēr kristietis lasa Bībeli arī viens pats savās mājās. Savu pārlicību viņš gūst ne tikai no Vārda, ko klausījies dievkalpojumā. Dievam ir jārunā uz viņu arī atsevišķi. Jo Dievs ikvienam cilvēkam ir sagatavojis īpašu uzrunu, ar kuru Viņš vēlas paveikt kaut ko pie katra konkrētā cilvēka. Šī uzruna vada cilvēku pie grēkatziņas un no grēka stāvokļa ved pie pilnīgas pestīšanas pārlicības. Bieži tie ir vārdi, kurus neviens cits tam nav varējis pateikt, jo citi šiem vārdiem ir pagājuši garām. Tas ir tā, it kā Dievs būtu pataupījis šos vārdus tieši mums.

Ikvienam cilvēkam Bībelē ir kādi īpaši vārdi, kas viņam Dieva doti un kas ir Viņa atbilde uz cilvēka visdedzīgākajiem meklējumiem. Tie ir domāti viņam, lai viņš tos sameklētu. Tur tie ir un gaida, kad cilvēks tos atradīs, lai tie paveiktu savu darbu. Tie ir kā dārgas pērles vai dārgumi, kas guļ aprakti laukā. Kas tos atrod, tas gūst savas dzīves lielo ieguvumu. Un katrs, kas meklē, tas atrod.

Vai visa Bībele ir Dieva vārds?

Uz šo jautājumu baznīca bez šaubīšanās atbild – jā. Dievs mums ir devis visas šīs grāmatas, lai caur tām uz mums runātu. Neviena no tām nav lieka, neviena no tām nav atmetama, neskādējot Evaņģēlijam. Taču tas nenozīmē, ka tām visām ir tas pats uzdevums Dieva atklāsmes papildīšanā. Tādēļ tas nebūt nav ieteicams Bībeles lasīšanas veids, ka visas Bībeles grāmatas tiek lasītas vienlīdz bieži. Ikviens Bībeles lasītājs zina, ka Jaunā Derība uz viņu runā vairāk nekā Vecā Derība un Psalmi un Jesaja vairāk nekā, piemēram, Laiku grāmatas. Sens paradums māca, ka Bībeles lasītājam iesācējam nevajadzētu iesākt ar 1. Mozus grāmatu (jo tad, ļoti iespējams, viņš pabeigs ar 3. Mozus grāmatu), bet gan ar kādu evaņģēliju.

Bībele ir *liecība par Kristu*. To var salīdzināt ar lielu gleznu, kur attēlots mūsu Glābējs Jēzus Kristus. Stāvot un aplūkojot portretu, parasti skatās uz seju, tāpēc ka sejas vaibsti palīdz rast visuzskatāmāko priekšstatu par

cilvēka raksturu. Bet arī ķermenis, stāja, rokas un apģērbs raksturo cilvēku. Un galu galā ir vērts pievērst uzmanību arī fonam. Gleznotājs, iespējams, ir gribējis kaut ko paust ar apkārtni, apgaismojumu un kopējo audekla kompozīciju. Tam visam ir noteikta loma, kas padara portretu izteiksmīgāku.

Tas pats ir ar Kristus attēlojumu, ko Dievs mums devis Bībelē. Viņam ir Savi vaibsti, kurus mēs visbiežāk un parasti uzlūkojam. Šos vaibstus mums uzglezno četri evaņģēliji. Bet Bībele mums sniedz arī paaugstinātā Kristus veidolu, kas ietērpts grēku izpircēja augstā priestera tērpā un kas ir Savas baznīcas galva, pirmdzimtais pirms visām radītām lietām. Tas ir veidols, kuru apustuļi mums sniedz savās vēstulēs, kā arī Jāņa atklāsmes grāmatā. Bez tā visa Kristus attēlojums nebūtu pilnīgs un paties. Visbeidzot, Bībeles attēlotajam Kristum ir arī savs fons un apkārtnes, bez kā Viņš nekad nav pilnībā saprotams. Šis fons ietver sevī virkni notikumu un cilvēku, kas no sākuma var šķist mulsinoši, bet vēlāk kļūst saprotami, kad ieraugām to, kā tas viss attiecas uz mūsu Pestītāju.

Priekšpusē mēs redzam Pēteri un Pāvilu, Jēkabu, Jāni un visu agrīno baznīcu. Fonā dziļumā pavid lielais, melnais tukšums, pār kuru Dievs saka Savu: „Lai top!” Arī radišana pieder pie Kristus attēlojuma, jo arī tur Viņš bija līdzdalīgs. Tālāk nāk patriarhu virkne: Ābrahāms ceļā uz nepazīstamu zemi, Jēkaba skatītās debesu kāpnes Bētelē, Jāzeps, kuru brāļi pārdod uz Ēģipti. Tur ir redzams uguns stabs un mākonis, aiz kura izredzētā tauta gāja laukā no verdzības zemes. Arī tur līdzās bija Kristus kā garīgā klints un patvērums. Tur redzams, kā zibeņi uzliesmo apkārt Sinaja kalnam, kā Jozua dodas pret Jēriku, kā tam seko visa vētrainā vēsture, kurā Dievs audzina un pārmāca Savu tautu, lai tā reiz varētu saņemt Viņa sūtīto Mesiju. Šīs vēstures vidū stāv pravieši. Tie visi norāda uz Kristu, un no viņiem atspīd arvien skaidrāka gaisma pār Viņa veidolu.

Visa Vecā Derība saslēdz visu apkārt Kristum kā dzīvs rāmis un fons, kas attēlo mums ne tikai to pasauli, kurā Viņš nāca, bet arī Viņa paša ēnu, jā, Viņa veidola kontūras. Vecā Derība ir kā glezna, uz kuras pietrūkst tikai pašas centrālās figūras. Bilde vidū ir liels tukšums, kam ir Cilvēkdēla un Viņa baznīcas kontūras. Tieši šo tukšumu vēlāk aizpilda Jaunā Derība.

Šis salīdzinājums mums palīdz labāk saprast, kāpēc Vecā Derība ir tik neaizvietoja un kāpēc tā ir patiesā paša Dieva vēstījums, kaut arī tas

nav salīdzināms ar Jaunās Derības vēstījumu. Visas Bībeles daļas ir mums Dieva dotas, taču tām visām nav vienāds uzdevums. Pastāv atšķirība starp fonu un portretu.

Šis salīdzinājums varbūt var arī palīdzēt saprast „pretrunas” un „neskaidrības”, kuras cilvēki domā atraduši Bībelē. Ja aplūko ar eļļas krāsām gleznotu portretu ar palielināmo stiklu, tad drīz vien atklājas, ka neviens otas vilciens nav pilnīgi precīzs realitātes atspoguļojums. Pat neviena matu cirta, neviena krunka nav atainota ar perfektu precizitāti, kā tas būtu bijis fotogrāfijā. Un tomēr ir tā, ka portrets, kuru gleznojis īsts mākslinieks, cilvēku attēlo nebeidzami bagātāk un patiesāk, nekā to jebkad spēj fotokamera. Tas nozīmē tikai to, ka māksliniekam ir spēja izteikt raksturīgo un būtisko. Viņš vienā bildē ir spējis satvert to, kas citkārt atklājas tikai atsevišķos gadījumos vai arī slēpjas aiz cilvēka ikdienišķās ārienes. Tā mākslinieks ar savu otu cilvēku atspoguļo daudz atbilstošāk un izteiksmīgāk, nekā to ir iespējams izpaust mirkļa precīzajās fotogrāfijās.

Tas pats attiecas uz ikvienu stāstnieku. Arī viņš ir mākslinieks, kaut arī glezno ar vārdiem. Tiklīdz ar saviem vārdiem jācenšas izteikt kādu notikumu, kļūst skaidrs, ka nav iespējams izstāstīt visu. Ir jāatsijā un jāizvēlas. Ir jāpasaka būtiskais un raksturīgais, un viss materiāls jāsakārto tā, lai aina būtu dzīva un patiesa. Dabiski, ka atstāsts nekad precīzi neizteiks visu, kas noticis. Taču aina kļūst patiesa, ja tā atspoguļo būtisko un nozīmīgo. Ikviens stāstītājs ir kā gleznotājs, kuram ir jāprot vienkāršot, stilizēt un izteikt raksturīgo. Tas nozīmē, ka viņš prot turēt otu un izteikt patiešām svarīgāko.

Kurš turēja otu tad, kad tika gleznota Kristus bilde?

Uz to Bībele un visa kristīgā baznīca atbild: to ir darījis Svētais Gars. Pats Dievs bija līdzdalīgs šīs bildes tapšanā. Pats Dievs ir darījis tā, ka Bībeles stāstījums mums sniedz vispatiesāko attēlojumu, kāds vien cilvēku valodā iespējams, lai paustu dziļāko Kristus dzīves un darba saturu. Nav jāglezno šī bilde no jauna, nav jānoskrāpē krāsas, lai atsegtu senākus slāņus, nav jānotušē atsevišķas krāsas vai jāuzsver kādas zināmas līnijas, nedz arī jāuzklāj aizsegs pār kādu audekla daļu, ko daži vēlas darīt, lai izceltu „vēsturisko Jēzu”. Nav arī sevi jānodarbina ar jautājumu, vai šis vai tas patiesi ir iespējams noteiktos apstākļos, vai šī vai tā persona ir bijusi klāt kādā notikumā, vai kāds noteikts stāsts ir jāuztver kā paties vēstu-

risks notikums vai varbūt piemērs, kas paskaidro kādu garīgu patiesību. Var droši paļauties uz to, ka Dievam labpaticis zināmas audekla daļas atstāt neskaidras vai pustumsā. Bilde var būt gan stilizēta, gan vienkāršota, perspektīva var būt saīsināta, un detaļas var būt pārkārtotas. Baznīca to visos laikos ir labi apzinājusies. Ja ļauj tam visam saskanēt un to visu aplūko kopsakarā, tad no Bībeles lappusēm atklājas Jēzus Kristus, mūsu Pestītāja, bilde, kas ir patiesākā un uzticamākā, kāda jebkad tapusi ar cilvēku valodas un cilvēcisku jēdzienu starpniecību. Tas, ka šī bilde neietver pilnīgi visu patiesību, ir cita lieta. Šeit, virs zemes, mūsu zināšanas par Dievu aizvien ir nepilnīgas. Nedz mūsu apjēgumi, nedz domāšanas formas nav pietiekamas, lai izteiktu un aprakstītu trīsvienīgo Dievu. Taču mēs nekad nespēsim iegūt *patiesāku* Tēva, Dēla un Svētā Gara attēlojumu, kā mums dots Bībelē. Un ar šo attēlojumu pilnīgi pietiek mūsu glābšanai. Mums jācenšas to ieraudzīt tieši tādu, kā Bībele mums to sniedz. Centieni to kritizēt, mainīt vai „attīrīt” ir pilnīgs pārpratums. Par zināšanām, kas dotas Bībelē, vairāk mums tiks atklāts citā pasaulē. Šeit virs zemes nav citas kristietības kā Bībeles kristietība, nav citu zināšanu par Dievu kā tās, kuras mums sniedz Dieva vārds un nav cita ceļa pie Viņa kā Bībeles mācītā pestīšanas mācība.

Tādēļ Bībele ir jāskaidro, sekojot senajam likumam, ka Svēto Rakstu vārdi ir jāpaskaidro ar Svēto Rakstu vārdiem. Pareizi lasot, Bībele paskaidro pati sevi. Tas ir tiešām apbrīnojams fakts, ka daudzi vienkārši cilvēki, kas gandrīz neko citu nav lasījuši kā vien Bībeli, ar gadiem ir ieguvuši daudz dziļāku un patiesāku Pāvila vai Jāņa vēstuļu izpratni nekā skolotie pētnieki, kas pūlējušies tās izskaidrot ar savām iespaidīgajām zināšanām seno reliģiju vēsturē un modernajā reliģiju psiholoģijā.

Sākumā gandrīz vienmēr Bībele šķiet ļoti noslēpumaina. Tā tas bijis visos laikos. Jau Augustīns stāsta (pirms 1500 gadiem!), cik neievērojami likušies Bībeles raksti, kad viņš tos lasījis pirmo reizi. Bet cilvēks, kas pareizi un uzticīgi turpina Bībeles lasīšanu, mazpamazām nonāk pie tā, ka šie Raksti atklājas nebeidzami dziļā un skaidrā kopsakarībā, kurā ir prieks iedziļināties arī domām un intelektam. Un atklājas, ka šī grāmata ar katru lasīšanas reizi top interesantāka un aizraujošāka. Viss cits beigu beigās apnīk. Bet ar Bībeli tā nav, to var lasīt neierobežoti daudz.

Kad cilvēks sāk to saprast, tad kļūst arī skaidrs, kāpēc senatnē sacīja, ka Bībele jālasa zināmā kārtībā, lūgšanā un paklausībā.

Tā ir jālasa secīgi, nevis kā pagadās. No visa literatūras klāsta cilvēks var izvēlēties to, kas, viņaprāt, vislabāk atbilst viņa gaumei. Dieva vārdos mēs nevaram izvēlēties. Dievs jau to ir izdarījis. Tas viss, ko Viņš mums devis kā Savu vēsti, mums ir jāuzklausā. Tādēļ Bībele ir jālasa regulāri un jāievēro zināma kārtība. Tas nenozīmē, ka jālasa mehāniski no vāka līdz vākam, un par to mēs jau iepriekš runājām. Nevajadzētu pieļaut, lai gadījums nosaka, ko mēs dienu pēc dienas lasām un pārdomājam. Ir jābūt noteiktam plānam, lai pamazām iepazītu visas Bībeles saturu.

Tāpat Bībele ir jālasa ar lūgšanu. Lūgšana nostāda cilvēku pareizā stāvoklī Dieva priekšā: Viņš ir Kungs un tu esi kalps. Viņš ir Tiesnesis, un tu esi atbildētājs. Viņš ir Tēvs, un tu esi bērns. Tādējādi cilvēks stāv Dieva pakļautībā, no Dieva atkarīgs un kalpa stāvoklī. Vienīgi tā ir iespējams dzirdēt Dievu runājam Bībelē, un vienīgi tā Bībeles lasīšana var nest savus augļus.

Visbeidzot Bībele ir jālasa ar paklausību. Kas ir izprasts, tas ir jāisteno dzīvē. Soli pa soli ir jāatzīst Dieva taisnība un jābūt pazemīgam Viņa priekšā. Ja lasa Dieva vārdu ar dumpīgu un pretestīgu sirdi, ar iebildumiem pret Dievu, sagrozot Dieva vārdu vai pat to nicinot, tad Dieva vārds cilvēkam kļūst par sodību. Dieva vārds var radīt ticību, bet tas var izraisīt cilvēkā arī spītu un pretestību. Tas ir dzīvs Gara spēks, no kura cilvēks nekad nevar palikt neatkarīgs. Ja cilvēks neļauj, lai Vārds viņu satver un veido, tad tā vietā tas izraisa sirds apcietināšanu. Kad vien cilvēks dzird Dieva vārdu, tas vienmēr iedarbojas uz cilvēka sirdi. Tas ir sūtīts, lai nestu pestīšanu. Bet, ja tas netiek saņemts kā pestīšana, tas tomēr neatgriežas tukšā. Tas izraisa sodību, tas apcietina sirdi un padara cilvēku cietāku un vienaldzīgāku, nekā tas bijis iepriekš. Tas ir iemesls, kāpēc neviens cilvēks virs šīs zemes nevar būt tik ļoti savā sirdī apcietināts kā veci mācītāji, sludinātāji un draudžu darbinieki, kuri visu dzīvi savā amatā ir bijuši spiesti darboties ar Dieva vārdu, taču varbūt nekad nav devuši tam vietu savā sirdī.

Dieva vārda lielais noslēpums ir tas, ka tas nāk no paša Dieva un ir Dieva Gara pilns. Tādēļ tas spēj radīt ticību un tas ir vienīgais spēks virs zemes, kas rada ticību. Ja cilvēks atrodas Dieva vārda darbības laukā,

tad viņš ir zem Dieva rokas. Dieva vārds starp cilvēkiem velk neredzamu robežšķirtni, un tā iet tieši caur kristīgo baznīcu. Baznīcā skaitās visi tie cilvēki, kas ir kristīti. Dievs ir aicinājis viņus un līcis tos Sava Dēla valstībā. Ar viņiem ir noticis kas tāds, no kā viņi nekad nevar aizbēgt. Tomēr pieaudzis cilvēks nevar dzīvot Kristības dzīvi, ja Dieva vārdam nav iespējas darīt savu darbu pie cilvēka – nosodīt grēkus un vadīt grēciniekus pie Kristus. Kristieši, kas nedzīvo ar Dieva vārdu, ir miruši zari pie Kristus vīna koka. Debešķīgā dzīvības sula ir pārstājusi viņus uzturēt un stiprināt. Aizauguši un nokaltuši tie vēl aizvien atrodas pie vīna koka, bet, ja nenotiks nekādas izmaiņas, tad kādu dienu viņus nocirtīs, lai sadedzinātu ugunī. Tikai un vienīgi tad, ja Dieva vārds no jauna tiek uzņemts, dzīvības spēki atkal sāk darboties mirušajos zaros. Tad arī bezcerīgi nokaltis zars sāk no jauna ziedēt un nest augļus. Tā ir atgriešanās būtība. Pirmā pazīme, kas liecina par cilvēka atgriešanos, ir tā, ka viņš nopietni klausās Dieva vārdu un no jauna ņem rokā sen aizmirsto Bībeli.

Tikpat nepieciešams Dieva vārds ir visu cilvēka dzīvi. Ticība nekad nav iegūstama vienreiz par visām reizēm. To ik dienas vajag stiprināt, gluži tāpat kā ķermenim vajag barību. Ja galvenais kristīgajā dzīvē būtu kādu darbu darīšana, tad cilvēks patiešām varētu kļūt par ekspertu. Šādi kristieši, kas iedomājas, ka var iztikt bez Dieva vārda, vienmēr ir darbu kristieši. Viņi uzskata, ka būtiskais ir „dzīve”. Ar dzīvi viņi domā savu uzvedību un nevis to, ko Bībele sauc par dzīvi. Tā kā viņi dzīvo morālu dzīvi vai izpilda tās prasības, kas viņu draudzē kristiešiem izvirzītas, viņi ir pilnīgi un nelokāmi pārliecināti, ka ar viņu ticību un pestīšanu viss ir labākajā kārtībā. Tā viņi var dzīvot veselu nedēļu bez Dieva vārda. Īstenībā tā ir tikpat nežēlīga attieksme pret savu dvēseli kā tad, ja ķermeni veselu nedēļu atstātu bez ēšanas.

Kristīgas dzīves būtība nav tas pats, kas noteiktu darbu darīšana, bet tā ir dzīve ticībā Jēzum, proti, patiesa vienība ar Pestītāju. Šī ticība ir paša Dieva darbs. Šo darbu Dievs dara ar Savu vārdu, un šis darbs Dievam jāveic ik dienas. Ticība ir dzīvesveids, un dzīve ir vienīgi tur, kur Dievs rada dzīvi pastāvīgā atjaunošanas procesā. Ja šis atjaunošanas process tiek pārtraukts, tad beidzas arī dzīve. Tas pats attiecas uz ticību. Ja Dieva vārds vairs nedarbojas pie cilvēka, tad ticība mirst. Pāri paliek tikai zināmas teorētiskas nostādnes un dievbijīgi paradumi. Ārīgā ziņā tie var

atgādināt kristīgu dzīvi, taču tas ir ļoti tālu no tā, ko Bībele sauc par dzīvi Dievā.

Tātad Dievs darbojas ar Vārdu. Tomēr šis Dieva darbs nekad nenorisnās automātiski. Tā kā tas ir Dieva darbs, cilvēks nekad nevar būt noteicējs vai manipulēt ar to. Dieva vārda noslēpumainais spēks ir gluži citāds nekā tas spēks, kas ir ķīmiskā procesā vai elektriskajā strāvā. Šos spēkus cilvēks var kontrolēt, ja vien iemācās izprast likumības, pēc kurām tie darbojas. Arī Dieva vārdam, kā mēs redzējām, ir zināmas likumības. Bet nevajag iedomāties, ka ir iespējams *piespiest* Dievu darboties vai runāt, lietojot Viņa vārdus pestīšanas nolūkā. Patiesai Dieva vārda lietošanai pieveras tieši tas, ka cilvēks paļaujas, ka Dievs darbosies vai runās pēc Savas labpatikas. Var gadīties, ka Dievs klusē, kaut arī cilvēks klausās no visas sirds. Var pienākt brīži, kad Dieva vārds liekas miris un nespēcīgs. Pats par sevi saprotams, ka var būt arī tā, ka cilvēks nonācis aplamās attiecībās ar Dievu. Taču tas var arī nebūt Dieva klusēšanas iemesls. Var gadīties, ka tas ir viens no ticības pārbaudījumiem, ar kuriem Dievs pārbauda mūsu gribu pakļauties Viņa labajam prātam bez atrunām un pārmāca mūsu zaimojošo tieksmi valdīt pār Dievu un izvirzīt Viņam pretenzijas.

Būt attiecībās ar Dieva vārdu nozīmē būt attiecībās ar pašu Dievu. Ja cilvēks vēlas labas attiecības ar Dievu, tam allaž jāatgriežas pie Dieva vārda. Taču viss ir jāuztic Dieva ziņā, lai Viņš runā, nosoda, rada un audzina. *Kad un kā* Viņš to dara, Viņam neviens nevar noteikt. Bet to, *ka* Viņš to patiešām dara, Savā veidā un Savā laikā, mēs zinām droši, jo mums ir Viņa uzticamais apsolījums.

Žēlastības mielasts

Pēc savas dabas mēs visi esam farizeji. Lai cik daudz mēs runātu par Dieva valstību, mūsu sirdīs mīt spēcīga tieksme Dieva valstību padarīt par valstību taisnajiem, nevis grēciniekiem. Mēs vēlamies attiecības ar Dievu balstīt uz savu kristīgo dzīvi, labajiem darbiem vai arī uz labās gribas pamata. Bet, kad tā nopietni jāsastopas ar Dievu, kā tas ir Svētajā Vakarēdienā, mēs sākam šaubīties, bažīgi izmeklējam sevi un, protams, atrodam trūkumus, un atturamies no svētā mielasta. Daudzo zīmju vidū,

kas apliecina, ka pagājušā gadsimta laikā ir pamatīgi iedragāta evaņģēliskā ticība grēku piedošanai Jēzus Kristus dēļ, iespējams, visnopietnākā zīme ir tā, ka ir izzudušas labās Svētā Vakarēdiena ieražas. Ja reiz cilvēki nesaņem grēku piedošanu Svētajā Vakarēdienā, tad, visticamāk, viņi to nesaņem vispār. Nevajadzētu iedomāties, ka pastāv kādi citi vārti uz debesu valstību, kas domāti mazāk jaukiem cilvēkiem kā tiem, kuri „uzdrīkstas iet pie Vakarēdiena”. Pie Svētā Vakarēdiena galda ir sastopams tas pats Kungs, kas ir klātesošs visās citās vietās, tikpat bargs un nelokāms Savā svētumā un tikpat neaptverams Savā žēlastībā. Atšķirība ir vienīgi tā, ka Svētajā Vakarēdienā Viņš mums, grēciniekiem, daudz vairāk nekā citur dāvina Savu nepelnīto žēlastību. Mūsu mazticīgajām sirdīm Svētā Vakarēdiena evaņģēliskā būtība šodien ir jāsludina vēl vairāk kā jebkad agrāk. Mums ir jāmacās saprast, ka Svētais Vakarēdiens patiesi ir *žēlastības mielasts*.

Kādēļ Svēto Vakarēdienu sauc par žēlastības mielastu?

Atbildei ir trīs daļas: Vakarēdienu sauc par žēlastības mielastu *viesu* dēļ, kas to apmeklē, *Tā Kunga* dēļ, kas ir Namatēvs, kā arī *dāvanu* dēļ, kas tur dotas.

Kas ir viesi?

Jau pats vārds to paskaidro: *žēlastības mielasts ir domāts cilvēkiem, kam vajadzīga žēlastība*. Un žēlastība ir nepieciešama vienīgi *notiesātiem pārkāpējiem*. Cienīgiem un godīgiem cilvēkiem žēlastība nav vajadzīga. Pārkāpējiem, kuri nav pieķerti un atmaskoti, žēlastība nav vajadzīga. Žēlastību meklē vienīgi tas, kas ir notiesāts.

Vārdi „žēlastības mielasts” izsaka to, ka Vakarēdiens ir iedibināts *grēcinieku* dēļ. Tas Kungs, ielūgdams uz Savu mielastu, aicina grēciniekus, nevis taisnos. Tādēļ jau Jēzus laika taisnie ļaudis rauca savus dievbijīgos degunus un sacīja: „Šis pieņem grēciniekus un ēd ar viņiem.” Tas pats attiecas uz Viņa Vakarēdienu mūsdienās. Virs ieejas durvīm varētu likt uzrakstu „*Vienīgi grēciniekiem*”. Taisnajiem te nav ko darīt! Tas, kurš iedomājas, ka ir cienīgs tikt ielūgts uz šo mielastu, pilnīgi noteikti ir necienīgs. Un kas vēl ļaunāk: tas nāk *necieņīgā veidā*, no kā Svētie Raksti mūs ļoti nopietni brīdina. Viņš neierodas pie žēlastības mielasta kā tāds, kas meklē žēlastību, proti, kā grēcinieks, kas apzinās, ka ir taisnīgi notiesāts,

kristieša vārda necienīgs un pazaudējis visu labo, bet tagad aicināts lielā Valdnieka žēlastībā.

Lai neviens neiedomājas, ka ir cienīgs pats no sevis. Rakstos ir teikts: „Katrs cilvēks lai pārbauda pats sevi.” Kas pārbauda sevi pareizi, pēc Dieva vārda, un nevis pēc cilvēku sprieduma, tas *sapratīs*, ka ir grēcinieks, kas nemīl Dievu pāri visām lietām un nemīl savu tuvāko kā sevi pašu. Jo, ja mēs sakām, ka mums nav grēku, tad maldinām paši sevi un patiesības nav mūsos.

Tātad mēs nākam pie žēlastības mielasta nevis tāpēc, ka esam taisni un labāki par pārējiem, bet vienīgi tāpēc, ka esam grēcinieki, īsti grēcinieki. Ar patiesi cienīgiem dievgalda viesiem visbiežāk ir tā, ka savās acīs viņi ir *lielāki* grēcinieki par citiem. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc viņi bīstas nākt, un tomēr viņiem jānāk.

Tieši šos viesus Tas Kungs ar prieku uzņem Savā mielastā. Tādēļ Rakstos mums nav pavēlēts pārbaudīt citus, bet katram jāpārbauda pašam sevi. Pārbaudīt un iztiesāt citus Vakarēdiena viesus, vai tie ir cienīgi vai necienīgi – tas ir neiespējami un nekristīgi. Tas ir *neiespējami*, jo sirds ticību vai neticību redz vienīgi pats Dievs. Tas ir *nekristīgi*, jo tas nozīmē noliegt kristietības pamatpatiesību, ka žēlastība ir dāvana, un tā žēlastības mielasts tiek padarīts par labo domu un darbu atalgojumu. Tādā gadījumā tas vairs nav žēlastības mielasts, kur tiek šķīstīts grēcinieks, bet tas kļūst par goda mielastu, kur visi iedomājas, ka ir jau šķīsti. Taču tad *visa* žēlastība ir iznīcināta, jo viss ir kļuvis atkarīgs no cilvēkiem un viņu darbiem un žēlastība vairs nav žēlastība, bet viss notiek pēc nopelniem, un bauslība nevar vairs darboties visā savā spēkā, kā Raksti to skaidri apliecina.

Tātad – žēlastības mielasts ir tikai grēciniekiem, īstiem, notiesātiem grēciniekiem. Neaizmirsīsim šo piebildi „notiesātiem”. Jo ir tādi grēcinieki, kas nav tikuši notiesāti. Viņi varbūt labi apzinās, ka ir grēcinieki, bet no sprieduma ir izvairījušies. Viņi neuztver savu grēku kā vainu Dieva priekšā. Iespējams, viņi nāk kā apmierināti un smaidoši grēcinieki, „saulē gozēdamies”. Iespējams, vārds „grēks” tiem ir vienīgi kā papildus „pipars” citādi salkanajā izpriecu dzīvē. Gan filmās, gan avīžrakstos, gan romānos šis vārds ar panākumiem tiek izmantots peļņas nolūkos. Līdz ar to šāds grēks un grēcinieki ir tikpat tālu no žēlastības kā farizeji.

Citi grēcinieki tikai daļēji vēlas pakļauties Dieva spriedumam, viņi vēlas kaut ko paturēt, paslēpt no visuredzošā Dieva acīm un kaut ko norobežot ar iežogojumu, uz kura uzlikta izkārtne ar čūska senso jautājumu no grēkākrišanas laikiem: „Vai Dievs tiešām ir teicis?” Vai Viņš kaut ko tādu varēja aizliegt? Nē, ja reiz tas ir rakstīts Bībelē, tad tie būs kādi novecojuši priekšstati vai maldīgs izskaidrojums...

Vienīgi tie grēcinieki, kas patiesi pakļaujas Dieva spriedumam, var saņemt Dieva žēlastību. Vispirms ir jānāk soda spriedumam, un tikai tad cilvēkam rodas vēlēšanās saņemt žēlastību. Tātad žēlastības mielasts nav domāts tādiem grēciniekiem, kas noliedz savus grēkus ar plecu raustīšanu vai rāmi konstatē, ka „mēs visi jau esam grēcinieki”. Žēlastības mielasts ir īstiem grēciniekiem, kas jūt un atzīst Dieva spriedumu, kas pār tiem nācis.

Taču te *nav* runa par grēkatziņas dziļumu vai spēku. Grēkatziņa pieaug spēkā līdz ar gadiem. Grēka izjūtas atšķirīgos brīžos ir mainīgas. Cilvēkiem, kas tikko sākuši iet pa dzīvības ceļu, vai arī jauniem cilvēkiem grēkatziņa var būt ļoti vāja. Bet, ja vien cilvēks ir godīgs un labprāt vēlas raudzīties uz sevi tā, kā Dievs uz viņu raugās, un ja tas labprāt pieņem un atzīst visu, kas tam pietrūkst, tad cilvēks var pilnībā uzticēties Dieva gaismai, kas tam atklās viņa daudzus grēkus. Ja vien tiek atzīti un izsūdzēti grēki, kas līdz šim ir atklāti, tad jau ir pietiekami liela vaina, lai mums būtu nepieciešama žēlastība un garīgi izsalkuši mēs nāktu pie žēlastības mielasta.

Ja nu ir skaidrs, ka žēlastības mielasts ir domāts tikai grēciniekiem, kas jūt un atzīst savus grēkus, tad mēs varam apgriezt šo teikumu otrādi un sacīt: *īstiem grēciniekiem Vakarēdiens ir īsts žēlastības mielasts*. Tas viss kļūst skaidrs, kad sākam domāt par žēlastības mielasta Namatēvu.

Žēlastības mielasta Namatēvs ir *grēcinieku draugs*, kas pieņem grēciniekus un ēd ar viņiem.

Kas ir šis brīnumainais Kungs, kas pats ir šķīsts un svēts un ienīst visu nešķīstību, bet tomēr ielūdz un aicina grēciniekus pie Sava galda?

Pirmkārt un galvenokārt Viņš ir Tas Kungs, kas nācis, lai dotu Savu dzīvību kā atpiršanas maksu par daudziem. Viņš ir nācis šeit lejā, atstājis Savu godību tur augšā, kļuvis nabags mūsu dēļ, staigājis kā bezpajumt-

nieks mūsu vidū, meklējams pazudušo un visbeidzot upurējams pats Sevi, lai izglābtu pazudušo.

Visa Kristus dzīve ir viens liels upuris, atpirkšanas maksa, kas dota par tavu dvēseli. Tu esi tas cilvēks, kas pelnījis būt piesists pie krusta un tur karāties, ja vien Viņš nebūtu gājis tavā vietā un tevi atbrīvojis no šī soda. Viss šis upuris ir ietverts Svētajā Vakarēdienā.

Tas Kungs to darīja Savu atvadu brīdī. Viņš ņēma maizi un lauza to kā atainojumu tam, ka Viņa miesai tagad jātop nodotai nāvē. Viņš ņēma kausu ar vīnu, kas bija sarkans kā Viņa asinis, kam nu bija jātop izlietām. Viņš darīja šīs zemes lietas par Viņa paša dzīvības, Viņa miesas un asiņu nesējiem, kam nu bija jātop upurētam. Un Viņš sacīja: par jums un par daudziem grēku piedošanai. Kā upuri par vainu Viņš nodeva Savu dzīvību nāvē.

Tieši šis Kungs notur maltīti ar grēciniekiem, un tieši tādēļ tas ir žēlastības mielasts īstiem grēciniekiem. Jo namatēvs šeit ir Tas, kas gājis nāvē par ikvienu no viesiem un ir izlējis Savas svētās un dievišķās asinis kā izpirkšanas upuri par visiem nesvētajiem un aptraipītajiem darbiem, ko viesi ir darījuši. Tādēļ šis Valdnieks var aicināt aklus, klibus, kroplus, izlaidīgus ļaudis un pārkāpējus pie Sava galda. Viņam ir tās noslēpumainās kāzu drēbes, ko sauc par *Dieva taisnību*, Kristus paša taisnību, kas apsedz visas nabaga grēcinieka skrandas un netīrumus.

Turklāt Tas Kungs, kas rīko mielastu, ir tas pats Kungs, kura miesā mājot visa Dieva pilnība. Tādēļ šis mielasts ir žēlastības mielasts. Šeit pats Dievs ir nolaidies lejā. Žēlastības Tēvs un visžēlīgais Dievs ir iemiesojies kā Miera Valdnieks, kas nu ir apsēdies pie galda ar grēciniekiem. Visas esamības sirds un serde, debesu visnoslēpumainākais noslēpums, ir šeit lejā, uz mūsu zemes. Šeit ir atklājusies mūžīgā dzīvība, kas bija pie Tēva. Ar izbrīna pilnām acīm mēs to redzam, savās bijībā drebošajās rokās mēs to turam, un ar prieku un gaviļēm mēs to pasludinām: dzīvība ir atklājusies un mēs to esam redzējuši. Šai vietā ir visa Dieva pilnība miesīgā veidā dievgalda dāvanās. Tādēļ no šā mielasta spīd debešķīga gaisma un brīnišķīgs žēlastības mirdzums. Šeit ir klātesošs pats Dievs, te mums ir labi, jo šeit ir žēlastības mielasts.

Šādi Tas Kungs, kas ir atdevis Savu dzīvību kā atpirkšanas maksu par daudziem un Viņš, kam ir visa Dieva pilnība, dara šīs viesības par žēlas-

tības mielastu grēciniekiem, kur grēku piedošana, dzīvība un svētība kā žēlastības straume plūst pār visiem, kuriem pašiem nav nekā cita kā vaina, nāve un pazušana. Te ir klātesošs pats Pestītājs, dzīvs un reāls kā Galilejā. Te Viņš nāk nevis kā Tiesnesis Savā pēdējā tiesā, bet klusi un apslēpti kā Gans, kas meklē pazudušo, un kā Ārsts, kas slimos dara veselus.

Atliek vienīgi aplūkot *dāvanu*, kas mums sniegta Svētajā Vakarēdienā. Nav viegli atrast vārdus. Dāvana ir debešķīga, neaptverama, tā ir brīnums. „Svētības kauss, ko mēs svētījam, vai tā nav savienošanās ar Kristus asinīm? Maize, ko mēs laužam, vai tā nav savienošanās ar Kristus miesu?”

Kristus miesa un Kristus asinis... Nedomājiet par Viņa šīs zemes ķermeni; tas kopš augšāmcelšanās uz visiem laikiem ticis pārvērsts. Tas ir augšāmceltais Kungs, kas ir klātesošs Vakarēdienā. Viņš, kas Savā kapā tika pārvērsts, kam ir pārpārēm dzīvības, debesu svētības, godības, gaismas un neiznīcības – šeit Viņš dāvina šo neiznīcīgo dzīvību un līdzdalību debešķīgajā esamībā, augšāmcelšanās spēkā un jaunā laikmeta dzīvībā. Tas viss ir ietverts Viņa debešķīgajā miesā un asinīs.

Šī dāvana mums ir sniegta kā maize un vīns. Tā ienāk mūsu pasaulē, apslēpj savu redzamo godību un neredzami iemājo ārējos elementos, gluži kā pats Kristus reiz nolika malā Savu līdzvērtīgo stāvokli Dievam un pieņēma kalpa veidolu. Kā Dieva Dēls reiz nāca šeit virs zemes Bētleme un apslēpa Savu dievišķo pilnību, kļūstot par cilvēku, tāpat Viņš atkal ienāk šai pasaulē un ir klātesošs ar visu Savu godību Svētā Vakarēdiena dāvanas ārējās formās. Tas nozīmē, ka ārējie elementi nav pārvērsti, bet debešķīgā žēlastības dāvana nāk pie mums *iekš, ar un zem* šiem elementiem. Šī dāvana ir maizē un vīnā, tā ka Kristus ir patiesi klātesošs ar Savu debesu godību Sakramenta veltēs. Tā dota *ar* šīm veltēm, tā ka debesu dāvana ir kas cits nekā ārējie elementi, kas netiek pārvērsti vai pārmainīti. Jo dāvana ir apslēpta *zem* šīm veltēm, aiz to redzamās būtības, tieši tāpat kā Kristus dievišķība šeit virs zemes bija apslēpta zem Nācaretes galdnieka dēla veidola.

Tādēļ, ka šī debesu dāvana atrodas uz mūsu altāra un tiek sniegta Vakarēdienā, šis mielasts ir žēlastības mielasts. Tas ir mielasts, kur visi debesu dārgumi tiek pasniegti un izdalīti cilvēkiem.

Ja mēs vēlamies zināt, kas grēciniekam ir dots ar šo dāvanu, tad visprecīzākā atbilde ir: grēku piedošana, dzīvība un svētība.

Šeit grēcinieks gūst grēku piedošanu, jo tās ir asinis, kas izlietas daudzu cilvēku grēku piedošanai. Šeit cilvēka miesa un dvēsele tiek savienota ar Pestītāju. Šeit tiek apstiprināta svētīgā apmaiņa: Viņš ņem manu vainu un es saņemu Viņa taisnību. Nu es vairs neesmu grēcinieks Dieva priekšā. Es esmu vienots ar Viņa Dēlu, un, kad Dievs uz mani skatās, Viņš uzlūko mani ar to pašu mīlestības un labpatikas pilno skatienu, ar kādu Viņš uzlūko Savu mīloto Dēlu.

Šeit grēcinieks iegūst *dzīvību*. Nāves bērni un nāves vergi iegūst līdzdalību dzīvībā, kas Lieldienu rītā uzvaroši atdarīja nāves valstības vārtus. Reiz tumsības vara uzbruka pašai dzīvībai. Nāve ticēja, ka spēj uzlikt savu auksto roku Dieva Dēlam. Kapi aizslēdza savus vārtus aiz Kristus. Dzīvība bija aprīta nāvē. Bet dzīvība bija spēcīgāka. Šeit tumsības vara sastapa pārspēku. Tai nebija nekādas varas pār Kristu, jo Viņam nebija neviena grēka un uz Viņa sirdsapziņas nebija nevienas vainas. Viņš satrieca pīšļos tumsības vārtus. Dzīvība pārrāva nāves važas, un neiznīcība tika gaismā celta.

Šī neuzvaramā dzīvība, kas nokāpa nāves valstībā un cēlās augšā, Svētajā Vakarēdienā kā dāvana tiek pasniegta grēciniekiem. Šeit nāves vara tiek iznīcināta, parāds samaksāts un pasludināts taisnības spriedums. Nāvi, ko mēs bijām pelnījuši, Dieva Dēls uzņēms uz Sevis. Tā vietā mēs iegūstam līdzdalību Viņā un mūžīgo dzīvību. Jo, kam ir Dēls, tam ir dzīvība, tā dzīvība, kas uzvarējusi nāvi.

Tāpēc doties pie Svētā Vakarēdiena ir tas pats, kas stāvēt pie debesu valstības durvīm un jau šeit, šīs nāves apņemtās pasaules vidū, redzēt šīs durvis atvērtas un saņemt mūžīgo dzīvību, kas tiek glabāta aiz tās aizbīdņiem. Pie Svētā Vakarēdiena galda mūsos tiek veidots jaunais cilvēks, kas dienu no dienas atjaunojas, tas cilvēks, kam pieder Dieva dotais debesu mājoklis. Tādējādi šis jaunais cilvēks paliek dzīvs pat arī tad, kad mūsu miesīgais cilvēks iet bojā.

Tādēļ tas ir žēlastības mielasts, kur nāve un pazudināšana tiek aizdzīta un grēciniekiem pasniegta nepelnīta un žēlastības pilna dzīvības dāvana.

Treškārt, grēcinieks šeit iegūst *svētību*. Šeit Dievs caur Kristu svētī mūs ar visu debesu pasaules garīgo svētību. Šeit pārplīst pušu šķirtne starp laiku un mūžību un pār mums jau nolīst neliels atspīdums no mūžīgās

gaismas un brīžiem pat veselas straumes. Tādēļ tik bieži tieši Svētais Vakarēdiens kļūst mums par Apskaidrošanas kalnu. Te debesis ir tik tuvu un cilvēks var piedzīvot nākamās pasaules spēkus. Bet svētība, kas iegūstama Kristus miesā un asinīs, nav tikai kāda *sajūtama* svētība. Sajūtamās svētības var arī nebūt, taču tāpēc vien Vakarēdiens nezaudē savu bagātību un svētību. Jo tas *vienmēr* patiesi atgriezīgā grēciniekam dod *apslēptu* svētību un nesatricināmu debesu svētības ķīlu.

Tikpat droši, kā mēs ticībā esam nometušies ceļos ap altāri, mēs esam arī debesu valstības pilsoņi, visas debesu laimes un bagātības mantinieki un izredzēti debesu liksmības mielasta viesi. Pat vājību un grūtību, pārbaudījumu un kārdinājumu, ciešanu, slimību, bēdu un nāves vidū kristietis gūst nesatricināmu Dieva apsolījumu par neiznīcīgu un mūžīgu prieku. Tādējādi Vakarēdiens ir debesu priekšnams, nojausma par to, kam jānāk.

*Es Tavā namā sajūtu
ap sevi gaismu mūžīgu
un baudu svēto mielastu
kā paradīzes cienastu.*

Cienasts, kas no pazaudētās paradīzes tiek pasniegts šeit lejā, pat visnabadzīgāko šīs zemes grēcinieku dara par visu debesu bagātību mantinieku. Tādēļ šis mielasts ir žēlastības mielasts, jo te pazuduši un nesvēti cilvēki tiek darīti par Dieva bērniem un jaunās valstības pilsoņiem ar visu tās svētību un prieku.

Kad nu esam aplūkojuši žēlastības mielastu ar tā viesiem, namatēvu un svētībām, tad atliek tikai pārdomāt: kā šis mielasts kļūst par žēlastības mielastu tev?

Kā šis žēlastības mielasts ir pareizi jāsaņem?

Pirmkārt, žēlastības mielasts *ir jāsaņem*. Ignorēt žēlastības mielastu nozīmē ignorēt pašu žēlastību, un žēlastības nicināšana allaž ir nopietna lieta.

Gadās, ka cilvēki, kuri netur cieņā un ignorē Svēto Vakarēdienu, uzskata, ka Dieva žēlastību viņi var saņemt kādā citā veidā. Tā ir sevis krāpšana. Dabiski, ka pestīšana ir iespējama arī tiem, kam nav iespējams sa-

ņemt Svēto Vakarēdienu. Noziedznieks pie krusta, kareivis kara laukā vai pamests vecs slimnieks ir tam piemēri. Ja cilvēkam nav iespējas saņemt Svēto Vakarēdienu, tad pēc žēlastības izsalkušajai dvēselei viss nepieciešamais ir Kristū, kurš allaž sastopams Dieva vārdā un apsolījumos. Bet tā ir pavisam cita lieta, ja, būdams paša Kristus ielūgts uz Viņa mielastu, tu atbildi: „Nē, paldies, miļlais Kungs, es nenākšu... Protams, es vēlos saņemt Tavu žēlastību un mīlestību, ja vien Tu atrastu kādu citu veidu, kas būtu vienkāršāks un ne tik uzkrītošs.” Ja Dieva žēlastība netiek godāta pāri visām citām lietām, tā ir žēlastības nicināšana.

Respektīvi, ikvienam cilvēkam, kas regulāri neiet pie Svētā Vakarēdiena, ir nopietni jāpārdomā, kādi tam ir iemesli, un ar Dieva palīdzību jāatrod vaina, jo vainai te ir jābūt.

Varbūt vaina ir aplama godbijība. Iespējams, Svētais Vakarēdiens tiek uzlūkots kā kaut kas tik nepieejams, ka cilvēks neuzdriekstas pie tā iet, izņemot varbūt kādu reizi, kad garīgā ziņā viņš ir pašā virsotnē. Šāda aplama godbijība pēc būtības ir necieņas izrādīšana. Jo cilvēks joprojām uzskata sevi par kungu pār garīgām lietām, kas uzdrošinās būt lietu no-teicējs.

Kā uzvedas cilvēki, kas ielūgti uz mielastu pili? Vairums jūtas pagodināti, pārsteigti un mazliet piesardzīgi. Nav nemaz tik vienkārši ievērot etiķeti. Bet nekādi šķēršļi nekavēs ierašanos uz mielastu. Viss pārējais tiek atlikts sāņus, pārējie ielūgumi noraidīti, un visa uzmanība pievērsta tam, lai viss notiktu pareizi un nebūtu nekādas izgāšanās. Taču, kad pasaules Pestītājs ielūdz uz *Savu* mielastu, tad cilvēks uzdrošinās neierasties bez jebkāda attaisnojuma. Šāds cilvēks tikai saka, ka neiederas tik jaukā sabiedrībā. Tam nenāk ne prātā paklausīt šim ielūgumam no visas sirds un prāta. Tādējādi aiz šīs aplamās godbijības ir citas un ļaunākas vainas. Vaina, piemēram, var būt tāda, ka cilvēks dzīvo un ir saradis ar kādu nenozēlotu grēku. Viņam gan ir tumša nojausma, ka tas, ko viņš dara, nav visai labi, un tad jau ir labāk neiet pie Svētā Vakarēdiena...

Miļā dvēsele – ja tiešām ir *tā*, tad ar šo ļaunumu būtu jāiet pie grēksūdzes, gūstot palīdzību no Svētajiem Rakstiem un mācītāja. Jo, ja tiešām ir *tā*, ka tas tevi kavē doties pie Svētā Vakarēdiena, tad ir skaidrs, ka tikpat daudz tas tevi šķir arī no debesu valstības. Svētais Vakarēdiens ir debesu priekšnams, debesu valstības iesākums virs zemes. Tas visādā ziņā ir

pareizi, ka Vakarēdiens ir kas ļoti svēts, kam jātuvojas ar bijību un grēknožēlu, bet Dieva debesu valstība nav mazāk svēta un bīstama visam neatgriezīgajam un nešķīstajam. Tātad, ja ir kāds tišs un apzināts grēks, kas attur tevi no dievgalda, tad zini skaidri, ar ko grēciniekam jāgrēcinās. Un tad atgriezies no grēkiem un tici. Tie grēki, kas kavē tevi doties pie Svētā Vakarēdiena, vēl nepielūdzamāk šķir tevi no debesu valstības.

Aizvien izplatītāka kļūst vispārēja necienības sajūta, kas attur cilvēkus no Svētā Vakarēdiena. Var arī gadīties, ka cilvēks vispār nav nonācis tik tālu, lai apzinātos pat savus visredzamākos grēkus. Tādā gadījumā nekas cits tam nevar palīdzēt kā Dieva vārds, kas pamodina un apgaismo snaudošu sirdsapziņu. Bet var arī būt tā, ka cilvēks ir nopietni sācis cīņu ar visiem savas dzīves apzinātajiem grēkiem un patiešām veicis godīgu atgriešanos tiktāl, cik tas ir viņa paša spēkos. Tādā gadījumā viņš apzinās savus grēkus labāk nekā jebkad agrāk. Un aiz visiem šiem grēkiem, kas ir pārkāpumi pret ārējām normām un jāuzskaita grēksūdzē, ir jūtama viņa grēcīgā samaitātība. Tieši tas vairāk par visu citu rada viņā bailes doties pie Svētā Vakarēdiena. Tā kā mēs visi pēc dabas esam farizeji, cilvēks tic, ka viņam pašam *jāpadara sevi cienīgu*, lai varētu piedalīties Vakarēdienā, un šo cienību viņš nevar iedomāties citādi kā zināmu brīvību no grēka vai virkni uzvaru pār grēku, ko viņš var uzrādīt Dieva priekšā. Tad ir gluži skaidrs, kāpēc viņš jūtas necienīgs nākt pie dievgalda. Jo *šādā* nozīmē viņš vienmēr ir necienīgs *un nekad arī nebūs cienīgs*.

Bet Vakarēdiens taču ir žēlastības mielasts grēciniekiem! Tas nozīmē, ka grēcinieki tur patiešām ir laipni lūgti. Tas Kungs gaida tos, kas apzinās savu grēku vai vismaz *kaut ko* no tā un meklē grēku piedošanu Kristus nopelna dēļ. Tieši *grēku piedošanai* mums ir dots Svētais Vakarēdiens. Kas apzinās savu grēku un vēlas tapt brīvs no grēka, neatturēsies no Vakarēdiena. Tas būtu tikpat muļķīgi, kā slimam cilvēkam izvairīties no ārsta savas slimības dēļ! Tieši otrādi – grēciniekam ir jāmacās saprast, ka viņa bailes no Vakarēdiena ir balstītas paštaisnībā un neticībā. Tās rodas no tā, ka cilvēks vēlas būt pārāks par citiem un izrādīties Dieva priekšā – tā vietā, lai vienkārši uzdrīkstētos ticēt grēku piedošanai. Tāds ir grēks, un tas tikai vairo jau esošo grēku nastu. Cilvēkam ir jāizsūdz šis grēks līdz ar visiem citiem, jālūdz piedošana un jānāk pie Vakarēdiena nevis savu darbu dēļ, nevis savas ticības un atgriešanās dēļ, bet tikai un

Evaņģēlisks kristietis

Kas neprot atšķirt zirgus no ķēvēm, tam nevajadzētu izteikties par lauksaimniecību. Tas, kurš iedomājas, ka evaņģēliski luteriskās un Romas katoļu baznīcas ticība atšķiras ar to, ka krusta mešana, ceļu locīšana un bikts attiecas tikai uz katoļiem, tam nevajadzētu izteikties par kristietību.

Tādas ārīgas lietas kā bikts, ceļos krišana un krusta zīme nekādā ziņā neatšķir luterāņus no katoļiem. Pats Lutērs cītīgi gāja pie bikts, locīja savus ceļus gan mājās, gan baznīcā, un „Mazajā katehismā” viņš iesaka kristietim ik rītu un vakaru apzīmēt sevi ar krusta zīmi. Šais lietās mums nav citas atšķirības no pāvesta kā vien tas, ka mēs apzināti atmetam visas ceremonijas, kas ir pretrunā Dieva vārdam, bet pārējās mēs lietojam saskaņā ar savu evaņģēlisko brīvību, ja tās kalpo mums pašiem un draudzei.

Izšķirošais jautājums ir cits. Tā ir mācība par *ticības taisnību*. Evaņģēlisks kristietis ir vienīgi tas, kura sirdī mājō ticības noslēpums, proti, viņš tic savu grēku piedošanai Kristus glābšanas nopelna dēļ un šādā ticībā ir savienots ar savu Pestītāju. Šī ticība ir tikai tur, kur Dievs caur Savu Garu un Vārdu mums māca gara nabadzību un mūs ik dienas ved pie Kristus krusta.

Mācība par ticības taisnību ir tā, no kuras atkarīga evaņģēliskās ticības pastāvēšana. Kur cilvēki dzīvo taisnošanā, tur arī gan baznīcas, gan ikdienas dzīve veidojas pavisam īpašā veidā.

Baznīcas dzīvi lielā mērā nosaka tas, ka evaņģēliski luterisks kristietis dzīvo no žēlastības līdzekļiem.

Tas bija Lutera lielais nopelns, ka viņš atkal atjaunoja Dieva vārda īpašo vietu baznīcas dzīvē. Taču arī Svētajam Vakarēdienam viņš piešķīra īpašu lomu, un tas tika lietots daudz uzcītīgāk, nekā tas bija viduslaikos, kad bija ieviesusies nelāga kārtība, ka laji saņēma Vakarēdienu tikai Lieldienās. Arī Kristību Lutērs atjaunoja tās patiesajā vietā ar bībelisku pa-

sludinājumu par glābšanu Kristībā, kas iesvēta uz ikdienas atgriešanās dzīvi.

Saskaņā ar evaņģēlisku pārliedību *žēlastības līdzekļi ir tie, kas dāvina mums ticību*. Tie saista mūs ar Kristu. Caur tiem darbojas Kristus. Tādēļ, kā sacīja senatnē, tie ir „svētiegie atgriešanās līdzekļi”, nevis „pestīšanas pamats uz attaisnošanu”. Cilvēks vēl nav kristietis, ja tam ir žēlastības līdzekļi, taču arī bez žēlastības līdzekļiem un to lietošanas par kristieti nevar kļūt. Tieši žēlastības līdzekļi padara baznīcu par patiesu baznīcu. Baznīcas svētums nav atrodams tās locekļu svētumā. Tie visi bez izņēmuma ir grēcinieki. Pat labākajiem viņu vidū nav nekāda svētuma vai taisnības, ko demonstrēt. Baznīcas svētums ir tieši tajā, ka pats Svētais ir klātesošs tās vidū un darbojas caur svētajiem žēlastības līdzekļiem.

Vispirms Viņš darbojas caur *Kristību*. Kristība ir jaunpiedzimšana dzīvei Kristū. Mēs visi piedzimstam ar grēku, un mums visiem ir jāpiedzimst no jauna. Kristībā mēs tiekam ietērpti Kristū un Viņa taisnībā, un bez tā neviens nevar kļūt par Dieva bērnu. Taisnošana allaž notiek nepelnīti – gan bērnos, gan pieaugušajos. Tieši tāpēc, ka mēs ticam nepelnītai žēlastībai, mēs ticam mazu bērnu Kristībai. Saskaņā ar Bībeles mācību, lai bērns tiktu izglābts, viņam nav vispirms jākļūst pieaugušam. Tieši otrādi – pieaugušajiem ir jākļūst kā bērniem. Tiem jākļūst nabadzīgiem garā, iztukšotiem no visa sava, un jānonāk tiktāl, ka tie paši vairs neko nezina un nevar. Tad viņi var ieiet Dieva valstībā. Jo debesu valstība pieder bērniem un garā nabagiem, tieši tādiem, kam pašiem nav ko piedāvāt un kas var saņemt pilnīgi nepelnītu žēlastību ticībā Kristum. Viņi ir pilnībā atkarīgi no Jēzus. Viņi ir žēlastības lūdzēji, kā mēdza teikt sendienās.

Tātad evaņģēliski luterisks kristietis ir kristīts. Kristība viņam ir ļoti *nozīmīga*. Viņš *dzīvo* Kristībā. Savā Kristībā tas ir svētīts dzīvot, ikvienu savas dzīves dienu atgriežoties no grēkiem. Ja viņš ir atkritis no savas Kristības, tam jāgriežas atpakaļ patiesā grēku nožēlā.

Tāda atgriešanās nemēdz notikt vienā dienā. *Aicinājumu* var saņemt vienā dienā. *Izlemt par labu* Dievam var minūtes laikā. Taču tad Dieva Garam ir jānojauc mūsos viss, kam uzticamies vairāk par savu glābēju Kristu. Viņš atņem mums visus aplamos atbalsta punktus: mūsu uzvaras, sajūtas, spēkus un varenību, visu pašāvēību uz paša gribu un personiskajiem lēmumiem. Visbeidzot, pāri nepaliek nekas cits kā vienīgi neizdeldējama

grēcīga samaitātība, kas, par spīti visām lūgšanām un labai gribai, neļauj mums milēt Dievu pāri visām lietām un savu tuvāko kā sevi pašu. Tad cilvēks ir nonācis tādā gara nabadzībā, ka viņš var piedzimt no jauna dzīvai cerībai ticībā vienīgi Kristum.

Ja cilvēks ir ticis atgriezts šajā ticībā, tad Dieva Garam šī ticība arī jāuztur. Viņš to dara tādā pašā veidā: mācot patiesību par mūsu grēcīgo samaitātību un taisnību Kristū.

To visu – gan atgriešanos, gan svētdarīšanu – Gars paveic ar *Dieva vārda* starpniecību.

Evanģēliski luterisks kristietis ir Bībeles kristietis.

Vienīgi Dieva vārds var radīt ticību, jo ticība nāk no sludināšanas. (Protams, arī Sakraments rada ticību, taču daudzos ticības šķēršļus pieaugušos cilvēkos nevar nojaukt citādi kā ar Dieva vārdu.) Tādēļ sprediķa klausīšanās un Bībeles lasīšana vienmēr pieder kristieša dzīvei.

Te atklājas kāda robeža baznīcai piederīgo vidū, kas dažkārt var būt arī skaidri samanāma. Tie visi ir kristīti. Tie visi ir Dieva svētīti un novēlēti kristīgai dzīvei. Tomēr tikai daļa no viņiem lieto Dieva vārdu. Vienīgi šādi cilvēki atrodas zem tādas Dieva vārda vadības un mācības, ko var saukt par *mācekļību*. Arī viņu starpā var būt atšķirības: *atmodinātie*, kas vēlas būt kristieši, klausās un lasa Dieva vārdu, bet vēl nav nonākuši pie īstas ticības, un *atgrieztie*, kas caur Dieva Gara darbību ir nonākuši pie īstas ticības vienīgi Jēzum.

Robežšķirtni starp šīm atšķirīgajām cilvēku grupām reālajā dzīvē novilkta ir neiespējami. Jo šeit jau nav runa par kādu stingru robežu, jo arvien notiek pārmaiņas. Cilvēks, kas nedēļu bijis vienaldzīgs, nākamajā nedēļā varbūt sāks interesēties par Dievu un iet mācekļa ceļu, kaut arī vēl neuzdrīkstēsies saukt sevi par patiesu kristietu. Varbūt cilvēks, kas iepriekš nopietni ir meklējis Dievu Bībelē un lūgšanās, ir nemanāmi nomaldījies no ceļa un ieslīdzis garīgā trulumā. Cits, kas iepriekš ticējis Kristum, kādā jaukā dienā ir nodevies pašpaļāvībai un paštaisnībai un ir pilnīgi atkritis no žēlastības. Mēs, cilvēki, šīs pārmaiņas redzam tikai nedaudz, un mums ir gluži neiespējami izsekot līdz tam, kas dienu no dienas notiek garīgajā pasaulē. Tādēļ arī nav iespējams izveidot šķīstas nevainojamu ticīgo draudzes. Tas Kungs ir noteicis, ka labībai un nezālēm ir jāaug kopā līdz tiesas dienai, kad Viņš pats tās atšķirs vienu no otras. Mēs, evanģēliski lu-

teriskie kristieši, vienmēr esam uzskatījuši, ka baznīcai ir godīgi jā rūpējas par visiem kristītajiem, taču tas vēl nenozīmē, ka viņi visi ir kristieši, tas nozīmē, ka viņiem ir pienākums tādiem būt. Mēs nevienu neizceļam kā īsto kristieti. Vienīgi Dievs pazīst sirdis. Sprediķošanā ir jāizšķir šīs atšķirīgās grupas, taču baznīcas grāmatā nav izdarāmi nekādi labojumi pēc ticības, kas ir viņu sirdīs.

Evaņģēliski luterisks kristietis ir arī *Svētā Vakarēdiena kristietis*. Tas ļoti augstu vērtē dievgaldu tieši tādēļ, ka nepelnītā žēlastība un glābšana Golgatā ir viņa ticības sirds un kodols. Viņš pateicas Dievam, ka viņš kā nabaga grēcinieks drīkst nākt nevis tāpēc, ka ir šķīsts, bet tāpēc, ka *vēlas kļūt* šķīsts ar grēku piedošanu. Viņš pateicas Dievam, ka viņam jāizmeklē vienīgi sevi, nevis citi dievgalda viesi, un arī par to, ka, jūtot savu necienību, viņam nav jāpaliek malā, bet viņš var uzticēties visu necienīgo grēcinieku žēlsirdīgajam Pestītājam.

Visa evaņģēliskās baznīcas esamība tiek uzturēta žēlastības līdzekļu spēkā. Visa mana kristieša dzīve ir pasargāta, glabāta un uzturēta šo svēto līdzekļu spēkā, tās ir Dieva izstieptās rokas, kas mani apskauj, veic pie manis Savu svētīgo darbu, veido un vada mani. Tādēļ sava Kristība man jāuztver ļoti nopietni. Tā uzliek man pienākumu ik dienas sacīt savu „nē” pasaulei un visiem tās kārdinājumiem. Un man jāpaliek pie Dieva vārda. Tā ir manas dvēseles ikdienas barība, bez kuras es cietīšu badu un miršu. Tādēļ man ir jāiet pie Svētā Vakarēdiena, kad vien tas tiek dāvāts. Tā ir satikšanās vieta, kur gūstu apstiprinājumu, ka Pestītājs arvien notur mieļastu ar grēciniekiem un pieņem tos Savā sadraudzībā.

Tie visi nav taisnības darbi, ar kuriem es varētu patikt vai pielabināties Dievam. Tie ir Dieva žēlastības darbi, ko Viņš veic, darbodamies manī, pārmācīdams mani un dāvinādams man ticību. Vienīgi tāds cilvēks, pie kura Dievs darbojas ar Saviem žēlastības līdzekļiem, var kļūt un palikt par īstu kristieti. Tā izskaidrojama mūsu nopietnā attieksme pret šo žēlastības līdzekli. Evaņģēliski luteriskajai kristietībai nav nekā svarīgāka par Dieva vārda *regulāru* sludināšanu; lai tas patiesi tiktu pareizi pasludināts; lai tas būtu *Dieva vārds*, nevis kādi garīgi izkropļojumi; lai Bībele būtu ikvienā namā un tiktu tur izmantota un Vakarēdiens tiktu saņemts pareizi un regulāri. Kristietim evaņģēliski luteriskā zemē tas ir sirdsapziņas un pestīšanas jautājums – rūpēties par visu labo, ko Dievs tam uzticējis.

Ja to atstāj novārtā, tad novārtā tiek atstāta kristīgā ticība. Turpretī, ja cilvēks par šīm lietām rūpējas, viņš ir Dieva rokās un Dievs viņu vada un uztur patiesā ticībā. Evaņģēliski luterisks kristietis ir žēlastības līdzekļu kristietis.

Evaņģēliski luteriskā ticība izpaužas *arī ikdienas dzīvē*. Ticība ir darbīga mīlestībā. Ticībai Dievs liek izpausties noteiktās jomās un noteiktos uzdevumos, proti, katram savā aicinājumā.

Evaņģēliski luteriskais kristietis ir aicinājuma kristietis. Viņš zina, ka Svētie Raksti ikvienam nosaka palikt savā aicinājumā, kurā bijis tad, kad Dievs to aicinājis. Ticības jaunajai dzīvei nav jāmeklē kādi jauni darbības lauki. Dievs neprasa no ticīgā nekādus īpašus darbus. Tieši savā aicinājumā tam ir dots uzdevums. Kad Pāvils atzinīgi novērtē kādu sievieti, kas veikusi īpaši labus darbus, tad izrādās, ka tā bijusi gluži vienkārši laba un gādīga mājas māte, kas audzinājusi bērnus, devusi pajumti tiem, kam tās nav bijis, palīdzējusi cietējiem un mazgājusi svēto kājas (t. i., devusi ceļotājiem iespēju nomazgāties, atpūsties un paēst).

Visas „labo darbu” mācības iedala darbus labos un sliktos, pasaulīgos un dievbijīgos. Romas katoļu baznīcā mūka dzīve ar gavēņiem un lūgšanām ir apvīta ar īpašas godības auru. Pie mums tie mēdz būt „religiskie” pienākumi: svētdienas skolas darbs, dievkalpojumi, liecināšana un dziesmu dziedāšana, un tas viss tiek uzskatīts par īpašu kalpošanu Dievam. Ja notiek tā, ka kāds dievbijīgs cilvēks nolemj kļūt par misionāru vai mācītāju, tas tūlīt tiek uzskatīts par „pilnīgu” savas dzīves nodošanu Dievam – gluži tā, it kā viņš agrāk tādus darbus nevarēja darīt!

Tā ir nepārprotama „labo darbu” mācība. Jo tā tiek pieņemts, ka tieši darbi izšķir cilvēka stāvokli Dieva priekšā. Taču patiesībā ir tā, ka *visi* cilvēku darbi ir grēcīgi Dieva priekšā. Mācītājam vai misionāram piedošana ir vajadzīga ne mazāk kā zemniekam vai namamātei – drīzāk pat vairāk, jo Dieva vārda kalpi savā ikdienas dzīvē kārdinājumiem un briesmām ir pakļauti vairāk nekā citi. Šo piedošānu Jēzus nopelna dēļ saņem kā zemnieks, tā mācītājs, ja vien tie tic. Tā viņi abi iegūst Kristus taisnību. Tā viņi ir Dievam tīkami *visos* savos darbos – viens tikpat daudz, cik otrs, un abi divi Jēzus nopelna dēļ.

Ja esam taisnoti ticībā, Dievs vēlas, lai mēs Viņam kalpotu *ikviens savā aicinājumā*. Tas var būt aicinājums kļūt par mācītāju vai misionāru. Tādā

gadījumā ir jāseko šim aicinājumam. Taču tas nedara cilvēku tuvāku Dievam un taisnāku par citiem šā aicinājuma dēļ. Vairumam cilvēku Dievs ir vēlējis ceļu, kas neved prom no pilsoniskiem pienākumiem. Viņu dzīve ir tikpat vērtīga Dieva acīs kā sludinātāja darbi, un tie var būt tikpat tuvi Dievam, ja vien viņi paliek uzticami žēlastības līdzekļiem un neatkrīt no ticības.

Bet kāds sacīs: vadīt dievkalpojumu taču ir vērtīgāk nekā arot vadīt zirgu tīrumā?

Atbilde ir, ka abi divi ir *vienlīdz vērtīgi un vajadzīgi*, kad tas notiek pareizā vietā un veidā, un *vienlīdz nevērtīgi*, kad tas notiek nepareizi. Ir ļoti būtiski lietot Dieva vārdu un lūgšanu. Ir ļoti būtiski noturēt mājās svētbrīžus un apmeklēt baznīcu. Skaidrs, ka es tādējādi neizdaru Dievam pakalpojumu, bet gan Dievs veic lielu pakalpojumu manā labā, šādi uzturot manī ticību. Ja esmu nolaidīgs pret Dieva vārdu un lūgšanu, ja neapmeklēju baznīcu un Vakarēdienu, tad ticība drīz mirst un es atkal atrodos zem dusmības. Tad man ir jāsaņem sods par visiem maniem grēkiem. Tad viss kļūst par grēku, jo viss ir grēks, kas nenāk no ticības. Tādēļ kristīga dzīve nav iedomājama bez baznīcas apmeklēšanas un lūgšanām. Nevieni lai neiedomājas, ka pietiek ar apzinīgu ikdienas darbu un dažu labu noskaņas brīdi, esot pie dabas. Būt par kristieti patiesībā ir kas pilnīgi cits, kā būt citīgam darba cilvēkam vai godīgai dvēselei, kas izmanto savas svētdienas pēcpusdienas, lai pastaigātos dabā un „sastaptu Dievu”.

Bet blakus Dieva vārdam stāv aicinājums. Bez uzcītīga ikdienas darba nevar būt patiesas kristietības, vismaz ne modram un veselam kristietim. Tas viss, ko es saņemu no Dieva žēlastības līdzekļos, proti, piedošana, dievbērnība un miers ar Dievu, man tūdaļ jādod tālāk, kalpojot savam tuvākajam tai vietā, kur esmu likts. Ticēt, ka savā reliģiskajā „darbībā”, baznīcā vai ārpus tās, mājās vai savās lūgšanās, es patiesi „kalpoju Dievam”, ir izkropļota kristietība. Es kalpoju Dievam tikpat daudz, kad es sava tuvākā labā apstrādāju zemi vai mazgāju brokastu traukus. Kristieši, kas ir draudzīgi, dedzīgi un darbīgi, kad jāveic reliģiskā „darbība”, bet negribīgi, nevērīgi un īgni attiecībā uz ikdienas kalpošanas darbu, nav patiesi kristieši. Tā ir tikpat kā žēlastības nicināšana. Tikpat slikti ir ar visiem, kas ļoti dedzīgi cīnās par saviem augstajiem ideāliem, bet nevērīgi izturas pret saviem pienākumiem atdot parādu, nerūpējas par saviem

bērniem vai vecuma nespēkā esošiem vecākiem, domādami tikai par „garīgām” lietām. Viņu ticība sastāv no pašizvēlētiem darbiem, kurus tie uzskata par saviem nopelniem. Saskaņā ar Svēto Rakstu skaidrajiem vārdiem, tie ir atkrituši no žēlastības. Viņu brīvdienas ir tikpat grēcīgas kā viņu darba dienas. Viņi nedod Dievam tos darbus, ko Viņš no tiem prasa: tie pilda savus reliģiskos pienākumus pēc pašu gribas un izvēles un, kas licies kā svētības līdzeklis, tiem ir kļuvis par viltus pestīšanas pamatu vai iemeslu pašapmierinātībai. Dievs vēlas darboties ar nabaga grēcinieku, kam daudz tiek piedots un kas tāpēc daudz mīl. Tas Kungs vēlējas, lai mēs lietotu Dieva vārdu un nāktu pie dievgalda, lai kļūtu sevī mazi un kā nabaga grēcinieki kalpotu savā pazemīgajā un necilajā aicinājumā. Bet tā vietā Viņš ieguva reliģisku farizeju pulku, kas tik ļoti bija nodarbināti ar savu svētumu un dievbijības vingrināšanu, ka viņiem ikdienā nerūpēja kalpot savam tuvākajam.

Patiess evaņģēlisks kristietis ārēji parasti ir līdzīgs labam, godīgam, cienījamam un izpalīdzīgam pilsonim. Darbi, kas seko ticībai, daudz neatšķiras no tiem, ko citi cilvēki dara, ievērodami Dieva iedibinātos sabiedrības likumus, kā arī sirdsapziņas likumus. Evaņģēlisks kristietis nekādā ziņā neizceļas citu vidū. Un viņš arī netiecas pēc tā, viņam tas nav vajadzīgs. Viņš apzinās, ka Dievs no viņa sagaida uzticību arī mazākajās lietās. Tas, kas atšķir viņu no pasaules, ir sirds ticība. Viņš ik dienas dzīvo no grēku piedošanas. Šai ziņā tas noteikti darīs lietas, kas lielā mērā atšķirs viņu no pasaules un kas šķitīs noslēpumainas pasaules acīs. Viņš piedod tur, kur citi atriebtos. Viņš palīdz tur, kur citi novēršas un paiet garām. Viņš sajūt bezjēdzību un tukšību daudzās lietās, ko pasaule tik ļoti mīl. Viņš dzīvo lūgšanu, dievkalpojumu un Sakramenta dzīvi, ko pasaule nesaprot. Bet pilsoniskā vidē viņš ārēji ne ar ko īpašu neatšķiras un daudz neizceļas. Viņš ir rāms, strādīgs, taisnīgs, uzticams un izpalīdzīgs ikdienas cilvēks.

Bet kāds iebildīs: ja jau īstam kristietim nav labāku un pārāku darbu kā kārtīgam pasaules cilvēkam, kādēļ viens ir izglābts, bet otrs iet pazušānā?

Uz šo jautājumu Lutera atbildētu: mīļais cilvēk, *vai tu joprojām uzticies darbiem?* Ja kristietis tiek izglābts, tas *nekādā gadījumā* nav viņa darbu dēļ. Gan kristietis, gan pasaules cilvēks – abi divi ir grēcinieki un pelnījuši

tikt atstumti no Dieva vaiga, jo neviens no viņiem ne dienu nav turējis augstāko un svarīgāko bausli, proti, mīlēt Dievu pāri visām lietām. Taču tagad Dievs tiem abiem sagatavojis nepelnītu glābšanu ticībā Pestītājam, kas izpildījis bauslību un cietis sodu viņu vietā. Ja kāds no tiem tiek izglābts, tas notiek Dieva dāvanas dēļ. Ja kāds iet pazušānā, tas notiek tāpēc, ka cilvēks ir izvēlējis nepieņemt šo Dieva dāvanu.

Tādējādi evaņģēliski kristīga dzīve ir vienkārša un uzticīga sekošana savam aicinājumam. Šāda uzticība sev līdzī nes vislielāko svētību, vispirms jau tuvākajai apkārtnē un tad arī kristietim pašam. Tieši ikdienas darbā viņš atrod savu krustu, kas nepieciešams viņa audzināšanai un izaugsmei. Ikvienam kristietim ir jānes savs krusts, taču viņš pats to neuzņemas. „Labo darbu” mācība allaž pati cenšas izvēlēties sev krustu. Mūki gavē un moka sevi, ziedo savu nakts miegu un dzīvo celibātā. Evaņģēliskajā vidē, lai kļūtu īpaši dievbijīgi, cilvēki sev izgudro citus krustus. Daži izgudro samākslotu runas veidu, kas apkārtējos izraisa jautrību. Citi demonstrē savu dievbijību, valkādami apģērbu, kas bijis moderns un piedauzīgs pirms trīsdesmit gadiem. Tas viss tiek dēvēts par krustu, kas kristietim jānes, bet patiesībā tas nav nekas cits kā „pašizdomāta dievkalpošana”, kā to sauc Bībele. Patieso krustu cilvēks pats neizvēlas. Tas nāk līdz ar ikdienas pienākumu pildīšanu savā aicinājumā, mājās, laulībā un darba vietā. Tas var būt nogurums, galvassāpes, īgnums, kas izaicina mūsu pacietību, tie var būt neveikli darba biedri un neizdarīgi kalpotāji, niķīgi bērni un traucēts miegs. Tās var būt finansiālas grūtības vai veselības problēmas, tā var būt atsacīšanās un ziedošanās bērnu labā vai netaisnība darba vietā. Kad cilvēks to nes ar pacietību, ticībā grēku piedošanai, tad viņš ir patiesi krusta nesējs un krusts pie viņa paveic savu īsto darbu: tas nonāvē viņa veco cilvēku un piesaista viņa sirdi ciešāk Dievam. Šāds krusts nekad nešķiet iespaidīgs pasaules priekšā. Arī viltus kristieši to nonicina. Bet evaņģēliski luteriskajā ticībā mums nevajadzētu būt akliem pret šo nemanāmo godību, kas staro no šī krusta, lai cik savā ikdienišķībā tas šķistu necils, jo tas ir nācis no Dieva.

Daudz kas no tā, ko šodien sauc par kristietību un pievēršanos ticībai, Luteram nebūtu šķitis pieņemams. Viņš to sauktu par „labo darbu” mācību, svētulību un paštaisnību. Viņš būtu sacījis, ka mēs tikpat labi būtu varējuši palikt zem pāvesta varas, jo mēs esam sākuši uzticēties savam

lēmumam, sajūtām, upuriem un kristīgajai aizrautībai. Tas pirmais ir tikpat aplams kā katrs nākamais.

Tādēļ ir patiesi svarīgi, ka mēs visā nopietnībā noskaidrojam, ko nozīmē evaņģēliskā ticība. To nevar izdarīt labāk, kā lasot Lutera darbus („Lielais katehisms”, „Par kristīgā cilvēka brīvību”, „Galatiešu komentārs”). Rozeniusa darbs „Dieva vārds katrai gada dienai” ir drošs ceļvedis ticībā, lai gūtu ieskatu evaņģēliskās ticības pamatdomās. Būtu noderīgi izlasīt Šartava nelielo grāmatiņu “Piecpadsmiņi”, kura nosaukums tikpat labi varētu būt “Piecpadsmiņi pērles”. Tie ir raksti, kas ir drošs ceļvedis ticībā, no kuras atkarīga mūsu glābšana. Iepazīt šo ticību evaņģēliski luteriskam kristietim nav tikai goda lieta. Tas ir arī jautājums par dvēseles pestīšanu. Tas ir vienīgais jautājums, kas pēc simt gadiem būs patiesi nozīmīgs ikvienam no mums.

Divas valstības

Par Dievu un pasauli ir jāapliecina divas lielas patiesības, kuras jau vairākkārt pieminējām iepriekš. Pirmā ir lielā patiesība par *radīšanu*: Dievs ir visu lietu Radītājs, Kungs un Īpašnieks. Šī patiesība bez izņēmuma attiecas uz visu un visiem. Kaut arī pasaule ir kritusi grēkā, sarīkojusi lielu dumpi pret Dievu un miljoniem cilvēku dzīvo apzinātā nepaklausībā Dievam, tomēr Dievs visas lietas tur Savās rokās, Viņš sacīs pēdējo vārdu un beigu beigās spriedīs tiesu pār ikvienu cilvēku. Tad Dieva valdīšana un godība būs neierobežota un visiem redzama. Līdz tam laikam Dievs Savā varenībā aizvien vēl uztur grēkā kritušo radību. Pasaule pat visā savā bezdievībā dzīvo no Dieva žēlastības un Viņa dāvanām. Tādējādi šai pasaulē nav pilnīgi neviena cilvēka, kas būtu bez Dieva. Kaut arī cilvēks ir sen pārstājis lūgt un domāt par Dievu, tomēr Dievs ikvienā viņa solī un ikvienā elpas vilcienā ir viņam blakus. Dievs liek viņa sirdij pukstēt un viņa plaušām elpot. Dievs dod viņam spēju domāt – pat arī tad, ja cilvēkam liekas, ka Dieva nav. Arī Savā atkritušajā radībā Dievs ir darbīgs visās vietās un lietās.

Otra ir lielā patiesība par *pestīšanu*: Dievs caur Kristus upuri Golgatā ir samierinājis ar Sevi visus cilvēkus. Dievs vēlas, lai visi cilvēki tiktu glābti

un nāktu pie patiesības atziņas. Tādēļ Viņš ir radījis pasaulē Savu baznīcu un liek sludināt Savu Evaņģēliju, lai neviens nebūtu nolemts pazušanai, bet ikvienam būtu iespējams iemantot lielo, neierobežoto un nepelnīto piedošanu Jēzū Kristū.

Šīs divas lielās patiesības atbilst *diviem atšķirīgiem veidiem, kā tiek pārvaldīta pasaule*. Dievs rīkojas divos atšķirīgos veidos, pārvaldot Savu pasauli. Lutērs tos nodēvēja par *laicīgo un garīgo valstību*. Šos vārdus mēs lietosim arī turpmāk. Tie izteic realitāti, kas nosaka visu mūsu esamību. Ja cilvēks neizprot patiesību par divām valstībām, tad tas arī neizprot, ko nozīmē būt cilvēkam vai kristietim.

Dieva valdīšana, ko sauc par laicīgo valstību, attiecas uz Dieva darbu radīšanā. Tas ir pirmais veids, kā Dievs rūpējas un gādā par pasauli, to uzturēdams Savā varenībā. Gluži kā Dievs darbojas caur dabas likumbām un cilvēka ķermeņa funkcijām, gluži kā Viņš ietērpj zāli laukā un atjauno dzīvības brīnumu cilvēku locekļos, tāpat Viņš darbojas arī tūkstoš apslēptos veidos cilvēka dvēselē, cilvēku savstarpējās attiecībās un sabiedrības dzīvē. Viņš ir radījis cilvēku ar sirdsapziņu, tā dodot cilvēkiem taisnības izpratni, Viņš modina viņos spēcīgas jūtas – mātes mīlestību un vecāku atbildību, mīlestību pret saviem piederīgajiem un mājām, savstarpēju saskaņu un cieņu citam pret citu.

Visas šīs lietas ir cilvēkiem raksturīgas, lai arī kādas ir viņu ticības un zināšanas par Dievu. Tās vērojamas cilvēkos visās pasaules malās un rasēs, jo visas pasaules tautas ir Dieva rokās un viņu dzīvība ir Dieva dāvana. Tādēļ arī uz pagāniem var attiecināt apustuļa Pāvila vārdus, ka „bauslības prasības ir rakstītas viņu sirdīs”. Kaut arī viņi nekad nav dzirdējuši par bauslību, kas ir atklāta Bībelē, viņi „paši sev ir likums”. Pat visprimitīvākajās tautās izveidojas sabiedrība. Visiem cilvēkiem ir izpratne par *taisnību*. Viņi ne tikai zina par lietām, kuras darīt ir bīstami un neprātīgi, bet arī zina, ka *pārkāpumam* nāk līdz *vaina* – arī tad, ja pārkāpumus palicis nesodīts. Pāvils norāda uz divām vietām, kur atklājas šis nerakstītais likums: daļēji sirdsapziņā un daļēji „viņu domās un spriedumos, kad tie viens otru vai nu apsūdz, vai attaisno”.

No tā izriet, ka arī pagāni un Dieva noliedzēji spēj paveikt daudz ko labu, taču tikai un vienīgi laicīgās, pasaulīgās kārtības ietvaros. Lutērs labi apzinājās, ka arī turku sabiedrība varēja daudz ko iemācīt kristiešiem.

Tāpēc mēs varētu arī pieļaut, ka atsevišķas sociālās jomas komunistiskā valstī kādreiz pat labāk pauž Dieva gribu nekā rietumu demokrātiskā t. s. kristīgā sabiedrība. Tas nozīmē, ka Dievs visās vietās darbojas tieši caur tiem spēkiem, ko licis cilvēka dvēselē. Tā Viņš veido ģimenes un sabiedrību. Viņš ievieš likumus un kārtību, Viņš dibina laulības un valstis, Viņš liek rasties tiesām un skolām, slimnīcām un cietumiem.

Tas viss pauž Dieva gādību par Viņa radīto pasauli. Tās ir tādas pašas laicīgās rūpes kā tās, kad Viņš dod maizi, drēbes un māju. Tā ir tā pati cīņa pret ļaunumu, kas visur mēģina radīt anarhiju, ciešanas, netaisnību un vardarbību. Pret vardarbību un netaisnību sabiedrībā Dievs ievieš likumus un kārtību. Pret zagšanu un krāpšanu Dievs liek policiju, tiesnešus un cietumsargus. Pret slepkavībām un apspiešanu Viņš liek kārtības sargus un tiesisku kārtību.

Tieši šādā nozīmē Svētie Raksti saka, ka *katra valdība ir Dieva iecelta*. Tā ir *Dieva kalpone tevis labā*. Arī tad, kad kārtības un taisnības uzturēšanai tā iejaucas ar zobenu un spaidiem, tā pagodina Dievu un ir Dieva kalpone, *atriebēja un soda nesēja tam, kas dara ļaunu*.

Laicīgā valdība viscaur ir balstīta uz likumu, ko Dievs licis cilvēka dabā. Likums apstiprina to, kas ir *taisnība*. Tas prasa sodīt grēcinieku un sola atalgot to, kas rīkojas taisnīgi. Likuma būtība ir taisnība un sods.

Tāds ir arī Dieva dotais valdības uzdevums: ar savas varas palīdzību tai ir jāuztur taisnība. Tai jāaizstāv savu padoto dzīvība un labklājība. Tai jā rūpējas par bērnu un vecu ļaužu tiesībām. Tai jāiestājas par neaizsargātiem un jāgādā par slimiem un nabagiem. Tai jāgādā par normāliem darba apstākļiem un labu mājas dzīvi. Cik vien iespējams, tai jā rūpējas par to, lai tiesības un pienākumi tiktu sadalīti vienlīdzīgi. Ar spēku un piespiešanu tai jāsauc pie kārtības viss un visi, kas noziedzas pret savstarpējo solidaritāti, taisnību un žēlastību. Runājot Pāvila vārdiem, šī kārtība ir *Dieva iecelta, lai sodītu ļaundarus, bet atalgotu tos, kas dara labu*.

Tādēļ valdība „nenes zobenu velti”. Dievs ir licis valdību par sargu šai ļaunajā pasaulē un devis tai varu šos likumus uzturēt. Tā var būt arī ieroču vara, kas vērsta pret cietsirdīgiem un stūrgalvīgiem cilvēkiem. Piedot septiņdesmit reiz septiņas reizes – tas nav laicīgās valdības uzdevums. Tai jā rīkojas tūlīt, nekavējoties un izlēmīgi. Tā nedrīkst atstāt ļaunumu nesodītu. Citādi tā nebūs izpildījusi savu uzdevumu. Taču vienlaikus val-

dībai ir jārikojas arī ar apdomu un gudrību, ka tā ne *tikai* soda, bet arī ņem vērā to, kas varētu nākt par labu pārkāpējam. Arī mīlestība un žēlsirdība pieder pie likuma, ko laicīgā valdība ir aicināta uzturēt.

Garīgajai valstībai ir pavisam cits uzdevums un būtība. Tā nav domāta, lai uzturētu taisnību, bet gan, lai dāvātu cilvēkiem *grēku piedošanu*. Šī valstība nav domāta laicīgām rūpēm, bet gan pestīšanai. Te neizpaužas Dieva gādība par fizisko eksistenci, bet gan Viņa vēlme mūs visus glābt Savā mūžīgajā valstībā.

Tādēļ garīgā valstība ir pilnībā balstīta uz *Evaņģēliju*. Tās būtība ir Dieva dotā grēku piedošana. Tās pamats ir Kristus glābšanas darbs Golgatā. Tās ārējais veidols ir nevis valsts, sabiedrība, likumi, tiesas un valdības, bet gan *baznīca* ar tās svētumiem un draudzēm, kur tiek sludināts glābšanas vārds, kur cilvēki tiek kristīti par žēlastības valstības pilsoņiem, kur grēciniekiem tiek sniegta grēku piedošana un tiek klāts dievgalds, lai pazudušus cilvēkus darītu par Dieva valstības mielasta viesiem.

Garīgās valstības būtība ir nevis likums un taisnība, sods un atmaksa, bet gan žēlastības pilna Mīlestība, kas nodevusi Sevi nāvē, lai izpirktu pasaules grēkus, un kas dāvā dzīvību un svētību par velti, bez maksas. Kur vien cilvēki ir šīs Mīlestības satverti, viņi paši sāk piedot. Par velti saņēmuši, par velti tie dod tālāk. Viņi ir gatavi piedot tiem, kas pret viņiem grēkojuši, gluži tāpat kā viņiem pašiem visi grēki ir tikuši piedoti. Viņi ir žēlsirdīgi, jo paši ik dienas saņem no Dieva žēlastību. Viņi sāk dzīvot ar izšķērdīgu un ģeķīgu prieku, spēdami ziedot savu labumu, atteikties no savām tiesībām citam par labu, pagriezdami otru vaigu, kad kāds sit, atdodami savu mēteli tam, kam tas ļoti nepieciešams.

Šo valstību Dievs dāvā *tikai atdzimušajiem un izglābtajiem*. Tai nav nekāda sakara ar radītām lietām un cilvēka dabu. Ārpus Kristus valstības stāvošam cilvēkam sirdī nav pat ēnas vai atblāzmas no šīs valstības. Tādēļ Evaņģēlijs ir jāsludina visiem cilvēkiem. Visas tās lietas, kas tiem ir *ārpus* Evaņģēlija, iespējams, šai dzīvei ir ļoti labas un vērtīgas. Taču, tā kā viss radītais ir grēka apraiņots un Dieva priekšā ikviens cilvēks stāv kā pārkāpējs, tad arī vislabākā dzīve, kas veidota uz likuma, taisnības, prāta un cilvēciskās labestības pamata, nepielūdzami nonāk zem Dieva soda, ko bauslība spriež pār visiem grēkiem. Visā plašajā pasaulē nav *nekā tāda*, kas spētu pastāvēt Dieva tiesas priekšā, tāpēc Dievs Savā žēlastībā ar vie-

nu lielu upuri ir izpircis *visus* pasaules grēkus. Tagad ar Evaņģēliju Viņš aicina saņemt pilnīgu un nepelnītu piedošanu, lai ikviens, kas ir kristīts un tic, tiktu uzņemts Kristus valstībā un dzīvotu tur ticībā. Cilvēkam, kas dzīvo Kristus valstībā, *visi* viņa grēki ir piedoti. Bet cilvēkam, kas tur nedzīvo, pašam par *visu* jāatbild. Tādēļ viss labums, kas ir atrodams laicīgā valstībā, ir tikai relatīvi labs. Ar to pietiek tikai un vienīgi šai pasaulei. Bet, tiklīdz sākam domāt par mūžīgo dzīvi, mēs saprotam, ka te ir vajadzīgs kas cits: Jēzus Kristus nepelnītā žēlastība.

Šīs divas valstības ir pilnīgi atšķirīgas viena no otras. Laicīgā valstība ir atbildīga par *kārtību*, bet garīgā – par *pestīšanu*. Laicīgā nodarbojas ar šo pasauli, garīgā ar *nākamo*. Laicīgajai valstībai grēki ir *jāierobežo*, garīgā tos *piedod*. Laicīgā valstība savu mērķu sasniegšanai ķeras pie zobena, turpretī garīgā pati ir gatava uzņemties ciešanas. Laicīgā valstība pamatojas uz likuma, bet garīgā – uz Evaņģēliju.

Laicīgā valstība ir pamatota Dieva radītajā dabā, bet garīgās valstības priekšnoteikums ir piedzimšana no jauna. Laicīgā valstība pilnībā pieder vecajam laikmetam, kas dodas pretī savam galam. Turpretī garīgā valstība ir jaunā laikmeta sākums.

Kristietis dzīvo *abās* šajās valstībās. Viņš pieder divām pasaulēm, un tam ir divas pilsonības.

Vispirms viņš ir pilsonis šīs pasaules sabiedrībā un pakļauts laicīgajai valdībai. Šeit uz ikvienu kristietī attiecas princips, ka „*ikviens lai ir paklausīgs valdībai, kas ir pār viņu*”. Jo valdība ir Dieva iecelta. Tā kalpo Dievam ar likumiem un noteikumiem. Tādēļ kristietim ir jābūt paklausīgam „*ikkatrai cilvēku starpā ieceltai kārtībai Tā Kunga dēļ*”. „*Dodiet katram, kas viņam pienākas: nodevas, kam nākas nodevas, muitu, kam nākas muiža, bijību, kam nākas bijība, cieņu, kam nākas cieņa*.” Cilvēks, kas nostājas pret laicīgo varu, nostājas pret Dieva kārtību. Tā viņš pakļauj sevi Dieva sodam. Visā savā cilvēciskajā ierobežotībā laicīgā kārtība tomēr ir Dieva līdzeklis, lai radītu normālus sadzīves apstākļus cilvēku vidū. Nepilnīga kārtība noteikti ir labāka par nekārtību. Kristietis var censties *izmainīt* pastāvošo neapmierinošo iekārtu, taču viņš nekad nenostāda sevi tai pāri. Viņam nav tiesību nepaklausīt likumam tādēļ vien, ka kāds likuma aspekts tam liekas nesaprātīgs vai netaisns.

Kaut arī kristieti Dievs ir darījis par šīs pasaules pilsoni un licis viņam dzīvot pēc tās apstākļiem un likumībām, kristietis *vienlaikus* pieder arī Kristus valstībai. Tur viņš dzīvo no Kristus mīlestības kā Kristus miesas loceklis. Tur visiem likumiem ir gals, visa atmaksa ir aizstāta ar žēlastību un samierināšanu un kristietis, kurš pats saņēmis neierobežotu žēlastību, arī pats ir gatavs neierobežoti piedot.

Šīs abas valstības nedrīkst sajaukt. Laicīgajai valstij ir jāapzinās visi savi uzdevumi un ierobežojumi. Kamēr laicīgā vara raksta likumus cilvēku sabiedrībai, tā darbojas savās pilnvarās, ja vien tās likumi nav pretrunā ar Dieva likumiem. Tomēr laicīgajai varai nav nekādas varas pār Evaņģēliju. Valsts, kas cenšas audzināt bērnus antikristīgā garā, ir nostājusies pret Dievu un zaudējusi savas tiesības pavēlēt. Tikpat ļauni valdība rīkotos, mēģinot ieviest likumus Evaņģēlijam un ticībai vai arī cenšoties aizkavēt Evaņģēlija sludināšanu. Viss, kas saistīts ar dvēseļu pestīšanu, ir ārpus valsts kompetences. Šeit valstij nav nekādas varas, un tā pārsniedz savas pilnvaras, ja cenšas šo varu sev iegūt. Tādā gadījumā cilvēks ir atbrīvots no pienākuma paklausīt. Tad kristietis pat nedrīkst pakļauties valsts pavēlēm, pat ja viņam nāktos upurēt savu dzīvību.

No otras puses, garīgajai valstībai nav nekādas pasaulīgas varas. Baznīcai nav jāvalda, bet gan jākalpo ar Evaņģēliju. Cilvēku nevar piespiest saņemt grēku piedošanu. Ar varu nevienu nevar padarīt par kristieti. Baznīca, kas mēģina sevi apliecināt ar ieroču spēku vai aicina talkā policiju, lai *piespiestu* cilvēkus kļūt par kristiešiem, ir aizmirsusi savu Dieva doto uzdevumu. Var piespiest cilvēkus dzīvot ārēji godīgu dzīvi, lai tie nekaitētu līdzcilvēkiem (un tas ir valsts pienākums pat *piespiest* cilvēkus, ja viņi to nedara labprātīgi). Bet nevar cilvēkus piespiest ticēt vai mīlēt.

Pastāv skaidra robežlīnija starp laicīgo un garīgo valstību. Valsts var iejaukties it visā, kam ir sakars ar ārēju disciplīnu un kārtību. Tas ir valsts uzdevums. Šai ziņā baznīcai nav cita uzdevuma kā sludināt Dieva vārdu, *arī valstij*. Arī valsts stāv zem Dieva vārda, un tai ir jādzird Dieva prasības. Ja valsts savu varu izmanto klajā pretrunā ar Dieva baušļiem, tad kristiešiem ir jābūt pirmajiem, kas protestē. Šai nozīmē arī baznīca „nodarbojas ar politiku”. Taču tai nevajadzētu izmantot laicīgo varu, lai valdītu pār dvēselēm. Šai ziņā tai nav citas autoritātes kā vienīgi Dieva vārda autoritāte. Tai ir vara pasludināt Vārdu, kas ir paša Dieva vārds, lai brīdinātu,

nosodītu, mierinātu un uzmundrinātu. Tai ir vara piedot grēkus un saistīt cilvēkus viņu grēkos ar nosacījumu, ka tas viss tiek darīts uzticībā Evaņģēlijam. Tomēr tai nav varas *piespiest* cilvēkus pakļauties Dieva vārdam. Nevienu nevar piespiest ticēt. Piespiešana vienīgi sarūgtina un nocietina cilvēku sirdis pret ticību.

Tādēļ visu veidu reliģiskās piespiešanas likumi ir ļauni. Tie Evaņģēlijam nodara tikai postu un negodu. Šādi likumi pieder vienīgi laicīgajai valstībai, un tie allaž ir piespiešanas likumi, jo to uzdevums ir piespiest dumpīgos, kas domā tikai par sevi, rēķināties ar līdzcilvēkiem. Bet šie likumi darbojas tikai tiktāl, cik tas attiecas uz ārēju uzvedību un rīcību: tirdzniecību un darījumiem, vecāku tiesībām un nabagu aprūpi, strādājošo aizsardzību un pensiju sistēmu. Bet, tiklīdz runa ir par *ticību*, jebkura iejaukšanās ar likumiem un normām ir bezjēdzīga. Te palīdz tikai Dieva vārda sludināšana, un tas ir garīgās valstības uzdevums.

Tā ir nosodāma abu valstību sajaukšana, ja, piemēram, ar likuma palīdzību cilvēki tiek spiesti iet pie Svētā Vakarēdiena. Tā nepanāk neko citu kā vien to, ka neticīgi cilvēki ir spiesti izkristies par kristiešiem. Šādu likumu izdošana nedara cilvēkus kristīgus, bet gan izveido organizētu farizejismu. Jā, likumi spēj padarīt cilvēku par farizeju, bet par kristieti – nekad. Baznīcas īstenota spaidu disciplīna var gan radīt ārīšķīgu dzīvesveidu, kam ir ārēja līdzība ar kristieša dzīvi, bet savā būtībā tā tomēr ir labo darbu un paštaisības mācība. Baznīcai ir tiesības no valsts prasīt brīvību skaidra Evaņģēlija sludināšanai un aizstāvību pret visiem šo tiesību ierobežojumiem. Valsts dažādos veidos var arī *atbalstīt* Evaņģēlija sludināšanu, lai tādējādi varētu uzrunāt pēc iespējas vairāk cilvēku. Bet *piespiest* cilvēkus ticēt nevar nedz valsts, nedz arī kāda cita tai līdzīga vara, bet vienīgi Dieva vārds, kas darbojas nožēlas pilnā sirdī, kad cilvēki dod vietu patiesībai.

Arī tā ir abu valstību sajaukšana, ja valsts cenšas lietot Evaņģēliju bauslības vietā. Evaņģēlija būtība ir piedošana un samierināšana. Tas nozīmē bez maksas saņemt un bez maksas dot. Tāpēc cilvēks, kas dzīvo no Evaņģēlija, var atteikties no visiem likumiem un piedot bez mēra. Kristietim tas nozīmē, ka viņš gluži kā pats Kristus ir gatavs ciest un panest pāridarījumus.

To var darīt kristietis, bet *valsts un sabiedrība* to nevar. Slimnīca, tiesa, cietums vai armija nevar tikt vadīta pēc šāda principa. Šeit ir jāvalda likumam. Šeit visa pamatā ir jābūt *tiesai un taisnībai*. Dažkārt tas tiek aizmirsts, mēģinot sabiedriskās iestādes padarīt „kristīgākas”, cenšoties ieviest kaut ko no gara, kas pauž „*tikai* mīlestību”. Tādā veidā nav iespējams radīt neko citu kā nolaidību, bezkaunību un pabalstu saņēmējus. Valsts un tās iestādes nevar dzīvot no Evaņģēlija, jo tie pieder vecajam, pārejošajam laikmetam. Valsts iestādes nevar piedzimt no jauna, un tām nav nekāda sakara ar grēku piedošanu. Tās ir dibinātas, lai ar savu varu uzturētu tiesu un taisnību. Un tās to dara, izdodot labus un saprātīgus likumus un raugoties, lai tie tiktu elastīgi un taisnīgi piemēroti. Taču sabiedrība nevar rīkoties kā atsevišķs kristietis. Kristietis, piemēram, var palīdzēt vecam draugam, kas, tikko saņēmis pabalstu, jau paspējis naudu izlietot alkoholam. Nav iespējams ieviest likumu, kas noteiktu, ka visi, kas savu pensiju vai pabalstu nodzer, var kādā sociālajā dienestā saņemt papildus naudu. Kristietis var apžēlot un nenodot policijai zagli, kas viņu apzadzis. Bet nav iespējams ieviest likumu, kas ļautu policijai neiesaistīties tādās lietās. Kristīga amatpersona, rīkodamās kā privātpersona, var sacīt kādu labvēlīgu vārdu cilvēkam, kas pret viņu izturējies nekaunīgi. Taču to nav iespējams ierakstīt amatpersonas reglamentā, ka visiem priekšniekiem ir jāpriecājas un jāpieņem, ka viņu padotie dažkārt izturas rupji. Ja par sabiedrības likumu mēģina padarīt to, kas pēc būtības ir kristīga cilvēka ticības auglis, tā var tikai radīt parodiju par kristietību, kas izposta cilvēkus un padara dzīvi neciešamu. No tā celsies tikai nolaidība, rupjība, dīkdienība, parazītisms un tamlīdzīgas lietas, kas to visu centīsies izmantot.

Pareizi izšķirt bauslību un Evaņģēliju ir viens no grūtākajiem uzdevumiem tam, kas sludina Dieva vārdu. Tikpat svarīgi un grūti ir pareizi izšķirt bauslību un Evaņģēliju arī ikdienas dzīvē, lai garīgā un laicīgā valstībā katra būtu savā vietā un netiktu sajauktas.

Mēs jau esam runājuši, ka kristietim ir *jāklauša* laicīgajai valdībai un jāpilda tās likumi, ja vien tie nav pretrunā Dieva baušļiem. Tiktāl lieta ir daudz maz skaidra. Problēmas top sarežģītākas, kad dzīvē un sabiedrībā nākas lietot sev uzticēto varu. Katrā savas dzīves solī mēs esam iesaistīti lielajā sabiedrības mašīnērijā, un dažkārt kaut kas no šīs varas nonāk arī mūsu rokās. Te nu rodas problēma. Vai man piedot vai mēģināt panākt

taisnību? Vai man sodīt vai apžēlot? Vai man iejaukties vai ļaut lietām iet savu gaitu? Vai man paziņot? Vai man klusēt?

Visos šajos jautājumos cilvēkam vispirms ir jātiek skaidrībā, vai tas rīkojas kā privātpersona vai arī kā laicīgās varas pārstāvis. Mēs tiekam iecelti dažādos Dieva uzticētos *amatos* daudz biežāk, nekā domājam. Mēs esam likti dažādos *uzdevumos* un amatos, lai paveiktu savu daļu no tiem darbiem, ko Dievs īsteno šai pasaulē ar laicīgās pārvaldes starpniecību. Savs amats ir tēvam un mātei, skolotājam un darba vadītājam, gluži tāpat kā tiesnesim, policistam un ierēdnim. Katrs ir likts savā vietā, lai kalpotu citiem. Vecāki ir instruments, ar kura starpniecību Dievs rūpējas par bērniem, skolotāji ir Viņa kalpi, lai audzinātu un veidotu jauno paaudzi, lai dotu tiem zināšanas, pienākuma apziņu utt. Visiem, kuriem ir kāds amats, vispirms jāpatur prātā, ka viņi pārstāv Dieva likumu. Ar sev uzticēto varu viņi uztur taisnību. Tādēļ vecāku pienākums ir palīdzēt bērniem būt disciplinētiem un kārtīgiem, neatstāt viņu pārkāpumus neievērotus un ar mīlestību censties tiem ieaudzināt visu to labāko. Skolotājs nedrīkst būt kūtrs un glēvs. Tas ir grūtākais viņa amata pienākums – nenogurstoši pamācīt un labot acimredzamas netaisnības.

Tas ir vērojams visā sabiedrībā, no bērnu aprūpes darbiniekiem un sociālajiem darbiniekiem līdz valsts pārvaldes un pašvaldību ierēdņiem. Ikvienam no viņiem vispirms jāraugās, lai tie ar savu varu uzturētu taisnību un likums paliktu spēkā. Tas, protams, nenozīmē aklu paklausību likuma burtam. Tā kā ikviens savu uzdevumu ir saņēmis no Dieva un kalpo Viņam, tad nepietiek tikai ar nelokāmu turēšanos pie likuma. Pastāv arī tā saucamais „likuma gars”, kas arvien kristīgu cilvēku vidū ir ticis saprasts kā Dieva prāta patiesa izpausme. Tādēļ ikviens kristietis, kas kalpo likumam, zina, ka, izskaidrojot un lietojot likumu, tas vienmēr ir atbildīgs Dieva priekšā. Tas nedomā tikai par to, lai visu darītu pareizi pēc likuma burta un netiktu kritizēts par savām kļūdām. Bet tas rīkojas tā, lai rezultāts būtu *labs un taisnīgs* un likums patiesi kalpotu savam mērķim veicināt taisnību un žēlsirdību cilvēku vidū.

Nonākot konfliktsituācijā, kristieša pirmais uzdevums ir skatīties, vai viņam jārikojas kā amatpersonai vai kā privātpersonai. Darbojoties savā amatā, viņam nebūtu jāpagriež otrs vaigs vai jāatsakās no sava mēteļa. Tēvs ir atbildīgs par savu ģimeni, tādēļ viņam nav tiesību aizdot naudu,

ja tā tiek apdraudēta viņa bērnu iztika. Sociālās palīdzības dienesta darbinieks rīkojas ar viņam uzticētiem līdzekļiem, un viņam nav tiesību tos izdalīt, nepārlicinoties, ka tie nonāks pareizajās rokās. Tiesnesim ir jāspriež taisna tiesa, un viņš nevar pieļaut, ka kāds nelikumīgi spiež otru iet vienu vai divas jūdzes viņa kalpībā.

Pat nebūdams iecelts kādā amatā, cilvēks var pārstāvēt citus, kuru tiesības nedrīkst atstāt neievērotas. Ja ir noticis, piemēram, finansiāls noziegums pret otra tiesībām vai kāds ir atļāvies brīvību, kura kaitē citam, tad, iespējams, aizskartajam ir pienākums vērsties pie likuma aizstāvjiem, lai atjaunotu taisnīgumu. Var gadīties arī tā, ka cilvēks, kas reiz rīkojies netaisni, turpina kaitēt citiem, un tiem nav iespēju sevi aizstāvēt. Īpaši gadījumos, kad nepieciešama morāla drosme un draud represijas par turēšanos pie taisnības, tā rīkoties var būt nenoliedzams pienākums. Tā dažkārt gadās saskarsmē ar neliešiem, kas ieguvuši lielu ietekmi un sākuši aplam izmantot savu varu. Īpaši bieži tas mēdz notikt okupētās zemēs, kur jau no paša sākuma ir jāmobilizē visas likumīgās iespējas pret okupācijas varas pārestībām.

Visos šādos gadījumos cilvēks, kas nevis atkāpjas un padodas, bet iet tiesāties, ir patiesi taisnības un likuma aizstāvis. Ja viņš piekāptos, tad ciestu visa tiesiskā kārtība. Tādēļ ir reizes, kad nedrīkst palikt klusam un ciest nelikumības.

Bet tāpat ir skaidrs, ka tas nav nekas normāls un ikdienišķs kristīga cilvēka dzīvē. „...neklājas, ka jūs viens ar otru ejat tiesā. Kāpēc jūs labāk nepieciešat netaisnību? Kādēļ jūs..?” Tāds ir kristīgas dzīves pamatprincips. Tiesa un tiesāšanās, apsūdzēšana un izmeklēšana nav pieņemama lieta kristīgā kontekstā. Kristietis taču ir saņēmis visu savu grēku piedošanu, un tam ik dienas tā ir nepieciešama no jauna, tādēļ tas ir pašsaprotams pamudinājums: piedodiet viens otram, kā Kristus jums ir piedēvis.

Kā šāda dzīve izskatās, to Kristus raksturoja Kalna sprediķī, kad iespējams nepretoties netaisnībai un lūgt par savu vajātāju. Taču to nevar padarīt par sabiedrības likumu. Tas ir kā auglis, kas izaudzis no ticības grēku piedošanai Jēzus nopelna dēļ. Neviens nevar sevi piespiest tā rīkoties. Kad to dara ar negribīgu sirdi kā bauslības darbu, tas ir rūgts un raizpilns pienesums, ar kuru cilvēks vēlas samaksāt par savu glābšanu. Tas nedara priecīgu nevienu ne debesīs, ne virs zemes. Bet, kad cilvēks cieš netais-

nību un turklāt vēl svētī un dara labu, tad debesu eņģeļi priecājas. Un dažkārt notiek tā, ka arī grēcinieki sajūt gruzdošās ogles virs galvas un nepelnītā labestība, kas plūdusi no Dieva grēku piedošanas žēlastības, tos satver un pārlicina.

Tas, kurš Kristus dēļ šādi upurē taisnību, protams, vienmēr upurē *savu taisnību*, nevis citu. Tas ir ļoti apšaubāms upuris, ja kāds atsakās ņemt ieročus un saka, ka drīzāk cietīs netaisnību, nekā dosies karā. Vienmēr jau atradīsies citi, kas ies karā un aizstāvēs taisnību. Tad nāk okupācija un tūkstošiem cilvēku ir jācieš tās sekas. Bet, kad kristietis ziedo savu laiku, naudu un ērtības, lai apžēlotos, piedotu, palīdzētu, ticētu un cerētu tur, kur veselais saprāts un patmīla saka, ka jātaupa gan sevi, gan sava nauda, tad tā ir patiesa kopība un sadraudzība ar Kristu, līdzdalība Viņa ciešanās un Viņa brūču nešana savā miesā. Kristus taču cieta taisns par grēciniekiem. Viņš gāja nāvē, lai nevajadzētu sodīt. Viņš lūdza par Saviem bendēm un cieta par tiem, kas Viņu spīdzināja.

Kas Kristībā ir savienots ar Viņu un dzīvo savā Kristībā, nevar izvairīties no savas daļas Viņa ciešanās. Nav vajadzīgs tās pašam meklēt vai izvēlēties. Tās nāk pašas par sevi, kad cilvēks pilda savu aicinājumu šai pasaulē. Tās izpaužas savstarpējās cilvēku attiecībās – ietiepīgos kaimiņos, sīkumainos darba devējos, negodīgos strādniekos, tenkotājos rados un neuzticamos darba biedros. Visās šajās ikdienas konfliktsituācijās nav nekā romantiska vai valdzinoša. Un tomēr tā ir daļa no dzīves ar Kristu, kur kristietim jāliek lietā sava Kristība un jāsit krustā sava grēcīgā miesa. Te vecajam cilvēkam jāmirst un jādzimst un jāveidojas jaunajam cilvēkam pēc Kristus līdzības.

Patiesība par abām valstībām piešķir kristīgai izpratnei par valsti un kultūru dziļdomīgus vaibstus, kas ir gan optimistiski, gan pesimistiski.

Kristiešu izpratnē par sabiedrību ir krietna deva optimisma. Dievs darbojas it visur, pat tur, kur Viņu nepazīst. Tāpēc pasaulē ir ļoti daudz kā laba pat tur, kur nav patiesas ticības. Kas attiecas uz sabiedrības reformām, veselības aprūpi un sociālās palīdzības darbu, tad šai ziņā daudz laba var paveikt arī brīvdomātāji un Dieva noliedzēji. Kristietis pateicas Dievam par visu šādu labumu un priecājas, redzot, kā Dievs darbojas arī caur tiem, kas Viņu noliedz. Tādēļ tas ar labu sirdsapziņu var piedalīties sabiedriskajā darbībā un drošu prātu priecīgi strādāt kopā ar tiem, kas

netic. Ja tā visa rezultātā virs zemes tiek sekmēta taisnība un žēlsirdība, tad šis darbs ir Dieva darbs un tā būtu neuzticība pret Dievu, ja kristietis izvairītos un nepiedalītos tikai tāpēc, ka nevēlas strādāt kopā ar tiem, kas ir vienaldzīgi pret Dievu vai dēvējami par Kristus ienaidniekiem. No visas sirds kristietis var priecāties par visu labo, kas nācis no zinātniekiem, politiķiem un rakstniekiem, kas pat savā bezdievībā ir kalpojuši Dieva lietai laicīgajā valstībā. Šai jautājumā pagājušā gadsimta laikā evaņģēliskajā kristietībā ir notikušas uzsvāru maiņas. Tas saistīts ar to, ka ticība Dievam Radītājam ir palikusi novārtā aiz ticības Pestītājam. Pirmais artikuls ir gandrīz ticis aizmirsts. Praktiski tas nozīmē, ka visa interese ir tikusi pievērsta garīgajai valstībai, proti, pestīšanai un grēku piedošanai. Cilvēki, kuri nav saņēmuši pestīšanu, tika uzskatīti par nepārprotamiem pretiniekiem vai misijas objektiem. Viss, ko viņi darija un domāja, tika piedēvēts „pasaulei”, nemanot un neievērojot, ka tā tiek atraidīta daļa no Dieva darba. „Pasaule” sliktā nozīmē ir nevis *visa* šīspasaules dzīve, bet gan tas, kas ir velna darbs un velna valdīšana mūsu esībā. Taču, tā kā Dievs valda un darbojas ne tikai kā Pestītājs, bet arī kā Radītājs, tad ir atrodams daudz kas labs arī tādu cilvēku vidū, kas nav saņēmuši grēku piedošanu ticībā Jēzum. Tieši tas ir ticis ignorēts. Tādēļ kristīga dzīve ir kļuvusi vienpusīgi ievirzīta uz „religiozo”. Ja jau reiz jākalpo Dievam, tam noteikti jānotiek „kristīgās aktivitātēs”!

Bieži tiek aizmirsts, ka vispirms Dievam jākalpo savu līdzcilvēku vidū ģimenē un sabiedrībā un būt par komunālsaimniecības vadītāju var būt tikpat liels uzdevums un kalpošana kā Svētdienas skolas skolotāja amats. Mums visiem ir jāsaprot, ka neviens nevar pastāvēt Dieva priekšā tiesas dienā ne ar to, ka bijis komunālās saimniecības vadītājs, ne arī ar to, ka bijis Svētdienas skolas skolotājs, bet vienīgi ar to, ka ticībā Kristum ir saņēmis visu savu grēku piedošanu. Kristietis zina, ka viņš ir Dieva līdzstrādnieks it visur, kur viņš pilsoniskos pienākumos ar sev uzticēto uzdevumu palīdz uzturēt taisnību un radīt labākus sociālos apstākļus. Viņš saka paldies Dievam par ikvienu palīdzīgu roku, kas dara to pašu, un apsver jebkuru pozitīvu ieguldījumu neatkarīgi no cilvēku ticības un uzskatiem. Bet viņš arī zina, ka visiem viņa labajiem draugiem un darba biedriem galu galā ir kāda izmisīga vajadzība – sirds ticība Jēzum Kristum. Bez šīs ticības viņi gan spēj darīt daudz laba šeit, virs zemes, bet, tā

kā arī tas ir aptraipīts ar cilvēka sirds augstprātību un patmīlu, tas viņiem nepalīdzēs lielajā pastarās tiesas dienā.

Šeit mēs tuvojamies *pesimistiskajai* notij kristieša izpratnē par sabiedrību. Šī pasaule ir kritusi grēkā, un tāpēc arī visa sabiedrības dzīve ir grēka iezīmēta. Ja Dievs darbojas, tad arī velns darbojas. Kristietim ir dota zināma vieta šajā nemitīgajā cīņā, kur Dievs prasa taisnību un žēlsirdību, bet velns bez mitas no jauna vēlas radīt korupciju, apspiešanu, šķelšanos un netaisnību. Kristietis ļoti labi zina, ka šī cīņa nebeigsies šeit, bet galīgā uzvara tiks gūta nākamajā pasaulē. Šeit, virs zemes, labais vienmēr ir tumsas spēku smagi nospiests. Bībele mums neatstāj nekādas ilūzijas, it kā pasaules vēsture ietu pretī aizvien lielākam kultūras un sabiedrības progresam. Patiesība ir tā, ka ļaunuma vara aizvien vairāk šīs cīņas gaitā mobilizē savus spēkus. Kad Evaņģēlijs iegūst jaunas teritorijas, arī ļaunums cenšas stiprināt savas pozīcijas. Pēdējais posms būs mežonīga spēkošanās, kad velns apkopos visus savus resursus un šķītīs, ka viņš ir tuvu uzvarai. Viņš būs pārņēmis visu sabiedrības sistēmu un visu valsts iekārtu savās rokās. Tā radīsies dēmoniska valsts, antikrista valdīšana, kurā kristiešiem paliek tikai divas iespējas: atkrišana vai martirijs.

Šī nākotnes perspektīva iezīmē visu Bībeles vēsti no praviešiem līdz Jāņa atklāsmei. Tas ir ļoti skaidri izteikts paša Jēzus vārdiem. Tas, kurš iepriekš nav vēlējis šos vārdus ņemt nopietni, varbūt pēdējo gadu laikā līdz ar visu, kas notiek pasaulē, būs guvis nopietnu atgādinājumu par šīs vēsts reālismu. Neviens lai neiedomājas, ka visi draudi ir garām, ja savā starpā karo tikai diktatūras. Arī modernā valsts savā demokrātiskajā veidā savās rokās ir satvērusi tādas varas līdzekļus kā, piemēram, sabiedriskā viedokļa veidošanu caur masu medijiem un izglītības sistēmu, un vajadzēs lielu godprātību, taisnīgumu un pašaieliedzību, lai to visu neizmantotu ļaunprātīgi.

Augšāmcelšanās rīts

Šis pasaules vēsturi iezīmē trīs lieli notikumi. Trīs reizes iesākas kas pilnīgi jauns. Trīs reizes pār pasauli uzaust jaunas dienas rīts. Trīs reizes vēsture piedzīvo pagājušos laikos vēl nepieredzētu rītausmu.

Pirmais ir *radišanas rīts*. Dievs teica: „Lai top gaisma,” un gaisma tapa. Dievs runāja Savus varenos, radošos vārdus, kuri dod garu un dzīvību. Viņš teica, un tas notika, Viņš pavēlēja, un tur tas bija. No nekā tika radītas jūras un kontinenti. Pie debesīm iemirdzējās zvaigznes, no zemes raisījās dzīvība, uzplauka ziedi, koki nesa augļus, ūdens mudžēja no zivīm, un visbeidzot nāca cilvēks, radīts pēc Dieva tēla un līdzības, tāds, kuru Dievs varētu milēt kā Savu paša bērnu.

Dievs aplūkoja visu, ko bija radījis, un, lūk, tas viss bija ļoti labs. Itin visu Dievs bija iekļāvis Savos labajos plānos, viss bija radīts brīnišķīgs, un valdīja debešķīga harmonija. Viens kalpoja otram, un tas viss kopā kalpoja Dievam. Viss bija kā viens liels mākslas darbs, kur katrai tā daļai bija savs uzdevums un ikvienai pat vissīkākajai būtnei bija daļa lielajā priekā.

Ja viss būtu palicis tā, kā bija iecerēts toreiz, tad mēs nepazītu sāpes, neviens no mums nezinātu, ko nozīmē pievilšana un meli, nevienam nebūtu jādzird raudas un vaimanas. Jo pasaule būtu paradīze un radišanas rītam sekotu viena vienīga nebeidzami brīnišķīga diena.

Taču tā nenotika.

Čūska teica sievai: „Vai tiešām Dievs ir teicis..?” Un: „Jūs nemirsit vis.” Pasaulē ienāca dumpības gars. Un bija radusies griba, kas pretojās Dieva gribai. Pievilējs nostājās pret Radītāju, un lielie meli nostājās pret Dieva patiesību.

Kopš tās dienas paradīzes vairs nebija. „Zeme ir nolādēta cilvēku vainas dēļ, no tās izaugs ērkšķi un dadži. Sava vaiga sviedros tev būs maizi ēst, kamēr atgriezies pie zemes. Tu esi puteklis, un pie pišļiem tev būs atgriezties.”

„Viena cilvēka vainas dēļ pasaulē ienācis grēks un ar grēku – nāve, un tādā kārtā visu cilvēku dzīvē ienākusi nāve, jo visi viņi ir grēkojuši.”

Tā ir pasaules vēsture īsos vilcienos, kā to ataino Bībeles pirmās lapuses. Tādēļ radišanas rīts mums šķiet tik nereāli svešs. Pasaule nepalika

tāda kā toreiz. Tāda tā nav arī šodien. Katrs jauns rīts nozīmē jaunu dienu ar sāpēm un ciešanām. Saule, kas uzlec pār Dieva labo radības darbu, ik dienu un ik stundu atklāj velna postījumus un nāves uzvaras.

Bet to, ko grēks ir samaitājis, Dievs ir nolēmis atjaunot. Viņš grib visu darīt jaunu. Viņš grib vēlreiz radīt pasauli, kur viss būtu tikpat spirts, skaidrs un tīrs kā radīšanas rītā, kad to veidoja labestīgā Dieva rokas. Tāds saskaņā ar Bībeli ir visas vēstures galamērķis. Pēc Viņa apsolījuma mēs gaidām jaunas debesis un jaunu zemi, kur taisnība mājō.

Jaunā pasaule vienlaikus būs arī vecās pasaules atjaunošana. Dievs Savā žēlsirdībā nevēlas sodīt un atņemt Savu kritušo radību. Viņš varētu mūs sodīt un mūs nodot ļaunuma valdnieka rokās, ko paši bijām izvēlējušies. Taču tas nebija Viņa prāts. Viņa prāts bija visu *atjaunot* un *glābt*. Vecās pasaules galā būs lielā tiesas diena. Bet pirms tiesas vēl nāk pestīšana. Cilvēka Dēls, kas tiesās pasauli, pats vispirms ir nesis pasaules grēkus. Tiesnesis pats pa priekšu ir nācis pārkāpēju vidū kā viņu Glābējs, lai neviens, kas Viņam tic, neietu pazušanā. Šis kritušās pasaules vidū Dievs ir iesācis Savu lielo atjaunošanas darbu. Šis asiņainās vēstures vidū Dievs ir ļāvis uzaust jaunai dienai, jaunas gaismas rītam, kas spīd pāri visai tumšai un devis glābšanu visā bezcerībā. Starp visām vēstures dienām, kas pilnas ar ļauniem darbiem un asins izliešanu, ar kaunu un zemiskumu, ir atrodama arī viena diena, kas ir otrs lielais iesākums pasaules vēsturē, otrs lielais rīts, kas ievada jaunu dienu.

Šis otrais ne ar ko nesalīdzināmais ir *Lieldienu rīts*.

„Bet nu Kristus ir uzmodināts no miroņiem, Viņš kā pirmais no mirušajiem. Jo, kā caur cilvēku nāve, tā arī caur cilvēku miroņu augšāmcelšanās. Jo, kā Ādamā visi mirst, tāpat arī Kristū visi tiks dzīvi darīti.”

Kristus augšāmcelšanās nozīmē kaut ko pilnīgi jaunu pasaules vēsturē. Tā nozīmē jaunas pasaules iesākumu, kas reiz nāks un ko Bībele sauc par Dieva valstību vai debesu valstību. Šī jaunā pasaule ir *jauna radība*. Jaunā radība ir tikpat īsta un reāla kā vecā, kurā mēs dzīvojam. Tomēr tur viss ir pārvērsts un viss ir tapis jauns. Kā pirmdzimušais daudzu brāļu starpā Kristus ir nesis jaunās pasaules veidolu. Viņš ir pirmais, kas piedzīvojis lielo pārvērtību, ko sauc par augšāmcelšanos no mirušajiem. Kapā bija palikuši tikai auti, kuros Viņš bija ietīts. Viss vecais bija cēlies augšā

jaunai dzīvei un eksistencei. Nāve ir aprīta uzvarā. Mirstīgais ir tērpies nemirstīgajā.

Kristus jaunais veidols bija tikpat īsts kā vecais. Mācekļi pēc augšāmcelšanās notikumiem nešaubījās, ka tas, kas viņus sastapa, bija tas pats viņu Skolotājs. Tomēr vienlaikus Viņš bija pilnīgi citāds. Lai arī ļoti reāls un īsts, tomēr Viņš nelīdzinājās nekam no šīs pasaules. Likumi, kas nosaka cilvēka dzīvi virs zemes, vairs Viņu nesaistīja. Viņš gāja Savus ceļus un bija paaugstināts pāri visam, kas parasti saista un ierobežo mūsu ceļus. Viņš bija *jaunās radības* pirmdzimušais. Viņš nesa jaunā laikmeta veidolu.

Tātad Kristus augšāmcelšanās ir jaunās pasaules iesākums. Lieldienas rīts ir saullēkts lielajai dienai, kad Dievs radījis jaunas debesis un jaunu zemi. Tādēļ no Lieldienu rīta spīd spoža gaisma, kas līdz laiku beigām piepildīs Lieldienu korāļus ar gavilēm un dos Lieldienu dievkalpojuma prieku, kas atklāj mums debesu pasauli, kas citkārt mums ir aizklāta.

Un tomēr Kristus augšāmcelšanās nozīmē kaut ko vairāk kā tikai iesākumu. Augšāmcelšanās nozīmē arī tiltu, kas saista veco un jauno pasauli. Tā ir saite starp to, kas ir iznīcīgs, nolādēts, un jauno, kas nāk Dieva spēkā. Kristus augšāmcelšanās nozīmē, ka vecā pasaule netiks pazudināta tiesā, bet tiks šķīstīta un piedzims no jauna. Viņš, kas cēlās augšā, būdams patiess Cilvēks, nesa vecās pasaules zemības miesu un bija nolikts zem bauslības, soda un nāves. Arī Viņš piederēja šai vecajai pasaulei kā ikviens no mums. Viņš izcieta par pasaules grēkiem un vainām vairāk nekā mēs, jo Viņam vienam pašam bija jācieš par visu, ko visi Viņa brāļi bija noziegušies. Tādējādi Viņš samaksāja par visiem kritušās pasaules grēkiem. Mūsu dēļ Viņš kļuva par grēku, un mūsu dēļ Viņš tika uzmodināts no mirušiem. Ar to Dievs ir pateicis un parādījis, ka vecajai pasaulei ar tās grēku un pazušānu ir jāpiedzimst no jauna un jāpārtop par jaunu pasauli.

Tādēļ Kristus tiek salīdzināts ar Ādamu. Ko Ādams ir izpostījis, to Kristus ir atjaunojis. Pretpols grēkā krišanai ar tās lāstiem ir Lielā Piektdiena ar tās tiesu. Visi pārkāpumi, kas virs zemes izdarīti kopš brīža, kad grēks ienāca mūsu starpā, ir izpirkti Golgatā. *Pēc tam* nāk Lieldiena kā jauna radīšanas diena. Jo grēka vaina ir izpirkta un kritusī cilts var tikt atjaunota un ieiet jaunā valstībā. Kristum tas viss bija jāizcieš, lai ieietu Savā godībā. Viņš necieta Sevis dēļ, bet mūsu dēļ. Caur Viņa upuri viss debesis un virs zemes ir ticis samierināts ar Dievu. Nu pasaule var piedzimt no jauna.

Paradīzes vārti, kas reiz bija slēgti, tagad tiek atvērti. Tie ir svētības vārti, kas ievēd Dieva valstībā.

Tagad pār pazudušo pasauli ir uzaususi diena. Tas ir jauns iesākums. Dzīvība ir uzvarējusi. Viens no mūsu cilts jau tagad šai pasaulē, kur valda nāve, ir ietērpies nemirstības miesās. Šis laikmets iet pretī savam galam. Gaisma spīd tumsībā, un tumsība nav spējusi pārvarēt gaismu. Pilnīga atpestīšana un pēdējais lielais rīts jau tuvojas.

Trešais un pēdējais lielais rīts šīs pasaules vēsturē ir *augšāmcelšanās rīts*.

Mirušo augšāmcelšanās nav tikai kādu noteiktu cilvēku glābšana. Tā ir visas mūsu zemeslodes jaunpiedzimšana. Jo visa radība taču ir pakļauta iznīcībai, tomēr tai ir „*cerība, ka arī tā reiz tiks atsvabināta no iznīcības verdzības un iegūs Dieva bērnu apskaidrību un svabadību*”.

Pestīšana ir domāta visai radībai. Mēs gaidām jaunas debesis un *jaunu zemi*. To mēs varam mēģināt iztēloties – jauni koki un puķes, tas viss ir nesalīdzināmi pārāks par šīs pasaules dabas skaistumu, kas ir tikai blāvs nākamo lietu atspulgs.

Pravietis Jesaja to redzēja kā jaunu pasauli, kur atkal viss būs dievišķā harmonijā un netraucētā mierā: tur vilks mājās pie jēra un pantera apgulsies blakus kazlēnam. Apustulis Jānis to redzēja vīzijā kā jaunu pasauli, debesu Jeruzalemi, pilnu ar greznumiem un dārgumiem, gaismas apstarotu no Dieva vaiga, un tur bija arī dzīvības koks un dzīvības upe pašā vidū.

Tādas līdzības un bildes var izteikt vienīgi to, ko Jēzus ir sacījis, atbildēdams saduķejiem, kas nāca un jautāja, kurš no atraitnes septiņiem vīriem iegūs viņu par sievu pēc augšāmcelšanās: „Vai jūs nealojaties tādēļ, ka jūs Rakstus neprotat, nedz Dieva spēku? Jo, kad tie celsies augšām no mironiem, tad tie nedz precēs, nedz taps precēti, bet tie būs kā eņģeļi debesīs.” Pēc augšāmcelšanās no mirušajiem sākas jauna pasaule, ko nevar aprakstīt ar šā laika jēdzieniem, kas nav ietverami šīs vecās pasaules formās.

„Vēl nav atklājies, kas mēs būsim. Mēs zinām, ka, kad tas atklāsies, mēs būsim Viņam līdzīgi, jo mēs redzēsim Viņu, kāds Viņš ir.” Tā apustulis Jānis atbild uz jautājumu, kāda būs jaunā dzīve. Un apustulis Pavils atbild līdzīgi, kad viņam jautā: „Kā tad mirušie uzcelties? Kādā miesā tie

nāks?" Viņš izmanto salīdzinājumu ar sēklu: to ieliek zemē, tā nomirst un iznīkst, un vienlaikus tā rada jaunu augu, kas ir pilnīgi atšķirīgs no pašas sēklas, un tomēr tas ir sēklas turpinājums. „Tāpat būs ar mirušo augšāmcēlšanos. Sēts top iznīcībā un uzmodināts neiznīcībā, sēts top negodā un uzmodināts godībā, sēts top nespēkā un uzmodināts spēkā.” Vienu lietu gan var teikt droši: mēs būsim Viņam līdzīgi, Kristum, kas ir augšāmcēlies kā pirmdzimtais no mirušajiem. „Mūsu piederība ir debesīs, no kurienes mēs gaidām Pestītāju, Kungu Jēzu Kristu, kas *pārvērtīs mūsu zemības miesu, līdzīgu Savai apskaidrotajai miesai, ar spēku, kurā Viņš arī spēj Sev pakļaut visas lietas.*”

Kad tas notiks, tad viss vecais būs pagājis. Tad nāves vairs nebūs, ne rūpes, ne vaimanas, ne sāpes. Tā Bībele runā par pasaules vēstures beigām. Iesākumā bija radīšanas rīts, un nobeigumā augšāmcēlšanās. Bet *pēc tam* sākās patiesā vēsture un patiesā dzīve. Taču to cilvēciski vārdi nespēj izteikt. Šai ziņā tie ir pārāk nabadzīgi un pārāk saistīti ar iznīcīgām lietām. Pat Bībeles svētie vārdi šeit pieklust. Kas būs pēc tam, to neviena acs nav redzējusi un neviena auss nav dzirdējusi, un neviena cilvēciska doma nespēj aptvert.

Augšāmcēlšanās rīts ir papildījums tam, kas iesākās Lieldienu rītā. Tas laiks, kurā mēs pašlaik dzīvojam, ir divu laikmetu starplaiks. Vecā pasaule vēl pastāv, bet tās vidū jau mīt jaunā. Dieva valstība ir tuvu klāt.

Kristus augšāmcēlšanās nav kāds nošķirts notikums pasaules vēsturē. Kristus ir pirmdzimtais daudzu brāļu vidū. Kristus uzvara ir izcīnīta mūsu dēļ. Tas nozīmē, ka pestīšana ir iegūstama mūsu jaunās pasaules vidū. Kristus rada Savu baznīcu mūsu vidū visur, kur Viņš kristī, sludina un ielūdz uz Savu Vakarēdienu. To visu dara Viņš. Viņš glābj grēciniekus no nāves varas un pārceļ tos Savā augšāmcēlšanās valstībā.

Augšāmcēlšanās jaunā dzīve ir iegūstama uz Kristus darba pamata. Kas pieder vecajai radībai, tam jātop šķīstītam Kristus asinīs un jāiegūst daļa Viņa izpiršanas darbā, un tikai tad tas var ieiet jaunajā pasaulē un kļūt līdzdalīgs tās dzīvē. Tādēļ Kristus ar Savu nāvi un augšāmcēlšanos ir vienīgais ceļš no vecās radības uz jauno un no šīs dzīves uz mūžīgo dzīvi Dieva valstībā. Tādēļ nav cita ceļa, kas ievestu nākamā pasaulē kā vienīgi, piedzimstot no jauna un iegūstot dalību pie Kristus un Viņa glābšanas

darba. Ja cilvēks nepiedzimst no augšienes, neredzēt tam Dieva valstību.

Aplūkojot Bībeles patiesības, atkal reizi no reizes apstiprinās tas, ko pieminējām agrāk. *Nav pestīšanas nevienā citā kā vien Jēzū Kristū.* Kas grib glābties no soda un pazušanas, var tikt izglābts tikai caur Kristu.

Visi Dieva darbi Viņa baznīcā norāda uz to, ka šīs pasaules vidū, kura dodas pretī savam galam, Dievs cilvēkus ievēd jaunajā nākamības pasaulē. Šī mūsu pasaule, kur radīšanas skaidrajam rītam ir sekojusi grēka pelēkā diena, ir pieredzējusi Lieldienu un augšāmcelšanās rītu, kas nesis mieru ar Dievu un glābšanu no soda.

Tādēļ var sacīt, ka Kristība ir savienošanās ar Kristus augšāmcelšanos. Bet vispirms Kristība ir savienošanās ar Kristus nāvi: sods, kas mūsu pārkāpumu dēļ pār Kristu nāca Golgatā, šeit nāk pār grēcīgo cilvēku un visu viņa veco būtību. Bet, kad viņš Kristībā tika savienots ar *Kristus* nāvi, tas nozīmēja, ka sods ir izciests un vaina izpirkta. Cilvēks ir ticis ietērpts Kristus taisnībā. Un Kristība kļūst par savienošanos ar Viņa augšāmcelšanos. *Viņš Kristū Jēzū un līdz ar Viņu mūs ir uzmodinājis un paaugstinājis debesīs kā Viņa miesas locekļus, savienotus ar debešķīgo un augšāmcelto Pestītāju, līdzdalīgus Viņa augšāmcelšanās dzīvē, lai nākamajos laikmetos Kristū Jēzū mums parādītu Savas žēlastības un laipnības pāri plūstošo bagātību.*

Mēs jau pārrunājām, ko tas nozīmē cilvēka turpmākajai dzīvei. Kristietis uzticas savai Kristībai, dzīvo savā Kristībā un Kristībā kopj un vingrina savu ticību. Tas nozīmē, ka šai vecajā laikmetā cilvēks dzīvo savu dzīvi kā debesu valstības pilsonis un nepiemērojas šā laikmeta garam, proti, nedod vaļu vecajam cilvēkam, sit to krustā un dzīvo ticībā Pestītājam un savas Kristības apsolījumam, tiekdamiem *pretim mērķim, goda balvai, Dieva debesu aicinājumam Kristū Jēzū.*

Arī Svētais Vakarēdiens ir skats uz nākamo laikmetu. *Cikkārt jūs no šīs maizes ēdat un no šī bīķera dzerat, jūs pasludināt Tā Kunga nāvi, tiekams Viņš nāk.* Svētais Vakarēdiens šai pasaulē ir vienīgi priekšvēstnesis lietām, kas piepildīsies debesu valstībā. Tur Kristus ar Savējiem *dzers no viņa koka augļiem.* Tur Viņš svinēs kāzu mielastu tādā priekā, kas pārspēj visu, kas izjūts kopā ar Līgavaini šeit, virs zemes.

Pagaidām Viņa ticīgie vēl joprojām dzīvo miesā, ikdienas cīņā pret grēku, iekšējas grēka samaitātības mocīti un ārējās pasaules bezdievības nopiesti. Pagaidām viņi dzīvo ticībā, nevis skatīšanā, vājībā, nevis spēkā, ciešanās, nevis svētlaimē. Bet visu vājību un ciešanu vidū nāk Kristus ar debešķīgo mierinājuma dzērienu un dzīvības maizi. Šīs pasaules vidū, kas pilnībā pieder vecajam laikmetam, Viņš klāj Savu galdu un notur mielastu ar Savējiem. Pasaule to redz un tomēr nesaprot. Ienaidnieki izsmej un zaimo, bet Kristus klāj galdu Savu ienaidnieku acu priekšā. Ceļos nometušies, dievgalda viesi pasludina Viņa nāvi, grēcinieki iegūst daļu augšāmcelšanās dzīvē un uz nāvi notiesāti no paša Dieva saņem apliecinājumu, kas sniedz tiem pārliecību, ka viņiem pieder dzīvība.

Ja es dzīvoju kā kristietis, ikviens jauns manas dzīves rīts top iezīmēts ar Lieldienu un augšāmcelšanās rītu. Lieldienu rīts ir manas pagātnes drošais un stingrais pieturas punkts, uz ko es varu paļauties un likt savu cerību. Toreiz izplauka pirmais zieds jaunā laikmeta zaros. Un pats pirmais pilsonis nāca šai pasaulē, kuru Dievs bija atjaunojis pēc tās kritiena. Jaunā radība pamodās mūžīgai un neiznīcīgai dzīvei.

Šai jaunajai radībai arī es esmu piederīgs. Arī es esmu miris un augšāmcēlies savā Kristībā. Pašlaik tas attiecas vienīgi uz jauno cilvēku, kas dzīvo savu apslēpto dzīvi ar Kristu Dievā. Pašlaik mana dzīve ir tikai kā pumpurs, kas gaida savu plaukšanu. Tomēr tas atrodas uz tā paša zara, kuru nes Viņš, un arī manī rada to pašu spēku. Jo, „ja jūsos mājō Tā Gars, kas Jēzu uzmodinājis no miroņiem, tad Viņš, kas Kristu Jēzu uzmodinājis no miroņiem, arī jūsu mirstīgās miesas darīs dzīvas ar Savu Garu, kas ir jūsos”.

No šā fakta Svētie Raksti izdara lielu secinājumu: *„Tātad, brāļi, mūs vairs nekas nesaista ar miesu, ka mums būtu jādzīvo pēc miesas.”*

Tādēļ katru jaunu dienu, kas uzaust pār pasauli, es domāju par lielo rītu ārpus Jeruzalemes, kad saule uzausa jaunam laikam un jaunai pasaulei. Es domāju par savu Kristību, kurā esmu iesvētīts par jaunās pasaules pilsoni. Es domāju par Viņu, kas cēlies no kapa jaunai dzīvei. Viņš iezīmē katru jaunu dienu, kas uzaust manā dzīvē. Ik rītu Viņš no jauna mani aicina būt līdzdalīgam Viņa augšāmcelšanās un ar Viņu mosties jaunai dzīvei. Katra jauna diena, kas ir manā priekšā, ir kā aicinājums dzīvot un staigāt Viņa augšāmcelšanās spēkā. Katrs jauns rīts nozīmē, ka jāatstāj viss, kas

bijis. Grēks ir piedots. Vecais cilvēks notiesāts. Viņam nav nekādu tiesību uz jauno dienu. Ne jau uz viņu man jāklausās, un ne jau viņa prātam jānotiek. Manā priekšā ir likti labie darbi, kuriem es esmu *radīts Jēzū Kristū*. Tiem es tiku izredzēts, kad Kristībā Dievs mani darija par jaunu radījumu. Tāda ir manas dzīves sūtība un jēga.

Tā ik rītu es varu atcerēties divas nozīmīgas dienas, kas nosaka manu dzīvi: Lieldienas, kuras vēsta par jauno laiku, kas ienācis mūsu pasaulē, un manu Kristību, kura vēsta par jauno rītu, kas uzausis pār manu dzīvi. Šīs divas dienas iezīmē ikvienas jaunas dienas rītausmu.

Bet es varu raudzīties arī nākotnē. Aust rīts, kad Kristus atnāks spēkā un godībā. Laiks, kurā dzīvojam, ir tikai gaidīšanas laiks, starplaiks starp diviem laikmetiem, lielā pāreja, kad pasaule, kas ir lemta nāvei un pazušānai, sastop jaunu pasauli, kas jau dzīvo savu apslēpto dzīvi Kristū un kuras dzīve nekad nebeigsies. Tādēļ visa esamība tiecas uz gaismu, kura jau nāk. Caur savu Kristību es esmu kļuvis par pilsoni šai nākamības valstībā. Virs Kristības derības ir rakstīts: „*Mūsu pilsonība ir debesīs, no kurienes mēs gaidām Jēzu Kristu savu Glābēju.*” Katrs jauns rīts nozīmē, ka esmu par dienu tuvāk savas Kristības apsolījuma piepildījumam. Es esmu par dienu tuvāk lielajam rītam, kad sākšu dzīvot savas Kristības dzīvi visā tās brīvībā, bez vecā cilvēka kavēkļiem un bez cīņas pret savu miesu. Kad no rīta pieceļos, lai dzīvotu jaunu dienu ar Kristu, es domāju par jauno dienu, kad Viņš nāks Savas valstības godībā, lai atklātu Savu varenību un pie Sevis ņemtu visus, kas dzīvojuši Kristības derībā un ticējuši apsolījumam, ko Viņš devis, kristīdams tos uz Savu nāvi un augšāmcelšanos.

Tā kristīga cilvēka glābšanai ir četri pamatakmeņi: Lieldienas – Kristība – nāve – augšāmcelšanās. *Lieldienas* nozīmē, ka Kristus miris mūsu grēku dēļ un ticis augšāmcelts mūsu taisnošanas dēļ. *Kristība* nozīmē, ka esmu līdzdalīgs Viņa nāvē un Viņa augšāmcelšanā. Dievs man ir dāvinājis glābšanu un mūžīgo dzīvību. Tādējādi es esmu darīts par kristieti un aicināts darīt galu vecajam cilvēkam, lai jauns cilvēks ik dienas celtos augšām. *Nāve* nozīmē galīgo vecā cilvēka iznīcināšanu, *augšāmcelšanās* nozīmē jaunā cilvēka pilnīgu dalību Kristus godībā, Kristus veidolā un Kristus valstībā.

Būt par kristieti nav gluži tas pats, kas ticēt Dievam un cienīt pilsonisko taisnīgumu. Tas nenozīmē vienīgi pa reizei lūgt un rīkoties pēc la-

bākās sirdsapziņas. Tas nav arī visa tā labākā apkopojums, ko filozofi un domātāji visos laikos uzskatījuši par pareizu.

Būt par kristieti nozīmē līdzdalību pestīšanas drāmā, gigantiskā cīņā ar smagām sekām šai kritušajā pasaulē. Tas nozīmē ne tikai to, ka cilvēks ir Dieva radīts un atkarīgs no Dieva (kas attiecas uz visiem cilvēkiem bez izņēmuma!), bet pāri visam tas nozīmē, ka cilvēka acis ir atvērušās un viņš redz gan savu izmisuma pilno atšķirtību no Dieva, gan neaptveramo svētību, kas nākusi ar Dieva doto glābšanu Jēzū Kristū. Cilvēks, kura acis atveras un kurš to ierauga, ir pateicīgs, ka var būt Kristus baznīcas loceklis. Dieva vārds un Kristība, Svētais Vakarēdiens un augšāmcelšanās viņam kļūst par dzīvu realitāti.

Cilvēkam, kas neļaujas saskatīt šīs lietas, esamība ir un paliek bezjēdzīga mistērija. Kad cilvēki tik bieži nolād dzīvi un sauc to par bezjēdzīgu, jāatzīst, ka viņiem ir pilnīga taisnība – ciktāl tas attiecas uz *viņu dzīvi*, kādu tie dzīvojuši un joprojām dzīvo. Tā patiesi *ir* bezjēdzīga. Viņi tikai neaptver, *cik lielā mērā* tā ir kļūdaina un bezjēdzīga. Dzīves bezjēdzība nav akla sagādīšanās, bet gan bargs liktenis, ļauna griba, samaitājoša vara. Kļūdaina dzīve nav tikai kļūdaina, bet pazaudēta dzīve.

Un tomēr dzīve *nav* bezjēdzīga. Šajā ļaunajā un cietsirdīgajā pasaulē tiek īstenota Dieva varenā pestīšanas drāma. Glābšanas noslēpums ir ceļš, kas atklāj jēgu un sūtību pat vismaldīgākajai dzīvei. Vīrs, kas mirst tieši savas dzīves darba sākumā, bērns, kas kļuvis par invalīdu, ielasmeita, noziedznieks un muļķis – viņus visus vienlīdz mīl tas pats Dievs, kas nekad nav pametis Savu radību un atteicies no tās, bet izpircis *visu*, lai *visus* aicinātu tapt līdzdalīgiem Savā pestīšanā un Savā jaunajā pasaulē.

Dzīve *nav* bezjēdzīga, jo no horizonta spīd augšāmcelšanās rīts. Ar visu savu cietsirdību un ļaunumu pasaule tomēr ir ceļā uz lielo jaunradīšanu. Neticībai tā būs tiesas diena. Bet visiem tiem, kas kļuvuši līdzdalīgi neaptveramajā un pāri plūstošajā Kristus žēlastībā, lai cik greizi un nejauki, nabadzīgi un nenobrieduši tie būtu bijuši, tā būs lielā Tā Kunga diena, apžēlošanas, uzvaras prieka un pārsteiguma pilnas svētlaimes un liksmības diena, kad atklāsies, ka visas esamības dziļākā būtība bijusi vistīrākā žēlastība un neaptverama mīlestība.

